6
22-b
16

6
21 A
39
BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE

Bibliotheca
...ori Coll. Rom.
...ociet. Jesu
21-C-19

6-22-B-16

5 78

CARMINA QVINQVE ILLVSTRIVM POETARVM;

Quorum nomina in ſequenti pagina continentur.

ADDITIS NONNVLLIS *M. Antonij Flaminij libellis nunquam antea impreſſis.*

VENETIIS

Presb. Hieronymus Lilius, & ſocij excudebant.

M. D. LVIII.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

G. 21. A. 39

6. 21. A. 39

PETRI BEMBI LIBER I. — pag. 1
ANDREAE NAVGERII LIBER I. 10
BALTHASARIS CASTILIONI LIB. I. 28 f°
IOANNIS COTTAE LIBER I. 42 f°
M. ANTONII FLAMINII LIB. IIII.
Ad Franciſcum Turrianum. 47 f°
Eiuſdem liber quintus ad Alexandrum Farneſium, nunc primum editus.
Eiuſdem Paraphraſis in Triginta Pſalmos ad eũdem.
Eiuſdem ſacrorum carminum libellus longe copioſior quàm antea, ad Margaritam Henrici Gallorum Regis ſororem.

Tu quoque Vergilio certabas BEMBE, *Latino*
Magnanimum heroum carmine facta canens.
Audijt, & Muſæ captus dulcedine Thuſcos
Ad citharam uerſus condere iuſſit Amor.

PETRI BEMBI CARMINA.

BENACVS.

TE Giberte cano purus dum templa ſacerdos
Ingreditur, cupioq́; tuas attingere laudes.
Sit modo non impar tanto ſub põdere, quæ me
Muſa uocat, nec eam uentura redarguat ætas
Obſcuræ carmen claro tibi condere famæ,
Et magnum breuibus uoluiſſe intexere chartis.
Nuntius ut uitreas Benaci uectus ad undas
Muſcoſo ſubter pendentia fornice tecta,
Atque Dei lætis impleuit uocibus aures,
Aduenìſſe diem quo formoſiſſima terræ
Auſoniæ Verona ſacris, templisq́; regendis
Demiſſum cælo, & magnis uirtutibus auctum
Acciperet iuuenem, qualem uix ipſa petebat:
Forte pater gelido in luco ſiluaq́; uirenti
Fontibus, & riuis cubito ſubnixus & urnæ
Iura dabat, cui carbaſei molliſſima fili
Stamina pingebant fuco ueſtemq́; parabant
Cæruleam, innumeræ nodis, ac retibus aureis
Collectos comptæ crines tempusq́; decorum,
Incinctæq́; auro ſurasq́; ſinusq́; fluentes
Veſtibulo in thalami natæ, niueosq́; lacertos

Nudabant operi; quo pulchro ex agmine Sirme
Docta lyræ digitis percurrere fila canebat
Carmen; quod totidem numeris Gardeq; Saloq;
Reddebant; Sol æſtiuos circumuagus orbes
Axe terens medio currum librabat Olympo.
Ergo auidis allata Deus poſtquam auribus hauſit,
Promiſſoq; olim fatis ſibi lætus honores
Agnouit; tangens hærentem uligine barbam,
Demulcensq; manu iuſſit uicina uocari
Flumina: dein ſeſe placidum conuexa ſub alta
Speluncæ ſenior ſolitaq; in ſede recepit.
Poſtera iam cœlo ſtellas noctemq; fugarat,
Vrebatq; dies multo terrasq; fretumq;
Lumine, cum nitidis uenit Ticinus in undis;
Piſcoſusq; altas inuoluens Lambrus arenas:
Venit & indigenis fœcundans Ollius arua
Deductus riuis; cultus Abdua campos
Amne ſecans, fuluo ripasq; interlitus auro:
Nec rapidus fluuioq; Atheſis ſpectandus amœno
Defuit; aut Pataui circumq; intraq; pererrans
Mœnia Meduacus triplici circundata muro:
Mœnia; quæ poſitor pugnas & bella peroſus
Muſarum Iliacus ſtudijs Phœboq; ſacrauit:
Populiferue Padus genitor; qui flumina centum
Ipſe ſuo accipiens naſto latiſſimus alueo
Vbera terrarum curſu per pinguia lapſus
Portat, ſeq; mari ſeptemnis amnibus infert.
Quos tunc atque alios uelatus harundine crinem
Mintius excepit uenientes limine primo
Obuius, atque in tecta parentis ſaxea duxit

Lætifico cordis non celans gaudia uultu.
Qui ſimulac udos poſuere ſedilibus artus
Cryſtallo rigida fultis & Iaſpide glauca;
Continuo Nymphæ menſas ante ora Deorum
Speluncæ in medio niueis mantilibus alte
Conſternunt, dapibusq; onerant, Dictæaq; plena
Vina ferunt referuntq; manu, caliceſq; madentes
Præcingunt myrto, atque implexis flore coronis
Purpureoq; roſæ. Medorumq; arboris albo:
Medorum quondam; ſed quæ nunc plurima lætas
Benaci ueſtit ripas, non illa caduca
Fronde uirens. ſuauiq; auras permulcet odore:
Poſt ubi prima quies epulis; Deus ipſe magiſter
Vndoſiq; lacus domitor præſentia circum
Numina reſpiciens his uocibus ora reſoluit.
Quod uotis toties nequicquam optauimus unum
Vobiſcum Diui: fauſto modo ſidere luces,
Voluentes luces fatorum orbiſq; miniſtræ,
Aduexere, uehit pleno bona copia cornu:
Largaq; pomifera prætendit munera dextra.
Quare uos primo longæui à ſemine mundi
In mare cæruleum prono labentia curſu
Voluite maiores uaga flumina, uoluite lymphas.
Flos etenim iuuenum; longa formidine ſæcla
Perdita qui ſoluat; quiq; agglomerata malorum
Agmina tot belliq; faces, quas uidimus ipſi,
Bactra ultra Thylenq; ultra Scythiamq; releget:
Quiq; urbes, q̃q; arua colat; Ioue miſſus ab ipſo eſt
Voluite maiores uaga flumina, uoluite lymphas
Hic primum miſeris uiduatas ciuibus urbes

Accipiens, uacuosq; ſuis cultoribus agros
Replebit numerum exæquans augensq; priorem,
Opidaq; ingenti multum quaſſata ruina,
Proſtratisq; ſolo late mœrentia tectis,
Reſtituet; pulchroq; dabit ſplendeſcere uultu.
Voluite maiores uaga flumina, uoluite lymphas.
Magno nanq; pij iuuenis deuinctus amore
Hetruſcus pater; excelſas qui Tybridis arces
Poſſidet, & nutu Romanum temperat orbem;
Illius eximias uirtutes, claraq; docti
Ingenij monumenta, & ſancti pectoris artes
Suſpiciens, obitosq; inuicto corde labores,
Hoc dedit, has illi rerum permiſit habenas.
Voluite maiores uaga flumina, uoluite lymphas.
Quid memorem ut tener & primæ ſub flore iuuentæ
Ingentem ad ludum properauerit auſpicibus Dis;
Indole dein quanta nixus, quàm fortibus auſis;
Robore ceu firmo uentorum flamina quercus,
Aut ſcopulus fluctus ſaxo excurrente marinos
Sic undas rerum excipiens, & plena pericli
Multa diu, caſus uictor ſuperauerit omnes.
Voluite maiores uaga flumina, uoluite lymphas.
Sæpe illum abruptis in uallibus Apennini
Verſantem; luctantis equi cum frangeret armos,
Precipitansq; uiam obſtrueret torrentibus imber:
Pœninas uel per fauces tractusq; uolantem
Aerios ſummo miſeratæ è uertice Nymphæ
Optauere graues cohiberent nubila nimbos.
Voluite maiores uaga flumina, uoluite lymphas.
Sæpe illi ad magnos reges mandata ferenti

Aſtitit unigena proles Iouis, ut bona mater,
Vt mater bona; quæ caro timet omnia nato;
Et cupit in duros comitem ſeſe addere caſus.
Tum pueri mirata oculos & uerba loquentis
Ipſe meas artes iam nunc tibi dixit habeto.
voluite maiores uaga flumina, uoluite lymphas.
Teſtis adeſt triplices magnas diſcreta per oras,
Fluuiorum nemorumq; ferax, pecudumq; uirũq;
Gallia, non auri, pictæ non indiga ueſtis,
Diuerſoq; iugo ad uentos interq; cadentem
Surgentemq; diem longo protenta Pyrene;
Altis quæ geminas deſpectat cornibus undas:
Tum dictis factisq; potens illa inclyta bello
Lataq: & in latas Hiſpania diſſita terras.
voluite maiores uaga flumina, uoluite lymphas
Hæ nam te inſolita orantem, auerſasq; ſuorum
Flectentem regum mentes Giberte uidebant;
Acceptos conuerſa ſonos cum uocis imago
Redderet, & dociles iterarent nomina ripę.
Voluite maiores uaga flumina, uoluite lymphas.
Teſtis & Adriacus, paruo qui flumine Rhenus
Lambit humũ, teſtis Thuſcis haud maximus undis
Maior prole uirum, & diuinos Arnus honores
Promeritus, cælum Diuisq; recentibus augens
Pulchros qui colles pulchramq; interſecat urbem:
Gens quorum imperio diſpar nec legibus æqua
Illius in ſtudijs iandudum & amore quieſcit.
Voluite maiores uaga flumina, uoluite lymphas.
Tu uero tu Roma tui genus ecquod alumni
Iam non curarum, non commemorare laborum

Vna potes? tolle egregium per ſæcula nomen,
Tolle decus; daq́; alta uirum uolitare per ora.
Voluite maiores uaga flumina, uoluite lymphas.
Quantum Trinacriæ uertex ſe ſuſtulit Aetnæ,
Aut cinctus ſtellis Atlas, aut Caucaſus ingens,
Tantum clara uirum Romæ ſe nomina tollunt.
Illa nouos tibi cæleſtum conceßit honores
Antiquis cumulans, at tu præſentia ſæcla
Firmabis, ueterumq́; abolebis damna malorum.
Voluite maiores uaga flumina, uoluite lymphas.
Ecce tibi læto ueſtit ſe gramine tellus,
Et tibi ſilua comas nutrit; tibi pabula ſurgunt;
Fœcundus mites implet tibi pampinus uuas:
Palladis & nigrum tibi ducit baca colorem:
Tum ſpiſſo quem rete trahas uel arundine longa.
Flexiuagus noſtris creſcit tibi piſcis in undis.
Voluite maiores uaga flumina, uoluite lymphas.
Accipe, quæ tibi Parnaſi de colle ſorores
Dona ferunt, ſacram lauri de fronde coronam,
Et plectrũ, et citharã, ſcriptasq́; ab Apolline char-
Aeternũ quas ediſcant celebrentq́; minores. (tas
Voluite maiores uaga flumina, uoluite lymphas.
Vt Phœbo, utq́; Ioui confectis Græcia luſtris
Sacra olim & pleno poſuit certamina campo:
Sacra tibi, ludosq́; tibi ſic Itala tellus
Inſtituet: ſic illa tuo de nomine dicet.
Voluite maiores uaga flumina, uoluite lymphas.
Accipe, quæ calathis porgũt tibi munera Nymphæ,
Luteolum calthæ florem, caſiamq́; uirentem,
Liliaq́; uiolasq́; & purpureos hyacinthos;

Haud porxiſſe prius poterant, bella impia bella
Pertulimus; dulces & deformauimus agros.
Voluite maiores uaga flumina, uoluite lymphas.
Vt cum læthiferos accendit Syrius ignes,
Riuus aquas, hortus flores, patũ inuidet herbas:
Pallet humi nullo facies depicta colore:
Ipſa ſuos ſitiens fœtus non educat arbos:
Intereunt fruges ſiliqua labente peruſtæ,
Arua colit nemo ſiccis arantia glebis,
Vomeris & durum non admittentia dentem,
Cuncta iacent nimio cœli contuſa calore,
Triſtia ſic noſtris aderant prius omnia terris.
Voluite maiores uaga flumina, uoluite lymphas.
At poſtquam lætos effudit Iuppiter imbres:
Riuus aquas, hortus flores, patũ explicat herbas;
Ipſa uiret tellus, ripæ colleſq; niteſcunt:
Dant ſegetem ſulci, nemus altas ſufficit umbras;
Poma ſuos curuant creſcentia pondere ramos.
Ruris turba Deam uenerata ligonibus udam
Vertit humum, et putres exercet uomere campos:
Cuncta uigent cœli fœcundis roribus aucta:
Noſtras ſic iocunda manent nunc omnia terras.
Voluite maiores uaga flumina uoluite lymphas.
At uos in ſeptem diſcreti culmina montes:
Tuq; Pater Tyberine, tuum qui flumen Olympo
Deuehis; hunc olim uobis multoſq; per annos
Sit ſatis ò tenuiſſe, meam mihi iam date partem:
Ipſe dabo multis, ne ſint mea gaudia ſola:
Et tandem noſtris iuuenem concedite terris.

HYMNVS AD DIVVM. STEPHANVM.

NAM quæ te culpæ, et ſceleris tã dira cupido
Infelix Solyme & ſæclis damnanda futuris
Corripuit? tantas aut quis furor egit in iras?
Vt iuuenem patris ætherei præcepta canentem
Dicta tibi, & ueterum reſerantem oracula uatum
Præſtanti eloquio, teq; ad meliora uocantem
Compita per mediasq; uias è mœnibus urbis
Illuſum expuleris, tum cæca perdita mente
Concurſu preſſum ingenti, ſaxisq; petitum
Nudatos artus; ceu quondam grandine denſa
Iuppiter ingeminans terram quatit æthære ab alto;
Crudelis letho dederis nil talem merentem?
Ille quidem placido ſuſtollens lumina uultu
Lustrabatq; oculis cœlum, intrepidusq; pericli
Laudabat Superos; & ſpe ſua damna leuabat:
Cui ſe, quantus erat, manifeſta in luce uidendum
Ipſe pater Diuum dederat cum compare nato
Sublimis, medioq; illi fulgebat Olympo
Quin etiam extremo cum iam ſub fine laborum
Diſiectus duro frontem, & caua tempora nimbo
Iret iter propius lethi; tamen hoſtibus ipſis
Pro ſcelere immani moriens, pro talibus auſis
Ah ueniam Superos anima fugiente rogabat:
Placabat ſuperos hoſti iam frigida lingua.
Salue bis ſenis lectus parere magiſtris
Macte animo puer egregio, & præſtantibus auſis,
Macte nece, & ueris magnum decus addie Diuis.

Tu princeps ignominiam, plagasq; cruentas,
Et longum memoranda nepotibus aſpera fata
Magnanimi poſt herois, quem candida partu
Cælicolûm regi tecto ſub paupere nympha
Non ullam uenerem, nullos experta hymenæos
Ediderat patrij flauas Iordanis ad undas;
Teſtis ades facti, ſacro tu primus ab illis
Sanguine palmiferæ terram conſpergis Idumes:
Et pulchræ inſolitos decerpens laudis honores
Purpurea gaudes frontem cinxiſſe corona;
Vnde tibi grati nomen dixere minores.
Te colimus: certo tibi tempora ſacra quot annis
Rite damus; & thura tuis imponimus aris.
Quod ſi ulla ò notisq; hominum precibusq; mouetur
Numina; nec cunctis adeo ſtat perdere Diuis
Auſoniam, populosq; Italos, nomenq; Latinum,
Atq; malis propè iam confectæ mœnia Romę;
Sancte ueni; cœtusq; tuos, tuaq; aurea templa,
Læti quæ feſta uelamus fronde per urbes,
Dexter adi, placidusq; animis illabere noſtris:
Ac primum miſeris bellorum, & cædis amorem
Da pater exuere, & tercentum mittere in annos
Tigrimq;, Tanaimq; ultra: & poſt ferre quietem
Sollicitas populi faſces, adiectaq; regnis
Regna ſuper, ualidoq; undantia milite caſtra:
Et pacem uenerari: & mitia uertere duris:
Dein peſtes ſcelerum tantorum, atq; agmine longo
Multa odij concreta modis mala ſemina diris,
Infectasq; diu labes, & crimina purga
Heu ſolito grauiora: irasq; auerte Deorum.

PETRI BEMBI
PRO GORITIO VOTVM AD DEOS, QVIBVS AEDICVLAM EXAEDIFICAVERAT.

Sancta; quibus propriam poſuit Goritius aram
Numina, perpetuoſq; aræ ſacrauit honores
Humani columen generi diuina puella,
Ipſe ſibi legit ſummi quam rector Olympi;
Et tu diuinæ genitrix auguſta puellæ
Felix ſorte tua; felix nata, atque nepote;
Aethereiq; puer magnum patris incrementum;
Arte boni quos egregia cæloq; Sauini
Spectari Pario & ſpirare in marmore fecit;
Hac uos pro pietate illi, pro munere tali
Reddite; ſi ſacrorum unquam pia carmina uatũ,
Et caſtæ mouere preces cæleſtia corda;
Reddite, quæ poſco, mea nec ſint irrita uota:
Vt quos longa dies miſeris mortalibus olim
Aduectat uarios ſenio ueniente labores,
Aegrum animũ, et ſegnes effœto in corpore ſenſus
Inq; ſolum pronos uultus, nixiſq; baculum
Poplitibus, tardoſq; gradus, tremebũdaq; mẽbra,
Tum crebras lacrimis cauſas, & dura ſuorum
Funera, & euerſos mutata ſorte penates;
Quæq; alia ex alijs paſſim mala conſternatas
Implerunt terras cupidi poſt furta Promethei,
Horum ille immunis totos centum expleat annos
Auſpicijs Superi ueſtris, & numine ueſtro
Integer, ut nunc eſt; nec longæ damna ſenectæ
Sentiat: & charus patriæ, iucundus amicis,
Diues opum Roma incolumi Latioq; fruatur.

IVLII SECVNDI PONTIFICATVS MAXIMVS.

ILLA Pijs populis, mundoq́; accepta recenti:
Sub Ioue cum nondum ferreus orbis erat,
Nec proſciſſa graues uertebant arua iuuenci,
Vinea nec lacrimas falce reſecta dabat:
Mella ſed aeriæ ſudabant roſida ſiluæ.
Et lac pro gelida flumen habebat aqua;
Nunc ò nunc redit ad primos bona quercus honores;
Quos habuit, mundi cum tener orbis erat;
Quercus glande ſua quæ quondam heroas alebat,
Cura Deum quercus ſancta, piumq́; nemus,
Dignaq́;, Cecropiæ pinguis cui ſilua Mineruæ
Cedat, & Herculeis populus apta comis:
Cedat & ipſa ſuo laurus Phœbeia luco,
Inflexæq́; pedem Bacchica ſerta hederæ;
Vel myrti Veneris, uel Siluam cypariſſi,
Vel quæ capripedi pinus amata Deo eſt.
Namq́; boni mores noſtro redicre ſub æuo;
Vt primum poſito conſtitit illa ſitu;
Simplicitasq́; inculta comam, rectiq́; cupido,
Et lex, & probitas, & ſine labe fides:
Nec redit ad primos tantum bona quercus honores;
Quos habuit, mundi cum tener orbis erat:
Sed prouecta ſolo nitidis caput inſerit aſtris,
Quantum homines aluit, tantum alitur a Deos.

GALATEA.

PANA Deum Siculi per iniquas littoris undas
Eludit tarda dum Galatea fuga;

Seq; adeo ſpe prouectus, ſtudioq; ſequendi
Plus medium infido tingueret ille mari.
Quo fugis ò Galathea? mane, mane ò Galatea,
Non ego ſum, dixit, non ego Nympha Cyclops
Qui flauum auulſus iaculatus rupibus Acin
Sæuitiæ liquit triſtia ſigna ſuæ.
Paſtorum, pecoriſq; Deus, cui garrula ceræ
Prima dedit uarios fiſtula iuncta modos:
Quem gelidi frondoſa colunt pineta Lycæi,
Lætaq; Mænalio Parrhaſis ora iugo:
Vnam de cunctis te diligo Neptuninis:
O Galatea mane, ò iam Galatea mane.
Ille loquebatur: fundo decliue maligno
Littus erat: greſſum non tenuere pedes:
Sed pelagi dum cæca urget male cautus, & inſtat,
Qua refugit pendens, ſubtrahiturq; ſolum:
Labitur: & ſummas dorſo conuertit arenas:
Labentem intortis obruit unda fretis:
Vtq; Deam Galatea iterans Galatea uocabat:
Implerunt tenues ora uocantis aquæ:
Tum primum latices epotauiſſe marinos
Pana ferunt: ponti nec latuiſſe Deum,
Sed quia Nereidas ibat uexare puellas:
Offenſum fluctus non tenuiſſe ſuos.
Ergo illum nandi inſuetum, glauca excipit alto
Vnda ſinu, exultant irrequieta uada:
Marmora ter ſuperare manu conatus amara,
Ter circumfuſis eſt reuolutus aquis.
Nympha Dei lapſum cupidis ſpectarat ocellis:
Gratior & pulchro riſus in ore fuit:

Spectarant: ſparſi ut ſteterant per littora, Fauni:
Pan comites Fauni, grataq́; turba tua:
Et mixtus Faunis, cordi cui ſemper amores
Nympharum, & querulo tibia rauca ſono,
Incubus; & ſatyri, & coniferæ Syluanus
Arboris agreſti cinctus honore caput:
Qui ſimul atque ipſum gentis uidere parentem
Pana ſub impuris mergier æquoribus,
Nympha redi, Galatea redi: neu deſere amantem,
Ingeminant omnes: candida Nympha redi:
Ah tantum ne admiſſe tuis ſit dedecus undis:
Quod taceant nulli poſt Galatea dies:
Ingeminant Diui, clamoribus icta reſultat:
Arida puniceum quæ lauit Aetna pedem.
Illa metum fallax ſimulare: & tendere in altum:
Et uanas ſurda reijcere aure preces:
Quo magis ij triſtes, mœſti uerſare querelas:
Et pelagi expertes dicere amore Deos.
Pectora pars pulſare manu, pars currere in undas:
Cedit, & argutos tardat arena pedes.
Omnia quæ obliquo, lente nans, reſpicit ore:
Vnaque tot gaudet fallere nympha Deos.
Vtq́; ſatis luſit, certe ſat luſimus inquit:
Succeſſuq́; mei non caruere doli.
Atque ita iactatis relegit freta uerſa lacertis,
Pronaq́; non longum uincere tendit iter.
Summa ſecant pulſæ fluctu ſaliente papillæ:
Spunea ſub niueo murmurat unda pede.
Tum ſummo apprenſum cornu ſuſtollit: at illi
Clauſerat inſolitus lumina uicta ſopor.

Vt rediјt cum luce animus, Quo percitus œſtro
Coniugium affectas, dixit, inepte meum?
Perq́; auſus uada ſalſa ſequi, regna inuia uobis,
Inuitam pergis ſollicitare Deam?
Numen aquæ gaudet tumidarum numine aquarum;
Conueniunt uotis uota propinqua meis:
Tu pete montiuagas, quarum es de gente, capellas
Parte tui; & noſtros linque proterue toros.

AD MELINVM.

QVID *Dominã aſſiduis uexas Meline querelis?*
Frangitur iniuſto læſa timore fides.
Simplicitas magis ipſa iuuat; cum lege ſoluti
Iungitur in tacito fœmina uirq́; toro.
Mitem animum dedit infirmis natura puellis,
Fecit & ad blandas mollia corda preces.
Culpam in amore ſuæ qui nullam agnoſcit amicæ;
Nouit, qua melius arte perennet amor.
Mulciber æternos Venerem tenuiſſet in annos,
Vſa minus duro ſi foret illa uiro.
Ah pereat, quicunque ſuæ peccata puellæ
Obijcit, & flentem ſuſtinuiſſe poteſt.
Ipſe ego ſi uideam, nollem uidiſſe fateri
Gaudia ne flendo diſſipet illa mea.
Tu quoque, quod nolles fieri, deſiſte uereri;
Non erit; innocuos ipſe tuetur Amor.

FAVNVS AD NYMPHAS.

DICITE *cur noſtros Nymphæ fugatis amores:*
Quid Faunus, quo ſic deſpiciatur, habet?

Cornua ſi mihi ſunt; ſunt & ſua cornua Baccho:
Inq; ſinus uocat hunc Creſſa puella ſuos.
Ignea ſi frons eſt; an non frons ignea Phœbo eſt?
Hoc tamen eſt Clymene facta parente parens.
Barba riget ſuffuſa genis: dedit improba ſæpe
Oſcula barbato Deianira uiro.
Intonſo, denſoq; tegor præcordia uillo,
Nil ideo Marti eſt Ilia queſta ſuo.
Capripedem arguitis; quid claudo turpius? at tu
Nupſiſti claudo Cypria pulchra Deo.
Denique ſiqua meæ pars eſt non bella figuræ,
Exemplum à cœlo, quod capiatis, habet:
Sed uos nimirum mortalia facta ſequutæ
(Omnis quando auro conciliatur amor)
Paſtorum, & pecoris tenui cuſtode repulſo,
Quæritis à magnis munera magna Deis.

IOLAS AD FAVNVM.

Mollibus Alcippe uernantia ſerta geniſtis
Collis ab uſque iugo fert tibi Faune ſui.
Vt uidi, huc amens ſummo de monte cucurri:
Aſpice, perculſo quàm tibi corde loquor.
Nunc adeo, ſi ſæpe tuos cantauimus ignes,
Affer opem flammæ tu quoque Diue meæ.
Formoſi cum te floris uelabit honore;
Hæc illi dicas: ut tua uerba precor.
Alcippe; miſerum faſtu quæ perdis Iolam:
Teq; ſimul tacito fallis inepta dolo;
Munera, quæ portas, bene ſi tibi nota fuiſſent;
Damni te poterant admonuiſſe tui:

Nec refloreſcunt, quæ iam cecidere, geniſtæ:
Nec redeunt, qui iam præteriere, dies.
Quòd ſi nulla mei tangit te cura poetæ:
Ah ſaltem formæ parce puella tuæ.

LONGOLII EPITAPHIVM.

TE iuuenem rapuere Deæ fatalia nentes
Stamina; cum ſcirent moriturum tempore nullo
Longoli, tibi ſi canos, ſeniumq; dediſſent.

LEONICI EPITAPHIVM.

Naturæ ſiquid rerum te forte latebat:
Id legis in magno nunc Leonice Deo.

IACOBI SYNCERI SANNAZARI EPITAPHIVM.

Da ſacro cineri flores: hic ille Maroni
Syncerus muſa proximus, ut tumulo.

M. ANTONII FLAMINII.

Naugeri ne quis tibi certet, néue laboret
Incaſſum laudes æquiparare tuas.
Siue epigramma facis iuncto pede, ſiue ſoluto
Defles magnanimum funera acerba uirum.

ANDREAE NAVGERII

PATRITII VENETI

LVSVS.

ASPICE magna Ceres tibi quos ſemente peracta
Ducimus agreſtes, ruſtica turba, choros.
Tu face. ne nimio ſemen putreſcat ab imbre:
Neu ſulcos rapido frigore rumpat hyems.
Neu ſterilis ſurgat ſilua infelicis auenæ:
Et quæcunque bonis frugibus herba nocet:
Neu terræ proſtrata animoſi flatibus Euri
Decidat, aut denſa grandine læſa ſeges:
Neu direpta auidæ rapiant frumenta uolucres:
Monſtráue, quæ terræ plurima ſæpe ferunt.
Sed quæ credidimus bene cultis ſemina campis:
Vberius largo fœnore reddat ager.
Sic erit. interea niuei carcheſia lactis
Fundite, & annoſo mella liquata mero.
Terq́; ſatas circum felix eat hoſtia fruges:
Cæſaq́; mox ſanctos corruat ante focos.
Nunc ſatis hæc. poſt meßem alij reddentur honores:
Et ſacras cingent ſpicea ſerta comas.

AVRAE, quæ leuibus percurritis aera pennis,
Et ſtrepitis blando per nemora alta ſono:
Serta dat hæc uobis; uobis hæc ruſticus Idmon

Spargit odorato plena caniſtra croco.
Vos lenite æſtum, & paleas ſciungite inanes:
Dum medio fruges uentilat ille die.

ILLE tuus Pan montiuage uenator Iolas
Suetus in audaces cominus ire feras:
A quo & adhuc rictusq; ſuum, exuuiasq; leonum
Sacra tibi agreſtis munera pinus habet:
Nunc iam annis grauis hæc deuicti cornua cerui
Dedicat, imbelli congrua dona ſeni.
Cum tamen Herculeæ facta inter fortia clauæ
Is quoque ſit laudem uiſus habere labor.
Tu Diue hæc inter uiridis decora illa iuentæ
Suſcipe: néue illis eſſe minora puta.

HANC uitem, multa quæ ſemper fertilis uua
Haud unquam domini fallere uota ſolet:
Nunc etiam large florentem, conſecrat ipſe
Vineti cultor Damis Iacche tibi.
Tu face Diue, tua hæc ſpem non fruſtretur: & huius
Exemplo fructum uinea tota ferat.

LONGIVS à pecore errantem per deuia taurum
Dum ſequitur nemorum per iuga longa Lycon:
Errantem ſcopulo capream conſpexit ab alto:
Continuo certo deijcit hanc iaculo.
Mox etiam catulos ſola ſub rupe iacentes
Inuenit: hos Crocali donat habere ſuæ.
E caprea in uiridi ſtatuit conuiuia luco:
Addidit & ueteris pocula multa meri.
Quod reliquum eſt, Pan ſemicaper cùm cornibus ipſis
Suſpenſum è pinu hac tu tibi tergus habe.

QVOD tulit optata tandem de Leucade Thyrſis
Fructum aliquem: has uiolas dat tibi ſancta Venus
Poſt ſeptem hanc ſenſim obrepens, tria baſia ſumpſi:
Nil ultra potui: nam propè mater erat.
Nunc uiolas, ſed plena feram ſi uota: dicabo
Inſcriptam hoc myrtum carmine Diua tibi.
Hanc Veneri myrtum Thyrſis, quòd amore potitus,
Dedicat, atque unà ſeq; ſuosq; greges.

ET quercũ, et ſiluã hãc ante omnia Thyrſis amabit
Et certo feret his annua uota die:
Dũ poterit memor eſſe, quòd ac primũ ille ſub umbra
Vltima de cara Leucade uota tulit.

VENATOR celerẽ mœrens Augona Melampus
Confoſſum rapido dente ferocis apri,
Hac illi in ripa tumulum frondente ſub umbra
Erigit: hoc ipſo concidit ille loco.
Non impune quidem prædo ſceleratus abiuit:
Procubuit iaculis cæſus & ore canum.
Tu tamen è cunctis canibus præſtantior Augon,
Fide Augon, ſiluis qui modo terror eras:
Tu dilecte iaces. ſed ab alta hac faſcia pinu
Millusq;, & millo uincula iuncta ſuo:
Quin deciſa feri ceruix tibi pendeat hoſtis:
Sintq; unà ex animo ſigna dolentis heri.

ET gelidus fons eſt: & nulla ſalubrior unda:
Et molli circum gramine terra uiret:
Et ramis arcent Soles frondentibus alni:
Et leuis in nullo gratior aura loco eſt:

Et medio Titan nunc ardentiſſimus axe eſt:
Exuſtusq́; graui ſidere feruet ager.
Siſte uiator iter: nimio iam torridus æſtu es.
Iam nequeunt laſſi longius ire pedes,
Accubitu languorem, æſtum aura, umbraq́; uirenti,
Perſpicuo poteris fonte leuare ſitim.

ANTE *canes omnes paſtori carus Amyntæ*
Nuper ab Illyrico littore miſſus Hylax,
Dum ſolitas agit excubias, & ſepta tuetur:
Nec uigilant ſocij cætera turba canes:
Qua rapidus ſeſe media inter ſaxa Timauus
Mergit: & inde iterum proſilit amne nouo:
Ille quidem ſæua uitulos tutatus ab urſa eſt:
Ipſe ſed ingenti uulnere cæſus, obit.
Conſtituit uiridi tumulum de ceſpite Amyntas:
Hæc uoluit raram præmia habere fidem.
Mæſta gemunt armenta: mali fureſq́;, lupiq́;
Extincto hoc ſibi iam cuncta licere putant.

DAT *Cereri has Teleſon ſpicas, hæc ſerta Lyæo,*
Hæc niuei lactis pocula bina, Pali.
Pro quibus arua Ceres, uites fœcundet Iacchus:
Sufficiat pecori pabula læta Pales.

CVM *primum clauſo pecus emittetur ouili:*
Vrbs mea Leucippe cras adeunda mihi eſt.
Huc ego uenalemq́; agnum, centumq́; Chariclo
Ipſa mihi mater quæ dedit, oua fero.
Afferri tibi uis croceos, niuéoſue cothurnos?
An ne colum, qualem nata Lyconis habet?

Ipſe feram quæ grata tibi. tu baſia iunge:
Gaudia Leucippe nec mihi grata nega.
Cras, ubi nox aderit, odioſæ elabere matri:
Haſq; inter corylos ad tua dona ueni.

ILLI in amore pares, uicini cultor agelli
Thyrſis, cumq; ſuo Thyrſide fida Nape.
Ponimus hos tibi Cypri immortales amaranthos:
Liliaq; in ſacras ſerta parata comas:
Scilicet exemplo hoc, nullo delebilis æuo
Floreat æternum fac Dea noſter amor.
Sit purus, taliſq; utriuſque in pectore candor
In folijs qualem lilia cana ferunt.
Vtq; duo hi flores ſerto nectuntur in uno,
Sic animos nectat una cathena duos.

CANDIDA Niconoe uiduæ ſpes una Terilla
Montiuagas iaculo figere certa feras.
Hunc tibi ſiluipotens arcum Latonia ponit:
Atque hæc in pharetra condita tela ſua.
Illam cara parens tenero ſociauit Icaſto:
Ignotiq; iubet iura ſubire thori.
Tu Dea, ſi ſiluis ægre diſcedit ab altis:
Si lacrimans cœtus deſerit illa tuos:
Tu bona ſis, felixq; illi: tu numine dextro
Optata lætam fac Dea prole domum.

QVAE duo fert collis fœcundi uinitor Acmon
Expreßi primum cymbia plena meri:
Hæc auidis muſti ſatyris, muſtiq; parenti
Dat iucunde tibi uitis Iacche ſator.

Illi illæſa ſuis linquant uineta rapinis:
Tu tua fac largis auctibus uua fluat.

HAS Vulcane dicat ſiluas tibi uillicus Acmon:
Tu ſacris illas ignibus ure pater.
Creſcebant ducta è Stati propagine ſiluis:
Iamq; erat ipſa bonis frugibus umbra nocens.
Vre ſimul ſiluas: terra ſimul igne ſoluta
Fertilior largo fœnore meßis eat.
Vre iſtas, Phrygio nuper mihi conſita colle
Fac pater à flammis tuta ſit illa tuis.

IAM telas, calathosq;, omnesq; peroſa labores,
Quos uitæ quæſtus pauperioris habet:
Palladio radium cum templo appenderet Eufro:
Iamq; ſequi Venerem conſtituiſſet: ait.
Hactenus ò mihi culta uale Dea: & hæc tua multi
Inſtrumenta tibi plena laboris habe,
Iam tua perpeſſam dudum mala, lenis habebit:
Adiungetq; ſuo me Cytherea choro.
Nec mirum, quam prætulerit Phryx arbiter: à me
Si prælata tibi nunc quoque Cypris erit.

DVM furit Alcippes formoſa Nonacrius Almo:
Crudeli demum tabe pereſus obit.
Almo capripedi non impar arundine Pani
Quo nullus nymphis gratior Arcas erat.
Spargite odorato paſtores flore ſepulcrum:
Et ſimul infuſum lacq; merumq; fluat.
Non iacet ille ſub hac (ut uos male creditis) ulmo:
In nemus Idalium tranſtulit alma Venus.

Hic Veneris paſcitq; greges, cantatq;, canentis
Vnà aſtant Charites uerſibus: aſtat Amor.
Quin etiam hunc Paphij Nymphe non ultima cœtus
Deperit: & parilis feruor utrunque tenet.
Nimirum felix Almo: modo perfida uirgò
Aſpera ſæuitiæ det documenta ſuæ.
Paſtoris pereat ſuccenſà informis amore:
Reſpuat aßiduas ſurdior ille preces.
Præbeat hinc ſæuis tam dura exempla puellis:
Formoſa ut faſtus diſcat habere modum.

ACON.

Candida nympha olim, et Pani dilecta Lycæo:
Crinibus, & culto conſpicienda ſinu:
Nũc uos, flebilibus quæ ſemper mœſta querelis
Deſertos ſcopulos, deuiaq; antra colis:
Salue Echo officioſa. tibi ſub rupe cauata
Ipſe ego lanigeri ductor Acon pecoris
Conſtituam umbroſum frondenti ex ilice lucum:
Molliaq; ex hedera ſerta uirente feram.
Tu leuibus allecta modis ſilueſtris auenæ
Excipis è ſummo carmina noſtra iugo:
Tu quoties querimur, duros miſerata dolores
Neſcio quid triſti flebile uoce gemis.
Nec mirum, quòd tu lacrimis mouearis amantum:
Perdidit infelix te quoque durus Amor.
Ah miſera, ipſa quidem et ſtrophio ſubnectis c[illegible]ti;
Et longa molles excolis arte comas.
Ipſe puer cultus, ipſe omnes odit amores:
Inſequiturq; uagas per iuga ſumma feras.

Quin etiam aucupij ſtudium, quo clarus habebar:
Languenti penitus excidit ex animo.
Ite leues paßim ſiluis impune uolucres:
Cuncta nouus noſtra e mente fugauit amor.
Ocia agunt pedicæ, & lento lita uimina uiſco
In tenebris amites, nexaq́; lina iacent.

DAMON.

VOs mecũ è uitreis nymphæ Naucelides antris,
Vos mecum uiridi paulum conſidite in herba:
Atq; hoc, quẽ canimus, dignũ cõcedite carmẽ.
Sic uobis patrias circum uernantia ripas
Prata neque hybernis niuibus uiduata neque æſtu
Sufficiant uarios in ſerta nitentia flores.
Quis dolor ò ſiluæ, quæ uos ò prata tenebat
Mæſtities? quanto ſqualebant omnia luctu?
Cum ferus è gelidis deſcenderet alpibus hoſtis
Aßidue: & Latias in prædam uerteret oras.
Tum (reor) inuita creuerunt pabula terra:
Inuitæ è denſis ceciderunt frondibus umbræ.
Quippe abigi raptas pecudes, paßimq́; uidebant
Paſtorum rapidos tectis inuoluier ignes.
Ipſi etiam hircipedes fauni, ſatyriq́; bicornes,
Ipſæ etiam in ſolos nymphæ fugère receßus.
Et ſeſe ignotis occultauere latebris.
Et furor is fines prope iam peruaſerat omnes,
Iamq́; fugæ deerat nobis locus: undique ſæuos
Cernere erat latis hoſtes diſcurrere campis.
Nulla uſquam tam ſecretis luſtra abdita ſiluis,
Nulla aditu eſt tam difficili, tamq́; inuia rupes:

Quò non ſæpe greges ſubitis incurſibus acti
Feſſa reclinarint in nudo corpora ſaxo.
Et tamen hinc etiam crebri eiecere tumultus.
Inſuetaq́; maris pecudes (miſerabile uiſu)
Qua pelagi medijs iter intercluditur undis:
Adriacos uidere ſinus: & littore curuo,
Pro uiridi cytiſo, pro molli graminis herba,
Et ſpinis paliuri, & acuta carice paſtæ
Potarunt ſalſas nitidis pro fontibus undas:
Et ſæpe irati timuerunt murmura ponti.
Quòd ſi non nouus ex alto demiſſus Olympo
Hanc cladem noſtris Deus auertiſſet ab oris:
Auſonijs eſſet nullus iam p[illegible]or in agris.
Nos miſeri patria extorres, rerum omnium egeni,
Ah dolor, externas longe erraremus ad urbes
Hic nobis dulces ſaltus, hic paſcua nota
Reſtituit: tutiq́;, inquit, iam paſcite tauros:
Iam ſolitas tuti collo ſuſpendite auenas:
Et deſueta diu reſponſent carmina colles.
Ergo omnes, ueluti & Phœbo, Paniq́; quotannis
Paſtores certis ſtatuent tibi ſacra diebus.
Magne pater: noſtriſq́; diu cantabere ſiluis.
Te rupes, te ſaxa, cauæ te maxime Iuli
Conualles, nemorumq́; frequens iterabit imago.
At uero noſtris quæcunque in ſaltibus uſquam
Quercus erit: ut quæquæ ſuos dant tempora flores:
Semper erit uarijs ramos innexa coronis:
Inſcriptumq́; geret felici nomine truncum.
Tum quoties paſtum expellet: paſtáſue reducet
Noſtrum aliquis pecudes: toties id mente reuoluens,

Vt liceat factum eſſe tuo pater optime ductu:
Nullus erit, qui non libet tibi lacte recenti:
Nullus erit qui non teneros tibi nutriat agnos.
Quin audire preces niſi dedignabere agreſtes:
Tu noſtra ante Deos in uota uocaberis omnes.
Ipſe ego bina tibi ſolenni altaria ritu,
Et geminos ſacra è quercu, lauroq́; uirenti
Vicino lucos Nauceli in littore ponam.
Hic ripa paßim in molli uiridante ſub umbra,
Vere nouo, dum floret ager: dum germinat arbos:
Dum uario reſonant uolucrum nemora auia cantu;
Annua conſtituam feſtis conuiuia ludis:
Ductores pecudum hic omnes, ruriſq́; coloni
Contendent iaculo, & rapidi certamine curſus:
Horridaq́; agreſti nudabunt membra palæſtra.
Ipſe pecu, & tenero uictor donabitur hœdo.
Præterea dulci cantabit arundine Damon
Carmina, quæ puerum docuit Sebethius Aegon:
Olim cum procul hinc illis habitaret in oris,
Scilicet ut quondam Aßyrij paſtoris amore
Capta dea & cælum, & fulgentia ſidera linquens
Omnibus his cari præferret Adonidis ignes.
Fortunate puer tecum formoſa Dione,
Vnà tondet oues: una ad mulctralia ducit:
Atque immunda premit cæleſtibus ubera palmis:
Dum te complexu teneat, non illa recuſat,
Tecum inter pecudes uili requieſcere culmo:
At Mars ipſe Deæ *cura tabeſcit inani.*
Fortunate puer, medijs pecus errat in agris:
Tu uiridi deiectus in umbra aut carmina cantas:

Aut poſita in Veneris gremio ceruice recumbis:
Illa tibi amplexus molles, illa oſcula iungit:
Caraq; odoratis exornat tempora ſertis.
Sed tu nimirum, ſed felix tu quoque Damon,
Cui licuit toties Aegonem audire canentem:
Diuiniq; ſenis ſacros ediſcere cantus.
Quòd mihi magne pater diuum ſi fata dediſſent,
O quales tibi cantaret mea fiſtula laudes.
Et quodcunque tamen felix concedet Apollo,
Hoc te unum canet, hoc uni tibi ſeruiet omne.
Nec quicquam magis optarim, quàm digna triũphis
Poſſe tuis: uideorq; canens tua maxima facta,
Inferior nullo, non ipſo Aegone futurus.
Ipſe ſuo certet mecum ſi carmine Daphnis:
Ipſe ſuo Daphnis cum carmine uictus abibit.
Intereà agreſtis dignatus ſibila cannæ
Dexter ades nobis: & quæ facis, ocia ſerua.

FLO rentes dum forte uagans mea Hyella per hortos
Texit odoratis lilia cana roſis:
Ecce roſas inter latitantem inuenit Amorem:
Et ſimul annexis floribus implicuit.
Luctatur primo: & contra nitentibus alis
Indomitus tentat ſoluere uincla puer.
Mox ubi lacteolas, & dignas matre papillas
Vidit, & ora ipſos nata mouere Deos:
Impoſitosq; comæ ambroſios ut ſenſit odores:
Quosq; legit diti meſſe beatus Arabs.
I, dixit, mea quære nouum tibi mater Amorem,
Imperio ſedes hæc erit apta meo.

NOX bona, quæ tacitis terras amplexa tenebris
  Dulcia iucundæ furta tegis Veneris,
Dum propero in caræ amplexus, & mollia Hyellæ
  Oſcula: tu noſtræ ſis comes una uiæ.
Néue aliquis noſtros poßit deprendere amores:
  Aera coge atras denſius in nebulas.
Gaudia qui credit cuiquam ſua: dignus, ut unquam
  Dicier illius nulla puella uelit.
Non ſola occultanda cauis ſunt orgia ciſtis:
  Soláue Eleuſinæ ſacra ſilenda Deæ.
Ipſe etiam ſua celari uult furta Cupido:
  Sæpius & pœnas garrula lingua dedit.
Vna meos, quos & miſerata eſt, nouit amores
  Officijs nutrix cognita fida ſuis:
Hæc, quæ me foribus uigilans expectat in ipſis:
  Inq; ſinum dominæ ſedula ducit anus.
Hanc præter tu ſancta, latent qua cuncta, ſilentq;,
  Tu Dea ſis flammæ conſcia ſola meæ:
Quæq; libens aſtat noſtrorum teſtis amorum
  Nobiſcum tota nocte lucerna uigil.

OPPOSITAE obſtabãt noſtris prius auctibus ædes:
  Nec nos cælum ulla, Solue iuuabat ope:
Diſiectis herus his Solemq; admiſit: & aura
  Conceßit nobis liberiore frui:
Hinc nos in tenues certatim tollimur auras:
  Ornamurq; nouæ frondis honore caput.
At tibi, cui ſacris muſarum & Apollinis umbris
  Extructas libuit poſthabuiſſe domos:
Perpetuo ſimiles noſtris ſint frondibus anni:
  Nobiſcum augeſcant & tibi cuncta bona.

QVEM toties uixiſſe anima redeunte renatum
Mutato fama eſt corpore Pythagoram:
Cerne iterum ut docti cælo generatus Aſylæ
Viuat: ut antiquum ſeruet in ore decus.
Dignum aliquid certe uoluit: ſic fronte ſeuera eſt:
Sic in ſe magno pectore totus abit.
Poſſet & ille altos animi depromere ſenſus;
Sed ueteri obſtrictus religione, ſilet.

IAM triſti canos glacie concreta capillos
Afflatu tepidi fugit hyems zephyri.
Iam nitidum os Ver molle auras in luminis audet
Proferre: & teneros ferre per arua pedes:
Tempora diuerſis tollens halantia ſertis
Purpureo matris Chloridos è gremio,
Summittit uarios tellus fœcunda colores:
Conuertit molles quò puer ipſe gradus,
Et paßim, quacunque uagos deflectit ocellos:
Diffugiunt tota nubila cuncta polo.
It prope, & incutiens blandas in pectora flammas,
Omnia iucundo accendit amore Venus.
Quam circum uario texunt è flore coronas
Perfuſę. Aßyrio rore comam Charites.
Hinc atque hinc mille aligeri pueri aſſultantes
Conijciunt certa ſpicula acuta manu.
Concipiunt dulces animalia cuncta calores:
Perſultantq; uagi pabula læta greges.
Ipſe ſuam de colle canens Amaryllida paſtor
Paſcentes tenui carmine mulcet oues:
Percuſſæq; noua dulcedine corda uolucres

Dant lætos paßim per nemora alta ſonos.
Sola gemit, ramoſq́; ſedens miſerabilis alto
Abſumptum mater Thracia plorat Itym.
Di bene, quod noſtræ tam longe à ſinibus oræ
Exactum hoc dira eſt in regione ſcelus.
Heu puer infelix, matri dum brachia tendit
Aſſueto cupiens ſe implicuiſſe ſinu:
Illa ferox animi, cæcoq́; agitata furore
Auulſum duro diripit enſe caput.
Quid facis ah demens? ferro quem perdis iniquo,
Is lac dulce tuis hauſit ab uberibus.
Huic tu longinquam uotis optare ſenectam,
Huic ſolita es teneras dicere blanditias.
Heu miſerum genitor nati, infelixq́; ſepulcrum,
Vt tibi tunc toto pectore ſenſus abit:
Infandæ noſti cum coniugis impia facta,
Atque epulas menſis triſtibus appoſitas:
Nempe furis: ſtrictoq́; ruis uiolentior enſe:
Sed ſublata alis effugit illa nouis.
Perpetuum fleat, ut merita eſt: longisq́; querelis
Antiqui pœnas perſoluat ſceleris.
Nos Turri, dum florifero Vere omnia rident:
Spirat & è ſummis gratior aura iugis:
Nos hic, qua nitida pellucens riuulus unda
Labitur: & leui murmure dulce ſonat:
Cantemus molles formoſæ Amathuſidos ignes:
Quidq́; ferox arcu, quid face poßit Amor.
Armenias domat hic tygres, ſæuasq́; leænas:
Eripit hic ſummo, cum libet, arma Ioui.
Hoc dulce pallentes umbras Oeagrius Orpheus,

Triſtiaq; horrendi limina regis adit:
Nec timuit, ſæuæue Hecates immania monſtra,
Armatáſue atris Eumenidas facibus.
Hoc cogente, omni cum pectore conſternatus
Abrupto nollet uiuere coniugio:
Paulatim Eurydices, ueterumq; oblitus amorum
In Calain tota mente Boreiadem
Exarſit: penitusq; inſano perditus igne
Senſit feruentes intima ad oſſa faces.
Formoſe ò Calai pulchræ genus Orythiæ
Te uirides ſiluæ, te caua ſaxa ſonant.
In te ſuſpirat: ſolum te cogitat Orpheus:
Per te ſollicito nulla quies animo eſt.

DVM te blanda tenent æſtiuas rura per umbras
Delitijs nimium rura beata tuis:
Ecqua tui mea lux tangit te cura poetæ:
An meus è toto pectore ceßit amor?
Ceßit amor certe: ſoliti ceſſere calores:
Abſentis meminit nulla puella uiri.
Non ita concußæ uerſantur in arbore frondes,
Cum grauis aduerſum uerberat aura nemus:
Quàm facile inſtabilem permutat fœmina mentem,
Excluſus queritur, qui modo carus erat.
Non ſic Penelope, non ſic Capneia coniux
Antiqui meruit temporis eße decus.
Altera defuncti mœrens ad buſta mariti,
Noluit abrepto uiuere ſola uiro.
Altera bis denos potuit durare per annos:
Dum cupidos cauta detinet arte procos.

Fœmina nunc uarias tantum connectere fraudes
 Nouit, & in nulla certa manere fide.
Quid queror hæc demens? duræ procul ite querelæ:
 Ite: decent triſtes triſtia uerba uiros.
Lætus ego: hos neq; enim ſequitur mea Gellia mores;
 Mutare incertos nec ſolet illa toros,
Quin & manſit amor: ſoliti manſcre calores:
 Abſentis meminit noſtra puella uiri.
Multa tamen timeo; tu multa ignoſce timenti:
 Hei mihi pars noſtro nulla timore uacat.
Ah quoties uereor, dum picta per arua uagaris:
 Dum rutilæ texis florida ſerta comæ:
Ne ruat è ſummis in te Saturnius aſtris:
 Siſue alij cuiuis grata rapina Deo.
Preßit Amimonen medijs Neptunus in aruis:
 Dum premeret ſummum uirginis urna caput.
In medijs Io campis perpeßa tonantem eſt:
 Horridaq; hirſuta cornua fronte tulit.
Hinc quoque tartareo raptam Deoida curru
 Abſtulit infernus in ſua regna pater.
Sidonis errabat nitidos Europa per agros:
 Cum medium ficto per mare uecta boue eſt.
Non tamen hos tantum cauſantur prata timores:
 Hei mihi quàm multos dat quoque ſilua metus.
Hic habitant ſatyriq;, & agreſtia numina Panes:
 Et timor errantum Faunus Hamadryadum.
Hic uerſa in uirides Daphne Peneia frondes:
 Hic fera mutato Parrhaſis ore fuit.
Hic & ſemicaper ſpreta Nonacrius Aegla
 Arcadicæ forma uirginis incaluit.

Quòd ſi tecum iiſdem pariter uerſarer in aruis:
Et domus unanimes clauderet una duos:
Non ego cœlicolum fraudes, non furta timerem:
Vndique me ſocio Gellia tuta fores.
Si uerſa eſt Daphne: Sicula Proſerpina ab Aetna:
Si uecta eſt Stygiis in noua regna rotis:
Quid mirum? facile eſt deceptas fraude puellas
Fallere, nullius quas tueatur Amor.
Ipſe ego perpetuo tecum mea uita manerem:
Sic poſſem nullos extimuiſſe Deos.
Sæpe pererrabat tacitos Atalanta receſſus;
Tuta tamen fido Mimalione fuit.
Cingeret obſeſſos ſeu curua indagine colles:
Seu cuperet ſæuas cominus ire feras:
Hærebat lateri ſemper comes ille: nec unquam
A domina lato longius ungue fuit.
Ergo huic non ſummi fraudes nocuere tonantis:
Inq; ſuo nullos ſenſit amore dolos.
Sic ego per ſiluas tecum, & per prata uagarer;
Grata eſſent ſine te gaudia nulla mihi.
Nunc pariter nitida recubare iuuaret in umbra;
Et capere in uiridi ſomnia grata toro:
Nunc pariter nuda fontes inuadere ſura:
Torrida dum ſiccus finderet arua canis.
Sæpius in ſiluis lepores captare fugaces:
Et uolucres fictis fallere carminibus.
Sæpius in denſo conuiuia ducere luco:
Et madidas uerno flore ligare comas.
Sæpius umbroſo choreas ductare ſub antro,
Cum daret agreſtes tibia pulſa ſonos.

Ah quoties tales inter mea Gellia luſus
Inijcerem cupidas in tua colla manus:
Dulciaq; è roſeis furarer baſia labris,
Baſia mi cunctis anteferenda bonis.
O niueam, ſi qua hæc referet mihi gaudia, lucem:
Gratior optatis non erit ulla meis:
Semper Erythræis ſignabitur illa lapillis:
Semper erit ſacros inter habenda dies.
Nunc, quoniam tecum me non licet eſſe, caueto
Mutuus extincto ne cadat igne calor.

IOLAS.

PASCITE oues teneras herbas per pabula læta,
Paſcite; nec plenis ignauæ parcite campis:
Quantum uos tota minuetis luce, refectum
Fœcundo tantum per noctem rore reſurget:
Hinc dulci diſtenta tumeſcent ubera lacte:
Sufficientq; ſimul fiſcellæ, & mollibus agnis.
Tu uero uigil, atque canum fortiſſime Teucon,
Dum paſcent illæ late per prata, luporum
Incurſus ſubitos, ſæuasq; auerte rapinas.
Interea hic ego muſcuſo proſtratus in antro
Ipſe meos ſolus mecum meditabor amores.
Atque animi curas dulci ſolabor auena.
O formoſa Amarylli, nihil te abſente uidetur
Dulce mihi: nunc & nitido Vere omnia rident:
Et uario reſonant uolucrum nemora auia cantu:
Exultim uirides ludunt armenta per herbas:
Laſciuiq; agni, infirmisq; artubus hœdi
Cornigeras matres per florida prata ſequuntur.

Non tamen iſta magis ſine te mihi læta uidentur:
Quàm ſi triſtis hyems, nimbisq; rigentibus horrens
Agglomeret gelido canas aquilone pruinas.
Dulce apibus flores, riui ſitientibus herbis,
Gramen oui, capræ cytiſus, Amaryllis Iolæ.
Non ego opes mihi, non curſu præuertere uentos
Optarim magis, aut pecoris quodcunq; per orbem eſt.
Quàm te Amarylli meis uinctam retinere lacertis:
Et tecum has inter uitam deducere ſiluas.
Eſt mihi præruptis ingens ſub rupibus antrum,
Quod croceis hederæ circùm ſparſere corymbis:
Veſtibulumq; ipſum ſilueſtris obumbrat oliua:
Hanc propè fons, lapide effuſus qui deſilit alto,
Defertur rauco per leuia ſaxa ſuſurro:
Hinc late licet immenſi uaſta æquora ponti
Deſpicere, & longe uenientes cernere fluctus.
Hoc mecum ſimul incoleres Amarylli: ſimulq;
Mecum ageres primo pecudes in paſcua ſole:
Mecum abeunte die pecudes caua in antra uocares.
Sæpè etiam denſo in nemore, aut conualle uirenti,
Dum tenue arguta modularer arundine carmen:
Tu mecum ipſa eſſes ſimul, aſtaresq; canenti:
Quin & nunc pariter caneres: nunc dulcia noſtra
Baſiaq;, & Veneris miſceres gaudia cantu:
O ſolum hoc ſuperi miſero concedite amanti:
Tum licet & rapiantur oues, rapiantur & agni,
Ipſe tamen Crœſo mihi ditior eſſe uidebor.
Mollibus in pratis Lycidæ poſt Daphnidis hortos,
Purpureos flores texenda inſerta legebas:
Cum te ſuccincta tunica, fuſisq; capillis

Et uidi ſimul, & totis ſimul oſſibus arſi.
Ponè ſequebatur Gorge ſoror, & tamen audax
Acceſſi: ſumq; ipſe meos tibi faſſus amores.
Riſiſti, & ſertum, nitida quod fronte gerebas,
Tanquam ex ſe cecidiſſet humi, iecisti, abiensq;
Liquiſti, aduertens collegi protinus ipſe:
Seruauiq;: & adhuc tanquam tua munera ſeruo.
Et quamuis dudum folijs languentibus aret:
Non tamen eſt ſerto quicquam mihi carius illo.
Ex illo, ſemperq; fui tibi deditus uni,
Pulchraq; nulla meis oculis te præter habetur.
Sæpe mihi Alcippe uicina & munera miſit:
Et dixit, formoſe puer quæ munera mittit,
Mittit & ipſum animũ: tu et munera ſuſcipe, et illũ.
Sed potius Amarylli alio quàm tangar amore,
Sudabunt humiles flauentia mella geniſtæ:
Et molles uiolæ dura naſcentur in orno,
Incultiq; ferent candentia lilia uepres.
Et mœſtis ululæ cedet philomela querelis.
Quantum uer formoſum hyeme eſt iucundius atra:
Quantum mite pirum ſorbis eſt dulcius ipſis:
Quantum hirſuta capella ſuo ſetoſior hœdo:
Quantum nocturnis obſcuri ueſperis umbris
Puniceo exurgens aurora nitentior ortu eſt:
Tantum Amarylli alijs mihi carior ipſa puellis.
Hæ teſtes mihi ſunt ſiluæ, uicinaq; ſiluis
Populus hæc: cuius tale eſt in cortice carmen:
VELLERA cum ſetis aries mutarit, & hircus
Velleribus ſetas; Amaryllida linquet Iolas.
Sed nos dum longum canimus, iam roſida Luna

Apparet cœlo: & rapidus deferbuit ardor
Demerſo iam Sole: tamen miſer ardet Iolas.
Nimirum noſtros nequeunt lenire calores
Nec quæcunque rigent Riphæo in monte pruinæ,
Nec quæcunque ſimul gelido durantur in Hebro:
Fors tamen hos illa ipſa, poteſt quæ ſola, leuabit:
Sperando interea duros ſolabimur ignes.
At uos, ne ſero dum nox inſurgit Olympo,
Præſidio umbrarum fretus malus ingruat hoſtis,
Iam paſti ſecura greges in ouilia abite.

QVAM tibi nunc Iani donamus Hyella calendis,
Exprimit hæc uultus parua tabella meos:
Nulla fuit cuiquam ſimilis magè, pallet imago,
Aſſiduus noſtro pallor in ore ſedet.
Eſt excors, ſine corde & ego, quod pectore noſtro
Ipſe amor ereptum ſub tua iura dedit.
Non loquitur, mihi ſic tuà cum datur ora tueri:
Torpet neſcio quo lingua retenta metu:
Vnum diſſimile eſt nobis: felicior uno eſt:
Tam ſæua quòd non uritur illa face.
Quòd ſi etiam uretur, tuo enim ſub lumine quicquam
Illæſum flammis non licet ire tuis:
Non ut ego aſſiduo infelix torrebitur igne:
In cinerem primo corruet illa foco.

BEATE ſomne, nocte qui heſterna mihi
Tot attuliſti gaudia;
Vtinam deorum rector ille cœlitum
Te è cœtu eorum miſerit:
Quæ ſæpius mortalibus uera aſſolent

Mitti futuri nuntia.
Tu, quæ furenti ſurdior freto meas
Superba contemnit preces:
Facilem Neæram præbuiſti: quin mihi
Mille obtulit ſponte oſcula:
Oſcula, quæ Hymetti dulciora ſint fauis:
Quæ ſuauiora nectare.
Vere beate ſomnie, quòd ſi ſæpius
His Diuo me afficias bonis:
Felicior cœleſtibus Deis ero,
Summo nec inferior Ioue:
At tu proterua quo libet fuge: eripe
Complexibus te te meis:
Si ſomnus iſte me frequens reuiſerit:
Tenebo te, inuitam licet.
Quin dura ſis, ſis quamlibet ferox: eris
Et mitis, & facilis tamen.

CANALE optime, tuq; Bembe, noſtri
Amantiſſimi utrique, amati utrique
A me non minus atque utrique ocelli,
Quid rerum geritis? ualetis? atque
Abſentis memores ſodalis eſtis?
Quid ueſtræ faciunt bonæ Camœnæ?
Scripſerunt ne aliquid noui meum poſt
Diſceſſum? puto: namque quicquid oci
Per ueſtras datur occupationes,
Id uos in ſtudijs bonis locatis.
Ad me mittite ſiquid edidiſtis;
Oro: nec ſocium bonum negate

BIBLIOTECA NAZ. ...

Veſtri participem leporis eſſe.
Sed qui cum Venere ipſa, amoribusq;
Quam uobis bene conuenit? caletis?
Amatis'ne? Dei Deæq; faxint
Et feliciter, & bene ipſi ametis:
Quamq; ego leuiusq;, leniusq;.
Heu heu me miſerum mei ſodales
Quàm ſæuo teneor furore: quàm mi
Totus quàm grauis incubat Cupido.
Non quod non amor: intimis medullis
Ardet me mea Hyella, perditeq;,
Quantum quid pote perditiſſimum eſſe.
Verum hoc me excruciat magis: potiri
Mea nam uetitum mihi puella.
Quòd ſi quando licet: nihil leuatur,
Sed ferus magis excitatur ardor.
Nam cum nec ſaturum recedat inde
Cor mi: nec furor expleatur unquam
Caris baſiolis, papillulisq;,
Atque his, qui miſerum necant, ocellis:
Augeſcit magis, & magis, quid heu heu
Aduerſo paterer Deo, atque iniquo:
Si hæc incommoda ſunt ſecundo amore?

QVAMVIS te peream æque Hyella totam:
Nec pars ſit mea lux tui ulla, quæ me
Sæuo non penitus perurat igne.
Fulgentes tamen illi, amabilesq;
Illi, ſideribus pares ocelli
Noſtri maxima cauſa ſunt furoris.

O cari nimis, o benigni ocelli,
O dulci mihi melle dulciores,
Quando uos miſero mihi licebit
Vſque ad millia millies trecenta,
Aut ultra hæc etiam, ſuauiari?
Di concedite mi hoc miſello amanti:
Dein nil graue perpeti recuſo:
Quin & ſi peream, lubens peribo.

DISPEREAM *niſi tu uita mihi carior ipſa,*
Atque anima, atque oculis es mea Hyella meis.
Diſpeream niſi ego uita tibi carior ipſa,
Atque anima, atque oculis ſum mea Hyella tuis.
Nec ſatis hoc: uellem pote quicquam his eßet haberi
Carius, ut poſſes carior eße mihi.
Tu quoque idem uelles, pote quicquam his eſſet haberi
Carius, ut poſſem carior eſſe tibi.
Di facite, hæc longos concordia duret in annos,
Tanq; bonos mutent ſæcula nulla animos.

IAM *cœli reſerat fores*
Aurato è thalamo exiens
Mater Memnonis, & diem
Læto prouocat ore.
Nos te maxime maximi
Miniſter canimus patris:
Quo nullus qui hominum genus,
Tam præſens iuuet, uſquam eſt.
Tu noſtras celer ad preces,
Aures protinus ad Deum has
Deſers: nec tenues ſinis

Euaneſcere in auras.
Tu, dum fers noua nuntia
Virgini ætherio patri
Dilectæ, quibus indicas
Magni uota tonantis:
Nobis fers noua nuntia:
Quis è faucibus impij
Erepti hoſtis, in aurea
Cœli templa uocamur.
Adſis ò bone: & in dies
Semper nos propius iuua:
Nec patrocinio tuo
Vnquam mitte tueri.

VRBS, quam uetuſto uectus ab Ilio
Poſt fata Troum triſtia, poſt graues
Tot patriæ exhauſtos iniquo
Tempore, tot pelago labores,
Ducente demum Pallade, qua rapax
Cultos per agros Medoacus fluit,
Dijs fretus Antenor ſecundis
Condidit, Euganeis in oris:
Tu nuper & flos, & decus urbium,
Quaſcunque tellus Itala continet:
Magnas tot artes, tot uirorum
Ingenia, & ſtudia una alebas.
Te ſepticornis Danubij accola,
Te fulua potant flumina qui Tagi.
Longeq; ſemoti Britanni
Cultum animi ad capiendum adibant.

At nunc, acerbi heu ſæua neceſſitas
Fati, ſeueras ut pateris uices:
Vt te ipſe uaſtatam uel hoſti
Conſpicio miſerandam iniquo.
Quid culta tot pomaria conquerar?
Tot pulchra flammis hauſta ſuburbia?
Quid glande deturbata ahena
Mœnia? præcipitemq; ſæui
Mauortis iram, bellaq; perſequar
Horrenda? ſquammis ille adamantinis,
Ferroq; conſertam rigenti
Induerat chlamydem trilicem:
Fremensq;, & atrum lethifera manu
Telum coruſcans ſecum odia, & necis
Contemptum, & inſanos tumultus,
Secum animos, rabiemq; agebant.
Ille urbe ab imis ſedibus eruta
Impleſſet omnes funeribus domos:
Non ille uel ſexu, uel ullo
Efferus abſtinuiſſet æuo.

QVI modo ingentes animo parabam
Bembe bellorum ſtrepitusq;, & arma
Scribere, hoc uix exiguo male audax
carmine ſerpo.
Nempe Amor magnos uiolentus auſus
Fregit iratus: uelut hic Tonantem
Cogit & fulmen triſidum rubenti
ponere dextra.
Sic eat, fors & ſua laus ſequetur

Candidæ uultus Lalages canentem, &
Purius claro radiantis aſtro
frontis honores.
Nota Lesboæ lyra blanda Sapphus;
Notus Alcæi Lycus, altiori
Scripſerit quamuis animoſum Homerus
pectine Achillem.

DIA *Tithoni ſenioris uxor,*
Quæ diem uultu radiante pandis:
Cum genas effers roſeas rubenti
præuia Soli.
Roſidos ut nunc per agros uagari
Sub tuo aduentu iuuat: & recentes,
Quæ tuos ſemper comitantur axes,
excipere auras.
Sicca iam ſæuus calor uret arua,
Iam uagi aurarum leuium ſileſcent
Spiritus, iam Sol rapidus furentes
exeret ignes.
Dum licet, læti ſimul ite amantes,
Dum licet, molles pariter puellæ
Ite, fluente uario capillos
nectite ſerto.
Nunc ſimul telis poſitis amores
Matris hærentes lateri, & decentes
Gratiæ plenos referunt reſecto
flore quaſillos.
Per feros ſaltus, per iniqua luſtra
Vndique occultas agitans latebras

Fertur, & ſiluas uaria ferarum
ſtrage cruentat.
Clara Latonæ ſoboles, nitenti
Huic comæ in nodum religantur auro,
Pendet aurata ex humeris pharetra,
pendet & arcus.
Circum eunt nymphæ ſimul, illa curſu
Gaudet effuſos agitare ſeruos,
Hanc iuuat certis iaculis fugaces
figere lyncas.
Nunc ab umbroſo ſimul æſculeto
Daulias late queritur, querelas
Conſonum circa nemus, & iocoſa
reddit imago.

NIL tecũ mihi iam Phœbe eſt, nil Nox mihi tecũ,
A uobis non eſt nóxue, diéſue mihi.
Quantum ad me, ut libet auricomo Sol igneus axe
Exeat eoæ Tethyos è gremio,
Vt libet, inducat tacitas Nox atra tenebras:
Fert mihi noctem oculis, fert mihi Hyella diem.
Nam quoties à me nitidos auertit ocellos,
Ipſa in luce etiam nox tenebroſa premit.
At quoties in me nitidos conuertit ocellos,
Candida & in media fit mihi nocte dies.

DIVA, *quæ has cœli generatim in auras*
Cuncta producis, cupidumq́; amorem
Vndique infundens facis, ut perenne
ſæcla propagent:
Qua nihil lætum ſine, amabile eſt nil,

Nilq; iucundum, ſine qua nec ipſæ
Gratæ erunt cuiquam Charites, nec ipſa
blanda uoluptas:
Dum tibi lætus reparatur orbis,
Dum per herboſos pecus omne campos
Vim tuam ſentit, tibi plaudit omnis
Diua uolucris:
Dum nihil, quamuis rigidum, feroxq; eſt,
Oſſibus quod non penitus ſub imis
Sit tua tactum face, quod tuos non
ſentiat ignes:
Vna erit flammarum, & amoris expers?
Vna ſecura his Lalage reſiſtet?
Tange age ultrici Dea pertinacem
tange flagello.
Quòd ſi ita tanges, fera ut obſtinatum
Applicet noſtris animum querelis,
Nec preces ultra miſeras, ſuperba
negligat aure,
Conſeram lætam tibi Diua myrtum,
Vancius qua ſe roſifer reuoluit,
Hanc mero ſupplex, niueo & rigabo
lacte quot annis.
Hanc & immiſtæ pueris puellæ
Circum agent lætas pariter choreas:
Teq; prima unam, ſimul ultima unam
uoce canent te.
Te canent unam, uolucremq; natum,
Qui ferox, duro & ſimilis parenti,
Acer & flamma eſt, & agente certum
cuſpide..

cuſpide uulnus.
Spargam odoratas uiolas, roſasq;
Ipſe ego uotiq; reus ſecabo
Grata torquatæ ante tuas columbæ
guttura flammas.

QVID magis aduerſum bello eſt? belliq; tumultu
Quàm Venus? ad teneros aptior illa iocos:
Et tamen armatam hanc magni pinxere Lacones,
Imbelliq; data eſt bellica parma Deæ.
Quippe erat id ſignum forti Lacedæmone natum
Sæpe & fœmineum bella decere genus.
Sic quoque non quòd ſim pugna uerſatus in ulla,
Hæc humeris pictor induit arma meis.
Verũ hoc quòd bello, hoc patriæ quòd tẽpore iniquo
Ferre uel imbellem quemlibet arma decet.

BORGETVS lepidus catellus illæ,
Cuius blanditias proteruiores,
Et luſus herus ipſe tantum amabat,
Quantum tale aliquid poteſt amari.
Nec mirum, dominum ſuum ipſe norat,
Caram bima uelut puella matrem,
Et nunc illius in ſinu latebat,
Nunc blande aßiliebat huc & illuc
Ludens, atque auido appetebat ore,
Erectis modo cruribus, bipesq;,
Menſæ aſtabat herili: heroq; ab ipſo
Latratu tenero cibum petebat.
Nunc raptus rapido, maloq; fato
Ad manes abijt tenebricoſos;

Miſelle ò canis, ò miſer catelle
Nigras paruulus ut timebis umbras:
Vt ſæpe & dominum tuum requires;
Cui pro delitijs, iocisq́; longum
Heu deſiderium tui relinquis.

Vos mihi nunc magnos partus, ortusq́; beatos
Felicis pueri, quo pinguia culta uetuſti
Naonis exultant. quo Carnea tota ſuperbit,
Dicite Pierides, uos illum è matre cadentem
Excepiſtisq́; ſinu: & ueſtris fouiſtis in ulnis.
Et teneram moli cinxiſtis baccare frontem.
Nec uero uos tantum has acceſſiſtis ad oras,
Nec ſolæ ueniſtis adhæc uos munera Muſæ,
Affuit ipſa etiam pariter, ſpargensq́; ſalubre
Pyxidos arcanæ ſuccos, partusq́; dolores
Lenijt, & materiam fœtu Lucina leuauit:
Affuit Idalio ueniens è colle Dione,
Nectare odorato crines perfuſa fluentes,
Aſſuetæq́; leues Charites ductare choreas.
Hæ ſimul ambroſia puerum lauere liquenti,
Et paruas tenui cunas ſtrauere liguſtro.
Venit & undifluis properans Naucelus ab antris,
Quem prope cœruleo è fluctu formoſa Metune
Ibat, eos circum uiolasq́; roſasq́; rubentes
Vimineis nymphæ calathis & ſerta ferebant
Purpureo è narciſſo, eq́; auricomo chryſantho.
Quæ poſtquam totas paſſim ſparſere per ædes,
Iucundoq́; domus late fragrauit odore,
Protinus ecce Iouis magni de limine Parcæ,

Antiquæ Parcæ, niueo queis corpora amictu,
Canaq; Chaonia uelantur tempora quercu.
Hæ poſtquam & matrem complexa, et fronte ſerena
Oſcula iunxerunt paruo felicia nato,
Candida uerſato torquentes uellera fuſo,
Fatidico tales fuderunt pectore uoces.
O fauſto nimium cœlo, Diuisq; benignis,
Nate puer, creſce, & dulces ſolare parentes,
Et fatis lætare tuis, tuq; optima mater,
Tuq; boni genitor pueri, quos omine dextro
Castus hymen quendam thalamo ſociauit in uno,
Accipite hæc lætis animis, neu poſſe moueri
Credite, quæ uero concordes ore canemus.
Qualis in aprico ſe tollit amaracus horto,
Quam ſtudio ſolers omni formoſa puella
Ipſa ſuos alit in luſus, & lenibus undis
Irrigat: illa leues paulatim ſurgit in auras
Pulchrior, & dulcem late diffundit odorem.
Sic puer augeſcens primo ſe tollet in æuo,
Nec ſe quiſquam illi formoſo conferet ore.
Mox ubi iam ualidus teneris exceſſerit annis,
Tunc illum ſacras artes, doctæq; docebunt
Aonides, princepsq; chori formoſus Apollo,
Illi & diuini latices Aganippidos undæ,
Et uirides Hæmi ſaltus, Pindiq; patebunt.
Mars quoque bellipotens ſimul, & Tritonia uirgo
Muneribus bellorum & ſæuis inſtruet armis.
Doctior haud illo quiſquam ſeu cominus enſe,
Seu ſit opus ualida concurrere longius haſta,
Siue inflectere equũ, atque arctis compeſcere habenis,

Seu libeat laxare, & aperto currere campo.
O quoties medio feruentem in turbine belli
Conuerſæ fugient acies: at percitus ille
Obuia quæque metet infeſto corpora ferro.
Non ſecus ac præceps hyberno flumine torrens,
Cum tumidus latæ, ac pluuijs hyemalibus auctus
Proruit aduerſas inſano uortice ſiluas,
Obſtanteſq; trahit ripas, campoſq; per omnes
Cum ſonitu ruit, & rapido rotat omnia fluctu.
Fortunate puer, nunquam non uictor in hoſtem
quabis. *Bella geres, magniq; æqualis facta parentis.*
Ille olim magnos Gallorum ſtrauit aceruos,
Italaq; hoſtili manarunt arua cruore,
Tum, cum cæſa uirum ſerpens per corpora Lyris
Aequoreas rurſum uix tandem inuenit in undas.
Ille idem gelida cum gens immanis ab arcto
Auſonios paßim ſeſe effudiſſet in agros,
Audaces animos ingenti ſtrage repreßit,
Alpinaſq; niues Germano ſanguine tinxit.
Nunc quoque fallaces abrupto fœdere Gallos
In Latios iterum fines, prædamq; ruentes
Proteret, & uictos (diuinis credite Parcis)
Italia expellet, cæloq; æquabit honores.
At tu ſiqua tuo reſtabunt bella parenti,
Auſoniam infenſo nec dum pacaret ab hoſte,
Ipſe tua fidens animi uirtute ſubibis
Hæc primum, mox externas egreſſus in oras
Implebis totum factis audacibus orbem.
Te duce & Auſoniæ rurſum rediuiua reſurget
Gloria, & antiquum late uictricibus armis

Reddetur Latio imperium. tua ſigna timebunt
Vnà omnes paßim populi, quaq; incidit alto
Aequore, & Oceano feruentes abluit axes,
Quaq; coloratis effert ſe Phœbus ab Indis,
Tum demum placida contentus pace quieſces,
Seuaq; miteſcet poſito Diſcordia ferro.
Aurea tum ueniet ſæclis melioribus ætas,
Feliceſq; anni, & Saturnia regna redibunt,
Tum Pax alma colet terras, Aſtreaq; uirgo,
Immerſumq; gemet Stygio ſcelus omne baratro:
Felices, qui tam læto naſcentur in æuo.
Tu uero ante alias ſuperis gratißima Tellus
Quam tanto Diuum genitor dignatur alumno,
Tu nitidas paßim fruges, arbuſtaq; læta
Sponte tua, nulloq; hominum cogente labore
Produces, humiles ſudabunt mella geniſtæ,
Incultiq; ferent candentia lilia uepres.
Finierant Parcæ, tum Iuppiter æthere ab alto
Intonuit læuum, & cæli de parte ſerena
Perſpicuus multo fulgor cum lumine fulſit.

EX PHILEMONE.

SI QVID remedi lacrimæ afferrent malis,
Minorq; ſemper fieret lugenti dolor,
Auro parandæ lacrimæ nobis forent.
Sed nil here iſtæc proſunt, res ipſæ nihil
Mouentur iſtis, ſiue tu ſemper fleas,
Seu nunquam, eandem pergere inſiſtent uiam.
Quid his iuuamur ergo? nil certe, at dolor,
Vt ipſa fructus arbor, ſic lacrimas habet

EX MENANDRO.

NAM ſi te alumne genitrix cum peperit tua,
Hac ſorte es unus omnium in lucem editus,
Tibi cuncta ut euenirent, quæ uelles, bona,
Idq; annuit magnorum quiſpiam Deûm,
Iure optimo indignaris, ualde enim is tibi
Fallax repertus, quòd, ſi eiſdem legibus,
Quibus nos omnes (tragicis ut uerbis loquar)
Aeque patentem cunctis aerem trahis,
Ferenda ſunt hæc leuius, & omnis rectius
Ratio habenda. denique hæc ſumma eſt, puta
Hominem eſſe te, quo nullum animantium omnium
Extolli, itemq; deprimi citius ſolet.
Ipſumq; id haud iniuria, minimarum enim
Id uirum eſt, & maximis ſemper ſtudet,
Plurimaq; ſecum commoda conterit cadens.
Tu uerò & magna non amiſiſti bona,
Et mediocria ſunt ipſa ea, quæ pateris mala.
Ergo & modeſte alumne quod reliquum eſt feras.

SALVE cura deum, mundi felicior ora,
Formoſæ Veneris dulces ſaluete receſſus,
Vt uos poſt tantos animi, mentiſq; labores
Aſpicio, luſtroq; libens ut munere ueſtro
Sollicitas toto depello è pectore curas.
Non alijs Charites perfundunt candida lymphis
Corpora, non alios contexunt ſerta per agros.

Deſunt nonnulla, quæ erant in litura.

M. ANTONII FLAMINII.

Si truculenta ferox irrumpis in agmina, Marte
Diceris inuicto CASTALIONE *ſatus.*
At molli cithara ſi condis amabile carmen,
Caſtalia natus diceris eſſe Dea.

EIVSDEM.

Horrida terribilis cum tractas arma, Maronis
CASTALIONE *tui carmine digna facis.*
Idem cum molli uacuus requieſcis in umbra
Caſtaliæ, æterno digna Marone canis.

BALTHASSARIS

CASTILIONI

CARMINVM LIBER.

ALCON.

EREPTVM *fatis primo ſub flore iuuentæ*
Alconem nemorum decus, & ſolatia amantum,
Quem toties fauni, & Dryades ſenſere canentem,
Quem toties Pan eſt, toties miratus Apollo,
Flebant paſtores; ante omnes carus Iolas
Triſtia perfundens lacrimis manantibus ora,
Crudeles ſuperos, crudeliaq; aſtra uocabat;
Vt gemit amiſſos fœtus Philomela ſub umbris,
Aut qualis ſocia uiduatus compare turtur,
Quam procul incautam quercu ſpeculatus ab alta
Immitis calamo paſtor deiecit acuto;
Non uiridi ſedit ramo, non gramine læto,
Non uitrei dulcem libauit fluminis undam;
Sed gemitu amiſſos tantum teſtatus amores,
Languidulus mœſtis complet nemora alta querelis.
Nulla dies miſerum lacrimis ſine uidit Iolam,
Nec cum Sol oritur, nec cum ſe condit in undas;
Non illi pecudes, non pingues paſcere tauros
Cura erat, aut paſtos ad flumina ducere potum
Hædorúmue gregem, aut uitulos includere ſeptis.
Tantum inter ſiluas, aut ſolo in littore ſecum

Perditus, & ſeræ oblitus decedere nocti
Rupibus hæc fruſtra, & ſurdis iactabat arenis.
Alcon deliciæ Muſarum, & Apollinis, Alcon
Pars animæ, cordis pars Alcon maxima noſtri,
Et dolor, his lacrimas oculis habiture perennes;
Quis Deus, aut quis te caſus miſer abſtulit? ergo
Optima quæque rapit duri inclementia fati?
Ergo bonis tantum eſt aliquod male numen amicum?
Non metit ante diem lactentes meſſor ariſtas,
Immatura rudis non carpit poma colonus;
At fera te ante diem mors nigro immerſit Auerno,
Iniecitq; manus rapidas creſcentibus annis.
Heu miſerande puer, tecum ſolatia ruris,
Tecum amor, & Charites periere, et gaudia noſtra;
Arboribus cecidere comæ, ſpoliataq; honore eſt
Silua ſua; ſolitasq; negat paſtoribus umbras;
Prata ſuum amiſere decus, morientibus herbis
Arida; ſunt ſicci fontes, & flumina ſicca:
Infœcunda carent promiſsis frugibus arua:
Et mala creſcentes rubigo exedit ariſtas:
Squallor triſtis habet pecudes, pecudumq; magiſtros;
Impaſtus ſtabulis ſæuit lupus; ubere raptos
Dilaniatq; ferus miſeris cum matribus agnos:
Perq; canes prædam impauidus paſtoribus aufert;
Nil niſi triſte ſonant & ſiluæ, & paſcua, & amnes;
Et liquidi fontes; tua triſtia funera flerunt
Et liquidi fontes, & ſiluæ, & paſcua, & amnes:
Heu miſerande puer; tangunt tua funera Diuos:
Per nemora agricolæ flentes uidere Napeas,
Panaq;, Siluanumq;, & capripedes Satyriſcos:

Sed neque iam lacrimis, aut queſtu fata mouentur
Impia, nec noſtras audit mors ſurda querelas.
Vomeribus ſucciſa ſuis moriuntur in aruis
Gramina. deinde iterum uiridi de ceſpite ſurgunt,
Rupta ſemel non deinde annectunt ſtamina Parcæ.
Aſpice, decedens iam Sol decliuis Olympo
Occidit, & moriens accendit ſidera cœlo;
Sed tamen occiduo cum lauerit æquore currus,
Idem iterum terras orienti luce reuiſet.
Aſt ubi nigra ſemel duræ nos flumina mortis
Lauere, & clauſa eſt immitis ianua regni,
Nulla unquam ad ſuperos ducit uia; lumina ſomnus
Vrget perpetuus, tenebriſq; inuoluit amaris;
Tunc lacrimæ incaſſum, tunc irrita uota, preceſq;
Funduntur, fert uota Notus, lacrimaſq; preceſq;.
Heu miſerande puer fatis ſurrepte malignis,
Non ego te poſthac paſtorum aſtante corona
Victorem aſpiciam uolucri certare ſagitta;
Aut iaculo, aut dura ſocios ſuperare palæſtra;
Non tecum poſthac molli reſupinus in umbra,
Effugiam longos æſtiuo tempore Soles;
Non tua uicinos mulcebit fiſtula montes,
Docta nec umbroſæ reſonabunt carmina ualles:
Non tua corticibus toties inſcripta Lycoris,
Atq; ignis Galatea meus nos iam ſimul ambos
Audierint ambæ noſtros cantare furores,
Nos etenim à teneris ſimul uſq; huc uiximus annis,
Frigora, pertulimuſq; æſtus nocteſq;, dieſq;
Communiq; ſimul ſunt parta armenta labore;
Rura mea hæc tecum communia, uiximus unà;

Te moriente igitur cur nam mihi uita relicta eſt?
Heu male me ira Deum patrijs abduxit ab oris.
Ne manibus premerem morientia lumina amicis,
Aut abeūtis adhuc ſupremū animæ halitum in auras
Exciperem ore meo, gelidis atque oſcula labris.
Inuideo Leucippe tibi ſuprema dolenti
Deficiens mandata bonus tibi præbuit Alcon;
Spectauitq; tuos morienti lumine uultus,
Frigida tu mœſto impoſuiſti membra pheretro,
Sparſiſti et lacrimis buſtum, ingratumq; ſepulchrum.
Inde ubi defletum ſatis eſt, & iuſta peracta,
Alconem ad manes felix comes uſque ſecutus
Amiſſo uitam ſocio non paſſus inertem es;
Et nunc Elyſia lætus ſpaciaris in umbra,
Alcone & frueris dulci, æternumq; frueris,
Atque aliquis forſan paſtor pius oſſa ſepulcro
Vno eodemq; ſimul florentis margine ripæ
Amborum ſacro manes ueneratus honore
Compoſuit, lacrimasq; ambobus fudit eaſdem,
Aſt ego nec triſtes lacrimas in funere fudi,
Debita nec miſero perſolui iuſta ſodali.
Quin etiam ſortis duræ, ignarusq; malorum
Vana mihi incaſſum fingebam ſomnia demens.
Hæc ego rura colam celeberrima, tum meus Alcon
Huc ueniet linquens colles, & inhoſpita ſaxa,
Infectasq; undas, & pabula dira ueneno;
Molliaq; inuiſet prata hæc, fluuiosq; ſalubres.
Occurram longe, & uenientem primus amicum
Agnoſcam, primus caris complexibus ora
Impediam, excutient hilares noua gaudia fletus,

Sic tandem optato læti ſermone fruemur;
Aerumnasq; graues, olim & tranſacta uiciſsim
Damna referre ſimul, rurſusq; audire iuuabit,
Tum ueteres ſenſim fando repetemus amores,
Delitiasq; inter paſtorum, & dulcia ruris
Ocia, ſecuræ peragemus tempora uitæ.
Hæc amat arua Ceres, iuga Bacchus, paſcua Apollo,
Ipſa Pales herbas pecori, lac ſufficit agnis;
Montibus his paßim teneræ aſſueuere Napeæ
Sæpe feras agitare, ſæpe agitare choreas;
Hic redolens ſacros primæua gentis honores.
Perluit antiquas Tyberis decora alta ruinas;
Hic umbræ nemorũ, hic fontes, hic frigida Tempe;
Formoſum hic paſtor Corydon cantauit Alexin.
Ergo ades ò dilecte puer: te paſcua, & amnes
Expectant; tibi iam contexunt florea ſerta,
Aduentuq; tuo teſtantur gaudia Nymphæ;
Summittitq; nouos tellus tibi Dædala flores.
Hęc ego fingebam miſer, ab ſpe ductus inani,
Neſcius omne nefas morti fatisq; licere.
At poſtquam fruſtrata leues abiere per auras
Vota mea, & uiuos Alconis cernere uultus
Non licuit, uiuasq; audire & reddere uoces;
Huc ſaltem. ò ſaltem umbra leui per inania lapſu
Aduolet, & noſtros tandem miſerata dolores
Accipiat lacrimas, imo & ſuſpiria corde
Eruta, quasq; caua hæc reſponſant antra querelas.
Ipſe meis manibus ripa hac Anienis inanem
Conſtituam tumulum, noſtri ſolatia luctus,
Atque addam pia thura focis, manesq; ciebo.

Vos mecum ò pueri bene olentes ſpargite flores,
Narciſſum, atq; roſas, & ſuaue rubentē Hyacinthū,
Atque umbras hedera, lauroq; inducite opacas.
Nec deſint caſiæ, permixtaq; cinnama amomo,
Excitet ut dulces aſpirans uentus odores.
Nos Alcon dilexit multum, & dignus amari
Ipſe fuit nobis, & tali dignus honore.
Interea uiolas intertexent Amaranthis,
Et tumulo ſpargent flores, & ſerta Napeæ
Et tumulo mœſtæ inſcribent miſerabile carmen.
ALCONEM poſtquam rapuerunt impia fata,
Collacrimant duri montes, & conſitus atra eſt
Nocte dies, ſunt candida nigra, & dulcia amara.

CLEOPATRA.

MARMORE quiſquis in hoc ſæuis admorſa colubris
Brachia, & æterna torpentia lumina nocte
Aſpicis, inuitam ne crede occumbere letho.
Victores uetuere diu me abrumpere uitam,
Regina ut ueherer celebri captiua triumpho,
Scilicet & nuribus parerem ſerua Latinis
Illa ego progenies tot ducta ab origine regum,
Quam Pharij coluit gens fortunata Canopi,
Delitijs fouitq; ſuis Aegyptia tellus,
Atque oriens omnis Diuum dignatus honore eſt.
Sedulitas, pulchreq; necis generoſa cupido
Vicit uitæ ignominiam, inſidiaſq; tyranni,
Libertas nam parta nece eſt, nec uincula ſenſi,
Vmbraq; tartareas deſcendi libera ad undas,

Quod licuiſſe mihi indignatus perfidus hoſtis,
Sæuitiæ inſanis ſtimulis exarſit & ira,
Nanque triumphali inuectus Capitolia curru,
Inſignes inter titulos, genteſq; ſubactas
Extinctæ infelix ſimulachrum duxit, & amens
Spectabo expleuit crudelia lumina inani;
Neu longæua uetuſtas facti famam aboleret,
Aut ſeris mea ſors ignota nepotibus eſſet,
Effigiem excudi ſpiranti è marmore iuſsit,
Teſtari & caſus fatum miſerabile noſtri.
Quam deinde, ingenium artificis miratus Iulus
Egregium, celebri uiſendum ſede locauit
Signa inter ueterum Heroum, ſaxoq; perennes
Suppoſuit lacrimas ægræ ſolatia mentis;
Optatæ non ut deflerem gaudia mortis,
(Nam mihi nec lacrimas lethali uipera morſu
Excuſsit, nec mors ullum intulit ipſa timorem)
Sed charo ut cineri, & dilecti coniugis umbræ
Aeternas lacrimas, æterni pignus amoris
Mæſta darem, inferiaſq; inope; & triſtia dona.
Has etiam tamen infenſi rapuere Quirites.
At tu Magne LEO *Diuum genus, aurea ſub quo*
Sæcula, & antiquæ redierunt laudis honores,
Si te præſidium miſeris mortalibus ipſe
Omnipotens Pater ætherio demiſit Olympo;
Et tua ſi immenſæ uirtuti eſt æqua poteſtas,
Munificaq; manu diſpenſas dona Deorum,
Annue ſupplicibus uotis; nec uana precari
Me ſine, parua peto, lacrimas Pater optime redde,
Redde oro fletum, fletus mihi muneris inſtar,

Improba quando aliud nil iam Fortuna reliquit.
At Niobe auſa Deos ſcelerata inceſſere lingua,
Induerit licet in durum præcordia marmor,
Flet tamen, aſsiduusq́; liquor de marmore manat.
Vita mihi diſpar, uixi ſine crimine, ſi non
Crimen amare uocas, fletus ſolamen amantum eſt.
Adde, quòd afflictis noſtræ iucunda uoluptas
Sunt lacrimæ, dulcesq́; inuitant mur nure ſomnos,
Et cum exuſta ſiti Icarius canis arua perurit,
Huc potum ueniunt uolucres, circumq́;, ſupraq́;
Frondibus inſultant, tenero tum gramine læta
Terra uiret, rutılantq́; ſuis poma aurea ramis;
Hic ubi odoratum ſurgens denſa nemus umbra
Heſperidum dites truncos non inuidet hortis.

PROSOPOPOEIA LVDOVICI PICI MIRANDVLANI.

CREDITE *mortales, animæ poſt fata ſuper-*
Diraq́; mors noſtri nil niſi corpus habet. (ſunt,
Fabula nec manes uana eſt exire ſepulcris
Per noctem, tenebris & uolitare uagos.
Nam modo, dum noſtro Mirandula milite cincta eſt,
Vidi ego uera quidem, ſed caritura fide.
Nox erat, & noctem ſuperans candore niuali
Clara repercuſſo lumine Luna magis.
Ipſe ego ſub muris foſſa defenſus opaca
Scrutabar, tutum quà magis eſſet iter.
Aſtitit hic ſubito manifeſtus mœnibus ipſis,
Ante oculos PICVS *uiſus adeſſe meos.*
Triſtis erat facies, atroq́; inſperſa cruore,

Et lacerum ambuſto tunc quoque crine caput.
Obſtupui, gelidusq; tremor per membra cucurrit,
Et ſubito arrecta eſt hirta timore coma.
Ille autem toruum deſpectans caſtra, repente
Infremuit, gemitu ſoluit & ora graui.
O Pater, ò paſtor populorum, ò maxime mundi
Arbiter, humanum qui genus omne regis,
Iuſtitiæ, pacisq; dator, placideq; quietis,
Credita cui ſoli eſt uita ſalusq; hominum,
Quem Deus ipſe Erebi fecit, cœliq; potentem,
Vt nutu pateant utraq; regna tuo;
Quid potui tantum infelix committere? culpa
Aut mea quænam in te tam grauis eſſe poteſt?
Vt patriam, natumq; meum, uxoremq;, laresq;
Perdere, & excidio uertere cuncta uelis?
Certe ego te propter caput obiectare periclis,
Ne timui totiens uelle ſubire necem;
Felſina cum imperium iam detractaret, & in te
Triſtia ciuilis ſumeret arma furor,
Hæc mea dextra tuos armis compeſcuit hoſtes,
Et letho multos ſanguinolenta dedit.
Denique, dum innumeris cupio te ornare triumphis,
Sanguinis ipſe mei prodigus occubui.
Vulnera teſtantur noſtros hæc ſæua labores,
Implorantq; tuam, nomen inane, fidem,
Flens tener in cunis uagitu natus amaro
Pollicitis queritur pondus abeſſe tuis.
Tot perpeſſa graues coniux miſeranda labores
Supplicibus ueniam mœſta petit lacrimis.
Stant miſeri ſquallore patres, trepideq; puellæ,

Et matrum paſſis flet pia turba comis.
Omnes in te animum iam conuertere, rogantq́;
Vt tua det feſſis dextera rebus opem.
Aſpice captiuis uacuos cultoribus agros,
Abductas pecudes, agricolasq́; boues,
Diſiectasq́; domos paßim, populataq́; raptis
Arboribus late, & frugibus arua ſuis.
Tu uero ulterius lacrimis dulciſſima coniux
Et gemitu manes lædere parce meos,
Poſtquam nulla poteſt mitis clementia diræ
Conſilium mentis flectere, nec pietas.
Effuge, quodq́; unum eſt noſtri tibi pignus amoris,
Dulce onus hinc ulnis fer puerum ipſa tuis.
Nec mea diſcedens ſaxo hic clauſa oſſa relinque
Condita: ſed charo te cum habeas gremio,
Ne rabie immani, tumulo ſint eruta auito,
Et iaceant media ſemiſepulta uia.
Hæc ſperanda mihi, poſtquam ſectatur et umbram,
Sæuit & in cineres mens mala grata meos;
Nec ſinit inferias noſtro te ferre ſepulcro,
Annuaq́; extincto reddere iuſta uiro.
Sed tamen & Superi cernunt mortalia, habetq́;
Iuſtitiæ ultorem dextra minus gladium;
Inque malos, ſit lenta licet, certa ira Deorum eſt,
Pœnaq́; tam grauior, quàm mage ſera uenit.
Nec longum noſtro lætabitur impius hoſtis
Sanguine fata illum non leuiora manent.
Hæc ille, & plura his, ſed uerba extrema loquentis
Terribilis noſtra rupit in aure ſonus.
Nam ſubito, ingenti tormenta impulſa ruina

Increpuere, graui terra tremit ſonitu.
Fulminei ingeminant ictus, uolat impete diro
Ferrea ſulphureo concita ab igne pila.
Mœnia tum mutant labefacta: at triſtis imago
In tenebras quærulo mœſta abijt gemitu.

DE ELISABELLA GONZAGA CANENTE.

DVLCES exuuiæ, dum fata Deusq; ſinebant,
Dum canit, & quærulũ pollice tangit ebur,
Formoſa è cœlo deducit Eliſa Tonantem,
Et trahit immites ad pia uerba feras,
Aurita ueniunt ad dulcia carmina ſiluæ,
Decurrunt altis undiq; ſaxa iugis:
Stant ſine murmure aquæ taciti ſine flamine uenti,
Et cohibent curſus ſidera prona ſuos.
Atque aliquis tali captus dulcedine ſentit
Elabi ex imo pectore ſenſim animam.
Flebile neſcio quid tacite in præcordia ſerpit,
Cogit & inuitos illacrimare oculos.
Flecte ratem male grate hoſpes, neu deſere amantem,
Ah miſera, ah mortem eſt iam prope, flecte ratem.
Quòd ſi tam dulces nequeunt fera corda querelæ
Flectere, nec gemitu hoc mens labefacta tua eſt,
Non tibi Diua parens, generis nec Dardanus auctor,
Perfide, ſed duris cautibus es genitus.
Surdior ah ſcopulis dulces fugis improbe terras,
Delicijsq; olim littora cara tuis.
Illa autem extremo tandem deuicta dolore,
Irrita nil poſtquam uerba, precesq; ualent,

Sanguine ſancta ſuo temerati iura pudoris
Vlta eſt, ipſa ſuæ ſæua miniſtra necis,
Quemque totum toties tecum male preſſerat olim,
Infelix etiam nunc premit exanimis.
Reſpice funereæ ſunt illa incendia flammæ,
Et miſeranda illis ardet Eliſa rogis,
Ardet Eliſa tuum ſæue indelebile crimen,
Olim quod terris fama loquatur anus.
At tua præcipites fugientia carbaſa uenti
Cæruleum profuga per mare claſſe ferunt.
Obrue deuotam pater ò Neptune carinam,
Ah nimis infidum ſuſtinet illa caput.
Illa uirum portat, quem non periuria tangunt;
Quem non ſancta fides, fáſue, piúmue mouet;
Quem neque dulcis amor miſeræ morientis Eliſæ
Flectere, nec lacrimæ, nec potuere preces.
Ah ferus eſt, quicunque animo non mitis agreſti
Audijt & ſiccis hæc pia uerba oculis.
Quòd tamen hæc moueant, quòd ſint tã dulcia uerba,
Non faciunt uerba hæc, ſed noua Eliſa canens.
Et certe non eſt hæc uxor Eliſa Sichei,
Nec quenquam hæc Phrygium nouit Eliſa uirum.
Altera Eliſa hæc eſt Superis gratiſſima, qualem
Nec tulit ulla unquam, nec feret ulla dies.
Audiat Aeneas hanc ſi tam dulce querentem,
Flens utro ad littus uela dabit Libycum.
Quod ſi dura nimis, blandisq; immota querelis
Mens fera propoſitum non remouetur iter,
Inuitam ad littus portabunt æquora claſſem,
Flaminaq; ad fletus officioſa pios;

Excidet atque animo regnum dotale, nec unquam
  Dardanius Latium nauita claſſe petet.
Nam nimium ualidas facies habet iſta cathenas,
  Et ualidum nimis hæc lumina carcer habent,
Hæc formoſa Deas ſuperat forma Heroine,
  Pace tua Venus ò, pace Minerua tua.
Quicquid agit, pariter certant componere furtim
  Et decor, & Charites, & pudor ingenuus.
His lætos Natura oculis afflauit honores,
  Et quiddam maius conditione hominum.
Ambroſiam roſea ſpirant ceruice capilli;
  Et patet egregio uera decore Dea.
Quacunque ingreditur, læta undiq; pabula uernant
  Signaq; dat tellus numen adeſſe aliquod.
Arrident ſiluæ paſſim, tangiq; beato
  Certatim geſtit quælibet herba pede.
O centum æquoreæ formoſa Doride nate,
  Et quaſcunque maris contigit eſſe Deas,
Huic date, quicquid habent gemmarũ littora rubra
  Oceani, & quicquid diues arena uehit.
Quoſq; habet alma Thetis, quos & Galatea lapillos,
  Nerine in loculis candida nympha ſuis,
Quicquid odoratæ meſſis Panchaia tellus
  Protulit, huic felix munera portet Arabs.
Huic uni Seres Tyrio ſatianda colore
  Arboribus pectant uellera chara ſuis,
Hæc una eſt noſtri rariſſima gloria ſæcli,
  Digna ſuas cui det maximus orbis opes.
Vos quoque cælicolæ hanc merito celebretis honore,
  Non erit hæc uobis diſſimulanda Dea.

HIPPOLYTE BALTHASSARI CASTILIONI CONIVGI.

HIPPOLYTE mittit mãdata hæc Caſtilioni,
Addideram imprudens; hei mihi, penè ſuo.
Te tua Roma tenet, mihi quã narrare ſolebas,
Vnam delicias eſſe hominum atque Deum.
Hoc quoq; nũc maior, q̃d Magno eſt aucta LEONE
Tam bene pacati qui imperium orbis habet:
Hic tibi nec deſunt celeberrima turba ſodales,
Apta oculos etiam multa tenere tuos:
Nam modo tot priſcæ ſpectas miracula gentis,
Heroum & titulis clara trophea ſuis.
Nunc Vaticani ſurgentia marmore templa,
Et quæ porticibus aurea tecta nitent.
Irriguos fontes, hortoſq;, & amœna uireta,
Plurima quæ umbroſo margine Tybris habet.
Vtque ferunt cœtu conuiuia læta frequenti,
Et celebras lentis otia miſta iocis:
Aut cithara æſtiuum attenuas cantuq; calorem,
Hei mihi quàm diſpar nunc mea uita tuæ eſt:
Nec mihi diſpliceat, quæ ſunt tibi grata, ſed ipſa eſt
Te ſine lux oculis penè inimica meis:
Non auro, aut gemma caput exornare nitenti
Me iuuat, aut Arabo ſpargere odore comas:
Non celebres ludos feſtis ſpectare diebus,
Cum populi complet denſa corona forum;
Et ferus in media exultat gladiator arena,
Haſta concurrit uel cataphractus eques:
Sola tuos uultus referens, Raphaelis imago
Picta manu curas alleuat uſque meas:

Huic ego delicias facio, arideoq́;, iocorq́;,
Alloquor, & tanquam reddere uerba queat,
Aſſenſu nutuq́; mihi ſæpe illa uidetur
Dicere uelle aliquid, & tua uerba loqui.
Agnoſcit, balboq́; patrem puer ore ſalutat,
Hoc ſolor longos decipioq́; dies.
At quicunque iſtinc ad nos acceſſerit hoſpes,
Hunc ego quid dicas, quid faciáſue, rogo.
Cuncta mihi de te incutiunt audita timorem,
Vano etiam abſentes ſæpe timore pauent.
Sed mihi neſcio qu is narrauit ſæpe tumultus,
Miſceriq́; neces per fora, perq́; uias,
Cum populi pars hæc Vrſum, pars illa Columnam
Inuocat, & trepida corripit arma manu.
Ne tu, ne, quæſo, tantis te immitte periclis,
Sat tibi ſit, tuto poſſe redire domum.
Romæ etiam fama eſt, cultas habitare puellas,
Sed quæ laſciuo turpiter igne calent.
Illis uenalis forma eſt, corpusq́;, pudorq́;,
His tu blandicijs ne capiare, caue.
Sed niſi iam captum blanda hæc te uincla tenerent,
Tam longas abſens non paterere moras.
Nam memini, cum te uiuum iurare ſolebas
Non me, ſi cupias, poſſe carere diu.
Viuis Caſtilion, uiuasq́; beatius, opto;
Nec tibi iam durum eſt me caruiſſe diu.
Cur tua mutata eſt igitur mens? cur prior ille,
Ille tuo noſtri corde refrixit amor?
Cur tibi nunc uideor uilis? nec, u t ante ſolebam,
Digna, tori ſociam quam patiare tui?

Scilicet in uentos promiſſa abiere fideſq́;,
A noſtris ſimul ac ueſtri abiere oculi.
Et tibi nunc forſan ſubeunt faſtidia noſtri,
Et graue iam Hippolytes nomen in aure tua eſt.
Verum ut me fugias, patriam fugis improbe? nec te
Chara parens, nati nec pia cura tenet?
Quid queror? en tua ſcribenti mihi epiſtola uenit,
Grata quidem, dictis ſi modo certa fides,
Te noſtri deſiderio languere, pedemq́;
Quamprimum ad patrios uelle referre lares,
Torqueriq́; mora, ſed Magni iuſſa LEONIS
Iandudum reditus detinuiſſe tuos,
His ego perlectis ſic ad tua uerba reuixi,
Surgere ut æſtiuis imbribus herba ſolet,
Quæ licet ex toto non auſim uera fateri,
Qualiacunq; tamen credulitate iuuant.
Credam ego, quod fieri cupio, uotiſq́; fauebo
Ipſa meis, uera hæc quis uetet eſſe tamen?
Nec tibi ſunt præcordia ferrea, nec tibi dura
Vbera in Alpinis cautibus urſa dedit.
Nec culpanda tua eſt mora, nam præcepta Deorum
Non fas, nec tutum eſt ſpernere uelle homini.
Eſſe tamen fertur clementia tanta LEONIS.
Vt facili humanas audiat aure preces.
Tu modo & illius numen ueneratus adora,
Pronaq́; ſacratis oſcula da pedibus.
Cumq́; tua attuleris ſupplex uota, adijce noſtra,
Atq; meo largas nomine funde preces.
Aut iubeat te iam properare ad mœnia Mantus,
Aut me Romanas tecum habitare domos.

Nanque ego ſum ſine te, ueluti ſpoliata magiſtro
Cymba, procelloſi quam rapit unda maris.
Et data cum tibi ſim utroque orba puella parente,
Solus tu mihi uir, ſolus uterque parens:
Nunc nimis ingrata eſt uita hæc mihi, nāq; ego tātū
Tecum uiuere amem, tecum obeamq; libens.
Præſtabit ueniam mitis Deus ille roganti,
Auſpicijsq; bonis, & bene, dicet, eas:
Ocyus huc celeres, mannos conſcende uiator,
Atque moras omnes rumpe, uiamq; uora:
Te læta excipiet, feſtisq; ornata coronis,
Et domini aduentum ſentiet ipſa domus:
Vota ego perſoluam templo, inſcribamq; tabellæ,
Hippolyte ſalui coniugis ob reditum.

AD PVELLAM IN LITTORE AMBVLANTEM.

AD mare ne accedas propius mea uita, pteruos
Nimirum, & turpes continet unda Deos.
Hi rapiunt, ſi quā incautā aſpexere puellam
Securos bibulo littore ferre gradus:
Quin etiam in ſiccum exiliunt ſæpe agmine facto,
Atque abigunt captos ad ſua regna homines:
Tum ſi qua eſt inter prædam formoſa puella,
Tantum hæc non ſubito piſcibus eſca datur:
Sed miſeram fœdis male habent complexibus omnes,
Inuitamq; iubent hiſpida monſtra pati.
Os informe illis, rictus, oculiq; minaces,
Aſperaq; anguino cortice membra rigent;
Barba impexa, ingens, alga, limoq; uirenti

Oblita, oletq; graui lurida odore coma.
Hos tu ſeu piſces, ſeu monſtra obſcœna uocare,
Siue Deos mauis, ſi ſapis ipſa, caue.
Nec tibi ſit tanti, pictos legiſſe lapillos,
Vt pereas magno uita dolore meo.
Quin potius diuerſi abeamus, reſpice, ut antrum
Ad dextram uiridi protegit umbra ſolo.
Decurrit riuus gelidis argenteus undis,
Pictaq; odorato flore renidet humus.
Imminet & fonti multa nemus ilice denſum
Et uolucres liquido gutture dulce canunt.
Hic poteris tutò molli requieſcere in herba
Propter aquam, & niueos amne lauare pedes.
Tu mihi ſerta tuis contexta coloribus, ipſe
Texta meis contra mox tibi ſerta legam.
Floribus, & roſeis crinem redimita corollis,
Et compto incedes conſpicienda ſinus.
Poplite deinde tenus ſuccincta imitabere nymphas,
Obuia marmoreum deteget aura latus.
Siluicolas mea uita Deos torquebis amore,
Ignibus urentur flumina & ipſa meis
Inde domum formoſa mage, & mage culta redibis,
Rumpetur tacita tum Hippolyte inuidia.
Sed ſenſim ſubſiſtas, ne te forte puellarum
Aequalis uerſam cernat abire chorus.
Neſciat hoc quiſquam, nam ſi nos turba ſequatur,
Antra ingrata tibi, ingrata & erunt nemora.
Has fatuas rapiant Pelagi ſine monſtra puellas,
Nos cœptum hac furtim diſſimulemus iter.
Quod ſi qua interea audieris per littora murmur,
Lux mea te in noſtro protinus abde ſinu.

BALTHAS. CASTILIONI
AD EANDEM.

TVne iterum demens heſterni oblita pericli,
Littora feſtino pergis adire gradu?
Nōne audis mea lux fremitū,et fera murmura (Ponti?
Iam iam exire freto monſtra marina parant.
Me miſerum, his ne genis roſeis, roſeiſq; labellis
Oſcula tam immundo congeret ore fera?
Lacteolum hoc corpus ſquammis teget, utque libebit,
Implicitum cupidis nexibus impediet?
Mox lanians pectus tenerum, ueſcaſq; papillas,
Explebit diram mordicus ingluuiem?
Mortales hæc monſtra omnes odore, tamen ſunt,
Si neſcis, pulchris longe inimica magis.
Audiſti ne olim Hypoliti crudelia fata?
Diſce alieno, ut ſis cautior ipſa, malo.
Theſide Hippolyto præſtanti corpore forma
Rara quidem, decor at rarior oris erat.
Sparſerat aurata iam tum lanugine malas,
Fulgebat ſed adhuc uirgineum ore decus.
Multa illi tæda iungi optauere puellæ,
Multæ etiam proprios deſtituiſſe uiros,
Quin illum inſano dilexit perdita amore,
Plus anima, atque oculis ipſa nouerca ſuis.
Ille tamen ſpretiſq; aliȷs, ſpretaq; nouerca,
Venator tantum deuia luſtra colit.
Et canibus, iaculoq; feras arcuq; fatigat,
Et iuga nexilibus claudit iniqua plagis.
Nunc uiridi ſtrophio faciem defendit ab æſtu,
Oraq; fontano ſicca lauat latice.
Sæpe fugacis equi curſu præuertitur Euros,

Sæpe altum gaudet per nemus ire pedes.
Sed tum forte legens extremi littoris oram
Imprudens curru uectus erat bijugo.
Bellua cum ſubito cornuta expellitur undis.
Sublatasq; maris naribus efflat aquas.
Mox uicina truces oculos ad littora uertens,
Hippolytum recto tramite ſæua petit.
Quadrupedes retro pauidi ceſſere, citato &
Per ſcopulos curſu corripuere fugam.
Hippolytus lentas luctari tendere habenas
Nequicquam, & uana ducere frena manu.
Currus inacceſſas per rupes, ſaxaq; raptus
Frangitur, eiectis & cadit axe rotis.
At miſer implicitus loris puer inque peditus
Diſtrahitur, membris membra reuulſa crepant.
Fundere non potuit lacrimas, non uerba dolentis,
Tam cito diſcerpto corpore uita abijt.
In tenues dulcis decor ille euanuit auras,
Vt folia heſternæ cum cecidere roſæ.
Flaua coma hamatis dumis annexa pependit,
Et lacera hæſerunt uiſcera ſtipitibus.
Fleuerunt nemora, & ſaltus, fontesq;, lacusq;
Naiades, & Panes, & Satyri, & Dryades.
Quid loquar Andromeden matris quã pendere forma
Poſcebant pœnas impia monſtra maris?
Pendebat ſcopulo infelix ſuſpenſa cathena
Marmoreas tergum ponè reuincta manus.
Horrifico Piſtris ſtrepitu maria alta ſecabat.
Ignem oculis, ſpumam ſanguineam ore uomens.
Forte leues Perſeus nixus talaribus auras

Carpebat, pelagi littora deſpiciens.
Affixam ut uidit dura ſub caute puellam;
Flexit iter, pennas ſuſtinuitq; ſuas:
Mox propior teneros artus, & uirginis ora;
Et formam aſpiciens corporis obſtupuit.
Singula dum laudat ſortem miſeratus acerbam;
Illabi dulcem ſentit amorem animo.
Atque ait; ò duro nimium damnata puella
Iudice, quæ tanto eſt culpa luenda malo?
Exercet te certe aliquis Deus ultor amantum;
Nam ſi crimen habes; crimen amoris habes.
Ille loquebatur, planxerunt littora, fluctus;
Reſpicit; exitium; bellua, dirum aderat:
Quam ſimul ac rictu properantem uidit aperto
Andromede, & ſe iam iam propriusq; peti;
Vulnificos uiſa eſt ſenſiſſe in corpore morſus;
Et ſua lethifero uiſcera dente trahi.
Atque ita deficiens ſine ſanguine, uoce; animoq;;
Horruit; & gelido ſaxea facta metu eſt.
Crede mihi, iuueni tantum ſua cara puella eſt;
Spectatamq; fidem ſolus amator habet;
Aſtabant trepidi lugubri ueſte parentes;
Et natæ lacrimas irrita dona dabant;
Læua heros clipeum capiens, dextra impiger enſem,
Mittite, ait, lacrimas, hac ope tempus eget.
Nec mora delatus uolucri ſuper æquora planta;
Terga feræ ualido cominus enſe ferit:
Ingeminanſq; ictus condit ſub gutture ferrum;
Mox celer inſultans ilia tranſadigit:
Dentibus infrendens uacuas fera ſæuit in auras,

Et ſanie immiſto ſanguine tingit aquas.
Ille iterum dextram attolit, tum denique monſtrum
Effugit, & ſtridens æquoris ima petit.
At iuuenis medio ſublimis in aere pendet,
Exerat expectans quà fera parte caput,
Emergit tandem reſupinum turpe cadauer,
Iactaturq; maris fluctibus exanimum.
Clamorem attollunt lætum per littora uulgus,
Et plauſu reſonant concaua ſaxa nouo.
Caſſiope, Cepheusq; adimunt uincla aſpera natæ,
Ad ſua tunc lætus præmia uictor adeſt.
Et dextram inijciens dextræ, colloq; ſiniſtram,
Nympha meo, dixit, parta labore, mea es.
Illa ualete, inquit, duri & ſine amore parentes,
Hic pater, hic coniux, hic mihi mater erit.
Vos me ueſtræ auido expoſuiſtis uiſcera monſtro,
Hic me Orci è medijs faucibus eripuit.
Hunc ego ſi thalamo me non dignabitur, ultro
Serua lubens dominum, qua uolet, uſque ſequar.
Dixit, & ingreſſa eſt Perſei noua nupta Penates,
Nec patriam poſthac intulit illa pedem.
Sed maria, & Scopulos ſemper littusq; peroſa
Incoluit ſummis oppida celſa iugis.
Præteritiq; memor monitis parebat amantis,
Vnde Polo ſtellis nunc Dea fulta micat.
At tu non aſſis facis, irridesq; monentem,
Vlteriusq; amens cœptum iter ire paras.
Quinetiam plantas tingis male ſana marino
Fluctu, ah mi tantos ne incute ſæua metus.
Forſitan apricos colles, & conſita opacis

Arboribus, ſub aqua prata uiuere putas.
Atria uel cerni Phrygijs ſuffulta columnis,
Auratasq; trabes, marmoreumq; ſolum.
Nil niſi uentorum fremitus, triſtesq; procellas
Impulſas rapido turbine pontus habet.
Putris arena iacet cœnoſo ſordida fundo,
Et congeſta altis æſtuat aggeribus.
Ne dum aliud, conchas non illic uerſicolores
Inuenies, tantum has littoris ora tenet:
Tum ſeſe attollunt pelago paßim ardua ſaxa,
Quædam etiam inſano gurgite cæca latent.
Hic ſua defoßis poſuere cubilia ſubter
Cautibus, & liquidos monſtra marinæ lares.
Hic ſecura intus cunctantur, & ocia ducunt,
Cum furit hybernis uentus & unda minis,
Hic etiam è ſpeculis procul aduentare carinas,
Vtque ſua labi ſub ditione uident,
Diſponunt furtim inſidias, latitantq; cauernis,
Dum ſubeat tectos nautica turba dolos.
Qualis, ubi aſpexit uenientem ad retia ceruum,
Venator, tacito gaudia corde premit.
Sæpe etiam fundo morſu ſubfixa tenaci
Detinet inuitam uipera parua ratem.
Illa immota manet, medio licet incita curſu,
Intendantq; leues lintea plena Noti.
Tum ſubito è latebris prodit gens lubrica ponti,
Atque acie inſtructa prædam inimica petit.
Obice pars munit fauces aditusq; malignos
Obſidet, ulla fuge peruia ne uia ſit.
Pars dorſo connixa ratem ſubuertere tentat,

Pars clauum, remos, & tabulata rapit,
At laterum laxa tandem compage dehiſcit,
Aequoreasq; bibit naufraga puppis aquas.
Interea nautas nequicquam multa parantes
Infelix uaſtis obruit unda uadis.
At rabida infido craſſantur in æquore monſtra,
Per mediasq; atra clade feruntur aquas,
Semineces rapiunt, prenſosq; uolumine caudæ
Affligunt ſaxis terq; quaterq; ſuis.
Dilaniant artus, & adhuc trepidantia mandunt
Viſcera, & in miſero ſanguine roſtra lauant.
Fracta minutatim crepitant ſub dentibus oſſa,
Et ſemeſa undis membra cruenta natant.
Sæpe etiam uiuos intra ſtabula abdita ſeruant,
Vt quos Diuum aris paſtor alit uitulos.
Nam ſua cum certis ſolennia ſacra diebus,
Et celebrant lætis annua feſta choris.
Rauca tonans ſcopulis horrendum buccina torui
Tritonus madidum cogit in antra pecus,
Tum pelagi excitum fundo genus omne ferarum
Apparet, liquidis & glomerantur aquis.
At malus ille ſenex Protheus paſtor maris anteit,
Et mirum, in uarias ſe induit ipſe feras.
Nam modo fit ſerpens, modo ſus, modo torua leæna,
Horrida nunc tigris, nunc ſonitum ignis habet.
Hic paſſim armenta exultantia fuſte coercet
Increpitans, magnum & per maria agmen agit.
Non tot habent ſiluæ frondes, tot littus arenas,
Quot uaria id tenero marmore monſtra natant.
Nec ſolum informesq; orcæ, atque immania Cete

Quæque mare undiſonum tãtum habitare ſolent,
Sed tauri, uulpesq; auidæ, fuluiq; dracones,
Raptoresq; lupi, ſæuaq; turba canes.
Nam quaſcunque feras antris, & montibus altis
Terra alit, has uaſta gurgito pontus habet.
Bellua præterea, ueteres dixere Charybdim,
Sublatum pelago fert truculenta caput.
Hæc miſeras auido puppes abſorbet hiatu,
Tantum illi barathrũ, & gutturis antra patẽt,
Parte alia ſe infert timor, atque infamia ponti,
Semifero ingrediens corpore Scylla rapax.
Frons illi præfert formoſæ uirginis ora,
Atque infida procul lumina dulce micant.
Inguinibus latrant rabido centum ore moloſſi.
Sicca fame impaſta guttura ſemper hiant.
Talia monſtra mari coeunt, ludosq; frequentes
Inſtaurant, epulis & ſua feſta colunt,
Infandasq; dapes menſis, & fercula dira
Apponunt, tabo pallida fruſta hominum,
Colla humeris auulſa, manus, troncosq; lacertos,
Atque ora effoſſis triſtia luminibus.
Corpora ſunt hominum illis eſca, et pocula ſanguis,
Hoſtibus hæc noſtris prandia dent Superi.
Hæc te, ſi fueris deprenſa in littore, Cete
Impoſitam dorſo protinus arripient.
Ah ſcelus indignũ, ah miſera, ah male cauta puella
Quid tibi tunc animi, quid tibi mentis erit?
Clamabis, montesq; procul, littusq; relictum
Reſpiciens, fruſtra flebis, opemq; petes,
Aſtabunt facies toruæ, & flenti increpitabunt,
Quàm

Quàm cupies nobis tunc habuiſſe fidem,
Tunc noſtri nemoris fruſtra memor, et memor antri,
Atque tui fruſtra Caſtilionis eris.
Ipſe aliam pro te forma præſtante puellam
Inueniam, & quæ mi ſit mage morigera.
Illi ego deliciasq; tuas donabo & amores,
I nunc, argutas i ſequere Halcyonas.

DE MORTE RAPHAELIS PICTORIS.

QVOD lacerũ corpus medica ſanauerit arte,
Hippolytum, Stygijs, & reuocarit aquis,
Ad Stygias ipſe eſt raptus Epidaurius undas,
Sic precium uitæ mors fuit artifici.
Tu quoque dum toto laniatam corpore Romam
Componis miro Raphael ingenio.
Atque urbis lacerum ferro, igni, annisq; cadauer
Ad uitam, antiquum iam reuocasq; decus,
Mouiſti Superum inuidiam, indignataq; mors eſt,
Te dudum extinctis reddere poſſe animam;
Et quod longa dies paulatim aboleuerat, hoc te
Mortali ſpreta lege parare iterum.
Sic miſer heu prima cadis intercepte iuuenta,
Deberi, & morti noſtraq; nosq; mones.

DE PAVLO CANENTE.

DVLCIA dum pulcher modulatur carmina PAVLVS,
Demulcet colles & mea Roma tuos,
Adcurrêre ſimul Dryades, Fauniq; bicornes,

Ora immota truces & tenuere feræ.
Tybris arundineo glaucum caput extulit alueo,
Et ſtupefacta nouo reſtitit unda ſono.
Tum uocem, numerumq́;, inquit, miratus Apollo,
Orphæus Elyſia ualle meus rediÿt.
Sed faciem ut uidit pueri, ſacrumq́; decorem,
Certe, ait, hic proles eſt Cytherea tua,
Sæue puer tentas me uincere uoce, lyraq́;,
An uiciſſe arcu, eſt gloria uiſa leuis?

SEMIANIMEM *in muris mater Piſana puellã*
Dum fouet & tenero pectore uulnus hiat,
Nata tibi has, dixit, tædas, atque hos Hymenæos,
Hæc denſa tuo mœnia marte dabunt?
Cui uirgo, haud alias tædas, alióſue Hymenæos,
Debuit hæc nobis grata rependere humus.
Hanc ego ſola meo ſeruaui ſanguine terram,
Hæc ſeruatæ meos terra tegat cineres.
Quod ſi iterum ad muros accedet Gallicus hoſtis,
Pro patria arma iterum hæc oſſa cinisq́; ferent.

ME MISERVM *quis nam hæc tam bella labella*
Improbus, & uere ruſticus ille fuit. (momordit?
Non aliter leporem canis, accipitérue columbam
Mandit, adhuc fluit en turgidulo ore cruor.
Quid nectis maleſana dolos? quid perfida iuras?
Liuidam ab impreſſo agnoſco ego dente notam.
Atque utinam non ulteriora etiam malus ille
Sumpſerit, heu duras rerum in amore uices.

EPITAPHIVM GRATIAE PVELLAE.

SISTE uiator, ni properas, hoc aſpice marmor,
Et lege, ni ploras, tu quoque marmor eris.
Gratia (nanq; Deas etiã mors ſæua profanat.)
Mortua, & hoc duro eſt condita ſub tumulo.
Abſtulit hæc moriens geminas miſeranda ſorores,
Sic Charites uno tres periere obitu.

M. ANTONII FLAMINII.

Si fas cuique ſui ſenſus expromere cordis,
Hoc equidem dicam pace Catulle tua,
Eſt tua Muſa quidem dulciſsima, Muſa uidetur
Ipſa tamen COTTAE dulcior eſſe mihi.

IOANNIS COTTÆ

CARMINA.

AD LYCORIM.

AMO, quod fateor, meam Lycorim,
Vt pulchras iuuenes amant puellas.
Amant me mea, quod reor, Lycoris:
Vt bonæ iuuenes amant puellæ.
Huic ego, ut ſemel hanc uidere uiſus
Seſe oſtendere fixiore ocello,
Quando inquam mea lux mei laboris
Das mi præmiolum? meiq; cordis
Tot incendia mitigas Lycori?
Hic illa erubuit, ſimulq; riſit.
Ridebat ſimul, & ſimul pudebat:
Dumque molliculos colens amores
Colit uirgineum ſimul pudorem,
Quid negem tibi dixit? & capillum,
Qui pendens leuibus uibratur auris,
Et formoſa uagus per ora ludit,
Hunc ſecans trepida, implicanſq; in auro,
Hæc fila aurea, & aureum capillum
Pignus, inquit, habe meiq; amoris,
Meiq; ipſius; hoc tuum puellæ
Tuæ pignore lenias calorem.
Eheu quid facis? hei mihi Lycori

Hæc ſunt flammea texta non capilli:
Sunt hæc ignea uincla, ni relaxes,
Qui tanto ualeam ualere ab æſtu;
An ne ignem iuuat ignibus perire?
Comæ flammeolæ ſubite flammas:
Crines igneoli uenite in ignes:
Sat me flammea uincla nexuiſtis:
Nunc uos ſoluimini, & ſubite flammas;
Vſſiſtis nimis ignei capilli,
Nunc uos urimini, & ualete in ignes.
Hos meos age lætus ignis ignes
Perge extinguere, tuq; flamma flammam
Exedas, mea corda quæ exedebat.
At tu, ſic reliqui tui capilli
Vernent perpetuum tibi Lycori:
Quòd tuus ferus uſſerim capillos,
Parce: nam uolo amare, non peruri.

AD LYCORIM.

O FACTVM *lacrimabile, atque acerbum,*
Nunc certe lacrimaberis Lycori,
Digna res lacrimis, tuoq; luctu.
Nanque lumina noſtro, lumina illa,
Illa lumina, quæ Lycori amabas,
Quæ tuis ſolita anteferre ocellis,
Non ſunt ò mea lux amanda ut ante,
Non ſunt lumina, ſed malæ tenebræ:
Illa, ut impia fata te Lycori
Abſtulere mihi, tuoque longe
Me à uultu uoluêre abeſſe caro;

In riuos abiere lacrimarum:
Quodque amarius, atque præter omnem
Lacrimabile cogitationem,
Quantumcunque habuere lacrimarum,
Iampridem euomuere: nunc ad ipſum
Ventum eſt ſanguinem, ab intimoq́; cordis
Ducto flumine turgidi horridiq́;
Sanguinem lacrimant miſelli ocelli,
Et cum ſanguine amata diffluit lux,
Ac ſic enecuere ſeq́; meq́;,
Dum meum miſeri igneum furorem
Quærunt diluere, & rigare mentem,
Heu mentem, Enceladi, Tiphœiq́;
Aeſtuoſa anima æſtuoſiorem.

EPITAPHIVM QVINTERII.

M ELONGE *effigie uenuſtiorem*
Narciſi, uel Apollinis comati
Parcarum Lacheſis nimis ſeuera
Iſti Quinterium dedit ſepulcro.
Cur non floſculus exeam, requiris,
Cum tantum fuerim puer decorus?
Tellus eſt nimis arida ò uiator
Noſtri facta peruſtione amoris:
Sed ſi lacrimulis tuis madeſcet,
Forſan flos nouus ibit è ſepulcro.

AD NAVGERIVM, ET IOAN. BAPTISTAM TVRRIANVM.

IAM VALETE *boni mei ſodales*
NAVGERI *óptime, tuq́; amice* TVRRI

Vere candidi, & optimi ſodales,
Quos nunquam ſat amauerim; licet uos
Quàm fratres mage, quamq; me ipſum amarim.
Quibus perpetuum frui per æuum,
Vota ſi mea Dij audiant benigni,
Sit una ampla animi mei uoluptas,
Quod quanto cumulatius futurum eſt
Vna ſi liceat mihi beatis
Veſtri colloquijs adeſſe BEMBI.
Verum dura neceſſitas repugnat;
Inuitumq; alias adire terras
Cogit, atque alios parare amicos.
Vos ergo memores meo eſſe ueſtri.
Fixam in pectore imaginem; bonamq;
Vobis partem animæ meæ relinqui,
Iam ualete boni mei ſodales.

AD GEVARAS FRATRES.

RIDETE ò *Lepidi mei Geuaræ,*
Et ueſtri facinus probate Cottæ.
Dum ſuæ Anyſius *mihi puellæ*
Partem pernegat; hunc ego à puella
Huc in exilium ad Caloris amnem
Traxi blanditijs, boniſq; uerbis,
Quaſi ad delicias nouas uocarem.
Hic hunc molliculum, atq; delicatum
Probe teſtibus; arbitriſq; uobis
Apici uolo macerare in æſtu,
Vſto ut ore; peraridoq; uultu
Reuerſum tenera horreat puella.

Sic euenit Anyſio, quod aiunt,
Tota perdere tota qui requirunt.

AD ANYSIVM.

AMBO dulcia, ne uerere, & ijdem
Salſa ſcribimus ambo docte Anyſi.
Scis quæ, uti ſumus uno amore iuncti;
Vno carmina ſcribimus libello;
Scis ceruum quoque, quem ſibi educarunt;
Suum ut Siluia delicata uirgo;
Noſtri filiolæ boni Geuaræ:
Ille tam cupide illa deuorauit,
Vt omni ſale ſalſiora, & omni
Poſſes noſcere dulciora melle,
O teſtem lepidum, boniq; Anyſi
Raram carminis approbationem.

AD CALOREM FLVVIVM.

O CELLE fluminum Calor; Calor pulcher;
Calor bonarum cura, amorq; nympharum;
Quem cærulum fouens caput ſinu blando
Montella ſecum amore uincit æterno;
Dic ò mihi amnis conſcie, an ne nunc forte
Pulchra illa, ſimplexq; adeo; & omnibus felix
Soluta curis mea Rubella per ripas
Tuas oberrat? & uel ex odoratis
Pingit corollas floribus, uel in denſa
Silua ſibi ſuaui ſopore blanditur?
An ne potius cum æqualium choro ludit,
Qua primum oriris ipſe, quaque miſcetur

Nitens nitenti Balnius Politinæ,
Tuoſq; læti confluunt in amplexus?
Argenteumq; pedem, atque nuda formoſos
Artus per undam, & aureum lauit crinem?
Sic eſt: ibi illa membra eburnea, atque ipſas
Papillulas beata frigeras lympha:
Atque inde flammeo calore concepto
Hucusq; flammas in mea oſſa tranſmittis:
Dum te ſubinde candidæ memor nymphæ,
Qua idm recepta Samnij tumes unda,
Samni & uetuſtas limpidus rigas urbes,
Exul, miſer, ſuſpirioſus inuiſo.
At tu calor, ſic olim amœnus auratis
Dicare cornibus, arduusq; Vulturno
Ferare uicto, illiq; iam auferas nomen;
Fontem ad tuum recurre, dic meæ luci,
Meo te ab igne poſſe ſæpe ſiccari,
Meo niſi de fletu identidem creſcas.
Dic, me amplius nequire tanta celare,
Nequire ferre uulnera, ac mori ſemper:
Tum, ſi ipſa prorſus haud ſit immemor noſtri,
Si ſors amara illi mea, & fides grata;
Dic, me libenter ferre quicquid eſt duri.

DE VICTORIA LIVIANI.

O QVAE alma grato carmine fortium
Mori Thalia facta uetas uirum,
Nunc & per ora LIVIANVM
Omnium, & omne feras per æuum:
Dic, ut ſuperbæ contuderit minas

Germaniæ, atque à Cæſare barbaro
Feſſæ tot annos imminentem
Auſoniæ arcuerit ruinam.
Nam quis malorum eheu ueterum memor
Non expauebat? cum populos truces
In nos remotis uſque ab oris,
Qua glacie riget Amphitrite,
Audiret armari: aſperaq; Alpium
Iam uincere altis cum niuibus iuga
Feris inacceſſa, atque fines
Vndiq; iam populare noſtros?
At LIVIANVS *intrepidis docens*
Audere rebus, quà uiolentior
Vis hoſtium ingruit, citatis
Obuius agminibus cucurrit.
Ductore tandem hoc ſcilicet Italas
Videre montes inſoliti manus,
Tormenta, atque equos, & arma
Alpicolæ ſtupuere Fauni.
Tandemque noſtra impune nimis diu
Bacchati in arua Theutones horridi
Senſere in antiquumq; robur,
Inq; nouum Marium incidiſſe,
Cum cæſa, pubis flos Alemanicæ,
Repente in alta ualle Cadubrij
Phalanx niues cruore tinxit
Purpureo, rapidumq; Plauem,
Arx & recepta eſt; pectora militum
Cum ſæua noſtrorum ardua non uia,
Non ſaxa, non arcere muris

Terrifici potuere nimbi,
Cadente ahena fulminis in modum
Contorta ab igni ſulphureo pila,
Qua terra ſubſultat, nigerq;
Cum ſonitu ferit aſtra fumus,
Dirum repertum: & ingenium male
Sagax, ſacrumq;, quo truculentius
Nil inuenire atrox Megæra,
Sæua nec ira poteſt Deorum.
Sed cuncta præſens horrida temnere
Dux acer urget, hunc ſequitur cohors
Secura; præſentemq; mortem
Magnanimo duce freta uincit.
Dis cura noſtri eſt, & Venetus pater
Probe Latinæ conſuluit rei.
Cum ius tibi omne copiarum
LIVIANE *tribuit ſuarum;*
CORNELIVMQVE *mox ſocium dedit*
Magno è Senatu, cui ſapientia
Inſignis, ac fortuna auorum
Scipiadum reparant honores.
Non imperatorem ille queat ſibi
Optare, Mauros quem mage diligat,
Non tu Senatorem ferendis
Conſilijs animoſiorem.
Vos nuper hoſtium unanimes feram
Fregiſtis audaciam, ac pauidos patres
Firmaſtis, ac ſuam attuliſtis
Semianimis populis quietem.
Vos iam timebit barbarus, ac ſuis

Pedem cauebit tollere finibus;
Ni læua mens eſt, Dijq́; noſtros
Accumulare uolũnt triumphos.

AD LYCORIM.

NE tua ne mea mi cane carmina cara Lycori,
Mi nox iſta auida haurit ab aure animam.
Et uela faciem, me me liquat ipſa uidendo,
Et trahit intentis ex oculis animam.
Et mihi conde ſinum, iſtis dum paro preſſa papillis
Baſia, mi rapiunt ore ab anhelo animam:
Nec mi oſtende manum, illa mihi potis eſt aperire
Pectus, & è medio euellere corde animam:
Et mi oſtẽde aliquid, moribũdo abit ægra mihi mẽs,
Nil uideo, cum te lux mea non uideo.
Quid tamẽ optarim oſtendi mihi? quid tibi in iſto eſt
Corpore, quo uiſo non ſubito peream?
Tolle precor tunicam tantillum; & paſcere ocellos
In pede languentes me ſine candidulo:
Sed quid ego optaui mihi? paulo ante iſte tuus pes
Me inceſſu tenero dimidium abſtulerat;
Quòd ſi tunc imis è ueſtibus exeruiſſet
Vnum uel minimum forte aliqua digitum,
Liquere me cupide uidiſſes, me ſimul omnem
Affuſum dulci dulce mori digito:
Verũ age iam cane lux mea; iam mihi lux mea totam
Te retege, atq; omnes mi face delicias:
Nam ſi mors obeunda, inhians in te mea malim
Vita mori, quod uita eſt mihi amabilius,
Quàm triſtis deſiderio tabeſcere amati
Corporis, unde miſer ſim, & decuplo peream.

AD LYCORIM.

SIVE aliq̃d, ſeu forte nihil mea lumina cernũt,
Dixi ea te ſemper uita referre mihi;
Stulta ego ſim dixti, ſi credam talia, amantes,
Talia fallaces fingere multa ſolent.
Ergo non credis mihi? non mihi credis amanti?
At formoſa oculis crede Lycori tuis.
Tu propius noſtris tua firmes oribus ora;
Inq; meis figas lumina luminibus,
Diſperеam, niſi, ut in ſpeculo te te ipſa tueris,
Sic oculi referente te tibi uita mei.
Quòd ſi ita ſit, meritis tum tu des oſcula ocellis;
Ipſe ubi mi libeat, dem tibi baſiolum.

EPITAPHIVM CANIS.

CAparion ego ſum, quẽ uiuũ maxime amauit
Liuiades, tumulum poſt dedit & titulum.
Plura cani ingenuæ de ſe ſibi non licet: at mi
Nunc audita meo accipe de domino.
Latrantem me forte phalanx Germana per umbràs
Vt uidit, de more affore herum timuit,
Et fugit trepida, at ridens ait una Dearum,
Quæ ante Iouis ſolium ferrea penſa trahunt,
Ne trepidate: ſemel ſatis eſt timuiſſe, neque illum
Quem fugitis, prius huc fata uenire ſinent,
Quàm Gallos male fœdifragos demiſerit Orco,
Et quiſquis uexat barbarus Italiam. (pauca
Quiſquis ades, domino hæc referas precor, hæc quoq;
Addita, amat te etiam trans Styga Caparion.

M. ANTONII FLAMINII

CARMINVM

LIBER PRIMVS.

AD FRANCISCVM TVRRIANVM

PATRITIVM VERONENSEM.

ECCE *Flaminij tui libellum*
Candidiſſime Turriane, quem nos
Donamus tibi iure, quando nemo
Tantũ nos amat, aut amauit unq̃.
Neque hoc munere, quod mihi dederunt.
Formoſe manibus ſuis Camœnæ,
Dum colo Aonios puer receſſus,
Poteſt dignior ullus eſſe quàm tu,
Quem Phœbus pater, & nouem ſorores
Amant non minus ac ſuos ocellos.
At uos numina cara Turriani
Famam cum lepido meo libello
Seruate incolumem perenne in æuum.

HYMNVS IN PANA.

IAM *ſatis cecini fera*
Regum prælia, nunc age
Mater Pieri, quem Deum,
Quem dulci Aeoliæ fidis
Plectro rite canemus?

An te lanigeri gregis,
Siluarumq; uirentium
Custos, cui nigra Mænali
Terga, cui gelidi placent
Summa templa Lycæi?
Nymphæ ſemiferam Iouis
Prolem dicite, dicite
Pana capripedem leues
Suetum cum Dyradis choros
Siluis ducere in altis.
En ut grata ſilentia
Cantu noctiuago Deus
Rumpit, cernite, Io uenit,
En uenit capitis ferri
Serta pinea quaſſans.
Huc concurrite uirgines
Intactæ, & pueri integri,
At quibus ſcelera impia
Mentem ſollicitant, procul
Hinc abeſte profani,
Abſint & querimoniæ,
Et miſtus lacrimis dolor,
Hic lætis choreis dies
Ducenda, hic leue tinnula
Carmen uoce ſonandum.
O Pan Naiadum pater,
Qui per deuia montium,
Valliumq; reconditarum
Agreſtes agitas canum
Cinctus agmine lyncas,

Te Diuum, atque hominum ſator
Siluarum dominum dedit
Eſſe, qua roſeus dies
Surgit, quaque cadens rubris
Ponti mergitur undis.
Tu fontes liquidos gregi, &
Læta pabula ſufficis:
Tu cuſtos ouium potens
Dictus mollia candidis
Exples uellera lanis.
Quos tu ſancte pio ſemel
Agnos lumine uideris,
Illos nec ſtabulis lupus
Infeſtus rapiet, mala
Nec contagia lædent.
Felices nemorum comæ,
Quæ te, cum uaga roſidus
Veſper ſidera protulit,
Dulci carmina fiſtula
Audiuere canentem.
Tunc puræ melius nitent
Noctis conſcia ſidera;
Tunc auræ Zephyri tacent;
Tunc lætas croceis humus
Spargit floribus herbas
Non tam dulce ſonat cadens
Vdo in gramine Cycnus, aut
Veris tempore floridi
Ales ſub ſiluæ querens
Denſis Daulias umbris.

Ergo

Ergo Hamadryades deæ,
  Limpidis ubi procubat
Vmbra ſaxea fontibus,
  Ludunt in numerum, & leui
  Campos ter pede pulſant.
Tu uerò choream regens
  Cantus ingeminas, ſonant
  Lætis omnia plauſibus,
  Et cultrix nemorum gemit
  Imis uallibus Echo.
Mox feſſa Dryadum agmina
  Propter gramineam ſedent
  Ripam fluminis, hic ubi
  Dulcem mollis amaracus
  Latè ſpirat odorem.
Et dum ſuaue rubentia
  Carpunt mala, uel aureos
  Crines frigidulis aquis
  Immergunt, liquida ſimul
  Voce carmina dicunt.
Vt fulgentia ſidera,
  Et magnas ſuperum domos
  Linquens ad uaga flumina
  Pauerit niueas oues
  Maiæ clara propago,
Quà Cyllenia uerticem
  Rupes umbriferum nigris
  Late fontibus irrigat,
  Et gratas pecori uago
  Semper ſufficit herbas.

Hic flauæ Dryopes ſinu
In molli recubans Deus
Cælo frondiferum nemus
Præfert, hæu nimium graui
Victus uulnere amoris.
At felix Dryope nouem
Poſt faſtidia menſium
Optatum ex utero dedit
Pondus uix puer hauſeras
Dias ætheris oras,
Fugerunt Dryades, parens
Fugit territa, nam inguinum
Tenus hircus olens erat
Infans, binaq; flammea
Stabant cornua fronti.
Tunc illum genitor ferens
Albis pellibus abditum,
Ad magni ſolium Iouis
Venit, nec mora, riſit im-
Menſi rector Olympi,
Riſerunt ſuperi, at Venus
In ſinu puerum tenens
Viſus paſcit amabili
Monſtro, grataq; turgida
Libat oſcula fronti.
Salue ò Naiadum potens,
Salue, & hinc lacrimabiles
Morbos, & miſeram famem in
Extremas Arabum domos,
Et feros age Turcas.

HYMNVS IN BONAM VALETVDINEM.

DIVA funeſtis inimica morbis,
Cui uigor mentis, ſoliumq; robur,
Et ioci dulces, animiq; ſemper
Gaudia cordi.
Te uoluptatis canimus parentem,
Candidam blandæ Veneris ſodalem,
Vnicum uitæ decus, & malorum
Dulce leuamen,
Quam colunt ſanctè iuuenes, ſenesq;;
Quam ſibi cuncti cupiunt ſuisq;,
Nam ſimul cœtus hominum caducos
Alma reuiſis,
Ilicet morbi fugiunt proterui,
Occidit Febris truculenta, dirus
Occidit Pallor, fera Mors profundo,
Exulat Orco,
At domus florent pueris, ſenesq;
Induunt fortem uirides iuuentam,
Et Venus terras colit & Lyæus,
Et bonus Hymen.
O quies rerum, ò hominum benigna
Mater, ò cunctis ueneranda, nanque
Quid poteſt gratum ſine te, quid ulli
Dulce uideri?
Huc ades noſtrum miſerans laborem,
Siue te cœli tenet aula, ſiue,
Inſulis molles choreas beatis
Læta frequentas.

Huc ades tandem bona Diua, & artus
Languidos aura refoue ſalubri,
Ne meam tabes edat immerentis
Atra iuuentam.

HYMNVS IN DIANAM

AT TE quis tacitam ſinat
O caſtiſſima cœlitum,
Cultrix ò Erimanthij,
Cynthijq; receſſus?
Te chori, & citharæ iuuant,
Te iuuat ſtrepitus canum
Audere, & celeres feras
Acri figere cornu.
At cum Sol abit aureus,
Tu perfuſa liquentibus
Vndis Oceani uago
Luſtras æthera curru.
Currum lucida ſidera
Sectantur pede candido,
Laſciuas meditantia
Pura nocte choreas.
Tunc ſiluæ memor aureos
Flores, & uiolaria,
Et paruas ſegetes leui
Nutris humida rore.
Tu ferum mare temperas,
Tu Noti, & pluuiæ potens,
Tu partus aperis prece
Ter uocata puellæ.

Salue dux bona ſiderum,
Altorum Dea montium
Salue, uotáq; uirginum
Audi ritè precantum.

HYMNVS IN AVRORAM.

ECCE ab extremo ueniens Eoo
Roſidas Aurora refert quadrigas,
Et ſinu lucem roſeo nitentem
Candida portat:
Ite pallentes tenebræ ſub Orcum,
Ite, quæ tota mihi nocte diros
Manium uultus, mihi dira ſemper
Somnia fertis,
Da lyram uati puer, ipſe flores
Sparge, dum canto. Bona diua ſalue,
Quæ tuo furuas radiante terras
Lumine luſtras:
En tibi ſuaues uiolas, crocumq;,
En odorati calathos amomi,
Surgit, & noſtros tibi dulcis aura
Portat odores:
Deferat laudes utinam precesq;
Quas tibi ſupplex mea Muſa fundit
Iam pio ſanctos benè docta diuos
Tollere cantu:
Quis tuam dignè celebrare lucem
Poſſit ò alma genitrix diei?
Quis tuam formam ò Dea ante Diuas
Pulchrior omnes?

Vt genas cœlo roſeas, comamq́;
Auream profers, tibi fulua cedunt
Aſtra, decedit rutilante uicta
Luna decore,
Te ſine æterna iaceant ſepulti
Nocte mortales, ſine te nec ullus
Sic color rebus, neque uita doctas
Culta per artes.
Tu grauem pigris oculis ſoporem
Excutis, lethi ſopor eſt imago,
Euocans tectis ſua quenque lætum ad
Munia mittis.
Exilit ſtratis rapidus uiator,
Ad iugum fortes redeunt iuuenci,
Lætus in ſiluas properat citato
Cum grege paſtor,
Aſt amans caræ thalamum puellæ
Deſerit flens, & tibi uerba dicit
Aſpera, amplexu teneræ cupito a-
uulſus amicæ.
Ipſe amet noctis latebras doloſæ;
Me iuuet ſemper bona lux, nitentem
Da mihi lucem Dea magna longos
Cernere in annos.

DE DELIA.

O FONS Melioli ſacer,
Lympha ſplendide uitrea,
In quo uirgineum mea
Lauit Delia corpus,

Tuq́; lenibus enitens
Arbor florida ramulis,
Qua latus niueum, & caput
Fulſit illa decorum,
Et uos prata recentia,
Quæ ueſtem nitidam, & ſinum
Fouiſtis tenerum uuida
Læti graminis herba,
Vosq́; auræ liquidi ætheris
Noſtri conſciæ amoris ad-
eſte, dum queror, atque uos
Suprema alloquor hora.
Si ſic fata uolunt fera,
Si ſic eſt placitum Deis,
Vt nobis amor impia
Morte lumina condat,
Saltem pro pietate mea
Hoc concedite, frigidum
Vt corpus liceat mihi
Veſtra ponere terra.
Sic ſatis moriar libens.
Si ſpes hæc ueniat ſimul,
Quòd nullo melius loco hos
Linquet ſpiritus artus.
O ſi tempus erit modo,
Cum ſuetum huc aditum ferat,
Quæ nos ante diem nigros
Cogit uiſere manes,
Et locum aſpiciens, ubi
Illo purpureo die

Me uidit, miſerum ſuis
Multum quærat ocellis;
Sed iam frigida puluerem
Inter ſaxa uidens ſtatim
Pectore ardeat intimo, &
Me ſic fata repoſcat,
Vt uitæ ueniam impetret;
Et cogat Superos ſuum
In uotum, humida candido
Tergens lumina uelo:
Pulchris undiq; ramulis
Inſtar imbris in aureum
Manabant dominæ ſinum
Flores ſuaue rubentes:
Talis Idalia Venus
Silua; ſub uiridi iacet
Myrto, puniceo hinc; & hinc
Nimbo tecta roſarum,
Hic flos purpureas ſuper
Veſtes, hic ſuper aureos
Crines. hic roſei ſuper
Oris labra cadebat;
Ille gramine roſido
Inſterni, hic uitrea ſuper
Lympha nare; alius cito in
Gyrum turbine uerti.
Leni murmure candidum
Audiſſes Zephyrum tibi
Palam dicere, regnat hic
Blandi mater Amoris:

Tunc mecum ter, & amplius
Dixi, aut uenit ab æthere
Hæc alto, uel Oreadum
Certe ſanguinis una eſt.
Sic & blanda proteruitas,
Sic & uirgineum decus
Oris, uerbaq́; dulcia
Memet abſtulerant mihi;
Vt ſuſpiria ab intimo
Fundens pectore; ſæpius
Dicerem; huc ego qua uia;
Quóue tempore ueni?
Nam ſuper nitidum æthera
Euectus uolucri pede, &
Magni concilio Iouis
Intereſſe uidebar:
Illo ex tempore frigerans
Fons, & prata recentia, &
Arbor florida ſic mihi
Mentem amore reuinxit;
Vt ſeu nox tenebris diem
Pellit, ſeu rapidum fugit
Solem, non alia miſer
Vnquam ſede quieſcam.

DE SACELLO CORITIANO.

DI, QVIBVS *tam Corytius ueruſta*
Signa, tam diues poſuit ſacellum;
Ulla ſi ueſtros animos piorum
Gratia tangit;

Vos iocos, riſusq; ſenis faceti
Soſpites ſeruate diu, ſenectam
Vos date & ſemper uiridem, & falerno
Vſque madentem.
At ſimul longo ſatiatus æuo
Liquerit terras, dapibus Deorum
Lætus interſit potiore mutans
Nectare Bacchum.

PAVLI TERTII PONTIFICATVS MAXIMVS.

IAM nox ſidera Tethyos
Vndis cæruleis condere cœperat
Cum lætæ uolucres diem
Venturum uario carmine nuntiant,
Argutæ fidicen lyræ
Alcon, auricomo gratus Apollini
Alcon in uiridi ſedens
Ripa Tybridis hæc dulcia fundere
Cœpit carmina, Lesbium
Aurato feriens pectine barbiton.
Iam Sol Oceano diem
Ducet purpureis Roma parens equis,
Quo Farneſius inclyti
Heros imperij ſcepta potentia
Sumens auſpicio Deûm
Felici, Auſonijs attulit urbibus
Pacis gaudia candidæ,
Et belli furias alpibus, & mari
Arcens triſtia dulcibus

Mutauit litui murmura canticis.
Ex illo nitidis uiret
Aruis tuta Ceres, Bacchus & exteris
Creſcit liber ab hoſtibus,
Nec noſtros abigit miles atrox greges,
Nec paſſim pilla ferrea
Ictu fulmineo mœnia concutit,
Nec diſcordia ciuium
Cognato maculans ſanguine dexteras
Miſcet prælia, quo nihil
Sol, qui cuncta uidet, ſpectat acerbius.
PAVLO *deniq; Tertio*
Rerum præſide uis, & furor impius,
Et triſtes ſuperum minæ
Exceſſere procul finibus Italis,
Illuxitq; beata diu
Optato ueniens tempore Fauſtitas,
Vt quondam medio in mari
Iactatis ualidi turbinis impetu
Nautis Tyndaridæ ferunt
Fratres auxilium ſidere dextero.
Ergo iam nouus incipit
Rerum ordo, facies iam noua cernitur,
Antiquum reuocat decus
Diuum Roma domus, & caput urbium,
Et magnis legionibus
Turcam, & Danubij flumina territat:
Fortunata per oppida
Cornu fundit opes Copia diuite,
Virtuti ſuos eſt honos,

Et legum timor, & priſca redit fides.
Sed iam purpureum bonæ
Oſtendit Veneris ſtella oriens diem;
Salue lux nitidiſſima;
Natali proprio carior omnibus;
Quos pulcherrima ſuſtinet
Regnis Heſperiæ terra feracibus;
Te nec Iuppiter horridis
Infuſcet nebulis, nec malus inuida
Contriſtet pluuia Notus;
Nec lux Oceano pulchrior exeat;
Fœcundi aura Fauonij
Pingat cæruleis gramina lilijs;
Stillent mella uirentibus
Ramis; lacte mero Tybri pater fluas;
Tum læti choreas Ioci
Ducant; nec geminis iuncta ſororibus
Abſit Gratia, nec Pudor
Sanctus, nec Pietas; almaq; Veritas.
At tu nobilis imperi
Vertex, magnanimum Roma Quiritium
Mater ſurge cadentibus
Aſtris, & ſuperum dona fer omnibus
Templis, incipe debitas
Prima luce Deis reddere gratias
Cantu, ac thuris honoribus,
Et PAVLO *Pylij tempora Neſtoris*
Ora, qui tibi ſæcula
Saturni ueteris rettulit aurea.

AD ALEXANDRVM FARNESIVM CARD.

PVlchræ Naiades, boniq; Fauni
Dilectum iuuenem uocate ad iſtas
Mecum delitias. ades Quiritum
Alexander ocelle, ſat tuliſti
Dura frigora, ſat graues calores,
Et caſus uarios periculorum,
Te uidit Tagus aurifer citatis
Equis currere, te rapacis unda
Rheni, te Liger, et Garumna uidit
Iratos properantem adire reges,
Et componere bella, fœderumq;
Leges dicere, te feras per alpes
Nuper terrificis euntem in armis
Fauniq; ſtupuere Oreadeſq;,
Dum cinctus legionibus Latinis
Petis Vindelicas tremendus oras,
Et magnum Carolum tuo labantem
Firmas præſidio, truceſq; noſtris
Agris Teutonicas minas repellis.
Sed iam deſine, iam ſatis laborum
Pro cara Italia ſubiſti, amitte
Curas Vrbis, & Orbis, æſtuoſa
Dum canicula ſæuit, otiumq;
Præfer dulce negocijs, ut alti
Virtus Scipiadæ ſolebat olim
Factitare tumultuoſa Romæ
Linquens mœnia ter, quaterq; in anno.

Hic quieſce parumper, hic moleſtis
Tu furare laboribus, licebit
Horas fallere feruidas legendo
Muſæ uerſiculos Horatianæ,
Et quæ Meonides ſacer, ſacerq́;
Canit Vergilius, licebit antra,
Et fontes gelidos ardire, riſus,
Et ioci comites procul fugabunt
Curas, triſtitiamq́;, nec pudebit
Modo incompoſitos uidere motus
Saltantis Pholoes. modo aſſidere
Canenti Melibœo, aues tenaci
Viſco fallere, piſcibus iuuabit
Dolos tendere uitreis ſub undis.
Nec cerui, leporéſue, capréæue
Abſunt, accipiterq́; copioſas
Hic prædas agit, omnibus uenuſta
Rura deniq; gaudijs redundant
Ergo mœnia Romuli, & ſeuera
Cuncta deſere, ſed cauebis illas
Turmas innumerabiles clientum
Tecum ducere, ſit comes Maphæus,
Et Mirandula, Romulusq́; docti
In primis homines boniq́;, ad illos
Addantur alij uiri elegantes,
Sed pauci tamen, haud beata guſtes
Ruris commoda, ni ſuperfluentes
Pompas urbis in urbe derelinquas.

AD AGELLVM SVVM.

FORMOSA ſilua, uoſq; lucidi fontes,
Et candidarum templa ſancta Nympharum
Quàm me beatũ, quamq; Dis putem acceptum,
Si uiuere, & mori in ſinu queam ueſtro.
Nunc me neceſſitas acerba longinquas
Adire terras cogit, & peregrinis
Corpuſculum laboribus fatigare.
At tu Diana montis iſtius cuſtos,
Si ſæpe dulci fiſtula tuas laudes
Cantaui, & aram floribus coronaui,
Da cito Dea ad tuos redire ſeceſſus:
Sed ſeu redibo, ſeu negauerint Parcæ,
Dum meminero mei, tui memor uiuam
Formoſa ſilua, uoſq; lucidi fontes,
Et candidarum templa ſancta Nympharum.

AD LITAVIVM SPERANTIVM.

NON ſemper rapido Cynthia belluas
Curſu perſequitur, nec miſeris ſolet
Semper lethiferum Delius impiger
Arcum tendere gentibus,
Aut regina ſuum Caliope melos
Noctes, atque dies continuat, neque
Ipſis perpetuo ſæuit in ignibus
Infeſtus Veneris puer.
Tu nunquam ſtudijs ocia triſtibus
Interponere amas, ſed magis in dies
Pallentem ſequitur cura ſcientiam

Atque alti labor ingeni.
At contra ſapiens quam bene Socrates,
Doctus cum pueris ludere, ſic grauis
Olim Panthoides ſeria mollibus
Condibat citharæ modis.
Quin & Scipiadæ Lælius abdito
Lucrini uarias littore conculas
Certabat legere, ut grandia publicæ
Curræ tædia poneret.
Iam mittas Litaui quærere, quæ Dei,
Quæ natura animæ, cur Iouis optima
Sit lux, curue ſenex falcifer inuido
Terras lumine faſcinet.
Indulge potius, dum licet, ocio,
Et ſolare leui Flaminium lyra
Mærentem ob dominæ diſſidium Chloes,
Et Lygdæ noua prælia.

AD SEIPSVM DE ADVENTV HYEMIS.

IAM bruma ueniente præteriuit
Aeſtas mollior, & cadunt ab altis
Frondes arboribus, tepor Fauoni
Immanes Boreæ furentis iras
Formidans abit, illum agri uoluptas
Canoræ uolucres ſequuntur, ergo
Et nos dulcia rura deſeramus,
Dum Ver purpurea coma decorum
Reducat Zephyri tepentis auram.
Horti delitiæ meæ ualete,

Fontes luciduli ualete, ſalue
Mihi uillula carior ſuperbis
Regum liminibus, recedo, ſenſum
Sed meum hic animumq; derelinquo.

DE LAVDIBVS LAVRI.

LAVRE conſpicuo nitens
Semper tegmine frõdium,
Quas nec bruma gelu rigens,
Nec ſæui rabies Noti
Læto priuat honore,
Te canam nemorum decus
Arborumq; uirentium,
Inter quas ita gloria
Præſtas, ut teneras ſuper
Vites tollitur alnus.
Iratæ fugiens minas
Iunonis, celeri ut pede
Latona Ortygiam attigit,
Te uiſa gemini ſtatim
Soluit pondera fœtus,
Hinc tantis meritis parem
Phœbus reddere gratiam
Quærens horificum neci,
Vt Pythona dedit, tua
Cinxit tempora fronde.
Dein uocalibus Aonum
Siluis inſeruit, te ubi
Lactis fluminibus leues

Nymphæ, & capripedes rigant
Dulce nectare Fauni.
Nec colles Heliconios
Dextro contigerit pede
Pede quiſquam ſine, nam prius
Ex lauro capiunt ſua
Sancti præmia uates
Quin & limina Cæſarum
Victoremq; etiam tuis
Exornas folijs ducem,
Cum uictoria nobili
Plena puluere uenit.
Cum primum hæc Dea præpete
Penna fortia Romuli
Intrat mœnia poneris
Tarpeij in gremio Iouis
Lætæ nuncia pacis
Quanuis ipſe Dieſpiter
Crebris fulminibus Deum
Templa concutiat, tamen
Nullis ipſa tonitribus
Igni tacta coruſco es.
Quis te laudibus efferat
Dignis laure? nocentium
Tu purgamina ſordibus
Præbes, ueraq; cornea
Mittis ſomnia porta.
Te pulcherrima ſoſpite
Latona, & cohibens leui
Arcu Cynthia belluas,

Te Phœbus uiridem tuus
Omne ſeruet in æuum.

AD BACCHVM.

AGE Bacche qs furor me rabidũ occupat? Io Io
Rapior, & alta curſu uolucri in nemora feror
Vbi ſacra Mœnades cum Trietexica celebrãt,
Furibunda ſolent uagantes agitare tripudia.
Audire uideor alto reboantia ſtrepitu
Vbiq; æra, iam choris, iam uideor nemoriuagis
Celer intereſſe turmis, euoe mihi ſola ſub
Pedibus tremunt, nubes euoe puluerea diem
Mihi tollit, adeſt, adeſt iam Semeleia propius
Soboles, Io uenit, tinnula cymbala reſonant,
Phrigijs recurua ſtridet graue tibia calamis,
Euoe uagus abit animus, euoe tremula flagris
Mihi terga quatit furor. parce precor, præcor, animũ
Stimulis citare tantis, alios rape celeres
Per opaca Thraciæ rura, alij capita rotent
Hinc & hinc reflexa, thyrſisq; feras hederigeris
Lanient, in ocioſis ego, ſacra latibulis
Faciam, aureisq; Bacchi pia numina fidibus
Referam nouus ſacerdos, tua Liber initia
Cantabo, & iſta, donec mihi uita ſupererit,
Habitabo nemora, ſemper tuus Euie famulus.
Quòd ſi bone pater Euantum me inſerere choris
Animo eſt, & altæ furibundum per iuga Rhodopes
Agitare, tuo mihi ſaltem munere liceat
Rabidi furorem amoris compeſcere pater, &
Dà ſeruitio graui dominæ uiuere uacuum.

AD AGELLVM SVVM.

VMBRAE frigidulæ, arborum ſuſurri,
Antra roſida, diſcolore picta
Tellus gramine, fontium loquaces
Lymphæ, garrulæ aues, amica Muſis
Ocia ò mihi ſi uolare ueſtrum
In ſinum Superi annuant benigni,
Si dulci liceat frui receſſu,
Et nunc ludere uerſibus iocoſis,
Nunc ſomnum uirides ſequi per umbras,
Nunc mulgere mea manu capellam,
Lacteoq; liquore membra ſicca
Irrigare per æſtum, & æſtuoſis
Curis dicere plurimam ſalutem,
O quæ tunc mihi uita, quàm beata,
Quàm uitæ ſimilis foret Deorum.
At uos ò Hæliconiæ puellæ,
Queis fontes, & amœna rura cordi,
Si cara mihi luce cariores
Eſtis, iam miſereſcite obſecrantis,
Meq; urbis ſtrepitu tumultuoſæ
Ereptum in placido locate agello.

AD ALEXANDRVM FARNESIVM CARD.

IAM diem gyro breuiore claudens
Phœbus inſani rabiem Leonis
Sedat, Autumnumq; refert decorum
Mollior æſtas.

Ille maturis redimitus uuis
Lætus incedit per amœna rura,
Eius aſpectu exhilarata ducunt
Poma colorem.
At puer flauæ Semeles Sodalem
Candidum gaudens rediјſſe prodit
Obuiam longe, ſocias choreas
Iungit uterq;.
Saltat hos circum thiaſus, iocoſi
Panes, & paſſo Dryades capillo,
Fiſtulis mistum reſonat ſuauis
Tibia carmen.
Ipſa pomoſos Cytherea in agros
Migrat, & pulcher Iocus, & Voluptas,
Tu tamen durus potes in moleſta
Vrbe morari,
Semper & magnum celeri per orbem
Mente Farneſi uolitas, quid acer
Turca, quid Rhenus paret, ac remota in
Parte Britannus,
Prouidens longe, ſed omitte curam
Imperi paucis uacuus diebus,
Te magis tantos uegetum ad labores
Rura remittent.

AD AGELLVM SVVM.

VENVSTE *agelle, tuq; pulchra uillula*
Mei parentis optimi
Olim uoluptas, & quies gratiſſima
Fuiſtis, at ſimul ſenex

Terras reliquit, & beatas cœlitum
  Petiuit oras, incola
Vos alter occupauit, atque ferreus
  Amabili ueſtro ſinu
Me lacrimantem eiecit, & caris procul
  Abire iuſſit finibus,
At nunc amica rura uos reddit mihi
  Farneſii benignitas.
Iam uos reuiſam, iam iuuabit arbores
  Manu paterna conſitas
Videre, iam libebit in cubiculo
  Molles inire ſomnulos,
Vbi ſenex ſolebat artus languidos
  Molli fouere lectulo.
Gaudete fontes, riuuliq; limpidi,
  Heri uetuſti filius
Iam iam propinquat, uosq; dulci fiſtula
  Mulcebit, illa fiſtula,
Quam ueſtro Iolæ donat Alcon Maximus,
  Vt inclyti Farneſii
Laudes canentem Naidum pulcher chorus
  Miretur, & Pan capripes.

AD MVSAM DE PHILIPPO OBERMAIRO.

Collis Aonij puella cultrix,
Vna ex uirginibus nouem tenellis,
Quam nec bella cruenta, nec labores
Solis dicere, ſed puellularum
Amores, querimonias, iocosq;

Laſciuis elegis iuuat referre,
Hanc myrtum tibi dedicat Philippus,
Natus Vindelicis Philippus oris,
Sed tam cultus, & elegans poeta,
Tam dulcis, lepidusq́; , ut Italorum
Nemo ſit propior tuo Tibullo,
Hanc ille irrigua fouebit unda,
Hanc perfundet odoribus, tuasq́;
Laudes aſſidue ſub huius umbra,
Molli carmine concinet. puella
Pulchra tu iuueni faue, tuæq́;
Fac ſit delitiæ, tuiq́; amores.

AD VETVRIAM MATREM ET IVLIVM ET FAVSTVM FRATRES MORTVOS.

MATER *candida, candidiq́; fratres*
Qui me funere rapti acerbo, in atris
Lugentem tenebris uidetis, & cum
Sol terras hilarat nitente luce,
Et cum nox placidum refert ſoporem,
Iam mei miſereſcite, & Deorum
Supplicate parenti, ut exuens me
Vinclis corporeis uolare ueſtros
Ad manes ſinat, eſt enim relictum
Nihil dulce mihi, nihil, quod ægrum,
Et mœrentem animum leuare poſſit,
Præter quàm lacrimæ, & querelæ, ab imo
Et ſuſpiria corde tracta, quòd ni
Timeret mea mens, adire dum uos

Vrget, ne procul à pijs repulſa
Vobis perpetuo careret, ipſum
Ferrum iam mihi corpus exuiſſet.

AD IOANNEM ANTONIVM FLAMINIVM PATREM MORIENTEM.

VIXISTI genitor bene, ac beate.
Nec pauper, neque diues, eruditus
Satis, & ſatis eloquens, ualente
Semper corpore, mente ſana, amicis
Iucundus, pietate ſingulari.
Nunc luſtris bene ſexdecim peractis
Ad Diuum proficiſceris beatas
Oras, i genitor, tuumq; natum
Olympi cito ſiſte tecum in arce.

AD ANTONIVM MIRANDVLAM.

ANTONI uenerāde anima mihi carior ipſa
Romámne ſemper incoles?
Te nec auaritiæ morbus, nec feruida honorū
In Vrbe detinet ſitis.
Vis igitur properemus, ubi Douadula Muſis
Amica præbet otia?
Hunc agrum dat habere tibi Farneſius heros,
Quo nil amœnius, neque
Fertilius Baccho, & Cereri gratiſſima tellus
Togata cernit Gallia.
Has age delicias, & dulcia rura petamus,
Quo pulcher Autumnus uocat,

Et Bacchus pater, & uirides Pomona per herbas
Cum Gratijs ducens choros.
Iam uideor tecum patula proiectus in umbra
Ad lucidi fontis caput,
Diſcere, nubigenam quæ mille coloribus Irim
Vis pingat imbris nuntiam,
Cur cadat æſtiuo glacialis ſidere grando,
Quis tantus excitet furor
Ventos, horriſonas curuato gurgite ut undas
Ad alta mittant ſidera,
Altera cur auro tellus fluat, altera ferro,
At illa gemmis ſplendeat:
Felix, qui rerum cauſas Mirandula noſti,
Et eleganter explicas:
Tu docti pridem male culta uiret Lycei
Post longa primus ſæcula
Efficis, ut priſco reuireſcant more, quod omnis
Miretur ætas poſtera,
Teq; parem dicat magnis heroibus illis,
Quos ipſa Pallas artibus
Erudiens claris dat adhuc ſplendere per orbem
Vt pulchra cœli lumina.

AD APOLLINEM.

CYNTHII cultor nemoris, beatas
Voce qui nymphas, citharaq; mulces,
Phœbe ſupremi Iouis, & Deorum
Blanda uoluptas
Si tibi ſemper mea mens ab annis
Seruijt primis, neque dulce cordi

Eſt meo quicquam ſine te, precanti
Annue dexter.
Vt mihi optatum dat habere agellum
Clara Farneſi pietas, grauiq́;
Liberans cura iubet ocioſam
Ducere uitam,
Sic tuo uati liceat, perenni
Nomen illius celebrare cantu,
Et uiri in noſtris uireat libellis
Gloria ſemper,
Myrtus ut luco uiret in latenti,
Fonte quam nutrit liquido decora
Nais, & ſæuas hyemes & æſtus
Arcet iniquos.

NAENIA IN MORTEM FRANCISCAE SFORTIAE SORORIS GVIDI ASCANII CARD.

PVELLA *delicatior*
Molli columba, pulchrior
Roſæ rubentis floſculo,
Cur immerentem candidis
Te ſæua Parca patribus,
Et coniugi dulciſſimo
Prima iuuenta ſuſtulit?
Sic florem hiantem mollibus
Telluris almæ amplexibus
Vellens procella turbinis
Leues in auras diſſipat.

Franciſca acerbo funere
Cœli relinquens lumina
Tuæ domus, & patriæ
Cuncta abſtuliſti gaudia.
Te mollis unda Tybridis
Flens creuit, ipſæ crinibus
Paſſis puellæ Naides
Fleuere, ſeptem collium
Quæſtus ad alta ſidera
Iuere, lucidum caput
Sol lugubri ferrugine
Velauit, atra ciuitas
Cum te ſepulcro poneret.
Pudor, Venuſtas, Gratiæ
Sunt hoc ſepulcro conditæ.
Crudelis, implacabilis,
Iniqua mors cornicibus
Tam longa parcis ſæcul
Et huic puelle tam cito
Manus rapaces inijcis,
Quæ debuit Amphryſiæ
Viciſſe uatis tempora.
Nec te rogantis dulcia
Flexere uerba, ferream
Quæ uim ualebant frangere;
Nec oris illa dignitas,
Cui Pallas ipſa ceſſerat,
Tui furoris impetum
Tardare quiuit impia.
Nil fratris Aſcani fauor,

Quem magna Roma ſuſpicit
Caræ ſorori profuit,
Nil uota PAVLI *Tertij,*
Quo terra nil maius uidet,
Iuuere neptem candidam.
At ſæuias licet fera
Mors, uiuet ipſa funeri
Suo ſuperſtes, omnium
Volans per ora gentium
Franciſca magnæ gloria, &
Dolor perennis patriæ,

EPITAPHIVM FRANCISCAE SFORTIAE.

FRANCISCAE *tumulo teguntur iſto*
Oſſa Sfortiadis uiator: illa
Et forma memorabili puella
Et ſancti ſpecimen fuit pudoris;
Digna uiuere ad ultimam ſenectam,
Sed mors, optima quæq; prima tollit.
Ipſam Romula *gens, auusq;* PAVLVS
Tertius lacrimis pijs honorant,
At Deûm genitor, Deiq; gaudent
Eſſe concilio ſuo receptam.

EPITAPHIVM IOANNIS MATTHAEI GIBERTI PONTIFICIS VERONENSIS.

GIBERTI *ueneratur hic ſepulcrum*
Quem Ligur genuit Panormi *in urbe,*

Roma nutrijt & diu regendi
Orbis participem beata uidit,
Dein Verona recepit, & magiſtrum
Syncerae pietatis, & parentem
Mirata eſt, nihil ille, quod beatam
Poſſet reddere ciuitatem, omiſit,
Nunc caelo fruitur beatus ipſe.

AD SVAVISSIMVM SODALEM SVVM.

SENEX *paluſtribus loquacior ranis,*
Turbaq; ſemper garrula cicadarum,
Tu nunc relictis uillulis Capenatum
Sinu Bononiae educaris in dulci,
Qua ciuitate delicatior nulla eſt,
Vitamq; laetam uiuis atque felicem
Fruens Morono, ſtrenuoq; Ceruino,
Quos publicarum cura nobilis rerum,
Ardensq; ad alta ſidera euehit uirtus,
At cum reuerſus ad tuos agros triſti
Silentio miſer ocioq; marceſces,
O quàm uicem tuam dolebis, & caeli
Lucem nitentem quàm uidebis inuitus
Cum uita morte iam uidebitur peior.
Senex dicacule, & facete nugator,
Feſtiuitatis magne amator urbanae
Dic, caprimulgos inter atque foſſores,
Et ſenticoſa rura gentis inſulſae
Quid dulce poterit eſſe, quidúe iucundum?
Cum quo iocando tunc dabitur ineptire?

Quis elegantes uentitabit ad cœnas?
Cui poſt falerna uina de malo, & ſacro
Libro uenena uerſuum propinabis?
Megæra, non Camœna quos tibi dictat,
Vt ijs acerba peſtilentior peſte
Tuos ſodales eneces, quibus centum
Abeſſe millia paſſuum, nihil prodeſt,
Nam charta tetro infecta carminnm tabo,
Quam ſæpe doni maximi loco mittis,
Modis legentum corda polluit miris,
Vt liberare languidos ſuis ſuccis
Nec ipſe Phœbus, ipſa nec ſalus poſſit
At tu poeta lethifer tuos quæſo
Amiculos ne perde peſte tam dira,
Sed peſſimis iam pone uerſibus finem,
Sæuire uel ſi pergis, hoſtibus ſæui.

DE VERSIBVS PHILIPPI OBERMAIRI.

DVLCES uerſiculi, meo Philippo
Quos dulciſſima muſa molli in umbra
Dictat Caſtaliæ, ſuo lepore
Sic ſenſum afficiunt meum, meumq;
Sic cor exhilarant, ut ijs legendis
Curæ ſollicitæ, anxij timores,
Et ſuſpiria, lacrimæq; amaræ
Confeſtim fugiant, uelut, ſuaues
Cum ſpirant Zephyri tepente uere,
Cœlo nubila, candidæ pruinæ
Terris diffugiunt, nouiq; flores

Pingunt gramina gemmeo colore.
Dulces uerſiculi, tenelli, Amorem
Spirantes Veneremq;, Gratiasq;,
Semper uiuite, ſemper irrigate
Veſtro nectareo liquore ſenſus,
Et mentes hominum uenuſtiorum.

AD PHILIPPVM BEROALDVM IVNIOREM.

SCRIBES Bentiuoli fortia Principis
Tu facta, & Ligurem ſanguine Iulium,
Gaudentem Latio, infeſtaq; Galliæ
Noſtris agmina finibus.
Nec parco referes carmine, quàm fera
Atrox in Selinum bella gerat Sophis,
Dum Turcas odio perſequitur graui
Regnis pellere patrijs
Nos Diua, Idalium quæ nemus incolit,
Et miſcere ſimul dulcia triſtibus
Gaudet, Mæonia non patitur tuba
Regum dicere prælia,
Nec Thebas ueteres, primáue Romuli
Sceptra, auſámue Deûm tecta refringere
Telluris ſobolem, aut excidio datum
Graijs Ilion ignibus.
Nos heu Hierophiles cogit amor, male
Ceruicem laqueo ſubdere diſpari,
Quem nec Theſſalico murmure ſaga, nec
Duræ gramen Iberiæ,
Nec Circeia queat ſoluere nænia.

Tu non uiſa canes prælia, nos grauem
Experti dominæ ſæuitiam leui
Curas eluimus fide.

AD GRATIAS.

GRATIAE pulchræ Veneris ſodales,
Queis ſine gratum nihil aut uenuſtum eſt,
Non Amor, non ipſa Venus, iocíue,
Blanditiéue,
Tris fero uobis uiolæ coronas
Flore fulgentes, ego terna uobis
Candidi lactis, totidemq; libo
Cymbia mellis.
Vos meis dulcem numeris leporem
Addite, ut ſemper bene docti ad aures
Grata Farneſi ueniant Iolæ
Carmina ueſtri.

DE LAVDIBVS MANTVAE.

FELIX Mantua, ciuitatum ocelle,
Quam Mars Palladi certat uſque & uſque
Claram reddere gentibus, probiſq;
Ornare ingenijs uirorum, & armis,
Te frugum facilis, potenſq; rerum
Tellus, te celebrem facit uirente
Qui ripa, calămiſq; flexuoſas
Leni flumine Mincius ſuſurrat,
Et qui te lacus intrat, aduenisq;
Dites mercibus inuehit carinas.
Quid palatia culta, quid Deorum

Templa, quid memorem uias, & urbis
Moles nubibus arduis propinquas?
Pax ſecura loco, quiesq; nullis
Turbata exilijs, frequensq; rerum
Semper copia, & artium bonarum.
Felix Mantua, centiesq; felix,
Tantis Mantua dotibus beata,
Sed felix magis, & magis beata,
Quod his temporibus, rudiq; ſæclo
Magnum Caſtaliona protuliſti.

AD CAESAREM FLAMINIVM.

CAESAR æterno mihi iuncte amoris
Vinculo, immites aditure mecum
Non modo Hyrcanos, Erebi ſed atra
regna profundi,
Ne mihi pulchros Ligurum receſſus,
Neue Campani memores uenuſta
Rura Sebethi, aut placidas amœni
Tyburis arces.
Ipſe nil docti patriæ Catulli
Comparo, hic uiuam, & moriar beatus,
Hac mihi toto nihil eſt in orbe
Gratius urbe.
Tu ferax uatum generoſa tellus,
Hoſpitum nutrix, & amica uatem
Hoſpitem ſeſe tibi dedicantem
Candida nutri.
Vos lares dulcis patriæ ualete,
Non enim poſſum miſeras uidere

Ciuium pugnas, gladiosq́; fratrum
Sanguine tinctos
Vos tamen ſemper mea mens amabit,
Me licet Parcæ rapiant ad orbem,
Zona quem Solis dirimit coruſco
Torrida ab igni.

DE FONTE BAGNAIAE.

HVNC fontem amœnum, qui uireta limpidis
Et ornat, & fœcundat iſta riuulis,
Magni Rodulphi magna liberalitas
Cæſis medullis montium canalia
Per longa duxit; hoc tibi terra optima
Dans munus omni præferendum muneri,
Nam quod uetuſto polliceris nomine,
Præſtare nunc primum incipis uberrima
Lympha, uocari ſcilicet Bagnaia
Vocabulo iam patrio digniſſima.

AD VILLAM MARIANAM DE VICTORIA COLVMNA.

SALVE magna domus, meæ Columnæ
Natalis, domus ò beata ſalue.
Hic ne uagijt illa Muſa, doctis
Quam Phœbus decimam addidit camœnis?
Cœli lumina uidit hic ne primum
Cœlo fœmina digna? digna celſis
Naſci, & uiuere in ædibus Deorum
Supra ſidera ſidus ipſa clarum.
O felix domus, hic Minerua pulchras

Artes edocuit meam Columnam,
Hic illi citharam dedit canorus
Apollo, ſuperaq́;, dixit, omnes
O Victoria fœminas canendo,
Quotquot magna tulit, feretq́; tellus,
At te ne ſuperent nouem ſorores,
Iouis progenies nouem ſorores.
Fortunata domus, domus beata
Audiſti toties meæ Columnę
Illa carmina, quæ mouere mentes,
Quæ uim ſiſtere fluminum ſolebant.
Tibi Cynthia ſilua ſæpe ſæpe
Inuidit tibi Cyrrha, & antra Pindi
Et fontes Heliconij receſſus.
Iactat Creta Iouem, ſuam Dianam
Delos inclita, tu tua Columna
Gloriare domus beata, pace
Et Iouis liceat loqui & Diana,
Non Delo minor es, minórue

AD DIANAM.

CASTA Latonæ ſoboles Iouisq́;
Quæ pharetratis comitata Nymphis
Cynthium collem peragras nigriq́;
Siluam Erymanthi,
Bochius linguæ decus utriuſque,
Doctus errantes agitare ceruos,
Hanc tibi uilla media locatam
Dedicat ulmum,
Vnde ueloci domitæ ſagitta

Pendeant lynces, timidiq; damæ,
Atque uiuacis tibi conſecrata
Cornua cerui.

CATELLA AD REGINALDVM POLVM.

CVR me Pole tua uenire ad urbem
Lectica prohibes? tuæ quid oro
Summæ participem benignitatis
Eſſe non pateris? canes bonorum
Heroum comites fuere ſemper,
Et cælum canis incolit ſupremum
Inter ſidera, nec polus beata
Sedes cælicolum ſuam catellam
Dedignatur habere ſecum: at ipſa
Sum deſpecta tibi, nec unum apud te
Angulum ualeo impetrare, uerum
Si noſtram uacet æſtimare formam,
Non indigna tuo fauore credar.
Eſt pilus mihi lucidus, uenuſtæ
Pendent auriculæ, nigris ocellis,
Et caudæ placeo iubis comatæ,
Nec ſum corpore uaſta, nec figura
Tam breui, ut uidear puellularum
Comes dignior eſſe quam uirorum,
Nec turpi ſcabie laboro, nec ſunt
Inuiſi pulices mihi moleſti.
Nec ſum prorſus inutilis futura,
Si laſſam recreas, uehisq; tecum,
Nam pedes tibi ſuauiter fouebo,

Qui iam frigoribus rigent acutis;
Nec uero timeas, luto referta
Quòd uia aſſidue ambularim; amicus;
Et cliens tuus optimus Morilla
Me ſuis manibus pie, ac benigne
Puro flumine ter, quaterq; lauit,
Et munda dedit eſſe mundiorem
Sponſa, quam bona mater ad maritum
Vult deducere nuptijs paratis:
Quòd ſi non ſatis hæc uidentur eſſe
Ad flectendum animum tuum, catelli;
Ah nimis miſeri mei catelli
Te precor moueant, tenella pleno
Quos geſtans utero pedes mouere
Vix queo amplius; & tamen neceſſe eſt;
Milliaria ſingulis diebus
Multa conficiam miſella: ni te
Volo linquere, ſed prius uel iſtis
Optem filiolis meis ſepulcrum
Fiant ulſcera matris; ipſa præda
Optarim prius eſſe uel luporum;
Quàm te maxime Pole derelinquam:

CATELLA IN MADIVM.

QVid efferate, qd Madi nequiſſime
Catella feci blandula.
Cur me, meosq; liberos crudeliter
Lingua proterua perderes?
Per te ſceleſte factum, ut aſperas quoq;
Polus benignus in feras;

In me foret crudelis, ac meas preces
  Ventis ferendas traderet,
Et quæ reliqui patriam, & dulces lares,
  Ne ſtulta uos relinquerem,
Afflicta, mærens, ſemimortua cum meis
  Linquor catellis in uia,
Futura præda mox lupis rapacibus
  Turpíue coruorum gregi,
Nec forma rara nec mihi fidelitas
  Fauore digna profuit,
Nec pluchra proles, uentre quam gero, ſaxea
  Mollire quiuit pectora.
Proles miſella matre cum miſerrima
  Eheu tenebras horridas
Adibis orci, antequam nata haurias
  Iucunda cæli lumina,
Hoc urit anxium cor, hoc multo mea
  Me morte peius enecat.
At tu, catellam amabilem, & mitiſſimam
  Qui cæde perdis impia,
Madi in moloſſum peſſimum incidas, precor
  Qui te Deos inanibus
Votis uocantem laceret, ac membra omnia
  Dente cruento differat.

AD AVRAM DE REGINALDO POLO CARD.

AVRA, quæ lucum uiridem pererrans
  Nos leui blande recreas ſuſurro,
  I, citis quæſo pete Reginaldum

Candida pennis,
Tempera & ſuaui rapidum calorem
Spiritu, circum uolitans, nec æſtus
Igneus frangat ſine delicati
Corporis artus.
Sic ferum ſemper Boream ſonoro
Aeolus clauſum teneat ſub antro,
Sic tibi nunquam noceat furentis
Impetus Auſtri.

DE LIBELLIS ANDREAE NAVGERII.

QVOT bruma creat albicans pruinas,
Quot tellus Zephyro ſoluta flores,
Quot ſpicæ Libycis calent in agris,
Quot uindemia porrigit racemos,
Quot uaſtis mare fluctuat procellis,
Cum naſcens pluuias reportat Hædus,
Quot Ceraunia frondibus teguntur,
Quot cælum facibus micat ſerenum,
Quot ſunt millia multa baſiorum,
Quæ dari ſibi poſtulat Catullus,
Quotq; ſunt atomi Lucretianæ,
Tot menſes bone Naugeri, tot annos
Viuent aureoli tui libelli,

AD MVSAS DE HORATIO GVALTERVTIO CAROLI FILIO.

NYMPHAE progenies Iouis ſupremi,
Cultrices Heliconij receſſus,

Quas cantus iuuat & leues choreæ;
Vobis ſe famulum dicat tenellus
Hic puer citharum ferens eburnam,
Et ſtylum; & tabulas, puer diſertus,
Et dicaculus; & nitens, nouella
Vt myrtus uiridi hortulo. Puellæ
Pulchræ illum ſinite ad uireta ueſtra
Lætum accedere; nec iuuenta molli
Flore ueſtiat os ei; poeta
Dum factus culicem Maronis æquet;
Aut uincat potius; uenuſtiora
Ludens carmina roſidis ſub antris.

AD HORATIVM GVALTERVTIVM CAROLI FILIVM.

ALVMNE Muſarum puer tibi Thalia dulcis
Ab urbium frequentia remoto in antra Pindi
Frondis corona mirteæ caput decorū inūbrat;
Lyramq; eburneam aureo docet ferire plectro;
Docet ſonare uocula dulci melos ſuaue;
Quo fluminum uolubiles moratur illa curſus.
Non plus Marone paruulo canorus olim Apollo
Gaudebat, Orpheum parens nō plus tenellū amabat;
O digne uita cœlitum tibi neant Sibillæ
Viuacis æuum innoxiæ manus trium ſororum.

DE GASPARE CONTARENO.

DESCRIPSIT ille maximus quondā Plato
Longis ſuorum ambagibus uoluminum;
Quis ciuitatis optimus foret ſtatus;

Sed hunc ab ipſa ſæculorum origine
Nec ulla uidit, nec uidebit ciuitas:
At Contarenus optimam rempublicam
Parui libelli diſputationibus
Illam probauit eſſe; plus milleſima
Quam cernit æſtas Adriatico in mari
Florere pace; litteris; pecunia:

AD RODVLPHVM PIVM CARD: DE MORTE CONSTANTINI FRATRES:

IAM modum ſigas nimio dolori
Magne Rodulphe; & pueri quietam
Deſinas umbram miſeris querelis
Sollicitare:
Occidit frater tibi iure dulci
Carior uita; tamen ille iuſtis
Non reuiuiſcet lacrimis; nec ipſa
Parca mouetur
Queſtibus, nec te pietas iuuabit
Hic tua. obſcuras potuit Deorum
Manium ſedes penetrare quondam
Thracius Orpheus;
Viſus & blandæ citharæ canoris
Vocibus ſæuas Furias mouere
Coniugem caram ſuperas ad auras
Ducere tendit:
Pene iam lucem miſer hauriebat;
Ditis impulſu ſtetit; & ſequentem
Reſpicit; retro fugit illa uenti
Ocior alis.

Hanc Charon putri reuehit phaſelo,
At procul ripa minitans maritum
Arcet incaſſum repetentem auari
Munera Ditis.
Scilicet leges Superum refigat
Nemo, mortalis pereat, neceſſe eſt
vt libet uitam pater ipſe Diuum,
Donat, & aufert.
Mors rapit cunis cita uagientem,
Flore ſub primo cadit alter æui,
Hic nimis uiuax queritur caducæ
Damna ſenectæ.
Si Ioui magno placitum, quid ergo
Nitimur contra? miſeriq; ſemper
Viuimus? quanto ſatius, libenter
Ferre, quod æqua
Mente ni ſuffers, tamen eſt ferendũ,
Quò reluctantes trahere obſtinata
Vis ſolet ſtultos, ſapienter ipſi
Ibimus ultro.

AD ACHILEM BOCHIVM.

ERGO prò Superum fidem
Iſto conſegitur marmore Iulia
Clarum Felſineæ decus
Vrbis, ſic igitur, ſic perijt bona
Noſtri mater Achillei?
Nec quicquam pietas ſollicita in Deos,
Nec quicquam integra profuit
Et mens, atque animi candor amabilis?

En quiſquam iuuenum optime
Conſolando tuis ponere lacrimis
Finem cogitet, hic miſer,
Hic fluendum, hic querulis omnia cantibus
Imple haud aſpera nunc ſuis
Intrantem pepulit te foribus Chloe,
Non non candidior niue
Faſtidit tua nunc carmina Tyndaris,
Et collo dare brachia
Orantis refugit, ſed miſer, ah miſer
Mater Iulia, Iulia
Heu mater proprijs luminibus tibi, &
Vita carior occidit.
Quid laudare ſacris uſque pium iuuat
Vatem numina cantibus?
Lesboumq; agili tangere barbiton
Plecto? ah carmina, barbitos,
Surdorum ah ualeant numina cœlitum.
Sed quid irrita fundimus
Lamenta? immeritos inuidia Deos
Quid pulſamus inutili?
Omnes una eadem mors manet, ibimus
Omnes ad tenebras nigri
Plutonis, ſed enim cum ſemel occidis,
Non forma, aut decor ingeni,
Nec te cana Fides eripiet feri
Ex Orci manibus, pius
Fruſtra, parce nihil proficientibus
Iam Bochi querimonijs.
Maternas, aliquis ſi manet inferis

Senſus, credibile eſt tuo
Lædi umbras gemitu deſine, deſine,
Et conſtanti animo feras,
Quod mutare nequit dura neceſſitas.

AD CAESAREM FLAMINIVM.

NE Midæ ingentes ſtupeas aceruos
Cæſar, aut fultam Parijs columnis
Regiam, aut regis nitido micantes
Aere cateruas;
Iſta ſed uulgus feriant inane,
Tu piam mentem Superos domumq;
Paruulam, & quantum ſatis eſt agelli
Fertilis ora.
Ille theſauros Arabum, & ſuperbas
Indiæ gazas habet, has, & illos
Mente qui celſa populiq; uanos
Spernit honores.
Tu licet regno potiare, diues
Quo tenet Medus, tamen uſque ſeruis,
Imperat donec tibi plus habendi
Dira cupido.
Triſte portentum, macieq; ſemper
Lurida pallens, nihil hac ab Orco
Sæuius miſit ſuperas ad auras
Ira Deorum.
Cautus hanc uita, fugit hora curis,
Et ſimul uitæ poſitura finem,
Poſt rogum diſtat nihil ipſe nudo
Crœſus ab Iro.

GRATVLATVR ALEXANDRVM FARNESIVM GRAVI MORBO LIBERATVM ESSE.

DA uati citharam puer,
Et mecum Superis incipe debitas
Cantu ſoluere gratias,
Qui nobis iuuenem reſtituũt ſacrum.
Iam triſtes querimoniæ
Ceſſent, iam lacrimis optima ciuitas
Tandem pone modum pijs
Iam Di Roma tuas audierunt preces.
En Farneſius inclytus
Viuit, nec miſeram funere patriam
Fœdat, dicite uirgines,
Dis laudes pueri dicite candidi,
Ludis, lætitia, iocis,
Et fauſtis reſonent omnia plauſibus,
Cælo nubila Iuppiter
Pellat, Sol nitidum iam caput exere,
Vrna fundere limpidas
Vndas incipiat iam Tyberis pater,
Et ſeptem geminos tegant
Montes purpureis lilia cum roſis.
At tu Romuleæ parens
Vrbis, certa ſalus, & decus Italæ
Gentis maxime PAVLE iam
Diuis ſolue bonis uota, nepos ualet,
Inuictoq; animo feret
Tecum una imperij pondera maximi,

Alcides uelut impiger
Fulſit ſuppoſito ſidera uertice.

AD BACCHVM.

HANC uitem tibi dedico racemis
Grauem purpureis pater Lyæe,
Pro qua tu mihi uineam tuere
Non dico à Satyriſuè, capreiſue,
Non à grandinis impetu uel Auſtri,
Sed à Pygmalione Formiano,
Qui ſua horribili uoratione
Plus nocere queat duabus horis,
Quàm Grando, Satyriq́;, capreæq́;,
Et uenti rabies duobus annis.

IOCATVR IN PIGMALIONEM FORMIANVM.

SI uillam mihi læſerit puſillam
Pagus, ſurripiens fauos, merúmue,
Aut pernas, oleúmue, fictilésue
Vrnas, haud equidem Deos rogabo,
Furum ut grandine rura uerberentur,
Dum fruges grauidis tument ariſtis,
Nec lupi ut rapiant oues, ſed unum hoc
Vindicem ſcelerum Iouem præcabor,
Vt cum ducere cœperit colorem
Vua liuida, mittat horum in agros
Dirum Pygmaliona, uinearum
Peſtem, & Tartareo cane, & Charybdis
Hiatu horribili uoraciorem.

AD VICINOS.

VICINI moneo, procul fugate
Iſtum Pygmaliona uinearum
Diram perniciem, canum frequentes
Adſint excubiæ, diem atq; noctem
Sagittæ, & lapides minentur, & cum
Iſthæc omnia feceritis, ipſe
Vias inueniet tamen uorandi.

VINEA.

ILLA ego innumeris onuſta nuper
Racemis, decus inclytum coloni,
Omnes uinea uineas propinquas
Vincens fertilitate, nunc nec unum
Quidem ſeruo acinum miſella, quæris,
Vnde hæc pernicies mihi, uiator?
Venit Pygmalion ſilente nocte,
Et una minus hic moratus hora
Me quis crederet? integram uorauit.

VINITORES.

PRAETOR optime uineas tueri
Ab hoc Pygmalione iam nequimus,
Quo uorat magis, in dies, & horas
Augeſcit magis, & magis uorandi
Libido furioſa, nec Charybdis
Huius uiſcera quicquid eſt ubiq;
Vuarum ſaturare poſſit. ergo
Rogamus miſeri coloni, ut iſta

Tempeſtas, barbarumq; uinearum
Pellatur procul hinc malas in horas,
Dum uindemia pendet, aut bibemus
Lympham pro mero, et omnium labores
Obſcena ingluuiæ unius peribunt.

AD PYGMALIONEM.

CEDAT *Pygmalion tibi Celæno.*
Harpiæq; aliæ malæ, & rapaces,
Cedat horribilis Chimæra, cedat
Et Scyllæ rabies tremenda, & illa
Cedat inſatiabilis uorago,
Quam Graij ueteres uocăt Charybdim,
Cedat tergeminus canis, laborq;
Cedat Herculis Hydra, uincit omnes
Tua inſignis edacitas, nec illam
Iam queat ſaturare uinearum
Quicquid maximo in orbe Sol tuetur.

AD EUNDEM.

VVAE *pernicies nefanda, ſi quam*
Pro tua ingluuie fera, & tremenda
Pœnam iudicio meo mereris,
Hanc ius exigat, optimas ad uuas
Relegere manus, pedesq; uinctus.
Et ſemper capiti tuo imminentes
Racemos habeas eosq; nunquam
Poſſis tangere. non mehercule orbis
Rotæ Ixioneæ, uel unda fallens
Parentem Pelopis, uel omne in æuum

Renaſcens

Renaſcens Tithyi iecur, uel ingens
Saxum Siſyphi, & omnium impiorum
Pœnæ omnes ſimul huic tuo miſelle
Queant ſupplicio pares uocari.

AD BACCHVM.

TV, qui centimanũ potes gigantem
Cælo trudere, Pentheumq; regem
Letho mittis et impiũ Lycurgum,
Et Gangem ſuperas et ultimum Indum,
Inuictiſſime Bacche non furentem
Iſtum Pygmaliona iam coerces?
Qui fera ingluuie incitatus omnes
Vineas uorat, & tuum liquorem,
Qui ſeruandus erat cadis in annos
Plures, mittere uentris in cloacam
Totum pergit, & annuos labores
Abſumit male pauculis diebus.
O monſtrum horribile ultimas in oras
Pellendum, aut magis inferos ad imos.

AD EVNDEM.

QVòd noſtras bone uineas Lyæe
Seruaſti incolumes, et integellas,
Diro Pygmalione cæterorum
Vineta ingluuie feræ, & nefanda
Vaſtante, hoc tibi ponimus ſacellum,
Quod pro tempore ſit quidem puſillum
Acerna ex trabe, ſed tamẽ uenuſtũ eſt.
At ſi ſuſtuleris ferum, & tremendum

In me foret crudelis, ac meas preces
Ventis ferendas traderet,
Et quæ reliqui patriam, & dulces lares,
Ne ſtulta uos relinquerem,
Afflicta, mœrens, ſemimortua cum meis
Linquor catellis in uia,
Futura præda mox lupis rapacibus
Turpíue coruorum gregi,
Nec forma rara nec mihi fidelitas
Fauore digna profuit,
Nec pluchra proles, uentre quam gero, ſaxea
Mollire quiuit pectora.
Proles miſella matre cum miſerrima
Eheu tenebras horridas
Adibis orci, antequam nata haurias
Iucunda cœli lumina,
Hoc urit anxium cor, hoc multo mea
Me morte peius enecat.
At tu, catellam amabilem, & mitiſſimam
Qui cæde perdis impia,
Madi in moloſſum peſſimum incidas, precor
Qui te Deos inanibus
Votis uocantem laceret, ac membra omnia
Dente cruento differat.

AD AVRAM DE REGINALDO POLO CARD.

AVRA, quæ lucum uiridem pererrans
Nos leui blande recreas ſuſurro,
I, citis quæſo pete Reginaldum

Candida pennis,
Tempera & ſuaui rapidum calorem
Spiritu, circum uolitans, nec æſtus
Igneus frangat ſine delicati
Corporis artus.
Sic ferum ſemper Boream ſonoro
Aeolus clauſum teneat ſub antro,
Sic tibi nunquam noceat furentis
Impetus Auſtri.

DE LIBELLIS ANDREAE NAVGERII.

QVOT bruma creat albicans pruinas,
Quot tellus Zephyro ſoluta flores,
Quot ſpicæ Libycis calent in agris,
Quot uindemia porrigit racemos,
Quot uaſtis mare fluctuat procellis,
Cum naſcens pluuias reportat Hœdus,
Quot Ceraunia frondibus teguntur,
Quot cœlum facibus micat ſerenum,
Quot ſunt millia multa baſiorum,
Quæ dari ſibi poſtulat Catullus,
Quotq; ſunt atomi Lucretianæ,
Tot menſes bone Naugeri, tot annos
Viuent aureoli tui libelli,

AD MVSAS DE HORATIO GVALTERVTIO CAROLI FILIO.

NYMPHAE progenies Iouis ſupremi,
Cultrices Heliconij receſſus,

Quas cantus iuuat & leues choreæ;
Vobis ſe famulum dicat tenellus
Hic puer citharum ferens eburnam;
Et ſtylum; & tabulas; puer diſertus,
Et dicaculus; & nitens; nouella
Vt myrtus uiridi hortulo: Puellæ
Pulchræ illum ſinite ad uireta ueſtra
Lætum accedere; nec iuuenta molli
Flore ueſtiat os ei; poeta
Dum factus culicem Maronis æquet;
Aut uincat potius; uenuſtiora
Ludens carmina roſidis ſub antris.

AD HORATIVM GVALTERVTIVM CAROLI FILIVM.

ALVMNE Muſarum puer tibi Thalia dulcis
Ab urbium frequentia remoto in antra Pindi
Frondis corona mirteæ caput decorū inūbrat;
Lyramq; eburneam aureo docet ferire plectro;
Docet ſonare uocula dulci melos ſuaue;
Quo fluminum uolubiles moratur illa curſus:
Non plus Marone paruulo canorus olim Apollo
Gaudebat; Orpheum parens nō plus tenellū amabat;
O digne uita cælitum tibi neant Sibillæ
Viuacis æuum innoxiæ manus trium ſororum.

DE GASPARE CONTARENO.

DESCRIPSIT ille maximus quondā Plato
Longis ſuorum ambagibus uoluminum;
Quis ciuitatis optimus foret ſtatus;

Sed hunc ab ipſa ſæculorum origine
Nec ulla uidit, nec uidebit ciuitas:
At Contarenus optimam rempublicam
Parui libelli diſputationibus
Illam probauit eſſe, plus milleſima
Quam cernit æſtas Adriatico in mari
Florere pace, litteris, pecunia.

AD RODVLPHVM PIVM CARD: DE MORTE CONSTANTINI FRATRES.

IAM modum figas nimio dolori
Magne Rodulphe, & pueri quietam
Deſinas umbram miſeris querelis
Sollicitare:
Occidit frater tibi iure dulci
Carior uita, tamen ille iuſtis
Non reuiuiſcet lacrimis, nec ipſa
Parca mouetur
Queſtibus, nec te pietas iuuabit
Hic tua: obſcuras potuit Deorum
Manium ſedes penetrare quondam
Thracius Orpheus,
Viſus & blandæ citharæ canoris
Vocibus ſæuas Furias mouere
Coniugem caram ſuperas ad auras
Ducere tendit:
Pene iam lucem miſer hauriebat,
Ditis impulſu ſtetit, & ſequentem
Reſpicit, retro fugit illa uenti
Ocior alis.

Hanc Charon putri reuehit phaſelo,
At procul ripa minitans maritum
Arcet incaſſum repetentem auari
Munera Ditis.
Scilicet leges Superum refigat
Nemo, mortalis pereat, neceſſe eſt
vt libet uitam pater ipſe Diuum,
Donat, & aufert.
Mors rapit cunis cita uagientem,
Flore ſub primo cadit alter æui,
Hic nimis uiuax queritur caducæ
Damna ſenectæ.
Si Ioui magno placitum, quid ergo
Nitimur contra? miſeriq; ſemper
Viuimus? quanto ſatius, libenter
Ferre, quod æqua
Mente ni ſuffers, tamen eſt ferendũ,
Quò reluctantes trahere obſtinata
Vis ſolet ſtultos, ſapienter ipſi
Ibimus ultro.

AD ACHILEM
BOCHIVM.

ERGO prò Superum fidem
Iſto contegitur marmore Iulia
Clarum Felſineæ decus
Vrbis, ſic igitur, ſic perijt bona
Noſtri mater Achillei?
Nec quicquam pietas ſollicita in Deos,
Nec quicquam integra profuit
Et mens, atque animi candor amabilis?

En quiſquam iuuenum optime
Conſolando tuis ponere lacrimis
Finem cogitet, hic miſer,
Hic fluendum, hic querulis omnia cantibus
Imple haud aſpera nunc ſuis
Intrantem pepulit te foribus Chloe,
Non non candidior niue
Faſtidit tua nunc carmina Tyndaris,
Et collo dare brachia
Orantis refugit, ſed miſer, ah miſer
Mater Iulia, Iulia
Heu mater proprijs luminibus tibi, &
Vita carior occidit.
Quid laudare ſacris uſque pium iuuat
Vatem numina cantibus?
Lesboumq; agili tangere barbiton
Plecto? ah carmina, barbitos,
Surdorum ah ualeant numina cœlitum.
Sed quid irrita fundimus
Lamenta? immeritos inuidia Deos
Quid pulſamus inutili?
Omnes una eadem mors manet, ibimus
Omnes ad tenebras nigri
Plutonis, ſed enim cum ſemel occidis,
Non forma, aut decor ingeni,
Nec te cana Fides eripiet feri
Ex Orci manibus, pius
Fruſtra, parce nihil proficientibus
Iam Bochi querimonijs.
Maternas, aliquis ſi manet inferis

Senſus, credibile eſt tuo
Lædi umbras gemitu deſine, deſine,
Et conſtanti animo feras,
Quod mutare nequit dura neceſſitas.

AD CAESAREM FLAMINIVM.

NE Midæ ingentes ſtupeas aceruos
Cæſar, aut fultam Parijs columnis
Regiam, aut regis nitido micantes
Aere cateruas,
Iſta ſed uulgus feriant inane,
Tu piam mentem Superos domumq;
Paruulam, & quantum ſatis eſt agelli
Fertilis ora.
Ille theſauros Arabum, & ſuperbas
Indiæ gazas habet, has, & illos
Mente qui celſa populiq; uanos
Spernit honores.
Tu licet regno potiare, diues
Quo tenet Medus, tamen uſque ſeruis,
Imperat donec tibi plus habendi
Dira cupido.
Triſte portentum, macieq; ſemper
Lurida pallens, nihil hac ab Orco
Sæuius miſit ſuperas ad auras
Ira Deorum.
Cautus hanc uita, fugit hora curis,
Et ſimul uitæ poſitura finem,
Poſt rogum diſtat nihil ipſe nudo
Crœſus ab Iro.

GRATVLATVR ALEXANDRVM FARNESIVM GRAVI MORBO LIBERATVM ESSE.

DA uati citharam puer,
Et mecum Superis incipe debitas
Cantu ſoluere gratias,
Qui nobis iuuenem reſtituũt ſacrum.
Iam triſtes querimoniæ
Ceſſent, iam lacrimis optima ciuitas
Tandem pone modum pijs
Iam Di Roma tuas audierunt preces.
En Farneſius inclytus
Viuit, nec miſeram funere patriam
Fœdat, dicite uirgines,
Dis laudes pueri dicite candidi,
Ludis, lætitia, iocis,
Et fauſtis reſonent omnia plauſibus,
Cælo nubila Iuppiter
Pellat, Sol nitidum iam caput exere,
Vrna fundere limpidas
Vndas incipiat iam Tyberis pater,
Et ſeptem geminos tegant
Montes purpureis lilia cum roſis.
At tu Romuleæ parens
Vrbis, certa ſalus, & decus Italæ
Gentis maxime PAVLE iam
Diuis ſolue bonis uota, nepos ualet,
Inuictoq; animo feret
Tecum una imperij pondera maximi,

Alcides uelut impiger
Fulſit ſuppoſito ſidera uertice.

AD BACCHVM.

HANC uitem tibi dedico racemis
Grauem purpureis pater Lyæe,
Pro qua tu mihi uineam tuere
Non dico à Satyrisue, capreisue,
Non à grandinis impetu uel Auſtri,
Sed à Pygmalione Formiano,
Qui ſua horribili uoratione
Plus nocere queat duabus horis,
Quàm Grando, Satyriq;, capreæq;,
Et uenti rabies duobus annis.

IOCATVR IN PIGMALIONEM FORMIANVM.

SI uillam mihi læſerit puſillam
Pagus, ſurripiens fauos, merúmue,
Aut pernas, oleúmue, fictilésue
Vrnas, haud equidem Deos rogabo,
Furum ut grandine rura uerberentur,
Dum fruges grauidis tument ariſtis,
Nec lupi ut rapiant oues, ſed unum hoc
Vindicem ſcelerum Iouem præcabor,
Vt cum ducere cœperit colorem
Vua liuida, mittat horum in agros
Dirum Pygmaliona, uinearum
Peſtem, & Tartareo cane, & Charybdis
Hiatu horribili uoraciorem.

AD VICINOS.

VICINI moneo, procul fugate
Iſtum Pygmaliona uinearum
Diram perniciem, canum frequentes
Adſint excubiæ, diem atq; noctem
Sagittæ, & lapides minentur, & cum
Iſthæc omnia feceritis, ipſe
vias inueniet tamen uorandi.

VINEA.

ILLA ego innumeris onuſta nuper
Racemis, decus inclytum coloni,
Omnes uinea uineas propinquas
vincens fertilitate, nunc nec unum
Quidem ſeruo acinum miſella, quæris,
vnde hæc pernicies mihi, uiator?
venit Pygmalion ſilente nocte,
Et una minus hic moratus hora
Me quis crederet? integram uorauit.

VINITORES.

PRAETOR optime uineas tueri
Ab hoc Pygmalione iam nequimus,
Quo uorat magis, in dies, & horas
Augeſcit magis, & magis uorandi
Libido furioſa, nec Charybdis
Huius uiſcera quicquid eſt ubiq;
vuarum ſaturare poſſit. ergo
Rogamus miſeri coloni, ut iſta

Renaſcens Tithyi iecur, uel ingens
Saxum Siſyphi, & omnium impiorum
Pœnæ omnes ſimul huic tuo miſelle
Queant ſupplicio pares uocari.

AD BACCHVM.

TV, qui centimanũ potes gigantem
Cælo trudere, Pentheumq; regem
Letho mittis et impiũ Lycurgum,
Et Gangem ſuperas et ultimum Indum,
Inuictiſſime Bacche non furentem
Iſtum Pygmaliona iam coerces?
Qui fera ingluuie incitatus omnes
Vineas uorat, & tuum liquorem,
Qui ſeruandus erat cadis in annos
Plures, mittere uentris in cloacam
Totum pergit, & annuos labores
Abſumit male pauculis diebus.
O monſtrum horribile ultimas in oras
Pellendum, aut magis inferos ad imos.

AD EVNDEM.

QVòd noſtras bone uineas Lyæe
Seruaſti incolumes, et integellas,
Diro Pygmalione cæterorum
Vineta ingluuie feræ, & nefanda
Vaſtante, hoc tibi ponimus ſacellum,
Quod pro tempore fit quidem puſillum
Acerna ex trabe, ſed tamẽ uenuſtũ eſt.
At ſi ſuſtuleris ferum, & tremendum

Hoc monſtrum, populus tibi merenti
Aedem marmoream pater ſacrabit.

DE HORTIS BLOSII PALLADII.

BLoſi uillula ter, quaterq; felix,
Feliciſſimi hortuli poetæ
Venuſti, teneri mei ſodalis,
Quo uiuentes ſales, ioci, lepores
Viuent, ac pereunte diſperibunt.
Ille molliculam ſuam Turundam
vos docet reſonare, uos iocoſis
Ludentem hendecaſyllabis odoro
Fouetis gremio, relicta Apollo
Cyrrha, Pieridesq; uos frequentant
Ex quo delitiæ ſuæ, ſuiq;
Amores Bloſius uireta ueſtra
Cyrrhæ prætulit, Aoniq; monti.
Quid mirum bona rura, ſi feratis
Dulci nectare poma dulciora?
Has dulciſſimus omnium poeta
Plantulas manibus ſuis feraces
Seuit, inſerit, & colit, ſuoq;
Muſeo aſſidue ligat lepore,
Hoc perfuſa lepore tam uenuſtos
Flores, tam uarios benigna tellus
Paßim fundit humo, hoc lepore eodē
Fontes luciduli, antra opaca, amœnum
Nemus, tectaq; pulchra condiuntur,
Vt omnes Veneresq;, Gratiasq;
Hortis omnibus, omnibusq; uillis

Omnino uideamini abſtuliſſe
Hortuli nimis, & nimis beati,
Tuq; uillula ter, quaterq; felix.

AD BLOSIVM PALLADIVM

QVALIS ſuſurrus arboris, cum florido
Iam uere ludit aura primis frondibus,
Veſanientis quale per caniculæ
Aeſtum iacere in diſcolore gramine,
Sub umbra amœna, fontis ad lympham ſacri,
Tales mihi poeta iucundiſsime
Luſus tui, quibus Turundam carmine
Tam bello amabili, & faceto concinis,
Vt illa carior Catulli paſſere
Iam ſit mihi, ſiue eſt quid illo carius.

DE TVRVNDA BLOSII PALLADII.

TVRVNDA turdis eſca ſolis cognita,
Venuſta cum te muſa non cognoſceret,
Nunc es lepore uerſuum dulciſsimo
Condita ſic à Bloſio meo, ut cibus
Sis facta menſis principum gratiſsimus.

DE EADEM.

TVRVNDA turdos ſueta edaces paſcere,
Poſtquam faceti Muſa culta Bloſii
Dulcem leporem carminis tibi addidit,
Non amplius turdos agris, ſed urbibus
Mentes uirorum paſcis elegantium.

TVRVNDA.

CVm domos humiles Turũda ruris
Ignota incolerem, doloſq; turdis
Hic parare ſolerẽ, amore captus
Mei Bloſius omnium poeta
Vrbaniſſimus ad ſuos penates,
Et palatia celſa Vaticani
Montis ducere ruſticam, rudemq;
Haudquaquam erubuit, ſuæq; Muſa
Iocis, & numeris, leporibuſq;
Condiens, ita amabilem ſaporem
Addidit mihi, ut ire non uererer
Ad menſas hominum elegantiorum.
Quin Farneſius ipſe flos Quiritum
Cœnas magnificas ſua Turunda
Ornat cotidie, hæc ego ipſa mecum
Non ſemel reputans, ſatis, ſuperq;
Fortunata mihi uidebar eſſe,
Vt quod præterea Deos rogarem,
In mentem hercule nil uenire poſſet.
At nunc maximus ille rex Olympi,
Qui terras tonitru quatit ſonoro,
Miſit alipedem Deum uenuſta
Forma, pileolo comas tegentem
Flauas, anguibus implicata uirga,
Cui geſtamen erat manus decoræ,
Ardebant oculi, & genas rubentes
Pingebat niueus color, nouoq;
Malas flore Iuuenta ueſtiebat.

Is me purpureo ore ter, quaterq;
Tentans corripuit, uolansq; ſummum
In cælum ad teneram tulit puellam
Pulchram Iuppiter & decentem, aitq;
Quam gentes Italæ uocant Turundam,
Seruato ſoror, uſq; dum parata
Iam cœna pater accubet. petenti
Tunc dato hanc, etenim poeta ſummus,
Cui nomen Bloſio eſt, eam canendo
Tantis laudibus extulit, comeſſe
Vt ipſam cupiat pater Deorum,
Et quidem meritiſſimo, ſapore
Hæc enim ambroſiæ mihi uidetur
Longe ſuauior, omnibusq; rebus,
Mortales quibus, & quibus beati
Paſcuntur Superi. hæc locutus ille
Abit, me niuea puella dextra
In cella bene olente collocauit,
Vbi ſunt epulæ Deum repoſtæ.
Sic ego auſpicijs bonis ab agro
Ad urbem ueniens, ab urbe ſummum
In cælum penetro, cibus ſupremo
Ioui, & cælitibus futura magnis.

TVRVNDA.

QVIS *Hoc credat? ego illa, quam comeſſe*
Nec dites, neque pauperes ſolebant,
Quæ ſolis auibus parabar eſca,
Nunc lautis Superum Turunda menſis
Acceptiſſima ſum, nec ullus eſt iam,

Qui non ambroſiæ meum ſaporem
Longe præferat, ore quiſque Diuum
Me uorat cupido, & caniſtra plena
Menſis terq; quaterq; fert Iuuenta;
Nec tamen ſatis eſt. quid erudito,
Dicat forte aliquis, Deum palato
Te gratam facit ò Turunda? nempe
Bloſi dædala Muſa me lepore
Suo condit ita apte, & eleganter,
Vt quo plus edor, hoc magis magiſq;
Augeſcat ſtudiumq; amorq; edendi,
Quod ni cœlicolas pudor uetaret,
Ab ijs manderer uſque, & uſque, & uſque,
Iunoniq;, Iouiq;, ceteriſq;
Dis magnis, mediocribus, puſillis
In manu forem & ore, continenter.

TVRVNDA.

QVAM ſim cœlitibus Turunda grata,
Bloſi diſce ſimul, ſimulq; ride
Formoſus veneris puer puerq;
Idæus Iouis inclyti miniſter
Me ſemper manibus gerunt, uorantq;,
Seu domi libeat manere, ſiue
Per cœli uarias uias uagentur:
Hos quidam è Superis ſenex, opacam
Qui barbam gerit, intuens ocellis
Obliquis gemuit, dolenſq; dixit,
Felices pueri, quibus Turundam
Per annos licet eſſe continenter,

Et domi, & platea quoque frequenti,
Quod idem ut liceat mihi, libenter.
Sim trimus puer. at tibi ſenectus
Sit ſemper uiridis poeta magne,
Cuius munere præferor beatis
A Dis ambroſiæq;, nectariq;,
Seu quid ſuauius eſt, magiſue dulce.

TVRVNDA.

ILLA ego, illa Turunda, ruſticorum
Quæ ſpurca fieri manu ſolebam,
Vt turdos caperem cibus doloſus,
Nunc domum Iouis incolo ſupremi,
Ad cœlum hendecaſyllabis uocata
Bloſi candidi, & optimi poetæ.
Hic me pulchra Iuuenta delicatis
Confectam manibus ſuis, Deorum
Ad menſam aureolo ferens caniſtro
Omnes exhilarat, uorat iocoſa
Ore purpureo Venus Turundam,
Inter Iupiter os ſuum Turunda,
Turundam ambroſiæq;, nectariq;
Præfert Mercurius, Deum palato
Nil eſt denique gratius Turunda,
Immo diq;, Deæq; cum Turundæ
Nil dulcedine poſſe comparari
Arbitrantur, & omnium Turunda
Præſtantiſſima iudicor ciborum,
At tu culte poeta, qui facetis
Tuis uerſibus euehens ad aſtra

Me miſces dapibus Deorum, amicos
Illos experiare ſemper, & cum
Terras liqueris, ad tuam Turundam
Fruendam uenias receptus almi
Iouis concilio, ſacraq; menſa.

TVRVNDA.

Quòd orta in agro, & educata ruſticis
Caſis, Quirini mœnia, & celſas domos,
Menſasq; principum uirorum maxima
Cum laude adiui, & inde campos aeris
Euecta ſupra Solis aureum iubar,
Et clara Lunæ cerno ſub me lumina,
Quòd me iuuenta pulchra delicatulis
Formare palmis gaudet, et quòd infimis
Terris cibus uolucrum, at alto in æthere
Cibus Deorum nominor gratiſſimus;
Quòd denique ille rex Olympi maximus,
Suprema rerum cui poteſtas omnium,
Me dulciorem affirmat ipſo nectare,
Tuę camœnæ Bloſi id omne debeo,
Tuæ Camœnę, qua nec ulla dulcior,
Nec ulla cœtu dignior cœleſtium.

TVRVNDA.

PAter Deorum, uosq; magni cœlites
Si quid Turundæ uota ſupplicis ualent,
Si dulce uobis extitit quicquam meum,
Meo poetæ digna quæſo præmia
Pro liberalitate ueſtra ſoluite.

Vt ipſe dulci dulciorem nectare
Vobis Turundam reddidit, ſic illius
Vos integritatis uiribus concedite,
Forti iuuenta ut ſit ſenecta fortior,
Cunctisq; rebus, ut cupit, fluentibus,
Tantis dies noctesq; abundet gaudijs,
Vt ſemper ipſi læta portet ſomnia
Quies profunda, dulcis, & facillima.
Tum quos parauit delicatos hortulos,
Pomona ſemper incolat, nec arbores
Aeſtu ſinat, duróue lædi frigore,
Notíue flatu, aut uerberante grandine.
Hic uua Cretam uincat, & Phæaciam
Malus, Pyrusq;, Mediamq; citrius,
Hic prata ſemper floribus lætiſſima,
Hic ſint Fauoni grata ſemper murmura,
Semper uolucrum ſilua cantus audiat,
Nec manet ullo fonte lympha purior,
Loquacióruе, cumq; uis Caniculæ
Furens hiulcat arua, ſiccat uberes
Aquas, abundet hic amœnus fontium
Liquor, gelu, niuisq; uincens frigora.
Senex facetus ſub uirente pampino
Proiectus alta in herba ad undas uitreas
Suam Turundam cantet, illum Naides
Inuſitato carminis tactæ ſono
Luſtrent choreis, ſerta canis crinibus
E fronde myrti nectat alma Cypria,
Sic ille centum lætus annos exigat,
Nunc ciuitatis deſerens frequentiam,

Nunc infrequentes urbe mutans hortulos.
At cum peractis curſibus uitæ ſeni
Iam fila Parcæ legerint nouiſſima,
Illiq́; placida mors ocellos clauſerit
Blandi ſoporis more ſenſus auferens,
Suam Turundam uiſat alto in ætere
Poeta cœtu cœlitum digniſſimus.

AD BLOSIVM PALLADIVM.

POETA *docte, culte, amabiliſſime,*
Ipſa Turunda Dulcior, quòd audeo
Tuæ Camœnæ candidæ facetias
Laudare turpi & infaceto carmine,
Ecquid perinde ineptio, ac ſi condiam
Abſinthio mel? aut lutoſa dextera
velim polire uirginem pulcherrimam?
Sed contra habeto ſic, & animum aduertito,
vt pulchra turpi comparata pulchrior
Puella ſit, ſic, & poetæ non bono
Bonus poeta copulatus optimi
Nomen lucratur, ipſe qui iure optimo
Poeta paſſim nominaris optimus,
Quid ergo non lucraberis, ſi plumbeas
Nugas meas, tuosq́; uerſus aureos
vno, atque eodem iunxeris uolumine?
Sed ſerio tandem ut loquar, quæ carmina
Scripſi iocando de Turunda, hæc nemini,
Si quid tuum ſodalem amas, oſtenderis,
Nam tecum ineptus eſſe, & inſulſiſſimus
Impune poſſum, cæteris ſim fabula.

M. ANTONII FLAMINII

CARMINVM LIB. II.

EPISTOLAS

CONTINENS.

AD ALEXANDRVM FARNESIVM CARD.

FARNESI pater omnium leporum
Hos tibi lepidiſſimos poetas
Dono, tempora quos tulere noſtra;
Fortuna nimis, nimis beata
Noſtra tempora, quæ ſuos Catullos,
Tibullos, & Horatios, ſuosq;
Marones genuere: quis putaſſet,
Poſt tot ſæcula tam tenebricoſa,
Et tot Auſoniæ graues ruinas
Tanta lumina tempore uno in una
Tam breui regione Tranſpadana
Oriri potuiſſe? quæ uel ipſa
Sola, barbarie queant fugata
Suum reddere litteris Latinis
Splendorem, ueteremq; dignitatem;
Saluete ò decus, ò perennis æui
Noſtri gloria candidi poetæ;
Quos nouem in tenero ſuo ſorores
Nutriuere ſinu, ſuoq; digna
Choro Caſtalio loqui dedere:

Vos, & carmina veſtra ſempiterno
Vrbes Italiæ colent honore.
Vos & Gallus, Iberq; bellicoſus,
Et Germania docta, Sarmatæq;
Mirabuntur, & ultimi Britanni,
Erit dum Latijs honor Camœnis;
Quin ultra Oceanum, alteroq; in orbe
Vos diſcent populi, quibus redit lux
Aurora exoriente, cum nigreſcit
Aer iam tenebris ſub axe noſtro,
Nam mirabile dictu, in ijs quoque oris
Nunc linguæ ſtudium uiget Latinæ.
At tu floſcule Romiul nepotum,
Quem Phœbus pater, & Minerua doctis
Certatim artibus expolire gaudent,
Alexander habe tibi hunc libellum
Venuſtum, lepidum, tuasq; laudes,
Iſtis quæ celebrantur à poetis,
Aeternas fore ſcito, nam manebit
Aeterno aureolus libellus æuo.

AD VBALDINVM BANDINELLVM DE LIBERALITATE GVIDI ASCANII SFORTIAE CARD.

VBALDINE *tuo ſodali amate,*
Poteſt quantum ab amico amari amicus,
Munus hoc mihi da, tui ut patroni
Diuini iuuenis manum oſculeris
Meo nomine, maximasq; grates
Agas, quod decumas mihi quot annis

Pro ſua eximia benignitate
Remittit, licet ipſe nec ſalutem
Eum more clientium bonorum,
Nec quicquam faciam, queat quod ipſum
Admonere, meam ut uelit benigna
Mente pauperiem iuuare, nempe hoc
Magnus Sfortiades mouetur uno,
Quòd me nec putat improbum, nec eſſe
A Muſis alienum, amore quarum
Ardet maximo, ut omnium eſt amator
Ardentiſſimus elegantiarum.
Quare cum nequeam inuenire uerba
Infantiſſimus omnium poeta,
Quæ tantis meritis rependam, amice
Diſertiſſime, quod ſupra rogaui,
Id quæſo facito, tuiq; uiue
Semper Flaminij memor, ualeq;

AD LAELIVM TORELLVM.

QVOD *me diligis, & ſoles libenter*
Adiuuare tuos Torelle amicos,
Quid te cupiam impetrare, dicam.
Eſt conſanguineus mihi, peritus
Legum, nec ſenio grauis, nec idem
Admodum iuuenis, diſertus autem.
Et forma egregia, ter ille iura
Galliæ populis dedit Togatæ,
Cum prætor foret, optimamq; famam
Collegit ſibi rem optime adminiſtrans.
Quòd ſi nunc opera tua licebit

Ipſi dicere ius in urbe ueſtra,
Et me perpetuo tibi obligaris,
Et tua pariter benignitate
Rem dignam facies, facillimamq;
Illam mehercule, quando conſecutus
Id uirtutibus es tuis, ut amplum
Iampridem imperium tibi regendum
Coſmus tradiderit, decus perenne
Coſmus Thuſciæ, & omnium Italorum,
Quo regnante fides, boniq; mores,
Et doctæ rediere Muſæ ad Arnum.

AD HIERONYMVM TVRRIANVM DE MORTE VICTORIAE COLVMNAE.

CVR deſiderio modum, & dolori
Me uis ponere Turriane? acerbo
Cui uictoria fato adempta, quæ me
Non minus quàm oculos ſuos amabat,
Qua nihil ueniens ab ultimo Indo
Clarius, meliúsue Sol uidebat,
Cui mens candida, candidiq; mores,
virtus uiuida, comitasq; ſancta,
Cœleſte ingenium, eruditioq;
Rara, nectare dulciora uerba,
Summa nobilitas, decora uultus
Mageſtas opulenta, ſed bonorum
Et res, & domus usq; aperta ad uſus.
Illa, carminibus ſuis poetas,
Quot quot ſæcula multa protulerunt,
Longe uicerat, illa uincit omnes,

Siue flebilibus modis maritum
Extinctum decorans ſepulcro ab imo
Summa ducit in aſtra, ſiue regi
Cœlitum, unigenæue regis hymnos
Filio canit, illa uel canendo
ventos ſiſtere, fluminum morari
Impetus, poteratq́; leniores
Tigres reddere mitibus columbis.
At tu ſurdior Adrie procellis
Immitiſsima mors manum rapacem
Illi es inijcere auſa, mors acerba
Tu Solem Italiæ ſuum abſtuliſti.
Sed nil proficis, en meæ Columnæ
Fama ſidere clarior refulget,
En victoria cœlitum beata
vita nunc potitur, uagiq́; Solis
Sub ſe lumina cernit, ipſa Sole
Multo ſplendidiorq́; pulchiorq́;.
Ergo flebilibus modum querelis
Iam iam candide Turriane pono,
Ne plorem mihi inique amicus illam,
Quæ læto celebranda uerſu, & ipſi
Addenda eſt numero beata Diuum.

AD GREGORIVM CORTESIVM CARD.

CORTESI *uenerande ſi quid unquam*
Incenſæ officio rogationes
Apud te ualuere, ne recuſa
Gregi aſcribere candido tuorum

Robertum unanimem meum ſodalem,
Florentem ingenio, fide, pudore,
Et græce optime, & optime latine
Scientem, iuuenem pium, elegantem,
Seu iūncto pede, ſeu uelis ſoluto
Doctum ſcribere, tam tui colentem,
Quàm qui maxime, & omnium bonorum
Dignum amicitia, ergo mi patrone
Magne, quod petimus, ſine impetrare,
Sic tibi Deus optimus ſenectam
Concedat uiridem, diuq; lætum
Seruet, ſic homines tuæ ſupremæ
Virtuti tribuant pares honores.

AD STEPHANVM SAVLIVM.

Candidiſſime Gratiarum alumne
Ne carus tibi ſim, nec ulla ſigna
Amoris mihi mutui rependas,
Ni te plus amo quàm ſolet tenella
Vnicam genitrix amare natam
Nec mirum, quid enim poteſt amore
Tuo dulcius eſſe? uel quis ullo
Fuit tempore dignus æque amari?
Honores alius ſequatur, auri
Aceruum cumulet nitentis, ipſe
Sim beatior omnibus beatis,
Annuant modo cœlites, ut unà
Tecum uiuere, tecum obire poſſim
Iucundiſſime Sauli honore, & auro,
Et cara mihi carior ſalute.

AD VLYSSEM BASSIANVM.

VLYSSI mea Muſa dic ſalutem,
Non illi, Dea quem Calypſo amauit,
Sed quem Pierides amant amore,
Quo iam tum lepidum Catullum amabant,
Cum tenellulus Aonas petiuit
Montes, & meditans opaco in antro
Mentes uirginei chori tenebat.
Dic incredibili ipſius uidendi
Me deſiderio peruri, acerba
Vt non acrius intimas medullas
Mihi febris adurat. ipſe quando
Viſet languidulum? ſuaq; dulci
Me ſolabitur allocutione?
Nec eum lupa nutrijt nec urſa,
Sed comis pater, & puella mitis,
Cur ergo rigida æſculo, Adriæq;
Durior ſcopulis, meiq; morbi
Tam ſecurus abeſt? an ille nondum
Reſciuit, mea lectulo cubare
Membra torrida? ſit profecto, ſic eſt,
Quare dic iuueni Camœna caro,
Confeſtim ueniat, fideſq; ſecum
Afferat, uolo leniat furrentem
Febrim, ut Orphea belluas, & iram
Cerberi, Eumenidaſq; ſæuientes
Molliuiſſe ferunt lyra canendo.

AD GALEATIVM FLORIMONTIVM PHILALETEM.

HVC ades Galatee, quid moraris?
Eſt breuis uia; ſæpiusq; dicis
Cras ad uos ueniam boni ſodales
Nec uenis tamen, an putas licere
Amicis dare uerba? nos pudendum,
Et contra officium, tuoq; bello
Id cognomine prorſus arbitramur
Indignum, hoc niſi uis inepte abuti,
Huc ades Galatee, quid moraris?
Remiges Ithaci uagantis olim
Lotos detinuit Libyſſa in ora,
Vt mulctralibus hæret uſque & uſque
Muſca lactis amore, te beate
Senex quæ retinet domi uoluptas?
Ecquid delitias tuæ Sueſſæ
Præfers delitijs meæ Caſertæ?
Deliras Galatee, nam Sueſſa
Longe pulchrior eſt amœniorq;
Campanæ regionis hic ocellus,
Quem Iocis comitata Gratijsq;
Venus poſthabita Gnido, Paphoq;
Semper incolit, & ſuos amores,
Suas delitias fatetur, ergo
Huc ades Galatee, quid moraris?
Hic Sol ſplendidius nitet, Fauoni
Spirat mollius aura, ſuauiorem
Fert roſam, & uiolam benigna tellus,

Hic eſt dulcior uua, dulciores
Ficus, & pepones, oliua bacas
Non ſolum patriæ tuæ, ſed ipſum
Venafrum ſuperare gaudet, ergo
Huc ades Galatee, quid moraris?
Ecce caſeolos tibi recentes,
Atque hœdos geminos Hyella donat
Formoſiſſima caprimulga, Pani
Non impar caprimulga, ſiue cantat,
Seu leui calamo terit labellum,
Huc ades Galatee, quid moraris?
En hoſpes meus, optimus Caſerta,
Quo campania terra gloriatur,
Iam deſiderium tui morantis
Nequit ferre, puella ſic amantem
Votis, omnibusq́;, lacrimisq́;
Abſentem uocat, ah tuum Caſertam
Ne quæſo cruciare perge, ſed iam
Huc ades Galatee, quid moraris?
Is quidem impatiens moræ moleſtæ
Ad te iam properaſſet, ægra mēbra
Ni uis debilitaret ipſa morbi,
Et tu tam diu abeſſe ſuſtinebis?
Qui ſola potes allocutione
Febrim pellere candido ſodali,
Huc ades Galatee, quid moraris?
Non Phœbus, mihi crede, filiúsue
Phœbi cantibus hunc leuarit, herbis
Aut ſalubribus, æque ut ipſe uultu
Iucundo, & lepida dicacitate.

Ergo ſi tibi cura cari amici eſt,
Huc ades Galatee, quid moraris?
Te uocat domus ipſa, quam ſolebas
Iocis, & ſalibus, facetijsq;
Tuis exhilarare, te loquaces
Lymphæ, te uocat hortulus uenuſtus
Tuæ tam memor irrigationis,
Quã lactis memor eſt tenellus infans
Huc ades Galatee, quid moraris?
Non pandunt nitidæ roſæ per agrum
Formoſos calathos, hiare tardant
Flores luteoliq;, cæruliq;, &
Albi, & purpurei, ſuos honores
Agellus tibi ſcilicet reſeruat.
Huc ades Galatee, quid moraris?
Si uenis cito, carminum libellum
Oſtendam tibi, quem legens putabis
Te ueſci ambroſia, & tibi repleri
Ora nectare, ſin mea procellæ
Ferunt irrita uerba, mox iambos
Expecta horribiles, amariores
Felle, abſinthio, et omnibus uenenis,
Quotquot Theſſala nutrit ora, quotquot
Ponti terra creat, ſed eia age eia
Huc ades Galathee, quid moraris?

AD MAPHEVM, ET MIRANDVLAM DE ALEXANDRO FARNESIO CARD.

GAVDETE *ò lepidi mei ſodales*
Omni iam poſito timore, uenit

Tandem nuntius optimus, patronum
Saluum, et incolumen redire noſtrum,
Quem rumor malus Italas per urbes
Diuulgauerat eſſe iam dolore
Confectum lateris, malaq; febri,
Dum cinctus legionibus Latinis
Petit Vindelicas tremendus oras.
At tibi male ſit moleſte rumor
Qui nos ſollicito diu timore
Vexaſti, en cito patriam reuiſet
Alexander, & omnium Quiritum
Plauſus, gaudia, gratulationes
Lætus excipiet, manusq; caras
Nobis iam dabitur deoſculari.
O pulcherrime Sol tuo nitente
Curru fer cito mœnibus Quirini
Hunc diem niueum, & nimis beatum.

AD HIERONYMVM SERIPANDVM.

COMMENDO tibi Seripande magne
Gulielmum hominem pium, eruditum,
Et candore animi parem columbæ,
Doctum præterea utriuſq; linguæ,
Quodq; exiſtimo pluris æſtimandum,
Pauperem iuuenes tamen docentem
Gratis pauperie mala grauatos.
Illum Græcia magna procreauit
Antiqua probitate, moribusq;
Dignis Pythagora uirum, tuaq;
Dignum amicitia, idq; ita eſſe, certò

Sciens, hunc tibi magne amice dono;
Virtutiq; tuæ dico; nec alter
Cliens aptior eſt tibi; nec ipſe
Patronum inueniat ſibi aptiorem;

AD IOANNEM CASAM.

DISERTISSIME Caſa, quem libellum
Legendum dederas mihi, relegi
Sæpe, ac ſæpius; & tamen legendi
Is deſiderium mihi reliquit;
Nec mirum, ſiquidem tuus libellus
Tam doctus, numeroſus, elegansq; eſt,
Vt ſcriptus uideatur aureo illo
Seculo Ciceronis; atque ab ipſo
Diuino Cicerone, nec profectò
viuet iſte minus diu libellus,
Quàm libri Ciceronis; ergo Caſa
Diſertiſſime perge, ſeculumq;
Noſtrum orna aureolis tuis libellis.

AD MATHEVM DANDVLVM.

O BRVMAE mihi Vere amœniores;
Quibus Dandule care te fruebar,
Antequam latium petiſſem, & Vrbem.
Cum ſubit mihi candidarum imago
Illa noctium, & ille propter ignem
Sermo dulcis, & Attico lepore
Conditus, lacrimæ effluunt ocellis;
Vt riuus pluuia frequenti abundans,
Nec quicquam mihi ſuaue iam uidetur,

Aut uidebitur, uſque dum redire
Ad carum hoſpitium tuum licebit
Quod Phœbus pater,et nouem ſorores
Et uirtus celebrant, fidesq́;, honorq́;:
At donec procul à tuis ocellis
Me tenent Superi parum fauentes,
Ne quæſo pigeat meum dolorem
Te iocis releuare literarum.
Quanquam te pàtriæ, imperiq́; magni
Cura diſtinet, eſt tamen laborum
Quies, ingenuoq́; ſunt (opinor)
Iſthæc ſeria temperanda luſu.

AD ALOISIVM PRIVLVM.

DVM canicula feruidis fatigat
Vos caloribus, ipſe ualle opaca
Sedens propter aquam nitentem amœni
Meſuli, placido fruor tepore
Veris, attamen hoc Priule dicam,
Et dicam ſine fraude, malim aduri
Ardenti Lybyæ, Indiæue ab æſtu,
Quàm magni alloquijs carere Poli,
Qui uirtute ſua, ſuoq́; miro
Cepit ſic animum meum lepore,
Vt illo ſine mella amara, Soles
Obſcuri, niuea atra, uer amœnum
Horridum mihi ſit, diesq́; longo
Anno longior: ergo ſic habeto,
Vt primum potero explicare, quæ nunc
Me negotia diſtinent, redibo

Ad nos pegaſeo ocyor uolatu,
Quòd negocia ſi mihi faceſſent
Hæc negocium, & expedire nodos
Iſtos non dabitur breui, relictis
Nodis, atque negocijs reuertar.
Nam tanti nihil eſt, uelim ut carere
Frater optime te, meoq́; Polo.

AD DONATVM RVLLVM.

RVLLE *candide, et omnium uirorum*
Humaniſſime, quos ab hinc trecentos
Annos Appula terra procrearit,
Quòd me perpetuis, meosq́; amicos
Iuuas officijs, tuæq́; ſemper
Domus hoſpitium mihi eſt apertum,
In hoc eximiæ benignitatis
Clarum das ſpecimen, tibiq́; grates
Ago maxime maximas amice
Tantis pro meritis, agamq́; ſemper,
Atq; habebo, referre nanque, ut opto,
Nec licet modo, nec licebit unquam.
At quod nuper amore noſtri es auſus
Tentare, et facere æque amanter, ac ſi
Tibi filius, aut pater fuiſſem,
Id uero & mihi, & omnibus uidetur
Tam magnum, ut tibi debitas referre
Non poſſim, aut agere, aut habere grates,
Non ſi quicquid ubiq; gratiarum eſt,
Habere, atque agere, & referre poſſim.

AD IACOBVM PEREGRINVM.

IVcundiſſime amice cras Tridento
Diſcedam cupidus tui uidendi,
Verū ut cōmodius loquamur, et ne
Interpellet amicus hic, & ille,
In tuo uolo te Pouilliano
Conuenire, uidebis ipſe, ne quis
Linum præter ibi adſit, hunc adeſſe
Non ſolum Peregrine non recuſo,
Sed ſumme cupio, eſt enim modeſtus,
Et doctus iuuenis, mihi amicus
Quàm qui maxime, item caucbis illud,
Ne conuiuia ſint Apiciana,
Adſint pullus, et hœdus, & recentia
Oua, illiq́; ſales tui, quibus nil
Vſquam ſalſius, elegantiúsue eſt,
Hæc ſi inquam affuerint, tuū ſodalem
Iucunde accipies nimisq́; laute,
Nam conuiuia ſumptuoſa peius
Morte uito, iocos, facetiasq́;
Sector mirifice, tuasq́; regum
Verbis præfero collocutiones.
Hæc ex tempore carmina exaraui,
Cum Morilla repente, ſi quid ad te
Vellem, quæreret, & breui fauente
Deo plurima ſeria, & iocoſa
Coram, nunc uale, et optimam ſororem
Meo nomine plurimum ſaluta.

AD FERANDUM BRANCATIVM.

TV ne Flaminij putas Ferande
Effluxiſſe animo tuum leporem,
Carumq; hoſpitium? ante uel propinquo
Nabit Pauſilypus mari, uel unda
Sebethi refluens ſuos adibit
Fontes, pectore quàm meo recedat
Imago tua dulcis, atra ſenſus
Cum mors abſtulerit mihi, manebit
Illa infixa animo, tuamq; ſemper
Virtutem meminiſſe me iuuabit.
Quòd ſi uota mea audiunt benigni
Cœlites, adero breui, nec ulla
Iam res Flaminium hoſpiti benigno
Auellet, domus una, & una menſa
Copulabit utrunq;, dum ſuprema
Dies ſeparet, interim ualebis
Nil planè dubitans Ferande rebus
Me tuum omnibus anteferre amorem.

AD PETRVM CARNESECVM.

O DVLCE hoſpitium, ò lares beati,
O mores faciles, ò Atticorum
Conditæ ſale collocutiones
Quàm uos ægro animo, & laborioſo,
Quantis cum lacrimis miſer relinquo.
Cur me ſæua neceſſitas abire?
Cur uultum, atq; oculos, iocoſq; ſuaues
Cogit linquere tam uenuſti amici?
Ah reges ualeant opeſq; regum,

Et quiſquis potuit domos potentum
Anteponere candidi ſodalis
Blandis alloquijs, facetijsq́;.
Sed quanquam procul à tuis ocellis
Iucundiſſime Carneſece abibo
Regis imperium mei ſecutus,
Non loci tamen ulla, temporiſue
Interualla tuos mihi lepores,
Nō mors ipſa adimet, manebo tecū;
Tecum ſemper ero, tibiq́; ſemper
Magnā partē animæ meæ relinquam
Mellite, optime, mi uenuſte amice:

AD VBERTVM FOLIETAM.

IBIS ad patriæ lares beatos;
Et deſiderium tui relinques
Maximum unanimi tuo ſodali,
Nam quo tēpore noſtra cara cœpta
Eſt amicitia, ex eo medullis
Mihi carior es meis, erisq́;;
Senſus dum mihi erit amoris ullus;
Propter ingenium tuum, tuosq́;
Mores & ſtudia artium bonarum;
Et ſtylum Cicerone penè dignum;
Et planè Cicerone mox futurum,
Vitalis modo ſis vberte, dignum:
Ibis tu procul, & tamen manebis
Meo in pectore fixus, & iuuabit
Idem credere de tua in me amore:
Quod te per lacrimas amice amaras;

Quæ fluunt oculis tuis, meisq;,
Per ſiqua eſt tibi cura noſtri, id oro,
Cito Vrbem repete, & tui miſelli
Sodalis miſerere, quem relinquis
In luctu, & tenebris tuo receſſu.

AD MARIVM BANDINVM.

QVOD ſum pollicitus tibi futurum
Me tecum cito, id exequar diebus
Paucis, ſi mihi fauerint benigni
Cœlites, reliquum eſt, ut ipſe in urbe
Interim maneas, agellulumq;
Tuas delitias ſinas ualere,
Vſque dum ueniam, tuoq; dulci
Fruar colloquio, facetijsq;,
Nec Germanicus abſit ille bellus,
Et doctus puer, optimoq; patre
Dignus filius, hic mihi trecentos
Verſus Mæonide uolo Maronis
Explanet uaria locutione,
Tu Germanica bella, Cæſarisq;
Narrabis mihi clara facta, quorum
Ipſe non quotacunque pars fuiſti,
A me carmina Dauidis Tridenti
Expreſſa accipietis, & iuuabit
Hymnos dicere uerſibus Latinis.
Decem continuos dies manere
Tecum cogito, eaq; lege tantum
Vtar hoſpitio tuo, morari
Ne plus quàm uolo, ſit mihi neceſſe,

Quod iam præmoneo, ſatis, ſuperq;
Amoris uiolentiam, impetumq;
Tui cognitum habens, ſed audi amice,
Quàm bonam hoſpitibus bonis Homerus
Legem ſanciat, Hoſpitem caueto
Hoſpes néue manere, néue abire
Cogas, in uitio pari eſt uterq;,
Vrgentem remorans, morantem adurgens.
Hoc uiros decet elegantiores
Præceptum memori tenere mente,
Nec unquam uiolare, tu uenuſte
Mari, dum uenio, uale, meoq́;
Fratrem nomine candidum ſaluta:

AD LVDOVICVM STROZZAM.

STROZZAM *Flaminius ſuum ſalutat*
Benaci liquidam iacens ad undam
Sub myrto beneolente, dum ſuperba
Terit limina principum miſellus
Strozza, túne moleſta in urbe ſemper
Incluſus, uarijs agri beati
Nunquam delitijs fruere? nunquam
Ruris gaudia noueris? miſelle
Rumpe obſtantia clauſtra, rumpe lentas
Moras, ſi ſapis, optimumq́; amicum
Viſe, hic Vergilium tuum, meumq́;
Catullum uacui legemus, hic tu
Cultis uerſiculis canes amœnos
Hortos, & uitrei lacus decentes
Nymphas, me cithara bonum Gibertum

Iuuat dicere, cuius hic agellus
Mihi munere partus, hunc agellum
Ille donat habere, quo nec alter
Baccho, & Palladi gratior nec alter
Muſis ocia & abditos receſſus
Præbet commodius, modo hæc benigni
Faxint propria dona Di, talenta
Crœſi deſpicio, Midæq; aceruos.

AD PETRVM VICTORIVM.

VICTORI tibi plurimum fatemur
Nos debere, quibus tuo labore
Hic Ariſtotelis libellus artem,
Et myſteria rhetorum recludens
Explanatur ita apte, & eleganter,
vt quem ægre unus, & alter eruditus
Intellexerat ante, ineruditi
Te docente queant labore nullo
Nunc intelligere, ergo iure cuncti
Indocti ſimul atque docti amamus
Te de hoc munere, maximasq; ſemper
Labori tuo, & eruditioni
Rhetor maxime gratias agemus.

AD ANTONIVM MASSAM.

ET ſi Sulpitijs, Catonibusq;
Non cedis grauitate, nec patroni
vllius celebrat domum, perinde
Ac tuam populus, tamen caueto,
Ne ſupercilio nimis ſeuero

Luſus molliculos meæ Camœnæ
Spernas optime Maſſa, nam Platonis,
Quo nemo grauior fuiſſe fertur,
Extant carmina melle dulciora,
Quæ ſumma faciebat is ſenecta,
Non ſemper ſtudijs uacans ſeueris,
Et noſter quoque Tullius ſolebat
E foro rediens laborioſo
verſus ſcribere delicatiores,
vt curis animum grauem leuaret.
His auctoribus, ut reor, licebit
Nugas Flaminij legas ad ignem,
Cum te garrula turba liberorum
Dicendi nimio labore feſſum
Ad iocos uocat & leues cachinnos.

AD CAROLVM GVALTERVTIVM.

QVAS agam tibi gratias quibusq;
Verbis Carole? qui mei negoci,
Duri Iupiter & laborioſi
Procurator, ad exitus ſecundos
Rem tam commode, & apte, & expedite
Duxiſti, ut uideare par agendis
Rebus Mercurio Iouis miniſtro,
Quem deum ingenio, eloquentiaq;
Omnes uincere, prædicant poetæ.
Ergo candide amice dum laboras
Pro me cotidie, ocio ipſe dulci,
Cupitoq; fruor Caſerta in agro,
Qui pulcherrimus omnium locorum
Iure dicitur, hic bonas precabor

Muſas, ut faciant tibi poema,
In quo nomen, bonos, tuæq; laudes
Viuant innumerabiles per annos.

AD BASILIVM ZANCHVM.

IVDEX *candide carminum meorum*
Quanquum gratulor & tibi, & faceto
Arcellæ, quod amore iuncti & una
Domo, uiuitis optime, ac beate,
Tamen ſi licet intimo ſodali
verum dicere, nec tacere quicquam,
Quòd abſis, doleo, tuiq; ferre
vix deſiderium queo, nec illo
Torquetur minus optimus Priulus,
Nam dulcis tua Muſa, comitasq;
Et rara probitas, fidesq; utrunq;
Sic incendit amore, uita acerba
Te ſine ut uideatur, olim utriq;
Iucundiſſima quæ ſolebat eſſe
Te præſente. quid ergo care Zanche
Agendum? an tibi ſuadeam, relicto
Arcella ut redeas? meúmne tanti
Commodum faciam, & Priulum, ut illi
Cui plus debeo penè quam Priulo,
Sic incommodem iniquus? immo amice
Arcellam cole, ama, nec unguem ab ipſo
Latum queſo recede, quippe inani
Nos deſiderio tui, atque amore
vel tabeſcere malo, quàm carere
Suis delitijs uenuſtum amicum.

AD FRANCISCVM TVRRIANVM.

PER tui Ciceronis, & Terenti
Scripta te rogo Turriane docte
vt poſtridie adhuc rubente mane,
Cum fœcundat humum decorus almo
Rore Lucifer, exiens Giberti
Domo ad me uenias equo citato,
Ne tibi igneus anteuertat æſtus.
Hic fontem prope uitreum ſub umbra
Formoſi nemoris tibi parabo
Prandium Ioue dignum, habebis et lac
Dulce, et caſeolum recentem, & oua,
Et ſuaues pepones, nouaq; cera
Magis lutea pruna, delicatos
Addam piſciculos, nitens ſalubri
Quos alit mihi riuulus ſub unda.
Ad menſam uetulus canet colonus
Iocoſiſſima carmina, & coloni
Quinque filiolæ ſimul choreas
Plaudent uirgineo pede, inde ocellos
vt primum ſopor incubans grauabit,
Iucundiſſime amice te ſub antrum
Ducam, quod croceis tegunt corymbis
Serpentes hederæ, imminensq; Laurus
Suauiter folijs ſuſurrat, at tu
Ne febrim metuas grauedinémue,
Eſt enim locus innocens, ubi ergo
Hic ſatis requieueris, legentur
Luſus vergilij, & Syracuſani

Vatis, quo nihil eſt magis uenuſtum,
Nihil dulcius, ut mihi uidetur.
Cum ſe fregerit æſtus, in uirenti
Conualle ſpatiabimur, ſequetur
Breuis cœna, redibis inde ad urbem.

AD ROMVLVM AMASEVM.

SIC te Romule copia beata
Fandi, & omnigena eruditione
Vincat Pompilius tuus, benignus
Sic te ſoſpitet inter arma Diuum
Rex, oro, mihi mitte crebriores
Poſthac litterulas, nec ullus unquam
Tabellarius huc equis citatis
Currat Vindelica profectus ora,
Quin epiſtolium tuo ſodali
Afferat, neq; tu, quid ipſæ Cæſar,
Quid Germania Cæſari reſiſtens
Caſtris oppoſitis gerat, labora
Mihi ſcribere, nec quid ipſe Cæſar,
Nec Germania quid gerat, laboro
Scire, unum hoc mihi noſſe amice cordi eſt,
Vt Farneſius inclytus laborem
Duræ militiæ ferat, ualere
Ipſam dic, nihil amplius requiro.

AD ADAMVM FVMANVM.

CVM Fumane tuus, meusq; nuper
Scripſiſſet mihi Turrianus, omnes
De tua medicos ſalute paruam

Iam ſpem habere, dolor meam occupauit
Sic mentem, ut fugeret quies ocellis,
Nec flendi modus ullus eſſet, ergo
Tam bonum mihi mors acerba amicum
Prima ſurripiet iuuenta; amicum,
Quo nec candidior fuit nec alter
Erit, cui dederat loqui rotundo
Ore pulcher Apollo, ſiue Græcos
verſus conderet ille, ſeu Latinos.
Hæc, & quæ dolor improbus quærenti
Suggerebat, amice ſum locutus,
vix parcens Superis, ſed ecce leta
venit litera nunc, tuæ ſalutis
Fœlix nuntia, quæ meum reuixit
Cor, ut floſculus igne ſemiuſtus
Solis, quem reficit benigna Luna
Rore frigidulo, nec ulla mater
Natum depoſitum uidens Deorum
Dono reſtitui, magis triumphat
Gaudio. Bone Iuppiter benigno
Quem tu numine ianua rapacis
Nunc Orci eripuiſti, eundem eodem
Serua numine plurimos in annos.

AD BONIFACIVM BIVILAQVAM.

DE me ne male ſentias amice
Quòd te uiſere proximis diebus
Cum procliue foret facillimumq́;,
Id tamen minime egèrim, per agros

Tuos, & medios quidem ambulaui
Ad Camillum adiens meum, ſed oro
Qua poßem ratione ſuſpicari,
Agros eſſe tuos; tuamq; uillam,
Quam uidi procul eminentem? amice
Candidiſſime tale ſiquid unquam
In mentem mihi uenit, aut uenire
Quiuit, mente tua effluam, meiq;
Fias nominis immemor, nec unquam
Iucunda amplius allocutione
Digneris tenerum tuum ſodalem,
Quod foret mihi acerbius uel ipſa
Morte, ſiue quid eſſe morte acerba
Poteſt, ſæuius, eſt enim leporis
Tanta uis tui, & intimas medullas
Ita incendit amore, ut ardeam æque
Totus, ac iuuenis decore capta
virgo candida ſuſcitantis imo
Flāmam in pectore, quā nec imber alto
Cælo præcipitans, nec ulla iam quit
vnda extinguere, non ſi amara Tethys
Ardentem Oceani obruat procellis.

AD CHRISTOPHORVM LONGOLIVM.

DVM tu Naugerio, optimoq; Bēbo
Longoli frueris, tuiq; Tulli
Laudes æquiparare tendis, ipſe,
Vbi molibus arduis ad aſtra
Se tollit Genua, hortulis amœnis

Abditus Stephani mei, tuiq;
Nunc Ariſtotelis lego libellos,
Cœleſtem ſapientiam, uiriq;
Mirans ingenium, modo ad Catulli
Dulces uerſiculos relapſus, inter
Argutas uolucres cano ſub umbra
Siluæ lauricomæ iacens, modo ipſe
Ludo carmina, qualia in Lycei
Nigris ſaltibus Arcades canebant,
Antequam fera gens profecta ab oris
Incultæ Scythiæ procul Menalcas,
Tytirosq; fugaret, ipſe uero
Saulius tua dum laborat ire
Per ueſtigia, Tullium urget, uno
In illo ſtupet, & nimis beatum
Longoli putat eſſe te, benignus
Cui dat Iuppiter eſſe tam propinquum
Scriptori egregio. Aſt ubi remiſit
Aeſtus, nec querulis ſonant cicadis
Arbuſta amplius, igneusq; iam Sol
Abit, nos pelagi propinqui ad undam
Imus, hic ſcopulo ſedens uterq;
Piſces captat arundine, & uidere
Cymbas purpureo mari uolantes
Iuuat. Flaminij tui, tuiq;
Sauli candide amice uita qualis
Sit, uides, ea ſi placet, uenito,
Et uitæ cumulum addito beatæ
Tui Flaminij, tuiq; Sauli.

AD DOMINICVM SAVLIVM.

QVOD uirtus tua maxima inuidorum
Telis obijcitur, dolere Sauli
Nunquam deſino pro meo uetuſto
In te amore, tuaq; perpolita
Doctrina, & bonitate ſingulari,
Idem gratulor intuens tumultu
In tanto placidam tuam quietem,
Dum mente intrepida impetum furentis
Fortunæ toleras, ſed ipſa tandem
Innocentia uincet, & repulſis
Cernes criminibus tuam micare
Famam, ut nubibus hinc & hinc fugatis
Sol ardet radians nitente luce.

AD PETRVM CARNESECVM DE EMANVELE CHIO MEDICO.

DI boni tua uota Carneſece
Audiuere, fugit ſiticuloſa
Febris & redit ad meos ocellos
Quies, & cibus incipit iuuare,
Et Bacchi minus eſt latex amarus,
Et quod lætitias meas adauget,
Me Chius medicus fricatione,
Et uictu tenui leuat, remotis
Omnium medicaminum uenenis,
Queis languentia membra deteruntur,
Iſque utrum melior, peritiórue
Sit, planè dubites, benigniorem

Non certe inuenias, pecuniámue
Curantem minus, & ſuis medetur
Aegrotis ita amanter, ut parentes,
Aut nati, aut uideantur eſſe fratres.
O Chium medicum bonum, atque ſuauem,
Et tibi inclyte Coe comparandum,

AD PHILIPPVM GERIVM.

QVID *rerum geris ò uenuſte Geri?*
Num ceſſas? tibi nil minus profecto
Conuenit, bona quem Thalia paruum
In ſinu erudijt ſuo, deditq;
Vatum florea prata peruagantem
Verſus fingere melle dulciores,
Quòd ſi ſcribis, ut arbitror, tuumq;
Moronum celebras, ad aſtra iuſtis
Ferens laudibus, aureosq; mores,
Virtutesq; uiri paras in æuum
Aeternare, facis quidem, quid eſt te,
Et tua pietate dignum, at illud
Indignum nimis, & nimis moleſtum
Quòd celas, neque me, ut ſoles, amice
Oblectas lepida tua camœna.
Quare per tuum Apollinem, tuamq;
Muſam, & Mæonidem ſacrum, & Maronem
Oro, ſi quid habes, bono ſodali
Mitte, nil mihi gratius, magíſue
Noſtro feceris hercle amore dignum.

AD OCTAVIUM COGNOMENTO PATREM.

OCTAVI Pater ad viterbienſem
Seceßum uenias, rogamus omnes,
Polus, Parpalias, Priulus, ipſe
Tuus Flaminius, nec eße Romæ
Tutum eſt, cum rapidus caniculari
Aeſtu Sol furit, & viterbi in urbe
Iucundo fruimur tepore ueris
Aeſtate in media, nec ulla certe
Eſt ſalubrior ora, nec ſodales
Tui habes, mihi crede, amantiores
vſquam, te licet elegantiorum
Nemo non amet unice, colatq́;
Cur ergo Pater huc uenire ceſſas?
Num te illa innumerabilis librorum
Tenet copia curioſum? habebis
Et hic Græca uolumina, & Latina,
Quæ laßare ualent decem ocioſos
Plinios, licet uſque, & uſque & uſque
Noctes, atque dies legas, ut hercle
Facis, (ne dubita) tamen nouorum
Haud te deficiet librorum aceruus.
Ergo rumpe moras Pater uenuſte,
Mellite optime, nec tuos ſodales
Contemptos habe, amore uinci ab ullo
In primis tibi turpe, quem fatentur
Exemplum memorandũ amoris omnes.

AD LVDOVICVM BECCATELLVM

SI RECTE *tibi Ludouice care eſt,*
Gratias ago Dis, at eſſe recte
Qui poteſt? breuis hora ſi quieti
Vix unquam datur, & bonis libellis,
Quibus nil tibi carius, ſalutem
Multam dicere cogeris, nec agri
Licet delitias tui uidere.
Sed dic optime amice, quis laborum
Tandem finis erit? uides capillum
Iam caneſcere, iam ſenecta frontem
Rugis incipit exarare, nec tu
Viuere incipis? an manum rapacem
Dum Mors inijciat tibi repente
Expectas? miſer, ah miſer fugaci
vitæ conſule, & urbe derelicta
In tuo requieſce tandem agello.

AD NICOLAVM ORMANETVM.

QVID *ò candide amice ſemper iſta*
Iuuat uiuere in urbe, curſitando
Nunc per limina principum ſuperba,
Nunc ſubſellia iudicum terendo?
Ormanete fugit leuis iuuenta
Ventis ocyor, & ſubit ſenectus
Curua, quam ſequitur ferox tenebris
Mors operta, nec illius furorem
Arcet nobilium fauor, clientem, &
Patronum rapit illa, amice quæſo

Viue, dum licet, otioq́; dulci
Ruris elue amara ciuitatis:
Si guſtare mei ſemel quietem
Agelli, potes, & periclitari,
Quam ſit ſuaue, tumultuoſa ab urbe
Semotum ſibi uiuere, otioſa
Nunquam ſit mihi uita, ni potentum
Fortunasq́;, domosq́;, gratiamq́;
Arbitrabere uix pili æſtimandas,
Tunc dices, nihil eſt profecto mirum,
Meus Flaminius quòd eſſe lætus
Fortuna exigua, breuiq́; cenſu
Audet, nil populi leues honores
Curans, nil rutilos Midarum aceruos.

AD RAIMVNDVM TVRRIANVM DE FRANCISCO FRATRIS EIVS FILIO.

VENIMVS bone Turriane ad vrbem
Salui, & incolumes, nec ulla paſſi
viæ incommoda, uerum in vrbe poſthac
Salui, & incolumes utrum futuri
Simus, neſcio, nam tremit tumultu
Tellus Romula maximo, propinquat
Miles barbarus, & ferox minatur
Cædem, incendia, nec ſatis uidemus
Tantorum effugium periculorum.
Sed cum multa animo meo recuſent
Moleſtiſſima, nil ita ad dolorem
Accidit graue, ut hic uidere fratris
Tui filium, acerba ſic ne fata

Tuliſſe, ut puer hic ad Vrbem adiret
Iſto tempore tam periculoſo?
Méne, quod nimis ingrauat dolorem,
Extitiſſe profectionis huius
Auctorem? bone Iupiter malorum
Quicquid huic puero imminet, redundes
In meum caput, obſecro, quid iſte
Puer commeruit? puer bonarum
Cura Pieridum, puer Catullo
Suo municipi futurus olim
Par, aut maior, & hunc Apollo ſancte
Sines ludibrium eſſe barbarorum?
Huc ades bone Diue, ſeu fluenta
Xanthi, ſeu retinent amœna Cynthi
Te iuga, huc ades, ô pharetra, & arcu
Inſignis, ſera fata ſi Quirini
Vrbem euertere deſtinant, miſellum
Ah ſaltem puerum tuum, tuumq;
Oro Flaminium tuere, uterq;
Eſt tuus famulus, uterq; ſeſe
A primis tibi dedicauit annis.

AD HONORATVM FASCITELLVM

FASCITELLE quid otio in beato
Dictauit tibi roſidis ſub antris
Muſa candida? nil ſoles profecto
Vnquam ſcribere laurea corona
Non dignum, ipſe miſer tumultuoſa
Vrbe detineor, tibi benignus
Dedit Iuppiter in remoto agello

Latentem placidâ frui quiete
Inter Socraticos libros, & inter
Nymphas, & Satyros, nihil profani
Curantem populi leues honores.
Verum ſiue aliquid Marone dignum
Pangis, ſiue modis Horatianis
Iuuat ludere, quicquid eſt, ſodali
Tuo mitte, alij ſibi, atque muſis
Scribant, tu caue carmina occulas, quæ
Digna ſunt medio legi theatro.

AD BLOSIVM PALLADIVM.

PLVRIMAM *Bloſio ſuo ſalutem*
Dicit Flaminius malus poeta
Omnium lepidiſſimo poetæ.
Quæ tu carmina per iocum, atque luſum
Scripſiſti ad Iouium bonum ſodalem
Iucunde, lepide, facete, amanter,
Non ſunt Flaminio malo poeta
Digna carmina, ſed tuo Catullo,
Quo nil ſalſius, elegantiúsue,
Nam nec tam ſimilem ſuo gemello
Gemellum peperit uenuſta Leda,
Es tu quàm ſimilis tuo Catullo.

AD IO. FRANCISCVM BINVM.

QVID *horto bone Bine, qui ſolebat*
Plura carmina quàm roſas & herbas
Olim fundere, contigiſſe dicam?
Cur ex garrulo, & eloquente factus

Iam ſit Harpocrates, tamen nec illi
Deſunt lilia, nec roſæ, ille grandes
Lactucas habet, ocymumq́; , tortus
Abundat cucumis, rubent ubique
Fraga, quin & apis leui ſuſurro
Illum prouocat ad canendum, at ipſe
Quaſi grandine uerberatus eſſet,
Aut fur omnia ſuſtuliſſet, odit
Iocum, & carmina, ſcilicet ſequuntur
Mores, & domini inſtituta ſerui.
Dũ tu carmina Bine amaſti, & Hortus
Ipſe carmina amauit, at ſimul tu
Lucrum uerſibus eſſe præferendum
Putaſti, Hortus item ſtudet lucello;
Et ſe diuitibus locat, meraſq́;
Nugas carmina, ineptiaſq́; ducit.
At tibi male ſit malum lucellum,
Muſæ pernicies malum lucellum,
Tua certe opera bonis, facetiſq́;
Horti carminibus diu caremus.

AD BERNARDINVM MAPHAEVM

MAPHAEE unanimis mihi ſodalis
Si quid de domini tui, meiq́;
Salute eſt tibi nuntiatum, amabo
Fac me participem, malamq́; curam,
Quæ affixa interioribus medullis
Noctes, atque dies edit miſellum,
Aufer, Vindelicis enim feruntur
Nuntij lacrimabiles ab oris

De febri aſſidua, & periculoſa
Farneſi, ò nimium mihi moleſti
Nuntii, mala tanta qui minantur,
Quòd ſi quid meli us tuæ cupitæ
Ferent litterulæ, metumq; triſti
Abſterges animo, tibi rependent
Centum uerſiculos meæ Camœnæ,
Qui teſtentur ubique, dum licebit
Ipſis uiuere, nil fuiſſe magni
Farneſi mihi carius ſalute.

AD PETRVM VIPERAM.

FORTVNATE *ſenex, ſenex beato*
Quo te carmine prædicare poſſim
Eſt domus tibi parua, ſed ſupellex
Munda, lectulus elegans, tabellæ,
Quæ ſuis oculos uel eruditos
Figuris teneant, cubiculumq;
Ornatum ſatis, & ſatis librorum
Magna copia, qui bene, ac beate
Docent uiuere, menſa pura, uictus
Simpliciſſimus. eſt tibi fidelis
Miniſter uetulus, ſodalis idem,
Qui cum fallere tempus, & iocari
Soles ſuauiter, eſt enim facetus
Senex, blandus, amabilis, diſertus.
Hæc ad commoda tam beata magnum
Adiungit cumulum hortulus uenuſtus,
Quem uel Corytius ſenex agello
Suo præferat, omniumq; dicat

Pater Nauſicaæ hortulorum ocellum.
Adde, quòd uiridis tibi ſenectus,
Quòd mens candida, candidiq; mores
Quòd ſeſtertia quinque ab urbe miſſa
Sunt ſatis tibi ſingulos per annos,
Abeſt ambitio, timorq; lethi,
Et quicquid miſeram facit ſenectam,
Nam Deo pietas amica, uitæ
Et morti bona cuncta pollicetur.
Fortunate ſenex, ſenex beate
Quo te carmine prædicare poſſim?

AD HIERONYMVM BAGIVM.

CVM tot ſuſtineas Bagi labores,
Tot negocia noſtri amore, quidnam
Pro tantis meritis tibi rependam?
Vnum hoc ſcilicet, elegantiarum
Vt patrem omnium, & omnium leporum
Domi conuenias, eiq; dicas
Meo nomine plurimam ſalutem.
Quis iſte, unde, ubi ſit, requiris? hic eſt
Optimus Galeatius, Sueſſa
Quem ferax genuit, tenent penates
Nunc tuæ patriæ, & domum frequentat
Moroni egregij. ille te benigne
Amplexabitur ut meum ſodalem,
Id primo, aſt ubi uir bonus uenuſtos,
Et mores faciles tuos parumper
Guſtarit, geret in ſuis ocellis
Tuo nomine te, nec alter illi

Erit carior, hinc ſenex habebit
Maximam mihi gratiam, ipſe, quicquid
Tibi debeo, perſolutum abunde
Arbitraberis, & ſimul putabis,
Me tuum inſuper eſſe creditorem.

AD MARIVM GALEOTAM.

Tu ne docte Mari tuo ſodali
Potes conſulere, ut ſuas ineptas
Nugas edat, & ora per uirorum
Vagari ſinat? Actio ne ueſtro
Me contendere uis? ego inquam amice,
Poſtquam is carmina tam uenuſta, tamq;
Polita edidit, audeam libellos
Meos edere? nonne quæſo id eßet,
Olori obſtrepere anſerem? ſit ergo
Satis, ſi tibi, candidisq; amicis
Luſus putidulæ meæ Camœnæ
Oſtendo, nihil eſt mihi timendum,
Dum ſeſe mea continet Camœna
Iſtis finibus, at uenire in ora
Si uulgi audeat, ah nimis miſellum
Tuum Flaminium, boni poetæ
Quem Aquinum, Bauium, & ſui uenenum
Sæcli, atque opprobrium eſſe prædicabunt.

AD BLOSIVM PALLADIVM.

Leporum pater & facetiarum
Bloſi candide cernis, ut profundum
Tuis hendecaſyllabis iocoſis

Veternum

Veternum excutias meæ Camœnæ?
Quæ iam dedidicit loqui latine,
Et pedes reperire, queis uenuſti
Currunt uerſiculi, ſonosq; dulces
Portant auribus eruditiorum.
At tu quicquid id eſt ineptiarum,
Quod mitto tibi, per tuam Turundam,
Per ſales, ioca, tinnulos cachinnos
Feſtiuæ comites dicacitatis,
Per tuos precor Atticos lepores
Ne prodire ſinas in ora uulgi
Iucunde, unanimis, uenuſte amice.

AD LVDOVICVM CANOSSAM.

ROGAS, *ut ueniam, Canoſſa ad agri*
Tui delicias, & eleganter
Deſcribis mihi prata, uillam, et hortos,
Et fontem, et fluuiũ, nemusq; opacum,
Hæc ſunt maxima, maximeq; poſſint
Quemuis allicere, at nihil profecto
Me tuo magis allicit lepore,
Et tua bonitate ſingulari,
Queis ita afficior patrone magne,
vt tunc denique uita cara, dulcis,
Vitalis mihi ſit, tuis adeſſe
Cum poßum alloquijs, daturq; tecum
Cœnare, & legere, & deambulare.
Ergo ſi mihi Di fauent, omiſſis
Curis omnibus ad tuum uolabo
Garzianum, ubi primum amabilis lux

Rebus reddere cœperit colorem
Die poſtero, interim ualebis.

AD FABRITIVM BRANCVTIVM.

FABRITI optime, qui manu eleganti
Scribis carmina, quæ Camæna dictas
Singuli mihi noctibus, quietem
Dum terris ſopor irrigat, quid ipſe
Quid pro te faciam? Deos rogabo,
Vt qui carior eſt tuis ocellis
Tibi Tullius, is ſuum in loquendo
Leporem, ingeniumq;, copiamq;
Inſpiret tibi, nobilemq;, & illam
Scribendi uariam, optimamq; formam
Det effingere ſic, ut eſſe cunctis
Tullius uideare, Tullianus
Qui iure omnibus eſſe nunc uideris.

AD HIERONYMVM PONTANVM.

QVOD Hieronyme patrijs ab oris,
Corneliq; Foro procul remotus
Nunc urbem maris incolo Hadriani
Reginam, modo Romuli ſuperbas
Arces præfero, uel uenuſta rura
Caſertæ, nihil eſt profecto, cur me
Amantem patriæ parum arbitrere,
Ante urbes alias, & ante me ipſum
illam ſemper amaui, & uſq; amabo,
Dum ſenſum mihi cœlites ámandi
Concedent, itaque ipſa magnitudo

Amoris facit, ut carere malim
Optata genitrice, quàm uidere
Illam armis, odijsq; ſæuientum
Natorum laniatam. acerba fata
Ciues præcipites agunt, nec ulla
Tangit cura parentis efferatas
Mentes, cur igitur colam paternos
Lares? num ut uideam meis ocellis
Vias ſanguine ciuium meorum
Manantes, & ubiq; tecta ſæuo
Igne ardentia? quin meas ad aures
Nefanda hæc ſcelera impiæq; cædes
Quando perueniunt, abire ad Indos,
Et ultra oceanū opto, quo nec ipſum
Nomē dulce mihi, ſimulq; amarum
Corneli penetret Fori, nec ulla
Ruentis patriæ uenire poſſit
Fama, quæ mihi ſic acerba, ſic eſt
Tetra, atq; horribilis, Deus ut hercle
Noctes, atque dies rogare pergam,
Vel ſeruent patriam meam, uel ipſi
Dent mihi ſubita perire morte.

AD VINCENTIVM GERIVM.

ERGO candide Geri abire certum eſt?
Túne, quem mihi luce cariorem
Fecerunt lepidi, boniq; mores
Abibis procul, & procul manebis
Semper? ò mihi rem grauem, atque acerbam,
Cur ah cur Superi meos amicos

Aut extinguitis, aut meis ocellis
Viuos ſurripitis? perire malim
Profecto, mala quam uidere tanta.
I felix tamen i uenuſte Geri,
Et ſolare tuam bonam parentem,
Quæ deſiderio tui miſella
Tabeſcit, nimium diu miſella
Caret delitijs ſuis, facitq;
Vota uix numeranda pro cupito
Filij reditu, ſed ò tenella
Mater flebilibus modum querelis
Pone iam uenit, en uenit uenuſtus
Ad te filius, atque eum uenuſtæ
Virgini ſociabis, & uenuſtam
Videbis ſobolem breui, & iuuabit
Sæpe dicere balba uerba paruis
Anum cum pueris, puellulisq;,
Et cum uenerit hora iam ſuprema,
In nati gremio beata uitam
Finies, ſatis & ſuper nepotum
In turba numeroſa adhuc ſuperſtes.

AD M. ANTONIVM FAITAM DE MORTE VICTORIAE COLVMNAE.

M*ARCAE, cui citharam dedit canoram*
Apollo, citharam cape, aureumq;
Plectrum, & Flaminij tui dolorem
Leua, quem capit ex ſuæ Columnæ
Acerbo interitu, hei mihi Columna
Omnes lætitias meas ad unam

Extinxti moriens, Columna morte
Tua reddita uita letho amaro
Mihi triſtior eſt, nec ulla cordi
Iam quies datur, ex quo acerba fata
Te mihi eripuere ò mearum
Curarum requies, tuo licebat
Dum ſermone frui, tuiſq; ſanctis
Aegram colloquijs leuare mentem.
At tu candide Marce, ſi qua noſtri
Tangit cura animum tuum, experire,
Num cantu citharæ tuæ ſonoræ
Infandos animi mei dolores
Temperare queas, amice dulcis
Pauliſper recrea miſellum amicum,
Sic Phœbus pater, & nouem ſorores
Ament te mage quam ſuos ocellos,
Sic cedat tibi magnus ille Arion,
Omni Nereidum choro ſtupente
Quem piſces placido tulere ponto
Curua ad littora Tænari canentem
Lyra carmina eburnea, furentes
Quæ maris requieſcere procellas,
Et duros ſcopulos mouere poſſent.

AD TRYPHONEM
BENTIVM.

O Dentatior & lupis, & apris,
Et ſetoſior hirco olente, & idem
Tamen deliciæ nouem Dearum,
Quæ ſiluam Aoniam colunt, & idem
Amores boni Apollinis, quot, oro,

Epigrammata poſt meum receſſum
Dictarunt bone Benti & iſte, & illæ
Suis delicitijs amoribusq́;?
Nam quidam meus, & tuus ſodalis
Tridento ueniens ait trecenta
Te uel plura epigrammata incitatum
Pluſquam Pierio furore nuper
Effudiſſe, quibus uel ipſe cedat
Meus Naugerius, meusq́; Bembus.
Quæ ſi ſunt mihi nuntiata uere,
Plurimum tibi gratulor, ſed idem
Iraſcor tibi non minus, quod iſthæc
Celas Flaminium, ſed heus amice
Num reddit furor iſte te ſuperbum? &
Nos uates minimi uidemur eſſe
Indigni, quibus hæc legenda mittas?
Sed contra furioſe ſic habeto,
Muſarum furor haud facit ſuperbum
Sed comem, & facilem, uide ergo Benti
Ne tuus furor iſte ſit cerebri,
Qui feros facit & malos poetas.

AD HIERONYMVM FRACASTORIVM.

Fraſtori uenerande, cui medendi
Vſum pulcher Apollo, carminisq́;
Artem donat habere, nonne cernis,
Tuum Flaminium perire dira
Tabe? non recreat cibus miſellum,
Non grata uigiles quiete ocelli

Teguntur, macie, uides ſuprema
Corpus confici, ut umbra inanis eſſe
Iam planè uidear, modisq; miris
Pallor occupat ora, languidosq;
Artus uix traho, nec iuuare poſſunt
Dulci carmine candidæ Camœnæ,
Nec blando allcquio boni ſodales,
Ipſa ſed mihi lux amara, & atræ
Noctis tempora ſunt amariora
Felle, & Theſſaliæ malis uenenis,
At tu candide amice uel ſodali
Fer tuo auxilium, uel ipſa morbi
Si uis tabifici recepta uenis,
Humanis opibus, magiſtræ & arti
Neſcit cedere, carminum tuorum
Lepore aduoca Apollinem, rogaq;,
Ne prima miſerum ſinat inuenta
Tam crudeliter interire, cur ab
Cultorem patitur ſuum ſub ipſo
Flore ætatis abire mæſtum ad umbras
Pallentes Erebi? quid ergo prodeſt
Ipſi, & Aonijs ſuis puellis
Cuncta poſthabuiſſe? quidue prodeſt
Vita puriter acta? nunc miſello
Nunc ò ſubuenias Apollo ſancte,
Et preces teneri tui poetæ
Audi dexter, opaca ſiue Cynthi
Vmbra, ſiue Heliconij receſſus
Te tenens nemora aureo ſonantem
Plecto carmina, quæ beata lauri

Epigrammata poſt meum receſſum
Dictarunt bone Benti & iſte, & illæ
Suis delicitijs amoribusq́;?
Nam quidam meus, & tuus ſodalis
Tridento ueniens ait trecenta
Te uel plura epigrammata incitatum
Pluſquam Pierio furore nuper
Effudiſſe, quibus uel ipſe cedat
Meus Naugerius, meusq́; Bembus.
Quæ ſi ſunt mihi nuntiata uere,
Plurimum tibi gratulor, ſed idem
Iraſcor tibi non minus, quod iſthæc
Celas Flaminium, ſed heus amice
Num reddit furor iſte te ſuperbum? &
Nos uates minimi uidemur eſſe
Indigni, quibus hæc legenda mittas?
Sed contra furioſe ſic habeto,
Muſarum furor haud facit ſuperbum
Sed comem, & facilem, uide ergo Benti
Ne tuus furor iſte ſit cerebri,
Qui feros facit & malos poetas.

AD HIERONYMVM FRACASTORIVM.

Fraſtori uenerande, cui medendi
Vſum pulcher Apollo, carminisq́;
Artem donat habere, nonne cernis,
Tuum Flaminium perire dira
Tabe? non recreat cibus miſellum,
Non grata uigiles quiete ocelli

Teguntur, macie, uides ſuprema
Corpus confici, ut umbra inanis eſſe
Iam planè uidear, modisq́; miris
Pallor occupat ora, languidosq́;
Artus uix traho, nec iuuare poſſunt
Dulci carmine candidæ Camœnæ,
Nec blando alloquio boni ſodales,
Ipſa ſed mihi lux amara, & atræ
Noctis tempora ſunt amariora
Felle, & Theſſaliæ malis uenenis.
At tu candide amice uel ſodali
Fer tuo auxilium, uel ipſa morbi
Si uis tabifici recepta uenis,
Humanis opibus, magiſtræ & arti
Neſcit cedere, carminum tuorum
Lepore aduoca Apollinem, rogaq́;,
Ne prima miſerum ſinat iuuenta
Tam crudeliter interire, cur ab
Cultorem patitur ſuum ſub ipſo
Flore ætatis abire mœſtum ad umbras
Pallentes Erebi? quid ergo prodeſt
Ipſi, & Aoniis ſuis puellis
Cuncta poſthabuiſſe? quidue prodeſt
Vita puriter acta? nunc miſello
Nunc ò ſubuenias Apollo ſancte,
Et preces teneri tui poetæ
Audi dexter, opaca ſiue Cynthi
Vmbra, ſiue Heliconij receſſus
Te tenens nemora aureo ſonantem
Plecto carmina, quæ beata lauri

Diſcit ſilua, ades ò Deum uoluptas,
Ades numine dextro, & imminentem
Orcum iam capiti meo repelle,
Vt Fraſtorios ob ſuum ſodalem
Saluum, & incolumem tibi rependat
Mille carmina, te canens, tuamq;
Matrem, & uirgineos tuæ ſororis
Mores, & ſtudia, & pharetram, & arcum, &
Currum noctiuagum aurea inter aſtra,
Quo ſe candida Diua fert Olympi
Per campos, lauis ipſe rubente
Feſſas Oceano tuas quadrigas.

AD HIPPOLYTVM ATESTINVM CARDINALEM.

CLARA ſemideum propago auorum,
Romani decus inclytum ſenatus
O ſi præteritam mihi iuuentam
Di magni referant, oloris inſtar
Cum uox dulce ſonans fluebat ore
Gaudens Aeolio ſacrare uerſu
Heroum benefacta, non mehercle
Indictas ſinerem tuas canendo
Laudes, te mea Muſa dulcis omnes
Ferret per populos, tuumq; nomen
Aſtris inſereret, ſed alba utriſq;
Serpens temporibus ſenecta cantum
Abſtulit mihi, ſpiritumq;, Phœbi
Munus in uacuas fugauit auras,

Quare ne tenuem tuos honores
Iam factus nimum malus poeta,
Illos ſuſpiciam pater ſilendo.

AD L. AELIVM, ET HIPPOLYTVM FRATRES CAPILVPOS.

FRATRES *optimi, & optimi poetæ,*
Nec minus boni amici, & ijdem amati
Ob mores lepidos, & elegantes
Amicis mage, quàm ſuas puellas
Laſciui iuuenes amant, quid oro
Quid nam conſilij datis? ſolemus,
Vt ſit, ludere uerſibus, remiſſo
Nonnunquam ſtudio ſeueriore.
Hos uerſus alij probant, eoſdem
Improbant alij, ipſe, utris habenda
Fides, neſcio, ſed fidele ueſtrum
Sequar conſilium boni ſodales,
Quos docti merito huius eruditi
Aeui Quintilios ſolent uocare.
Ergo mitto mearum ineptiarum
Partem, uos legite, atq; utrũ relinquam
Hoc ludi genus, an ſequar, monete.

M. ANTONII FLAMINII

CARMINVM

LIB. III.

AD STEPHANVM

SAVLIVM.

PONE metum Sauli, longas iam pone querelas
Flaminius ualet, ac lætus tibi carmina dictat.
Scilicet ut Romæ corruptas fugimus auras,
Et riguos patriæ montes, ſaltusq; ſalubres
venimus, effœtos uenit quoque robur in artus,
Diffugit macies, diffugit corpore pallor,
Et ſomnus uigiles irrepſit blandus ocellos;
Quem neq; deſiliens crepitanti riuulus unda,
Nec lethæa mihi duxere papauera quondam.
Iam ualeat Romana meo cum principe tellus,
Certum eſt, in patrijs æuum conſume ſiluis.
Si lætus pomis, & uili paſcor oliua,
Et iuuat anguſto uitam traducere tecto
Ignotum, duplici pellentem frigora panno,
Quid Regum turres, ac limina magna potentum
Perſequor, & dulcem dimitto ſtultus agellum?
At tu, quem uirtus, generis quem antiqua ſuperbi
Ad ſummo, iam nobilitas tollebat honores,
vitaſti ſapiens urbana negotia, nunc te
Lauricomas inter ſiluas, citriosq; nitentes
Muſarum placidæ traducunt otia uitæ.

Tu gelidam ſtratus formoſi fontis ad undam,
Qua leuiter cultis immurmurat aura uiretis,
Occultas rerum cauſas, cœliq; meatus,
Quid deceat, quæ ſint fugienda, ſequendaue, tractas.
Tu magni eloquium Tulli, numeroſq; ſecutus
Condis perpetuis manſura uolumina chartis,
Nec tamen irriguos hortos ornare colendo,
Ne citrium ſerere, aut buxum tondere comantem
Negligis, aut ſedes apibus optare quietas,
Dulcia diuini decerpens gaudia ruris,
Te iuuenis uenerande ſequas, quantumq; benigni
Di dederint uitæ, contentus paupere tecto
Iam uiuam mihi ſecretis inglorius aruis.

IANTHIS.

VEniſti tandem, tandem mea ſola uoluptas
Venuſti, & lucem miſeræ uitamq; tuliſti.
Quantum uere nouo gaudet laſciua capella,
Aeſtiuis quantum ſitientes imbribus horti,
Tantum Mopſe tuo reditu lætatur Ianthis.
Te ſine care puer letho mihi triſtior ipſo
Vita fuit, tardoq; dies mihi tardior anno.
Seu tenebras ueſper, ſeu lucem ferret Eous.
Me flentem ueſper, flentem cernebat Eous,
Lugebant ſiluæ, lugebant mollia prata,
Formoſusq; ſuos amiſerat hortus honores,
Et deſiderio domini pecus omne peribat,
Dulcia nunc tecum redierunt gaudia cunctis.
Aſpice, te læta pinus complectitur umbra,
Arguto properans te murmure lympha ſalutat

Albaq; purpureum tibi ducunt poma colorem
Ipſa ego nunc dulci ſaturabo lumina uultu,
Diſcedet macies, diſcedet corpore pallor,
Et tecum longos peragam feliciter annos.
Seu teneras ſolito paſces in monte capellas,
Seu patrios fines linques & pabula nota,
Quicquid ages formoſe puer, tua cara puella
Tecum ſemper erit, terras comes ibit in omnes.
Iam didici, quid ſit iuuenem expectare morantem,
Expectans una uel nocte puella ſeneſcit.

AD NYMPHAS DE FONTE PHILALETHIS.

NAIADES *pulchræ pulchris è fontibus orta*
Hanc lymphã uobis Philalethes dedicat, illa
Nec fons frigidior quiſquã, nec purior, at uos
Arenti ueſtram lympham defendite ab æſtu,
Neu ſitiant myrti, neu deſit floribus humor,
Et domino ruris uiridem ſeruate ſenectam.

AD ALEXANDRUM FARNESIUM CARDINALEM.

FArneſi uatum decus, & ſpes unica, noſtri
Solus principium, & finis tu carminis eſto,
Vtq; optata mihi dexter facis otia, ſic te
Manſuro liceat cantu celebrare, meiſq;
Floreat æternum tua uirtus inclyta chartis,
Quod ſpondent Muſæ, et cultus mihi ſemper Apollo.
Nam qui nec uates, nec dulcia carmina curat,
Ille licet gazas Arabum, Crœſiq; talenta

Congerat, & priſco ſit regum à ſanguine cretus,
Attigit infelix ubi metam ignobilis æui,
Deſpectum iacet in tenebris ſine nomine corpus,
Villicus occulto moriens ut pauper agello,
Quæque pio uati prudens ſi dona dediſſet,
Viueret exequijs inuita morte ſuperſtes,
Illa meretrici dabit hæres. ò male ſani
Diſcite diuitijs uti ſapienter, auaris
Obruit hic aurum terris, cæcoq; furore
In medijs opibus uiuit rerum omnium egenus,
Alter auaritiam ſæua plus morte peroſus
Rem patriam ſtulte uetitos effundit in uſus,
Ingentemq; auri ſcurræ populantur aceruum.
At ſapiens recte diſpenſat dona Deorum,
Dat partem patriæ, reficit labentia templa,
Et Muſas fouet, & ſacros ante omnia uates.
Ergo illum dulci tollunt ſuper æthera cantu,
Mortalemq; uetant inuiſæ occumbere morti,
Sic Mæcenatis, quo Thuſcia gaudet alumno,
Vſque feret nomen diuerſas fama per oras,
Dum rapidus circum terras uoluetur Olympus.
Ille quidem magnos reges æquauerat auro,
Cumq; ipſo curas partiri & gaudia fuerat
Auguſtus Cæſar, rerum cui prima poteſtas,
Sed nil Auguſtus, nil pondera diuitis auri
Profuerunt, uitæ legeret cum fila ſuprema
Parcarum manus, obſcura caligine lethi
Conſitus inferna ſemper latuiſſet in umbra,
Ni miſerata uirum diuini Muſa Maronis
Ipſius ad clarum famam euexiſſet Olympum.

Scilicet ingenijs uaria eſt uis inſita, rerum
Inuigilant alij cauſas aperire latentes,
Et conuexa poli penetrant manesq; ſub imos,
Hic iura imperijs deſcribit, at ille rotundo
Attentum ore tenet populum magnumq; ſenatum,
At ſi quem placidis naſcentem uidit ocellis
Caſtalij regina chori, & formoſus Apollo,
Ille urbis ſtrepitum fugit, & uiridantia ſiluis
Rura collens gaudet longos extendere in annos
Magnanimum heroum diuino carmine laudes.
Ergo age uirtutem iuuenum flos candide ſolam
Mirare, & doctos tua ſemper cura poetas
Ornet, alatq;, tuum ut uiuat per ſecula nomen.

DE SE AEGROTANTE.

ERGO adeo cœptum peraget mors impia curſum,
Vt poſt euerſæ triſtia fata domus
Me quoque ſurripiat primo uix flore iuuente?
Et noſtra exiguus iam tegat oſſa lapis?
Di, quorum auſpicio communes hauſimus auras,
Parcite nunc uitæ rumpere fila meæ,
Parcite, ſi ueſtros ſuſpexi ſemper honores,
Si nullo infecta eſt candida mens ſcelere.
Non prius ac cœli curſum confecit, Ibero
Tingit anhelantes gurgite Phœbus equos,
At nunc perpetuam nobis mors pallida noctem
Portat, & infernos cogit adire lacus,
Et nondum eſt rugis facies mihi languida, nec dum
Infecit nigras alba ſenecta comas.

Sic roſa uix lætum calathi pandebat honorem,
Cum cadit & rutilo murice pingit humum.
Iane pater noſtræ quondam ſpes una iuuentæ
Iam condes manibus lumina noſtra tuis,
Iam me poſtremo tumuli donabis honore,
Et cupies tantis non ſupereſſe malis.
Aſt ego ſecura nequicquam mente parabam
Grandia mox vmbri dicere facta Ducis.
Vt ualidas olim bello deuicerit urbes,
Quem tremuit uictis pulcher Iſaurus aquis,
Vt nunc indomitos certet contundere Iberos,
Italiæq; graui ſoluere colla iugo.
Hæc heu Perſephone ſupremi nuntia luctus
Vota dedit leuibus diripenda Notis.
Sæpe ſalutifero morbum depellere ſucco
Tentaui, at nulla ceſſerat arte dolor.
Sæpe Deum ſupplex clamaui numina, ſed non
Audierunt noſtras numina ſurda preces.
Quòd ſi tanta ſitis, noſtræ ſi tanta cupido eſt
Mortis, & effugij ſpes mihi nulla manet,
Ah liceat ſaltem Elyſios inuiſere campos,
Et fortunatæ regna beata plagæ,
Hic ubi cum molli Nemeſis formoſa Tibullo
Ludit, & eſt uati Lesbia iuncta ſuo.
Et mihi, qualis erit, teneris comitata puellis
Occurret celeri candica Lygda pede,
Et dulces dabit amplexus, & baſia iunget,
Iunget & optati gaudia coniugij.

DE HERCVLE ET HYLA.

QVID mirare, tuo ſi regnat corde Lycinna,
Nec ceſſat tantis te cruciare malis?
Crede mihi, non ſolus amas, Veneris puer omnium
Eſt diuum, atq; hominum maxima pernicies.
Audiſti ne, humeris cælum qui ſuſtulit altis,
Auſus & inferni regna ſubire Dei?
Ille idem tanto puerum dilexit amore,
Vt, ſeu nox alto ſurgeret Oceano,
Seu roſeo terras ueſtiret lumine Titan,
Hercule cum magno candidus eſſet Hylas.
Nulla dies miſerum puero ſine uidit amantem,
Nec cum tergemini corpora Geryonis
Sterneret, atque alios inuictus mille labores
Imperio duri ſuſciperet domini.
Quin etiam Cholcos peteret cum pulcher Iaſon,
Amphytrioniadæ tunc comes ibat Hylas,
Ibat Hylas, clauamq; gerens, Libycamq; pharetram.
Qualis cum molli Parthenice pluuia
Stat grauis, ac Phœbi radijs aſperſa nitentem
Dat lucem, Paphiæ rarus honos Veneris.
Et iam Pleiades cælo caput attollentes
Linquebant ſacras Nereidum choreas
Cum Pagaſæ curuis è littoribus digreſſi
Currebant celeri per uada ſalſa rate,
Quos comitabantur cinctæ fulgentibus armis
Pallas, & ipſa potens cælicolum domina.
Iamq; uolans, undis Nerei mirantibus, Argo
Myſorum claris urbibus appulerat.

Hic

Hic iuuenes pictis è puppibus egredientes
Deponunt altis membra ſub arboribus
Et molles ſibi quiſq; toros bene olentibus herbis
Extruit, intonſo creuerat herba ſolo.
At formoſus Hylas taciti per deuia montis
Ibat luciduli ſumere fontis aquam,
Fons erat in ſilua puris argenteus undis,
Quem bicolore tegit populus alta coma.
Ac circum Paphiæ denſant umbracula myrtus,
Et parit aſſiduas aura benigna roſas,
Narciſſumq́;, Crocumq́;, immortalemq́; Amarāthũ,
Et te flebilibus ſcriptum Hyacinthe notis.
In medio faciles nudato corpore Nymphæ
Ludebant ſparſis per roſea ora comis,
Quæ puerum cupido miratæ lumine, cum uix
Illius molles tingeret unda pedes,
Areptum ſubito uitreum traxere ſub amnem,
Vt quondam ueris tempore purpurei
Stella uolans, cœlo noctis delapſa per umbram
Emicat, inq́; alto conditur Oceano,
Tunc lætus clamat ſumma de puppe magiſter,
Candida felici pandite uela noto,
Pandite, nam cœlo Superi bona ſigna dedere,
Sic ait, & placidis per mare fertur aquis.
At miſer Alcides caſu perculſus acerbo
Amiſſum toto littore clamat Hylam,
Littore Hylam, furibundus Hylam per deuia quærit,
Qualis thuricremas parua iuuenca Deum
Concidit ante aras, ſed fati neſcia mater
Non iam frondifero paſcitur in nemore,

O

Nec dulcem puri libauit fluminis undam,
Sed fertur celeri per nemora alta pede
Omnia mugitu complens, ſi forte ueniret
Bucula maternis obuia luminibus.
Sic Heros Hyla ingeminans Hyla omnia replens
Errabat dubio per loca ſola pede.
Quantas ille fero profudit corde querelas,
Pallenti quantas ore dedit lacrimas,
Cum ſæpe optaret ſcopulo ſe mittere ab alto,
Aut uitam rapidis ponere fluminibus.
Interea curuo ſoluens de littore funem
Colchorum fines iuerat Aeſonides,
Quem deſiderio pueri confectus inani
Mox ſequitur lacrimans Amphytrioniades.
Hos tu ſollicitos Heroum doctus amores
Diſce libens duræ ferre iugum dominæ,
Nec te iam pigeat quemuis perferre laborem,
Omnis amor longo uincitur obſequio.

DE SE PROFICISCENTE NEAPOLIM

PAVSILYPI colles, et candida Mergilina,
Et myrteta ſacris conſita littoribus,
Si mihi poſt tantos terræq; marisq; labores,
Contigerit ueſtræ limina adire Deæ,
Limina, quæ uates ſpecula fundauit in alta
Actius Eois clarus, & Heſperijs,
His ego pileolum figam & calcaria, & enſem,
Et quæcunque uagus arma uiator habet.
Nec mihi iam quiſquam uel prudentiſſimus ullas

Aut pelagi, aut terræ ſuaſerit ire uias,
Non mihi Perſarum ſi detur regia gaza,
Non mihi ſi rubri ſeruiat unda maris.
Quis furor eſt, nullis unquam requieſcere terris,
Atq; alia ex alijs ſemper adire loca?
Nec uitare graues æſtus, nec frigora ſæua,
Nec timuiſſe uagæ mille pericla uiæ?
Felix, qui paruo contentus uiuit agello,
Nec linquit patriæ dulcia tecta domus,
Quem uerſare iuuat fœcunda ligonibus arua,
Et nitidam uitis fingere falce comam,
Aut gelidam ſummo lympham deducere cliuo,
Aeſtibus ut medijs arida prata bibant,
Aut tondere gregem lucenti uellere amictum,
Et tonſum liquidis mergere fluminibus.
Hic laribus certis, certisq; ſodalibus utens
Magnorum uita cœlicolum potitur,
Nec uiolentus eum crudeli uulnere latro,
Nec fera cæruleo perdidit unda mari.
Ille ſuis moriens ſuprema dat oſcula natis
Deficiens caſto coniugis in gremio.
Illa uiri fugientem animam dulci excipit ore,
Et claudit tenera lumina cara manu,
Dehinc tumulum uiridi componit margine fontis,
Qua uetus arboreis decidit umbra comis.
Huc madefacta pijs lacrimis fert liba quotannis
Cum pueris ueniens mæſta puella ſuis.
Et magna manes compellat uoce mariti
Spargens fictilibus lac niueum calathis,
Nec potis eſt dulci tumulo ſe auellere, donec

Heſperus inuitam cogit abire domum.
O fortunati cineres, umbræq; beatæ,
Morte obita ſi quem talia fata manent.
At me, dum terras, & uaſta per æquora curro,
Si uocet in Stygiam pallidus Orcus aquam,
Quis tumulum faciet? tumulo quis triſtia libans
Dona, peregrinas flebit ad inferias?
Iam ualeant alpes, & nimbifer Apenninus,
Tuq; maris noſtri littus utrunq; uale.
Me iuuat umbroſis uitam nunc degere in hortis,
Et Phœbo, & Muſis otia digna ſequi,
Tum rerum cauſas, euentaq; dicere, quæ ſint
Lege colenda homini numina ſancta Deum,
Qui deceant mores faciat quæ uita beatum,
Quid uerum falſis diſtet imaginibus.
In primis celebrare patrem fidibus iuuat, à quo
Ex nihilo uates omnia facta canunt,
Cœlicolæ quem tergeminum uenerantur, & unum,
Qui mare, qui terras, qui ſupera alta regit.
O utinam ille ſuo me ſiſtat numine ſancto
Ad fortunati littora Pauſilypi,
Littora diuino quondam celebrata Maroni,
Et patrio Minci flumine cara magis,
Littora, quæ toties uiderunt Calliopeam
Dictantem uati carmina docta ſuo.
Sirenes illis ſtupuerunt uerſibus, illis
Carminibus omnis Nereis obſtupuit.
Ipſe pater Tegeæus amœna uireta Lycei
Linquens inſolitis cantibus intererat,
Quem comitabantur ſiluarum numina Fauni,

Et Nonacrinæ maxima turba Deæ.
Ille coronatus uiridanti tempora myrto
Dicebat laudes candide Daphni tuas,
Et quæ Menalius dulci cantarat auena,
Dum paſcit niueas Alpheſibœus oues.
Tum miſeros Galli conſolabatur amores,
Duritiam incuſans pulchra Lycori tuam.
Hinc lætas ſegetes, & Bacchi dona canebat,
Et pecus, & liquidis dulcia mella fauis.
Mox ſeſe attollens numero grauiore ſonabat
Troiani referens horrida bella Ducis,
Erroresq; uagos, & diruta Pergama flammis,
Viſaq; tartarei pallida regna Dei,
Tum patri celebrata prius certamina, penè
Fœmina cum Phrygias perdidit una rates.
In primis fatum miſeræ deflebat Eliſæ,
Quam tulit heu diro uulnere ſæuus amor.
Siste ratem Aenea, properas quid funus amanti?
Per Veneris quæſo numina ſiſte ratem,
Quòd ſi forte tuæ mors eſt tibi cara puellæ,
Ah ſaltem in gremio concidat illa tuo.
Vos ò ceruleæ formoſa Doridæ natæ,
Vos dominum ad littus, quæſo, referte, meum,
Sic ueſtro nulli ueniant in amore dolores,
Sic uobis ſemper mutuus adſit amor,
Ille canit, celſo properant de uertice lauri,
Et prata omnigeno flore colorat humus.
Tu ne ſacrum felix aluiſti terra Maronem?
Tu ne pio celas oſſa beata ſinu?
An ne etiam, ut fama eſt, Vatis placidiſſima ſæpe

Inter odoratum cernitur umbra nemus?
Felices oculi, fortunatiſſima ſilua,
Et quicquid ſancto naſcitur in nemore.
Cui non ſit dulci patria tua dulcior ora?
Quis non te lucis præferat Elyſiis?
Iam mihi Benaci lætiſsima littora ſordent,
Iam formoſus aquis Meſulus irriguis.
Me tibi terra beata dico, tu meta laborum,
Iamq; ſeneſcentis grata quies animi,
Tu, dum fata ſinunt, lucemq; auramq; miniſtra,
Tu precor extincti corporis oſſa tege.

DE ALEXANDRO FARNESIO CARD.

DVM puer aerias ſuperat Farneſius Alpes,
Et permutato currit anhelus equo,
Illius crines flauos, corpusq; decorum
Ambroſiæ liquido ſparſit odore Venus.
Ne teneros pueri Sol igneus ureret artus,
Frangeret aut nimius mollia membra labor.
Tum mirans ait, ò Diuum pulcherrima cura,
Progenies claris edita ſemideis,
Tu ne per alpinas cautes, & inhoſpita ſaxa
Tam tener admiſſo currere pergis equo?
Et rapido curſu noctemq;, diemq; fatigas?
Vt natus Maia pulcher Atlantiades,
Cum celeres, patris defert mandata per auras,
Et pennis terras tranſuolat, & maria.
Macte puer uirtute, puer dignisſime cælo
Cæſaris ad magni colloquium propera,

Vt tua miretur iam dicta, animumq́; uirilem
Romani cuſtos maximus imperij.
Et te iam primis uenerari diſcat in annis
Paulatim, donec fulſerit illa dies,
Cum genibus minor ipſe tuis ſpectante Senatu
Procumbet ſanctis oſcula dans pedibus.
Nam ſimul aucta ſuum uer dulce peregerit ætas,
Et te maturum fecerit illa uirum,
Auſpicio Diuum regno præfectus auito
Aurea Romanis tempora reſtitues.
Fortunate puer per te felicia deget
Ocia pacatis hoſtibus Italia,
Illa tibi centum ponet de marmore templa,
Illa tibi ſupplex annua ſacra feret.
Hæc Venus, & puerum diuinum amplexa receßit,
Ille Deæ lætus munere currit iter.

AD ANTONIVM GIBERTVM.

DOCTE *puer, magni pulcherrima cura Giberti,*
Progenies ſiluis edita Pierijs,
Te dulces oras in luminis egredientem
Excepit tenero Calliopea ſinu.
Et capiti impoſita lauri de fronde corona
Formoſa Aonijs ora rigauit aquis.
Cui puero fauet illa, is firma ætate poetas
Antiquos doctis uerſibus æquiparat,
Ipſum admirantur populi, iuueneſq́;, ſeneſq́;
Attoniti pendent uatis ab ore ſacro.
Seu uexat miſeras diſcordia flebilis urbes,
Ille ſuis mulcet pectora carminibus,

Seu grauis ira Deum morbos exaſperat, iras
Condonant uati numina magna pio.
Sic Diuos cithara placabat Thracius Orpheus;
Sic hominum cultus mollijt ille feros.
Fortunate puer tanto dignatus honore
Deſpicito, quicquid mobile uulgus amat.
Eſt patruus tibi præſtanti uirtute Gibertus,
Quem tellus magnæ ſuſpicit Heſperiæ.
Hoc duce religio multos neglecta per annos
Iam redijt, pulſa eſt uana ſuperſtitio.
Ipſius pare ſanctis hortatibus, ipſum
Care puer magni numinis inſtar habe.
Hoc duce Sirenum cantus, & pocula Circes,
Et Veneris ſæuas effuge blanditias.
Qui ſequitur Venerem, fugit illum candida Muſa,
Ah miſer ille puer, quem Dea docta fugit.
Blanda Venus pueros nigrum deducit ad orcum
Inſidians, cælo candida Muſa beat.
Incautas iuuenum mentes in monſtra ferarum
Vertebat Solis filia blanditijs,
Blanditijs captus, qui dextra uicerat Hydram,
Hæc eadem neuit Lydia penſa manu.
Alcide infelix ubi ſunt Erymanthia monſtra,
Victaq; tergemini corpora Geryonis?
Et tremefacta tua pallentia tartara claua,
Fultaq; cum magnis ſidera numinibus?
Alcide infelix tantis de laudibus iſtis,
O pudor, exuuias una puella capit.
Nos uero capiant Muſarum gaudia ſancta,
Gaudia Dis etiam cognita cælitibus,

Quos teneræ mulcent iucunda uoce ſorores,
Et citharæ cantus ſuauis Apollineæ,
Cum pater auratis celebrat conuiuia tectis,
Et dapibus menſas pulchra Iuuenta onerat.
At puer Idæus niueo ſuccinctus amictu
Miſcet ſupremo dulcia uina Ioui.
Hunc puerum uirtus tanto præfecit honori,
Huic pueræ pietas munera tanta dedit.
Ille colens centum ſalientem fontibus Idam,
Siue uagas arcu ſollicitaret aues,
Siue ſub umbroſa captaret frigora quercu,
Qua fugiens liquido murmurat unda pede,
Pieridas, Phæbumq; patrem, diuosq; canebat,
Qui uirides ſiluas, qui ſupera alta tenent.
Dum canit, incluſum fuluis Iouis armiger alis
In ſedes illum tranſtulit ætherias
Felices Superum ſedes, quas candida ueſtit
Purpureo ſemper lumine lætitia.
Tu quoque Muſarum ueneratus numina dignum
Cæleſti puero te bone finge puer.

DE DONO BENEDICTI ACCOLTI CARD.

HANC pateră Chio ſpumantĕ, auroq; nitĕtĕ
Accoltus uati donat habere ſuo,
Ipſe meri partem libo tibi candide Liber,
Et partem libo pulcher Apollo tibi.
Vos pateram contra Muſarum nectare dulci
Implete, & large proluite ora mihi,

Accolto dignas ut ſoluam carmine grates,
Carmine, quod poſſit nulla abolere dies.

DE FAMA IDMONIS PERICLITANTE.

INtemerata fides ſancti germana Pudoris
Tuq; Honor & nudæ ſimplicitatis amor
Si teneris Idmon coluit uos ſemper ab annis,
Et mens à turpi crimine pura nitet,
Vos iuuenis famam præſenti arcete periclo,
Et facite illa magis ſplendeat atque magis.

DE LEVCIPPE.

CAndida Leucippe gratiſſimus ardor amãtum,
Mille ſibi matres quàm cupiere nurum,
Se Dea clara tuis ſecretis ſedibus abdit,
Seq; tibi famulam tempus in omne dicat,
Pro crinali auro, tenui circundata uelo,
Flauentesq; ſacra forcipe tonſa comas,
Vt quæ non caſto mortales uſſit amore,
Nunc caſto ſanctos urat amore Deos.

DE FONTE RODVLPHI PII CARDINALIS.

DELICIAE ruris fons formoſiſſime, tuq;
Spelunca irriguis frigida pumicibus,
Qui uos egregia magnus Pius arte creauit,
Hanc uobis eadem condidit arte domum.
Vos lenite æſtum curarum, feſſus ab urbe
In ueſtrum quoties fugerit ille ſinum.

DE HIERONYMO SAVONAROLA.

DVM fera flamma tuos Hieronyme paſcitur artus,
Relligio ſanctas dilaniata comas
Fleuit, & ò dixit, crudeles parcite flammæ,
Parcite, ſunt iſto uiſcera noſtra rogo.

AD STEFANVM SAVLIVM.

NE tibi ſim carus Sauli cariſſime, ni te
Plus amo, quàm natum mater amare ſolet,
Et merito, quis enim te dignior alter amari?
Aut quid amore tuo dulcius eſſe poteſt?
Quærat opes alius, magnos ſibi quærat honores,
Tecum dulce mihi uiuere, dulce mori.

VIA VITERBIENSIS.

QVAE fuerā pediti uia uix ſuperabilis ante,
Per me ſecurum iam rota currit iter.
Scilicet hoc tibi præcipuum nunc maxime
Debetur munus pro pietate tua, (PAVLE
Qui cupidus regum magnos componere motus
Hac ſenior toties isq; , redisq; uiam.

DE IMAGINE REGINALDI POLI.

SI uelut egregia pictura maxime Pole
Eſt expreſſa tui corporis effigies,
Sic diuina tuæ potuiſſet mentis imago
Pingi, nil oculi pulchrius aſpicerent

FONS NICOLAI RODVLPHI CARDINALIS.

QVOD ſolitus ſiluis liqdo pede currere in altis
Nunc celebro auguſtæ regia tecta domus,
Gratia magna tibi Rodulphi magne, meam tu
Per duri montis uiſcera ducis aquam,
Vt qui uix fueram pecori bene cognitus ante,
Nunc regum lymphis ora, manusq; lauem.

DE FRANCISCO MOLSA.

POSTERA dũ numeros dulces mirabitur ætas
Siue Tibulle tuos, ſiue Petrarcha tuos,
Tu quoq; Molſa pari ſemper celebrabere fama,
Vel potius titulo duplice maior eris,
Quicquid enim laudis dedit inclyta Muſa duobus
Vatibus, hoc uni donat habere tibi.

LVSVS PASTORALES.

PAN pater, & Siluane ſenex, Fauniq; bicornes,
Tuq; pharetratæ candida turba Deæ,
Si mea uos dulci delectat fiſtula cantu,
Si ſemper uobis annua dona fero
Parcite purpureos quæſo uiolare racemos,
Neu tangant auidæ lutea pruna manus.
Hunc agrum dat habere mihi Farneſius heros,
Gratus ego hæc illi munera prima dico.

CVM facies iter hac Farneſi candide, Iolam
Ne pudeat quæſo ſemper adire tuum.

Te uocat arguto uiridiſſima ſilua ſuſurro,
Te liquidi fontis garrula lympha uocat,
Villula pulchra tui memorabile munus amoris
Iandudum geſtit ora uidere tua.
Magne puer ne parua precor fuge limina, ſæpe
Paſtorum ſubijt Iuppiter ipſe caſas.

HEV *quid ago, moritur mi animus mellita* Nigella
Ni tibi quamprimum baſiolum rapio,
At ſi baſiolum rapio, uereor, tibi mecum
Ne ſint æternæ poſt inimicitiæ,
Quæ me non morti modo dent, ſed poſt quoque mortē
Perpetuo pœnis triſtibus excrucient.
Sed rapiam, immo non, utrum ò anime efficiam, uis?
Neſcio, ſed tantum ſentio, quòd pereo.

INTONSI *colles, & denſæ in collibus umbræ,*
Et qui uos placida fons rigat ortus aqua,
Si teneros unquam Fauni celaſtis amores,
Si uos Nympharum dulcia furta iuuant,
Eſte boni, tutasq; mihi præbete latebras,
Dum ſedet in gremio cara Nigella *meo,*

FVGIT *hiems, nitidis ueſtitur frondibus arbor,*
Iamq; nouos ducit candida Flora choros.
Et cedit Boreas Zephyri genitalibus auris,
Et uictum pecori ſufficit almus ager,
Nunc Amaryllí gregem ſecreta paſcere ſilua,
Nunc dabitur Veneris dulcia furta ſequi.
Tu uenerare Deam, ſertisq; recentibus orna,
Illius & ſanctos imbuat agna focos,

Iucundam ut nobis inter nos ducere uitam
Annuat, & tuto ſemper amore frui.

IAM fugat humentes formoſus Lucifer umbras,
Et dulci Auroram uoce ſalutat auis;
Surge Amarylli, greges niueos in paſcua pelle,
Frigida dum cano gramina rore madent,
Ipſe meas hodie nemoroſa in ualle capellas
Paſco nanque hodie maximus æſtus erit.
Scisne Menandrei fontem, & uineta Galeſi?
Et quæ formoſus rura Lycambus habet?
Hos inter colles recubat uiridiſſima ſilua;
Quam pulcher liquido Meſulus amne ſecat.
Nec gelidi fontes abſunt, nec pabula læta,
Et uarios flores aura benigna parit.
Illic te maneo ſolus, cariſſima nympha
Si tibi ſum carus, tu quoque ſola ueni

DVM ſonat argutis late uicinia grillis,
Tu Pholoe dulci preſſa ſopore iaces.
Ipſe uagor media ſolus de nocte, tuoſq;
Ad caros poſtes florida ſerta fero,
Quæque terris nuda calcando limina planta
Oſculor, & lacrimis triſtibus illa rigo.
Tu precor aut noſtri miſerere, aut ſi tibi tantum
Diſpliceo, hic animam ponere dura iube.

ET tonat; & uento ingenti nemus omne remugit,
Et cadit effuſa plurimus imber aqua,
Noſq; ſoporiferis alis circundata cæcam
Horrenti latebra nubis opacat humum.

Ipſe tamen Veneris crudeli compede uinctus
Ad dominæ cogor peruigilare fores.
Sæuit hyems auſter denſisſimus aere ſæuit,
Sed grauius noſtro pectore ſæuit Amor.

SIC *tibi perpetuam donet Venus alma iuuentam,*
Ne faciem nitidam ruga ſenilis aret,
Poſt cœnam cum matre tua, dulciq; Lycinna
Ad matrem Pholoe cara uenito meam.
Hic ſimul ad magnum læti uigilabimus ignem,
Candidior pulchra nox erit iſta die.
Fabellas uetulæ referent, nos læta canemus
Carmina, caſtaneas parua Lycinna quoquet.
Sic noctem tenerisq; iocis, riſuq; trahemus,
Dum grauet incumbens lumina noſtra ſopor.

IAM *rapidus torret medijs ſol æſtibus agros,*
Ad uallem niueum duc Ligurina gregem.
Hic auium cantus, hic fons nitidiſſimus antro
Proſilit, hic denſis quercubus umbra cadit,
Et circum flores examina læta ſuſurrant,
Et Zephyri blando murmurat aura ſono,
Hic laudes formoſa tuas mea fiſtula dicet,
Tu Dryadum calamo dulcia furta canes.

Naſcitur, & noſtro Veſper crudelis amori
Iam caulis ſaturas ducere mandat oues.
Deliciæ Ligurina meæ te linquere cogor,
Sed tecum remanet mens, animusq; meus,
Quod ſupereſt, ubi iam tenebris Aurora fugatis
In ſiluam croceo mane reducet oues,

Hic illas mea uita iterum cogamus in unum,
Hic iterum dulcis me tibi iungat Amor.

Eſto magna Ceres, & Pan mihi teſtis, amantum
Et quæ firma facit fœdera, ſancta Venus,
Nulla dies Ligurina tuo me ſoluet amore,
Non ſi me Dryadum ſanguinis una petat.
Vt rupem hanc ualidis impellunt flatibus Euri,
Sed nullo rupes uerbere pulſa labat,
Sic ſemper mea magna fides immota manebit,
Et mea mens uni ſeruiet uſque tibi.
Dij faciant, in amore pares uiuamus, & uno
Ambos una tegat funeris hora loco.

Quò te uenturam dixti, cum mater ad urbem
Iuerit, huc furtim lux mea primus eo,
Dumq́; uenis, longo breuis hora uidebitur anno
Longior, ulla igitur ſi tibi cura mei,
Tolle moras omnes, timor omnis & abſit, amanti
Et comes, atque uiæ dux erit ipſa Venus.

SI Ligurina meos hodie non ludit amores,
Amplexus hodie ſi petit illa meos.
Hoc tibi muſcoſa lætus Cytherea ſub antro
Aram de uiridi ceſpite conſtituam,
Lætus ego ſpumante nouo tria cymbia lacte,
Et totidem fundam cymbia plena mero,
Tum late uarijs halantem floribus aram
Imbuet effuſo lecta cruore bidens.
Saltabit Ligurina, tuas mea tibia laudes
Cantabit, dulces fundere docta modos.

Hæc tibi ſancta Venus ſolennia ſacra quotannis
Et faciam, & magno ſemper honore colam.
Tu fac Diua *, tuum ſupplex dum numen adoro,*
Currat in amplexus cara puella meos.

HOS *tibi purpureos in ſerta nitentia flores,*
Dum Sol *exoritur, Theſtyli cara lego,*
Dumq́; lego, crebra ingeminans ſuſpiria dico,
O utinam fieri uos mea dono queam.

THESTYLI *cara fauis hyblæis dulcior ecquid*
Munera pulchra uides, quæ tibi ab urbe fero?
Aſpice flauentem pallam, roſeosq́; cothurnos,
Et mitram, & bullis cingula clara ſuis.
Hæc ego dum porto, uidit pulcherrima Phyllis,
Atque ait, hæc dederis ſi mihi dona puer,
Et Venerem, & Cereris ſanctiſſima numina teſtor,
Te præter nullus Phyllida *habebit amans.*
Aſt ego per Phœbum, & Muſas mea Theſtyli iuro,
(Si fallo ſemper ſis inimica mihi)
Nulla puella meos te præter habebit amores,
Dum uiuam, ſemper tu meus ardor eris,

THESTYLI *ſi qua tui ſuperat tibi cura Myconis,*
Craſtina cum cælo fulſerit orta dies,
Ad Cereris uallem niueas compelle capellas,
Nec longam pigeat te precor ire uiam.
Inde graues æſtus ubi Sol *accenderit, antra*
Succede, arbuteis quod tegit umbra comis.
Hoc ego furtiuo ingrediar pede munera portans,

Quæ iam pridem orat Phyllis habere ſibi
Munera uel Nymphis digniſſima, ſi ſapis ergo,
Ad dulces latebras incomitata ueni.

DIC age quid tecum faciebat perfida Thyrſis?
Sub corylo matrem dum ſopor altus habet.
Ah ego te pueri circundare brachia collo,
Ah ego te uidi, ſed pudet illa loqui.
Theſtyli te ne meo quenquam præponere amori?
Amplexus alij te ne dediſſe meos?
At neque me Phylis, nec formoſiſſima Gorgo,
Nec mouit roſeis candida Niſa genis.
Ipſa mihi furtiua tulit munuſcula ſæpe,
Sed lacrimans ſemper rettulit illa domum.
At tibi cur placuit tantum puer iſte? quid oro,
Quid tantum egregij poſſidet iſte puer?
Hic domini cuſtodit oues, ego mille capellas
Paſco, quas moriens tradidit ipſe pater.
Hic Dorylæ indocto ceſſit cantando, peritus
Et uoce, & calamis ceſſit Agyrta mihi.
Nec pede, nec iaculo ualet hic, nec uiribus, ipſe
Audeo uel magnas ſollicitare feras.
Sunt mihi flauentes tenera lanugine malæ,
Sunt nitidi crines, ſunt roſea ora mihi.
Ipſa meos oculos tua ſidera ſæpe uocaſti,
Ipſe tibi quondam pulcher Adonis eram.
Nunc ego deſpectus, nec te male ſana puella
Neſcio quem præ me Thyrſiu amare pudet?
Iam fugiat leporem canis, accipiterq; columbam,
Incultiq; ferant dulcia poma rubi.

Iam ſperent, metuantq; ſimul miſeri omnia amãtes,
Credite, nulla fidem ſeruat amica uiro.

HVC *ades ò mea Lyda, parum decede calori*
Dum medio cœli Sol grauis orbe furit
Non ne uides, ut tota fluas ſudoribus? utq;
Iam laſſæ nequeant ſtringere farra manus?
Hic patulæ ramis ſociant umbracula fagi,
Quas circum irriguis Meſulus errat aquis.
Nec ſalſæ deſunt oleæ, nec olentia cepe,
Nec liba, aut ueteri cymbia plena mero.
Huc ades, ardenti maneat ſub Sole Nigella,
Te molles umbræ candida nympha decent.

IRRIGVI *fontes, & fontibus addita uallis,*
Cinctaq; piniferis ſilua cacuminibus,
Phyllis ubi formoſa dedit mihi baſia prima,
Primaq; cantando parta corona mihi,
Viuite felices, nec uobis aut grauis æſtas,
Aut noceat ſæuo frigore triſtis hyems,
Nec lympham quadrupes, nec ſiluam dura bipennis,
Nec uiolet teneras hic lupus acer oues,
Et nymphæ lætis celebrent loca ſancta choreis,
Et Pan Arcadiæ præferat illa ſuæ,

RIVVLE *frigidulis Nympharum è fontibus orte,*
Qui properas liquido per nemora alta pede,
Si formoſæ uenis formoſum ad Phyllidis hortum,
Arentiq; leuas aurea mala ſiti,
Illa tibi centum dabit oſcula, queis tua fiet
Dulcior Hyblæis unda beata fauis.

CVM uer purpureum tepidi fert aura Fauoni,
Ornatur uarijs floribus almus ager,
Formoſæ rident ſiluæ, ſunt omnia læta,
Et cantu uolucrum dulcia rura ſonant.
At mihi triſtis hyems formoſior, & mihi uer
Lætior adueniet, ſi mea Lygda redis.

CVM Boreas læto ſiluam ſpoliauit honore,
Squalet ager, miſto nix iacet alta gelu,
Non liquidi currunt amnes, ſtat nubibus aer
Obſcurus, uolucrum garula turba ſilet.
Tale facis uer cara tuo Ligurina receſſu,
Te ſine formoſum, te ſine dulce nihil.

VT quondam niuei correpta cupidine tauri
Mugitu reſonat buccula mæſta nemus,
Illius caros ſi forte abducit amores
Paſtor, non miſeram gramina læta iuuant,
Non liquidi fontes. talis mea uita, paterno
Poſtquam rure procul me ſine Lygda fugis.

VT formoſa ſuo felix eſt buccula tauro,
Nec latos querulis uocibus implet agros,
Si dulci reditu caram ſolatur amantem
Carus amans, talis candida uita mea,
Meq; prius miſerum fecit Venus alma beatum,
Ex quo reſtituit te Ligurina mihi.

ASPICIS, ut læti ſurgunt per gramina flores?
Explicat ut uirides arbor ubiq; comas?
Vt melius fulgent Soles? ut nubila cœlo
Diffugiunt? terris diffugiuntq; niues?

Hæc facies, hæc eſt Lygdæ ridentis imago.
Triſtitiam uultu ſic fugat illa ſuo.

VIDISTI *nitidas per candida lilia guttas*
Ludere, cum tenui decidit imber aqua?
Et rorem de puniceis ſtillare roſetis,
Cum ſpirat naſcens frigora blanda dies?
Hæc facies, hæc eſt Ligurinæ flentis imago;
Illius lacrimis me ſerus urit Amor.

HAEC *Cytherea ſuo dulci cum compare turtur*
Cæditur ante tuos uictima grata focos.
Vnus amor caros felici copula amantes
Iunxerat, unanimes abſtulit una dies.
Talis amor pulchram tenero cum Daphnide Niſam
vinciat æterno fœdere, ſancta precor,
Et dum longa dies ſenio conſumpſerit ambos,
Alter in alterius corpore uiuat amans.

LVNA *decus cœli, aſtrorum regina bicornis,*
Quæ medio raptim laberis alta polo.
Ad dominam propero, qua nec formoſior unquam
Pauit, nec paſcet ulla puella gregem.
Tu mea ne quiſquam ualeat deprendere furta,
Conde precor lucem candida Diua tuam:
Sic tibi ſit proprio ſplendeſcere lumine, ſic par,
Et magni radijs æmula Solis eas:

CVM uer purpureum tepidi fert aura Fauoni,
Ornatur uarijs floribus almus ager,
Formoſæ rident ſiluæ, ſunt omnia læta,
Et cantu uolucrum dulcia rura ſonant.
At mihi triſtis hyems formoſior, & mihi uere
Lætior adueniet, ſi mea Lygda redis.

CVM Boreas læto ſiluam ſpoliauit honore,
Squalet ager, miſto nix iacet alta gelu,
Non liquidi currunt amnes, ſtat nubibus aer
Obſcurus, uolucrum garula turba ſilet.
Tale facis uer cara tuo Ligurina receſſu,
Te ſine formoſum, te ſine dulce nihil.

VT quondam niuei correpta cupidine tauri
Mugitu reſonat buccula mœſta nemus,
Illius caros ſi forte abducit amores
Paſtor, non miſeram gramina læta iuuant,
Non liquidi fontes. talis mea uita, paterno
Poſtquam rure procul me ſine Lygda fugis.

VT formoſa ſuo felix eſt buccula tauro,
Nec latos querulis uocibus implet agros,
Si dulci reditu caram ſolatur amantem
Carus amans, talis candida uita mea,
Meq; prius miſerum fecit Venus alma beatum,
Ex quo reſtituit te Ligurina mihi.

ASPICIS, ut læti ſurgunt per gramina flores?
Explicat ut uirides arbor ubiq; comas?
Vt melius fulgent Soles? ut nubila cœlo
Diffugiunt? terris diffugiuntq; niues?

Hæc facies, hæc eſt Lygdæ ridentis imago,
Triſtitiam uultu ſic fugat illa ſuo.

VIDISTI nitidas per candida lilia guttas
Ludere, cum tenui decidit imber aqua?
Et rorem de puniceis ſtillare roſetis,
Cum ſpirat naſcens frigora blanda dies?
Hæc facies, hæc eſt Ligurinæ flentis imago;
Illius lacrimis me ferus urit Amor.

HAEC Cytherea ſuo dulci cum compare turtur
Cæditur ante tuos uictima grata focos:
Vnus amor caros felici copula amantes
Iunxerat, unanimes abſtulit una dies.
Talis amor pulchram tenero cum Daphnide Niſam
vinciat æterno fœdere, ſancta precor,
Et dum longa dies ſenio conſumpſerit ambos,
Alter in alterius corpore uiuat amans.

LVNA decus cœli, aſtrorum regina bicornis,
Quæ medio raptim laberis alta polo.
Ad dominam propero, qua nec formoſior unquam
Pauit, nec paſcet ulla puella gregem.
Tu mea ne quiſquam ualeat deprendere furta,
Conde precor lucem candida Diua tuam:
Sic tibi ſit proprio ſplendeſcere lumine, ſic par,
Et magni radijs æmula Solis eas:

M. ANTONII FLAMINII

CARMINVM

LIB. IIII.

O QVAE uenuſta Sirmionis littora
Collis Catulli candida
Muſa, & beatam citrij ſiluam doces
Pulchram ſonare Lesbiam;
En nos Taburni in ualle florida tibi
Aram uirenti è ceſpite;
Et terna melle terna lacte ponimus
Spumante plena cymbia,
Et te uocamus uoce ſupplici Dea
Ad ſacra parua; ſed pia;
Vt noſtram Hyellam fiſtula dulci canas:
Qua nulla rure pulchrior
Vixit, nec ulla uiuet ullo tempore
Cani puella dignior.
At tu uireta amœna, & undas limpidi
Relinque Benaci libens;
Et hic Fauoni lenis aura murmurat;
Et hic auium dulci ſono
Mulcetur aer, prata floribus nitent:
Puriq; fontes uitreis
Lymphis decentes frigerant nemorum Deas;
Cum feſſa damarum nece,
Et icta luce feruida Solis redit
Pudica Dianæ cohors:
Quare ò puella candida huc aditum feras,

Nobisq; uerſus dicito,
Per quos Hyella uiuat, uſq; dum tua
Formoſa uiuet Lesbia.

CAPER *capellâ cœlitum beatior,*
Quem tam uenuſta, tam puella candidâ
Stipante maximo capellarum grege
Agit per alta montium cacumina,
Cum Sol recludit ſplendido cœlum die,
Albentq; læta rore cano gramina.
At cum furentis excitatus ictibus
Solis ſiticuloſus igneſcit calor, (mis,
Nec aura pulchris arborum inſtrepit co-
Te ducit illa fontis ad lympham ſacri,
Qui proſilit uirente murmurans ſpecu;
Domus choreis Naidum gratiſſima
Et ſemicapri dulce lenimen Dei
Cum feſſus à labore montiuago redit:
Hinc te reductis uallium cubilibus
Siſtens, tenello laſſulum ſinu fouet,
Cingitq; carum floreis ſertis caput,
Suadetq; blandos ſenſim inire ſomnulos
Nunc mollicella barbulã mulcẽs manu;
Nunc dulciora melle fundens carmina
Canente garrulo ſimul auium choro.
Exit cadente Sole cum nox extulit
Micantibus ſtellis coronatum caput,
Et prata grillis perſonant argutulis
Te bella Hyella cum tuis uxoribus
Domum reducit mollia ad præſepia;

vobiſq; ſalſas frondium dapes parat.
Cui uita capro contigit iucundior?
Quem capripes Pan, aut potens pecorum Pales
Benigniore uidit unquam lumine
Caper capella cœlitum beatior?

CAPER *capellis ire dux ad paſcua*
Suteus, quid ægros ultimus trahis pedes?
Tu primus alta montium cacumina,
Cum Sol quadrigis aureis portat diem,
Primus repoſta uallium cubilia,
Quo fons loquace limpidus lympha uocat;
Primus petebas nocte cum prima domum
Magnis capellas antecedens paſſibus;
Nunc mœſtus, æger, ultimus prodis domo.
Caper miſelle num requiris candidam
Hyellam? & illa abſente nec thyma dulcia,
Nec umbra dulcis, nec tibi eſt dulcis liquor?
Caper miſelle Hyella bella eſt mortua,
Luge miſelle, bella Hyella eſt mortua,
Aliumq; ualle paſcit Elyſia gregem,
Videtq; puro lacte fontes currere.
Auraq; longe dulciore ueſcitur,
Neque amplius redire, ſi uelit, huc queat,
Neque ſi queat, redire iam amplius uelit.
At tu morere, dominamq; uiſe trans Styga,
Aut uiue poſthac omnium miſerrimus
Caper miſelle omnium miſerrime.

ADESTE *ò Satyri, boniq; Fauni, &*
Quicquid capripedum eſt ubiq; Diuum,

Mecum numina ſancta lacrimate.
Veſtra mortua bella caprimulga eſt;
Illa candida, bella caprimulga,
Quæ uobis bona liba factitabat,
Quæ dulcem mihi caſeum premebat;
Quæ tam carmina bella cantitabat.
Tecum delicias Hyella ruris;
Tecum gaudia ruris abſtuliſti.
Te formoſulus hortus ille, quem tu
Lætum uirginea manu rigabas,
Te fons proſiliens ſpecu è uirenti;
Quem illo floridulo ore baſiabas,
Te lugent nemora, atque uallis, in qua
Paſcebas niueas tuas capellas;
Nunc pictas Dryadis legens corollas;
Nunc dulci reſonans auena in antro:
At tu ſi ſapis ò puella Ditis
Huic dato uitidas tuas capellas,
Hac paſcente domum tuæ capellæ
Ferent ubera tentiora, lacq;
Longè dulcius effluet papillis:
Nullam rura tulere doctiorem
Aut miſcere coagula, aut decoras
Molli texere fiſcinas hibiſco,
Aut per florida prata cum puellis
Choros ducere obſtupente pago:

CVR ſubito fons turbidule tuus humor abundat?
Dic age lucidulam quis tibi turbat aquam?
Ah miſer extinctæ turbat te caſus Hyellæ;

Ipſe tuis creſcis perdite de lacrimis.
Infelix non iam tanges roſea illa labella,
Candida nec liquidis membra lauabis aquis,
Non feſſam, atq; tuo crepitanti murmure captam
Aſpicies ſomnos carpere languidulos,
Dum niueas inter ludit laſciua papillas,
Et ſimul aureolam uentilat aura comam,
Ac leuiter motans myrtos ſuperimpendentes,
Spargit odoratos flore cadente ſinus.
Vt fuluum, nitidumq; aurum nitidiſſimus ipſe
Ornat ſidereo lumine Chryſolithus,
Vt laurum decorat croceis hedera alba corymbis
Nectens formoſis brachia brachiolis,
Sic formoſa tuas lymphas decorabat imago,
Se uitreo quoties uiderat illa lacu.
Tunc ò frigidule blando urebaris amore,
vos liquidæ melius tunc nituiſtis aquæ.
O quoties, dulci cum uos libauerat ore,
Facta eſt Hyblæis dulcior unda fauis.
O quoties ueſtros requieuit carmine curſus,
Cum modulans calamis luderet imparibus.
Nunc te ſancta Pales, nunc te Latonia uirgo,
Nunc referens laudes Pan tegeæe tuas.
Illa canit, tremula reſpondent uoce capellæ,
Saltat & oblitis hædulus uberibus.
At circumuolitans pictis auium chorus alis
Diſcit, & arguto gutture cuncta iterat.
Mirantur Satyri, Nymphæ mirantur & ipſæ,
Et Faunus ramis abditus arbuteis.
Ipſe etiam uocemq;, & formoſiſſima mirans

Ora ſuas in ſe uertit Amor faculas.
Ardet Amor, pulchisq; genis, roſeisq; labellis
Incubat, ut myrti floridæ auis folijs;
Quæ Solem dulci naſcentem uoce ſalutat;
Et patulo rorem lucidulum ore bibit,
Sic Amor ore haurit dulcem dominæ halitum biulco;
Carmina ſic auida candidus aure bibit.
Talia populeis Minci cantabat in umbris,
Dum paſcit niueas pulchra Amaryllis oues:
Talia cantabas uiridi Galatea ſub antro;
Formoſi recubans Acidis in gremio,
Cantabas, puer impatiens ſæpe intermiſtis
Mollia rumpebat carmina baſiolis.
Ah miſer; ah male caute puer, tua gaudia Cyclops
In nebulas iam iam diſſipat aerias.
Ille tuæ demens correptus amore puellæ
Ah miſerum infando perdidit exitio:
Fleuerunt nemora, & fontes, & Oreades altis
Montibus; & magni candida turba maris;
Ipſa comas Galatea ſcidit; mœſtoq; ululatu
Implenit ſcopulos cærula Dori tuos,
Optauitq; mori ſubito potuiſſe, ſuisq;
Amiſſis lucem linquere delicijs.
Non illa ſociæ longo poſt tempore Nimphæ
Viderunt lætis ferre pedem choreis,
Non thalamo picta palla Procedere, cinctam
Candida puniceis tempora Coralijs.
Illa uel undiſoni pelagi latet abdita fundo;
Vel repetit furtis littora nota ſuis.
Hic fletum miſera ingeminat, fletu omnia complet,

Et uerti in fluidas tota cupit lacrimas.
Hic miſerum querulis compellat uocibus Acin;
Antra ſonant Acin, cæruleæ Acin aquæ.
Tu quoque fons miſerandæ tuæ poſt dura puellæ
Fata, tuis nunquam pone modum lacrimis:
Quis tibi nunc texet uiridanti umbracula myrto?
Quis ſepem tremulis texet arundinibus?
Quis ſparget niueis onerata caniſtra hyacinthis,
Piſtaq; purpureis ſerta papáueribus?
Luge igitur miſer, & confracta turbidus urná
Semper creſce noui fons bone lacrimulis.
Cumq; tumens ripa exieris uagus, haud pete florem
Ridentis calthæ, puniceámue roſam,
Sed nigras uiolas, & cæruleos hyacinthos,
Ipſa bibat mœſtam mœſta cupreſſus aquam:
Quòd ſi pulchra puella lauatum huc uenerit ulla,
Candida ſeu Nais, candida ſiue Dryas,
Dic lacrimans, ne me quæſo pulcherrima tange,
Néue meis corpus commacula lacrimis.
Hæ lymphæ non ſunt lymphæ, ſed flebilis humor,
Quem caræ dominæ mittimus inferias.

SIC tibi perpetuam donet Pomona iuuentam
Hortule, dic tanti quæ tibi cauſa mali?
Ille tuus decor in tenues euanuit auras,
Vt riget informi cum fera bruma gelu:
Non roſa formoſum calathi iam pandit honorem,
Non uiolæ ridet purpura lucidulæ.
Aruit ille ſuo uiridi cum gramine riuus,
Dædala nec dulci uoce ſuſurrat apis.

Quæq; decora albis canebat floribus, ipſa
Ponit odoratas citria ſilua comas.
Ah niuei ſubito cur nigreſcunt Hyacinthi?
Atque notis implent flebilibus folia?
Cur uiuax apium moritur, croceumq; papauer?
Et panace fuſis roſida lacrimulis?
Hortule num luges fatum infelicis Hyellæ.
Et piget extinctam uiuere poſt dominam?
Illa quidem fuerat uiuens tibi cauſa decoris,
Illa tibi moriens abſtulit omne decus.

CVM *pater inuitum Niſæ ſociaſſet Iolam,*
Veniſſetq; uiri iam noua nupta domum,
Non potuit tantos pulcherrima Hyella dolores
Ferre, nec erepto uiuere coniugio.
Sed ueluti flos uirgineo decerptus ab ungue,
Cum uita dulcis tabuit ille decor,
Tabuit ille decor, quo nil formoſius ulla
Aetas, nil unquam uidit amabilius.
Occidis infelix primo ſub flore iuuentæ,
Occidis, heu nullo tempore digna mori.
Sed tua fama ſuperſtes erit, quotiesq; uiator
Præteriens tumulum uiderit, & titulum,
Ille tuo lecto ſuſpirans nomine dicet,
Pulchrior in terris nulla puella fuit.

CVM *pulchra infelicem animam exhalaret Hyella,*
Talia cum multis dicta dedit lacrimis:
Duritia formoſe puer mihi durior ipſa,
Idem luce mihi carior, atque anima:
Tu licet ipſe meam crudeli morte iuuentam

Crudelis lympham miſeris ad Stygiam:
Non tamen ulla mihi uis carum nomen Iolæ
Obliuiſcenti deleat ex animo.
Seu Cytherea meam campis lugentibus umbram
Siſtet, ſeu campis ſiſtet in Elyſiis,
Semper ero memor ipſa tui, quamuis laticem omnem
Lethæum aridulis faucibus ebiberem.
At tu care puer pro tanto gratus amore
Tranſibis quoties heu miſeros cineres,
Dic lacrimans, heu cara puella malus tibi uitam
Abſtulit, & diro funere merſit amans.
Ah nunc ſaltem in morte quieſcas, hoc tibi Iolæ,
Qui potuit miſeram perdere, mandat amor.

Quiſquis es upilioue bonus, bona uel caprimulga,
Siſte gregem, & ſacro munera fer cineri:
Da uiolas tumulo, fundat dulciſſima uina
Cantharus, & tepido lacte madeſcat humus.
Dehinc lacrimans ſic fare, Cinis cariſſime nobis,
Nunc cinis, aſt olim candida Hyella uale.

SIC *Pan bicornis, & Pales uitam tuam,*
Tuumq́; ſoſpitent gregem,
Parum reſiſte paſtor, & pictis ſacrum
Lapidem corona floribus.
Hic eſt Hyella, quæ nec ulla pulchrior
Pauit capellas fœmina,
Nec paſtor ullus garrullam unquam fiſtulam
Inflauit ore dulcius.
Nondum miſella terna luſtra clauſerat,
Cum uidit ultimum diem.

Vt flos apricus, terra quem mater ſuo
Dulci educabat in ſinu,
Tunc primum hiare cœperat, cum tabuit
Calore tactus feruido,
Si pulchram Hyellam flore ſub primo impotens
Amoris æſtus perdidit.
At tu uiator, ſic faueat Amor tibi,
Precare terram, ut pulueri
Sacro puellæ ſit leuis, dehinc floribus
Hanc ſpargito, & felix abi.

PASTORES *teneras procul hinc arcete capellas,*
Et ſacram nigris ſpargite humum uiolis.
Neu ueteris bacchi, neu dulcis copia lactis,
Neu deſit numeris tibia flebilibus.
Hic bona Hyella iacet, pecoris formoſa magiſtra,
Iunctaq; cum domina fida capella ſua.
Illam ſæuus amor nimium infelicis Iolæ
Perdidit, hanc caræ perdit amor dominæ.
Nam ſimul exhalantem animam conſpexit Hyellam
Ipſius ante pedes concidit exanima.
Fortunata capella polo fulgere ſupremo
Dignior Icariæ quàm canis Erigones,
Si tua magna fides dominæ comes ire ſub umbras
Audet, & ante diem reddere dulcem animam
At florens tua fama uiget, ſemperq; uigebit
Exemplum ſanctæ maximum amicitiæ,
Dum ſilua gaudebit aper, dum monte capella,
Dum patulis ulmi decidet umbra comis.

DILICIAE ruris cum pulchra periret Hyella,
Cum domina periit fida capella ſua.
Non ipſam uiolenta lues, non aſpera febris,
Sed dominæ ſubita morte peremit amor.
I nunc & Pyladas, & amoris nomine Oreſtas,
Et iacta fidos Græcia Perithoos.

CVM miſera ante diem fida comitata capella,
Iret ad Infernas candida Hyella domos,
Ille malus ſæuis redimitus colla colubris
Cerberus, inuiſas qui cubat ante fores,
Non pauidam horribili tremefecit uoce puellam,
Nec rabidis illam dentibus appetijt:
Sed tremulo blandæ gannitu uocis adulans,
Et lingua lambens crura pedesq; fera,
Aetherias uoluiſſet eam remeare ſub auras,
Et tam formoſæ uirginis ire comes,
Quiq; tot Heroum magnas latrauerat umbras,
Optauit parui nunc gregis eſſe canis.

CVM nemorum decus, & culti ſolatia ruris
Venit ad Elyſias candida Hyella domos,
Obſtupuere omnes, fixoq; in uirgine uultu,
Spectabat pro ſe quisq; oculis auidis
Ardentes oculos, ſuras q;, humerosq; nitentes,
Brachiaq;, & flauas per roſea ora comas:
Atque aliquis iuratus ait, non pulchrior unquam
Venit ad Elyſios ulla puella chores.

HANC fiſtulam hoſpes, quam uides pinu ſacra
Pendere Pani Hyella poſuit maximo,

Cum

Cum iam miſella Solis aureum iubar
Linquens beatos ferret ad manes ſuum.
Hac illa pulchra fiſtula cum luderet
Nymphas canens, & furta earum dulcia,
Non aura lætis inſonabat frondibus,
Non murmurantes obſtrepebant riuuli,
Non picta garrulo auis canebat gutture.
Quin ipſe dulci carminum captus ſono
Inter greges iacebat innocens lupus.
Himella florida, & Taburne pinifer
Tu teſtis, ipſe es ſæpe miratus tuas
Motare pinus horridas cacumina.
Tunc fiſtula hæc beatior calamis fuit,
Quicunque labra doctu paſtorum terunt.
At nunc miſella fiſtula aut ſemper tacet,
Aut ſi loquaci uentus illam ſibilo
Inflauit, uſque flebiles edit ſonos
Acerba dominæ fata deplorans ſuæ,
Et ore caro baſiari expetens.
Quo nulla pulchrius, neque unquam dulcius
Puella geſſit os, neque ulla unquam geret.

QVOD *nulla nec formoſior, nec fiſtulam*
inflare dulcem doctior niueos greges
Vnquam Taburni pauit inter horrida
Pineta, paſtores tuis hunc manibus
Dicant Hyella lucum opacum, & hos duos
Fontes amœnos. qui leui cum murmure
E rupe muſcoſa alter, alter è ſpecu
Pendente decidunt, at in medio iacens

Tua oſſa fictilis urna habet opulentior,
Quàm diues Hermus, undaq; aurifera Tagi.
Hanc nos quot annis, cum Fauoni candida
Fert aura Ver inſigne floreis comis,
Dulci lyæo & lacte, & agni ſanguine
Rigabimus: tum uirgines circum integræ
Ducent choreas, & tuas laudes canent.
Hyella mons, Hyella uallis garulla
Sonabit, & cum Sol diem face aureà
Illuſtrat, & cum nox polum umbra condidit.
At magnus Alcon fiſtula, quam capripes
Illi dedit Pan, triſte carmen ordiens
Narrabit, ut te crinibus paſſis Deæ
Oreades defleuerint, cum pallidum
Videre uultum, ut arborum tonſis comis
Te ſilua mœſta luxerit, te limpidi
Fontes Hyella, te Taburni horridæ
Fleuere cautes, cærula ſe condidit
Sol nube, dira ne uideret funera.
Quin ſæuus ille lacrimis mortalium
Gaudens cupido flexilem arcum, & igneas
Fregit ſagittas. Quantum hyems gelu aſpero
Concreta Veri floreo cedit, rubus
Quantum uirenti acantho, agris tantum omnibus
Tibi puellæ ceſſerant. ut ramulis
In ualle myrtus auia nitentibus
Creſcit quam amico rore fontis educant
Nymphæ decentes, ſic amabilis tua
Iuuenta ſurgens enitebat, nec roſa
Rubente mane lucidum calathi ſui

Pandens honorem eſt pulchrior, nec pulchrior
Aurora, croceo cum gerit diem ſinu
Coma refulgens aurea. quis ſimplices
Mores, & artes Cypria dignas Dea
Aequare poſſit laudibus? ſeu fiſcinam
Virente hibiſco texeres, formoſius
Iurabat eſſe nil Pales: ſeu duceres
Choros ſub altis arborum comantium
Ramis, Napeæ candidæ, & Phœbi ſoror
Stabant ſtupentes, ſeu leui nemorum Deos
Calamo canebas, ſilua dulci carmine
Gaudebat, ipſe Mænalus quantum ſui
Fauni ſonora fiſtula. ſalue ò bona
Hyella, ſalue, & montibus noſtris ades.
Tu Pana maximum, & ſorores Naidas
Paſtoribus beata concilia tuis,
Morboſq; lacrimabiles precibus pijs
Auerte, lucum & uiſe ſæpius tuum.

DVM te flebilibus numeris moriturus Iolas
Cantant, ades uati candida Hyella tuo.
Tale mea carmen moduler tibi arundine, quale
Deficiens dulci gutture cantat olor,
Vt tua paſtorum uolitet uaga fama per ora,
Dum lætas ſegetes pinguia rura dabunt,
Dum flores apis, & riuos dum gramen amabit,
Dum metuet celerem tarda capella lupum.
Digna quidem fueras, quam maximus ille Menalcas
Diceret argutis ſemper arundinibus,
Et quam poſthabita Neptunine Galatea

Cantaret Siculi clara Thalia ſenis.
Et facerent, ſi te natam felicibus annis
Vidiſſent oculis candida nympha meis.
Te iuga Parnaſi reſonarent, te iuga Pindi,
Notior Arcadiæ nulla puella foret.
Per nemora, & ſiluas inciſum cortice leui
Mille tuum nomen uiueret arboribus.
Tu quoque par eſſes Amphionio Aracyntho,
Et par Mænalijs care Taburne iugis.
Magne pater tali fortunatiſſime alumna
Tu uiridi ſeruas oſſa beata ſinu,
At miſera ante diem crudeli funere rapta
Iuit ad infernas non reditura domos.
O mihi Threiciam citharam ſi Muſa dediſſet,
Quæ potuit ſiluas ducere montiuagas,
Per tenebras Orci, per pallida regna ſilentum
Quæſiſſem manes cara puella tuos.
Nec me tergemino terreret Cerberus ore,
Nec toruæ anguineis crinibus Eumenides:
Vel mecum uitæ repetiſſes lumina, uel me
Obrueret Stygio mors uiolenta lacu.
Sed citharæ ſi nil prodeſſent fila canoræ,
Mouiſſem fletu numina dura pio.
Vidißent umbræ tenues regemq; ſuperbum,
Tiſiphonemq; malis illacrimare meis.
Sic licet ille fero crudelior angue Tyrannus,
Non uacuum blandi pectus amoris habet.
Ipſum etiam, qui cuncta domat, Cythereius ales
Vicit, & inuito lenia corda dedit,
Tempore quo magnæ Cereris pulcherrima nata

Ad nigras Erebi candida uenit aquas.
Illa quidem caris nymphis comitata legebat
Purpureos flores ſaltibus Enna tuis,
Iamq́; parans in lucidulo ſe fonte lauare
Traxerat è niueo mollia uincla pede,
Cum pauidam, & matrem queribunda uoce uocantẽ
Abſtulit infernis luridus Orcus equis,
Nec ueritus natam Iouis eſt uiolare ſupremi,
Tantum forma poteſt, & uiolentus amor.
Cur igitur caram mihi non donaret Hyellam?
Cur lacrimis flecti nollet amantis amans?
O qui pallentes Erebi me ducat ad umbras,
Et genibus ſiſtat me pater Orce tuis
O quales tibi manarent mea lumina fletus.
Funderet ò quantas lingua diſerta preces.
Me certe facerent pietasq́;, dolorq́; diſertum,
Verba miniſtraret dulcia dulcis Amor.
Quid loquor infelix? nulla eſt reuocabilis arte,
Cum ſemel extincto lumine uita fugit.
Non reuocat Syringa ſuam Pan magnus ad auras
Non Phœbus reuocat te Cypariſſe tuus.
Ipſe foret quamuis Cybele gratiſſimus Attis,
Liquerat infernas non tamen Attis aquas.
Ah quoties nato mater Berecynthia dixit,
Per lac, quod dederunt ubera noſtra tibi,
Perq́; uteri tolerata decem faſtidia menſes,
Redde oro puerum Dis mihi care meum.
Non ego, felices Superum tranſlatus in oras
Tithoni uiuat ſecula longa, peto.
Auroræ liceat carum ſeruare maritum,

Aequalemq; Deis reddere cœlitibus.
At mihi cum paucos Attis ſeruiuerit annos;
Ad tenebras redeat flebilis umbra tuas.
Nunc pia templa colens Diuis operetur, & omnes
Per populos ritus, & mea ſacra ferat.
Dulcia purpureæ nunc carpat dona iuuentæ,
Nunc decoret ſiluas candida forma meas.
An magnum eſt, animam ſi de tot milibus unam
Des matri, uitam quæ dedit ipſa tibi?
Sic lacrimans ait, ille ſuis immanior umbris
Maternas dura reſpuit aure preces.
Vix licuit miſeræ manes deſcendere ad imos,
Atq; umbræ dulci baſia uana dare.
Crudelis Pluto, nimium crudelia fata,
Quæ uitæ nullas heu poſuere moras.
Cum ſiluam glacialis hyems ſpoliauit honore;
Vere nouo ſiluæ læta iuuenta redit.
Occidit Oceani cum Sol demerſus in undas,
Naſcitur adducto pulchrior ille die.
At nobis nec læta ſuo cum uere iuuenta;
Nec merſa immitti funere uita redit.
Vltima cum Parcæ legerunt fila ſeueræ,
Vrget perpetuus lumina clauſa ſopor:
Quem tamen æterno celebrarint carmine Muſæ;
Ille uel inuita morte ſuperſtes erit.
Sic uiuis, uiuesq; æternum pulcher Alexi,
Et tu cum Gallo nota Lycori tuo.
Pan nemorum decus, & Satyri, Nymphæq; decentes,
Quæ blando agreſtes uritis igne Deos,
Si formoſa pie coluit uos ſemper Hyella,
Si mea uos ſemper dulcis auena canit,

Vos facite, ut longum uiuant mea carmina in æuum,
Et cum carminibus candida Hyella meis.

HAS lacrimas, atque hæc imo ſuſpiria corde
Tracta gemens libo candida Hyella tibi.
Hæc tibi nunc, mox uitam ipſam libabo, animámq;,
Cumq; tuis miſcebo oſſibus oſſa mea.
Quosq; maritali non iunxit teda Hymenæus,
Funera iunget Mors uiolenta face:
Quòd ſi nupta meum conſcendit Niſa cubile,
Non tamen unquam animum ceperat illa meum,
Sed mea me pietas patri parêre coegit
Impia me durus perdidit ipſe pater:
Si fallo, haud ambo terra tumulemur in una,
Nec tua ſit felix manibus umbra meis.

CVR, ah cur ullo placui tibi tempore? mortis
Si mea uita tibi cauſa futurus eram.
Cur me tam pulchrum cari genuere parentes?
Cur calamos dono Pan dedit ipſæ ſuos?
Queis ego formoſas poſſem mollire puellas
Cantando, & duris lenia corda dare.
Quid formam queror, aut calamos nocuiſſe canoros?
Perfidia perijt cara puella mea.
Ah ne meis potui thalamis admittere Niſam?
Vimne preces duri tantam habuere patris?
Fugiſſem durumq; patrem, patriamq;, priusq;
Fudiſſem multo ſanguine dulcem animam,
Sed fundam, pœnasq; dabo tibi candida Hyella,
O cari manes, ò præcor eſte boni,
Vos puerum ueſtra linquentem lumina cauſa

Optatum læti ſuſcipite in gremium.
Et qui me nimio ſponſum cupiſtis amore,
  Iungite nunc dulcis gaudia coniugij.
Sancta ueni, noſtriſq́; faue Proſerpina tedis,
  Fauſtaq́; purpureus carmina cantet Hymen,
Quiq́; olim ualida coniunxit utrunque catena,
  Viuat in Elyſia ualle perennis amor.

PAN pater, & ueneranda Pales, Fauniq́; ualete,
  Tuq́; mihi quondam care Taburne uale,
Vos mihi uos miſero ſiluæ placuiſtis opacæ,
  Dum niueum in uobis pauit Hyella gregem,
Et mecum tenera furtim ludebat in herba
  Ludere cum magno digna puella Ioue.
Tunc mihi purpureo fulſerunt lumine ſoles,
  Tunc fuit heu nimium candida uita mea.
Nunc nemora, & fontes, & cœli lumen, et umbræ,
  Nunc ingrata meis omnia ſunt oculis.
Mors mihi ſola placet: mors ò dulciſſima rerum
  Huc ades, & uitam mors bona redde mihi,
Illa meam uitam rupes habet, illa ſepulcro
  Seruat delicias terra beata meas.
Paſtores illa dominæ me iungite in urna,
  Taliaq́; inſcriptis addite uerba notis.
Formoſam tuus ardor Iola abſumpſit Hyellam,
  Te miſerum letho perdidit illa ſuo.

INGRATE Sol ortum quid approperas tuum?
Quò lux mihi, ſi luce non datur frui?
Redíſne, grex ut redeat in ſiluam meus?
At hunc Hyellæ mors acerba perdidit.

Redis, magis, magisq́; tabeſcam ut miſer?
Et te fatigem queſtibus ſemper nouis,
Dominæ reuiſens puluerem ſacrum meæ?
An tu quadrigas aureas tuas refers,
vt luminibus aliquam afferas lucem meis?
At illa lacrimis, tenebrisq́; horridis
Aſſueta lucem odere, nec radijs tuis
Imbres ſuos ſiccari amant, quibus genas
Rigant, & ora amoris uſta incendio.
Sed fulgeàs licebit, & radiantibus
Terras, maria, cœlumq́; luſtres ignibus,
Tamen omnia tenebris inhorreſcunt mihi,
Ex quo meus Sol mihi ſuam lucem abſtulit,
Deisq́; manibus occidens eam tulit.

FORMOSA myrte roſido imminens antro,
Antrum loquaci ſuaue murmurans fonte,
Fons care flet u facte amore de noſtro
O quàm beatè uiximus, quoad uixit
Hyella ueſtra, quoad puella formoſa
Mecum iacere iſta ſolebat in ripa.
Hic illa cum meo in ſinu recumbebat,
Mihiq́; in aurem ludibunda cantabat,
Tunc, tunc beatam uiximus Deum uitam,
Tunc inuidebat ipſe Iuppiter nobis.
Nunc quis miſerior Solis aſpicit lucem?
Quem ſæuiore Tartarus premit pœna?
Seu ueſtit alma luce Sol agros, ſeu nox
Placida rigat gratis ſoporibus terras,
Nunquam remittit anxius dolor, nunquam
Meos ocellos recreat quies dulcis.

vt pinguem oliuam lentus ignis abſumit,
Sic cor miſellum eſt cura ſæua, mærorq́;.
Quò dulcis abijt ei mihi decor uultus?
Quò niueus ille purpura color pictus?
Hyella quem ſuo anteire iurabat.
Iam lacrimæ exangues genas peredêre,
Modis & ora pallor inficit miris,
Et illa pulchrior hyacinthino flore
Inculta, ſquallens, hiſpidula coma horreſcit.
Miſer, ah miſer Iola tamen mori ceſſas?
vitæ, ac dolori pone iam miſer finem,
Et illa uiſe regna, quæ colunt ſancti
Manes, ubi beata degitur uita
Sub arborum ſemper uirentium ramis,
Queis inſuſurrat dulce frigerans aura,
Quam Tethyos circunfluæ parit lympha,
At ipſa paſſim lucidos parit flores,
Quos lacte puro candidi educant riui.
Illic puellæ dulcibus iocis noctem,
Diemq́; cum ſuis amantibus ducunt
Croceis amictæ carbaſis, pedes nudæ,
Omnesq́; ramis myrteis coronatæ.
Semper choreis, cantibusq́; iucundis,
Semper cachinnis tinnulis ſonant ſiluæ.
Has nec proteruus Auſter imbribus fœtus,
Nec cana nix, nec æſtus impotens tangit.
Sed ver beatas ſemper incolit ſedes
Flauas corollis mollibus comas cinctum,
Lætosq́; Flora cum ſua choros ducit,
Ningens roſarum ſuaue olentibus nimbis.

Huc te uocat puella maximis uotis
Tuasq; lentas increpat moras ſæpe;
valete ſilue, tuq; fons mihi care
vale, uale antrum, myrte floridula ſalue:
Moritur Iolas ille notus in ſiluis;
Peritus ore, fiſtulaq; cantare,
Moritur, ſuoq; uos cruore reſpergit,
Qui lacteo uos ante rore ſpargebat;
Qui uos amœnis floribus coronabat
Docens Hyellam uos ſonare formoſam:
At tu puella luce carior cara;
Qua mortua miſero mihi mori eſt dulce;
Ades, tuiſq; manibus meos manes
Amore iunge Hyella candida æterno:

HOS calamos Pan ſiluipotens tibi pulcher iolas,
Sæpe quibus cecinit dulcia furta tua,
Dum Cytherea potens, & cara ſinebat Hyella;
Quæ poſtquam dira tabe pereſa iacet;
Pro dulci Muſa, pro carminibus iucundis;
Flebilibus complet uocibus ille nemus,
Et dominam cupiens imas inuiſere ad umbras,
Non ſomnos oculis, non capit ore cibum.
At tu fortunam pueri miſeratus acerbam,
Aeternos pietas ſi mouet ulla Deos,
Aut miſero tantos aufer bone Diue dolores;
Aut illum ſiluas transfer in Elyſias.
Sed potius longum uiuat formoſus in æuum,
Et cantet laudes ſemper Hyella tuas:
Dignior haud ullus talem celebrare puellam;
vlla nec eſt tali dignior ore cani:

HANC laurum formoſa tibi formoſus Iolas
Seuit, & hanc madidis irrigat uſq; genis.
Seu tenebras Veſper, ſeu lucem portat Eous,
Et laurum lacrimis irrigat, & tumulum.
Hinc tumulus uiolas, & laurus protulit umbras;
Vmbræ iſdem creſcunt, & uiolæ lacrimis.
Cumq́; umbris, uiolisq́; amor infelicis Iolæ
Creſcit, cumq́; ipſo creſcit amore dolor.
Hic dolor heu miſerum letho dabit, hic bona Hyella
Mox pueri apponet oſſibus oſſa tuis.
Et quos felici coniunxit fœdere quondam,
Nunc infelici funere iunget amor.

HAEC dulciſſime Turriane luſi
Molli carmine, nec laborioſo,
Dum uer florida lætum agebat ætas,
Quam iocus decet, ac leues cachinni.
Nunc Muſas uocor ad ſeueriores,
Nunc rerum iuuat explicare cauſas,
Et cælum memorare, cælitesq́;
Et qui cælitibus præeſt beatis.
O molles elegi, lyræq́; dulces,
O & myrtea ſerta, fiſtulæq́;,
Fauniq́;, Dryadesq́; iam ualete,
Et cum frondiferis Hyella ſiluis.
At tu progenies Iouis ſupremi,
Patris deliciæ, Deumq́; amores.
Per quam magna canunt ſacri poetæ,
Felix Vranie mihi benigno
Ades numine, ſupplicemq́; tolle
Me tuo rutilante curru ad aſtra.

M. ANTONII FLAMINII

CARMINVM LIB. QVINTVS.

AD ALEXANDRVM FARNESIVM CARD.

FARNESI *inclyte forſitan uidebor*
Iure, ſtultus, ineptus, impudensq́;,
Auſim qui tibi ſemper occupato
Meis uerſiculis moleſtus eſſe.
Verum ad iugera multa, quæ dediſti
Agri fertilis, id mihi patrone
Magne addas rogo munus, ut puſillum
Hoc meæ pietatis, atque amoris
Pignus accipias. neque eſſe poſſum
Ingratus, neque Di boni dederunt,
Vt poßem meliúsue, apertiúsue
Id oſtendere, quàm tibi libellum
Hunc ſi mitterem, id ipſe ne recuſa
Boni conſulere, & tuum clientem
Perge, ut hactenus, obſecro tueri.

AD MVSAS.

VNDE *hic tam nouus aduenit*
Ardor? quóue mihi mens trepidans abit?
Iam iam mœnia Romuli,
Et cœtus hominum linquere geſtio,

En dulcis Polyhymnia
Phœbeos iterum me rapit ad ſpecus,
Et pulſare iubet diu
Deſuetam Aeolio pectine barbiton.
Vt fontes mihi Theſpios,
Et Cyrrhea libet antra reuiſere.
Siluamq; Aoniam, pater
Quam Phœbus tenet ac uirgineus chorus
Nympharum. citharæ quibus
Et permiſta placent carmina tibijs.
O dextro mihi numine
Adſitis ſuperum deliciæ, haud ego
Iram fortis Achillei,
Vel Graijs iaculantem Hectora puppibus
Ignem, aut terrigenum impia
Titanum cupio dicere prælia,
Farneſi decus inclyti
Alis Pindarici tollere carminis
Ad cœli uaga ſidera
Fas ſit Pierides, tunc licet ultima
Parcæ fila legant mihi,
Viuet nemo mea ſorte beatior.

AD STEPHANVM SAVLIVM, ET VLYSSEM BASSIANVM.

SAVLI *candide, tuq; Baſſiane*
Mi dulciſſime nunquid oro ſcitis
Veſtrum Flaminium repente factum
Ditem iugera magna poſſidere
Agri fertilis, & domum uenuſtam

Diuini iuuenis benignitate?
Me Farneſius inclytus beauit,
Et muſas colere ocìumq; dulce
Iuſſit, quas igitur referre grates
Dignas? quas agere, aut habere poſſim
Nullas ſcilicet, at licebit hercle
Virtutesq; tuas, tuasq; laudes
Farneſi uenerande prædicare.
Quòd ſi det mihi ſpiritum benignus
Pater Caſtalij chori, & canenti
Vires ſufficiat, profectò uiues
Semper in lepidis meis libellis
Dum uiuent monumenta litterarum.

DE SAXIS ROMAE NVPER REPERTIS

Haec ſaxa publicis notata litteris
Quibus triumphi conſulesq; origine
Ab ultima indicantur ad nouiſſimam
Octauiani cæſaris diem, tibi
Farneſius Alexander è Fori eruta
Altis ruinis magna Roma dedicat,
Vt ſint decusq;, ciuiumq; accerrima
Ad æmulandam gloriam incitatio.

DE LIBERALITATE ALEXANDRI FARNESII CARD.

Dilectus Phœbo & Muſis, ſed pauper Iolas,
Et ſemper domini paſcere ſuetus oues,
Nunc diues pecoris Farneſi munere factus,
Factus & illius munere diues agri.

Diuino iuueni meritis pro talibus ipſam
Et uocem, & calamos, ingeniumq; dicat.

AD AGELLVM SVVM.

Vmbriferæ platani, & formoſæ cypariſſi,
Antraq; muſcoſis roſida pumicibus
Nõ mea uos Nymphas reſonare docebit auena
Amplius, ad cantum me uocat alter amor.
Farneſi uirtus mihi dulcem in pectore flammam
Suſcitat, hunc ignem dulcis auena canet.
vos nomen iuuenis diuini diſcite, laudes
Semper & illius pulcher agelle ſona.

AD ALEXANDRVM FARNESIVM

FARNESI nomenq; tuum, laudesq; ſonabit
Hoc nemus, & culti uallis amœna ſoli,
Dum potero meminiſſe, tuo quòd munere diues
Muſas, & Muſis ocia grata colo.

AD EVNDEM.

HAS tibi odoratas Farneſi magne corollas
Mittit ab Aonio candida Muſa iugo,
Quòd carum Nymphis tua uirtus ditat Iolã
Reſtituens patrij dulcia rura ſoli.
Hæc cape nunc, maiora dehinc habiturus, Iolæ
Tu modo præſenti numine ſemper ades.

AD EVNDEM.

PAVperies hominum fera peſtis, & ira Deorum
Excruciare malos nata, bonosq; ſimul,

Quære alias ſedes, nam te Farneſius heros
Amplius in noſtra non ſinit eſſe domo.
Ecce uenit properans pleno lætiſſima cornu
Copia quem ſequitur dulcis & alma quies,
Illa timere famem diram uetat, altera mandat,
Vt Phœbo & Muſis ocia digna colam.
Magnus Alexander magna hæc qui donat habere,
Iure mihi magni numinis inſtar erit.

AD EVNDEM.

NE mea Farneſi properẽt ad carmina NYMPHÆ,
Néue meas curet Pan Tegeæus oues,
Si mea te præter cantabit fiſtula quenquam
Si mihi non magni numinis inſtar eris,
Et merito, mihi ſolus enim facis ocia, ſolus
Triſtitiam longe pauperiemq; fugas.

AD BERNARDINVM MAPHEVM.

*P*ONE *modum Maphæe tuis hortatibus, & me*
Scribendi finem iam ſinito facere,
Non ego ſum Muſis inimicus, ſemper amaui
Hæc ſtudia, & magno ſemper amore colam,
Sed ueluti ſolitus curſu præuertere uentos,
Atque referre domum præmia ſortis equus
Deficit, infirmæ cum ſenſit damna ſenectæ
Et genua amiſſis uiribus ægra trahit.
Sic ego, qui doctis ſolitus certare poetis
Dulcia Muſarum præmia ſæpe tuli.
Nunc feſſus iaceo morbo grauis, & grauis annis,
Ad bona nec uires carmina ſufficiunt.

Hæc eſt ingrati iuſtiſſima cauſa ſilenti,
Hoc Maphæe mihi nomine danda quies.

AD HIERONIMVM SAVLIVM PONTIFICEM BARI.

SIQVID *de Stephano tuo patrone*
Dulcis eſt tibi nunciatum, id oro
Ne celaueris, an febri laborat
Ille, ut rumor ait, procul paterna
Domo, affinibus, & bonis amicis?
O Deus mihi ſiquis addat alas,
Vt uolem citus ultimas ad oras
Galliæ, quibus is iacere fertur,
Ipſi ego omnia fratris, & parentis
Præſtarem officia, & iuuaret unà
Mori & uiuere; nam quid eſſe gratum
Queat te: amice amate nobis,
Quantum uix Pylades Oreſtem amauit?
Sed quicquid metuo ferant procellæ
Ad Partos, Arabasq;, tuq; Sauli
Alterum Genuæ decus, clientem
Bonum ſiquid amas, tuis iubeto,
Quicquid de patruele nuntiatur,
Id dicant mihi, ſic ſuperba Roma
Iam ſoluat tibi debitos honores.

AD MATTHAEVM DANDVLVM.

CARE *Dandule quid moraris? æſtas*
Maturare iubet propinqua, uerum
Ni fallor, tibi Paula dulcis uxor

Has moras facit, heu miſella ſolam
Domi te ne manere? te uidebit
Nunquam Sol oriens cadènsue lætam,
Dum coniux aberit cupitus, & cum
Laſſulam excipiet torus, doloris
Non lenimen erit, ſed uſque amaris
Ille lacrimulis tuis madeſcet,
Sic flet turtur, acuta cui tenellum
Comparem aſtulit aucupis ſagitta,
Sed tu deſine flere, non maritus
Trans alpes graditur feras, ut olim,
Sed Thuſcum Tyberim, & beata Roma
Viſet mœnia miſſus à potente
Orator patria, hic ſalubre cœlum
Hic eſt maxima ciuium ſuorum
Semper copia, & hinc tribus diebus
Ad te, ſi uelit, is redire poſſit,
Quare ſis animo bono, atq; euntem
Fauſto proſequere omine, & rogato
Votis aſſiduis Deum, benignus
Vt ſaluum tibi coniugem reducat.

AD DONATVM RVLLVM.

*Q*VID *ò Rulle ſodalium tuorum*
Spem ludis toties? ego, Priulus,
Stella, Parpaliasq;, Madiusq;,
Omnes deniq; te putaueramus
Daniuli comitem eſſe, ut ambo eratis
Nuper polliciti, ſed ille cum te
Non adduxerit, haud profectò ſcimus,

Plus ne letitiæ, an doloris eius
Aduentus ferat, illum adeſſe multum
Lætamur, ſed abeße te dolemus
Tantum, ut gaudia diluantur ipſa
Valde triſtitia, ueni ergo tandem
Nulle care, cupite, noſq; amicos
Mœrentes hilara tuo lepore,
Quodq; ab officio lucratus es iam
Cognomen tibi pluris æſtimandum
Theſauris Arabum, Indiæq; gemmis,
Id tu ſi retinere uis amice,
Caue, durus, & aſper eße pergas.

AD VLYSSEM BASSIANVM.

ERGO candide Baſſiane uiuis?
O cara mihi carior ſalute
Iucundiſſime Baſſiane uiuis?
Dulcis littera litteris notanda
Aureis mihi nuntias ne uere
Meum uiuere Baſſianum? at illum
Rumor dixerat eßé iam ſepultum,
Rumor peſſime penè me ſepulcro
Dediſti mala tanta nuntiando.
O factum bene Baſſianus ille
Phœbi delitiæ, perire nunquam
Dignus, en ſuperum benignitate
Viuit. Flaminio tuo ſuperſtes
Viuas ò utinam uenuſte amice,
Nec de te mihi fama tale quicquam
Poſthac nuntiet, ipſe uitam in iſtam

veni te prius, hinc prius recedam,
Te ſpectem moriens, meos tu ocellos
Cara claude manu, pijs ſepulcrum
Humecta lacrimis, diuq; uiue,
Te ſuperſtite Baſſiane care
Non omnis moriar, meiq; magna
Pars uiuet, mihi crede, adhuc ſuperſtes.

AD IOANNEM BAPTISTAM PHILIARCVM.

DIC oro Philiarche mi, uirorum,
Quotquot Thuſcia uel tulit, ferétue
Candidiſſime, num domus paterna,
Et domeſtica gaudia, & tuorum
Aſpectus tibi profuere tantum,
vt illa aßidua, & periculoſa
Deſtillatio ceßerit? fuerunt
Sæpe lætitiæ fugaremorbos
Longe fortius arte, quàm ſaluber
Phœbus inſtituiße filiusq;
Phœbi dicitur, hoc tibi ſecundus
Si Deus dedit, O nimis beatum
Sodalem tuum, & o nimis benignum
Tuo Flaminio Deum, profecto
Nil mihi poterant mage expetitum
votis omnibus euenire, non ſi
Frater delitiæ meæ relicto
Sepulchro ad ſuperas redißet auras.

AD LVDOVICVM BECATELLVM.

NE uiuam bone Ludouice, ni me
Et mei miſeret tuiq;, nam quis
Deus, uel mala ſors utrunq; ſemper
Captiuum tenet vrbis in tumultu?
Si nos ambitio, pecuniæue
Augendæ premeret ſitis, tacerem;
Sed cum diuitijs, honoribusq;
Magnis ocia præferamus, ah cur
Romam præferimus meo Lauino;
Albinoq; tuo? ò uenuſti agelli
Muſarum domus; & quies laborum
Tam longe mihi uita num manebit;
Vt meos ſatiare poſſim ocellos
Veſtro dulci, & amabili decore?
O tandem placida, & beata rura
Nos carum accipite in ſinum, nec ulla
Vis auellere poſſit, hic & hædo,
Et pomis, oleaq;, penſiliq;
Vua nos alitæ, & ſimul ſupremum
Tempus uenerit, oſſa ſub uirenti
Lauru condite, qua fugit per herbas
Suauem riuulus excitans ſuſurrum.

AD HERCVLEM SEVEROLVM.

HERCVLI mea Muſa fer ſodali
Hæc bono bona dicta, quòd Fauoni
Iam tepor redijt, tulitq; ſecum
Dulcis tempora ueris, urbe Roma
Tuus Flaminius relicta agellos

Suos uiſere cogitat, paterna
Quos domus tua cernit, ipſe uerò
Quid tandem facies? tumultu in iſto
Nimirum remanebis, & clientum
Magnis agminibus premere ſemper.
O tandem ſapias tibi, tuæq;
Vitæ conſule, nòn uides, ut ætas
Labitur fluuij rapacis inſtar;
Quem niues aluere? quid laboras
Ergo diuitias parare inanes?
Cum tantum patrimonij relictum
A tuo tibi ſit parente, quantum
Eſt ſatis, ſine uulgus imperitum
Falſa imagine ludi; at ipſe, mentem
Cui DEUS *dedit expolire pulchris*
Artibus, patriam reuiſe caram,
Fratrēq; unanimē, bonosq; amicos;
Et dulci fruere ocio, libellis
Paruis vergilijq;, Tulijq;
Mutās magna uolumina illa legum,
Quæ laſſare ualent feros gigantes;
Et uires adamante firmiores.

AD FABRITIVM BRANCVTIVM

O DIEM *nitueum, & nimis beatum;*
Quo tam ſuauiter, atq; delicate
Simul uiximus ò uenuſte amice;
Dum curis procul omnibus fugatis
Dulci colloquio, facetijsq;
Horas fallimus, hoc modo poetæ

Ferunt Eliſijs pios uiretis
Aeuum degere. Di boni, ac benigni
Vos opes alijs date atque honores,
Nobis aßidue uidere lucem
Heſternæ ſimilem, eſt ſatis, ſuperq́;.

AD IO. FRANCISCVM CASERTAM DE VRBIS CASERTAE AGRO.

QVID *tantis precibus Caſerta charum*
Vocas Flaminium Caſertæ ad agros?
Te deſiderium quidem fruendi
Mei ſollicitat, ſed ipſe tanto
Magis te cupio uidere, quanto
Es me amabilior, quid? iſta ueſtra
Tam felicia, tam uenuſta rura
Quem non alliciant ſuo lepore?
Adde, quòd mihi reddidere uitam,
Cum uis tabifica intimis medullis
Serpens lurida membra deuoraret.
Iſtic & mihi Muſa tam benigno
Semper numine fauit, ut canentem
Stuperent Dryades, meumq́; pictis
Ornarent Satyri caput corollis,
Quæ tellus igitur tuo ſodali
Queat gratior eſſe? nulla certe:
Nec tamen uenio negotiorum
Dura compede uinctus, at uenire
Cum primum dabitur, uolabo, teq́;
Reuiſam & tua rura amice dulcis.
Non minus cupide, ſuam puellam

Quam uiſit iuuenis, locum in remotum
Quem coegerat ire uis paterna,
Si qua forte reuinctam amore mentem
Poſſet ſoluere filij furentis.

AD SEBASTIANVM CONRADVM.

IAMPRIDEM *Stephanus Columna princeps*
Clarus militiæ, domiq; doctum
Quærit filiolis ſuis magiſtrum,
Nec doctum modo, ſed pium, & uenuſtis
Cultum moribus. hic labore paruo
Non paruum faciet lucrum, quot annis
Nam ſeſtertia quina conſequetur,
Patronumq; ſibi parabit auri
Magno pondere pluris æſtimandum.
Hunc tu ſi potes inuenire, ad Vrbem
Statim mitte, peritus, elegansq;
Et uir non malus ille ſit, neceſſe eſt,
Quem tu iudicio tuo polito
Vir doctiſſime & optime approbaris.

AD LAVRENTIVM GAMMARVM.

QVOD *numen male amicum amice care*
Hanc mentem tibi miſit, ut relicta
Roma, frigore ſæuiente adires
Ad gentem horribilem, trucemq; ? tu ne
Vates candide, cui Marone digna
Phœbus ſcribere donat, efferata
Iſta in Barbaria morare ? quis iam
Neget ſidera celſa poſſe Olympo

Labi tartara in ima? at inſcientem
Ne malus male perdat error, audi
Quid Phœbus pater, & nouem Camœnæ
Prædicant tibi, ſi manere pergis
Iſtic, ex lepido, & bono poeta
Fies Meuius, & tuos libellos
Vitabit lue peius & ueneno
Quicquid eſt hominum elegantiorum.

AD BARTHOLOMEVM RICCIVM.

AH iam rumpe ſilentium iocoſe
Olim, nunc nimium ſeuere Ricci,
Num tu ſic ueterum flagras amore
vt Tulli puta Cæſarisq; , uiuos
Vt iam pro nihilo putes amicos;
At hoc Tullius improbat, iubetq;
Te ſui cupidos habere caros,
Nec ſolum cupidos ſui, ſed omnes
Quos uirtus aliqua, probiq; mores
Adiunxere tibi. Sed heus amice
Quid rerum geritur? notare pergin
Quicquid ad proprie, eleganter, apte
Loquendum ualet? id beare lingua
Nos prædiuite, id eſt latinitati
Suos reddere priſtinos honores,
Quare per Ciceronis & Terenti
Manes te rogo, perge, finibusq;
Pelle barbariem Italis, Latinæ
Linguæ te ueneremur ut patronum.

AD PETRVM MYRTEVM.

TE conſanguineum meum eſſe iactas;
Et hoc nomine gratiam aucuparis
Per urbes Italas; meiq; amici
Dant tibi hoſpitium; pecuniamq́;,
Quam ſtatim male diſſipas; ſed audi
Mendax Myrtee, cuius & parentes
Ignoro & patriam, genusq́;, ſi tu
Vir frugi incipis eſſe temperansq́;;
Quin fias mihi filius, nepósue
Non recuſo equidem; ſed eſſe pergis
Si nequam; & balatro impudens, caueto;
Auſis dicere te meum propinquum;
Ne læſa patientia furentem
Camœnam experiare; num ferendum eſt;
Falſo nomine te propinquitatis
Mea ad flagitia, & dolos abuti?

AD ALEXANDRVM PICOLOMINEVM.

O SI dent mihi Cælites; ut, ante
Flora quàm ueniat ſuprema, uerè
Fiam talis amice, qualis à te
Pulchro carmine pingor; eſſe talis
Et certe cupio, & laboro, uerum
Ad hanc uſq; diem meo labore
Nihil proficio; timor, cupido;
Cordis gaudia uana, itemq́; uani
Dolores magis in dies, & horas
Mentem ſollicitant miſellam, in alto
Sic Notus; Boreasq́; ſæua quondam

Miſcent prælia, at ipſe fluctuantem
Tranquilla, ſapientiæ ſerenans
Cor meum monitis, quibus Lycei
Magiſter nitidi tuum repleuit
Ob id pectus, ut ipſe mente ſana
Aegrotis animis queas mederi.

AD AVGVSTVM COCCEIANVM.

SIC *te candide amice nullus unquam*
Cæleſti Sophiæ, patriq; Phœbo
Poſſit carior eſſe, dic amabo,
Num uere mihi dixit Hadrianus,
Te deſcribere, quicquid ipſe ludo
Molli carmine per iocum, atque riſum?
Hoc tu ſi facis, O nimis beatam
Muſam Flaminij. graues, proterui,
Mordaces critici uenena dentis
veſtri nil metuo, quod approbarit
Auguſtus meus, id probent, neceſſe eſt,
Et Phœbus pater & nouem Camœnæ.

AD FERNANDVM TORREM.

FERNANDE *optime noſter hic libellus,*
Iandudum cupit ad tuos penates
Ire, quòd ſoleat fauere nemo,
Vt tu, uerſiculis meis, eosq;
Tantis tollere laudibus, ſed hercle
Si rem iudicio tuo eleganti
Aptam uis gerere, arrogantis huius
Spem falles, calami notans litura

Seuere omnia, quæ minus latine
Aut garrire putabis infacete
Muſam putidulam tui ſodalis,
Qui te non minus ac ſuas medullas
Propter eximium tuum leporem
Amat, ſed tamen addet huic amori
Ingentem cumulum, ſuum libellum
Si tractaueris, ut ſupra rogauit.

AD CAMILLVM
RASTELLVM.

QVIS *hæc carmina tã uenuſta donat*
Tibi ſcribere? non magiſtra certe
Ars tantum ualet, & iuuenta molli
Vix languine ueſtit ora, Phœbus
Ergo Phœbus amabili lepore
Tuo captus habere dat poetæ
Nomen, numine te Camille dulci
Afflans, ſic Maro, ſic tuus Tibullus
Ludebant pueri ſuis camœnis
Olim carmina digna, ſic & Orpheus
Vix primã attigerat tener iuuentam,
Cum docta fide riuulos morantem
Viderunt Dryades, ſimulq; myrtos
Formoſi pueri Lyram ſequentes,
Qua poſt & rigidas agebat ornos,
Et fugam uolucris tenebat Hebri.
Ergo tu quoque perge, creſcet ætas,
Phœbi creſcet amor, boniq; uires
Creſcent ingenij, tuumq; fama
Nomen inſeret optimis poetis.

AD FRANCISCVM ROBORTELLVM.

GRATVLOR, tua uota liberales
Audiuiſſe Deos, in Vrbe uiues,
Qua nullam neq; terra pulchriorem
Nec latum mare fert docebis illic
Prolem nobilium, uetuſta quicquid
Seruant Græca uolumina & Latina
Scriptum puriter, eleganter, apte.
At canicula cum furit, relicta
Vrbe, quam mare cingit, ad liquentem
Meſulum properabis, ut tepore
Veris perpetuo fruare, Sicus
Elegans iuuenis domo uenuſta
Te lætum excipiet libens, ſed ædes
Tui Flaminij ſimul uidebis,
Flens dices, mihi carior medullis
Meis candide Marce quid morari
Gaudes tam procul à domo paterna?
Non te nutrijt hic tenella mater?
Non hanc ludere per uiam ſolebas
Puer cum pueris? quid ergo dura
Caute durior hinc abes tot annos?
Siquis te Deus huc repente ſiſtat.
O quæ gaudia, qui forent utrinque
Sermones. age mitte iam querelas
Robortelli, aderit uolens, nec à te
Latum Flaminius recedet unguem,
Dum frui poterit tuo lepore.

AD ADAMVM FVMANVM DE OBITV VIOLENTILLAE VXORIS ROMVLI AMASAEI.

INVITVS tibi dico Adame, noſtri
Romuli perijt pudica coniux,
Tam pudica, domusq́; tam regendæ
Sciens, tam ſobolis ferax uenuſtæ,
Quam facundus, & artium eſt bonarum
Doctus, qui fuit illius maritus.
Hoc ducente bonus poeta factus,
Oratorq́; bonus bonum magiſtrum
Conſoleris oportet & ſoluto,
Et iuncto pede, ſic leuabis ægram
Mentem illius, & eloquentis ipſe
Et pij ſimul aſſequere nomen.

AD MARIVM SAVORGNANVM.

MARTIS delitiæ, Mineruæ amores
Mari candide peſſimus poeta
Sed uir ſat bonus, ut reor, tuoq́;
Non indignus amore, amoris ardens
Flamma ob mirificum tuum leporem,
Cui cedunt reliqui omnium lepores,
A tua petit hoc benignitate,
Non parem ut tribuas amorem amanti,
Sed ut te patiare amari ab ipſo:
Quanto maximo amore ab ullo amari
Poteſt, qui ſit amore ſummo amandus.

AD FRANCISCUM TORELLUM.

O Flos candide Galliæ Togatæ
Ante annos animum gerens uirilem,
Quid ah quid iuuat urbe abeſſe? qua Sol
Nihil nobilius uidebat olim
Nec idem uidet, aut uidebit unquam,
Toto quod queat orbe comparari.
Hæc te nutrijt, hæc domo paterna
Tibi carior eſſe debet, ipſa
Nam te ſola capit, tuaq; geſtit
Virtuti dare debitos honores,
Quare, ſi ſapis, aduola, & cupito
Nos omnes hilara Torelle uultu.

AD MARCELLUM CERVINUM, ET FRANCISCUM SFONDRATUM CARDD.

Quòd Faernum hominem bonum, atque doctum
Amo non ſecus atque memetipſum,
Eius gaudeo commodis perinde
Ac meis proprijs, quòd ergo per uos
Summo à principe conſecutus ille eſt,
Quicquid ad bene, commodeq; agendam
Vitam optabat, id hercule obligauit
Me uobis ita candidi patroni,
Vt deuinctior eſſe nemo poſſit,
At uos qua pietate iam tueri
Cœpiſtis lepidum meum ſodalem,
Eadem pietate, firma ut hæc ſint
Et perennia dona, prouidete.

AD BERNARDINVM MAPHAEVM CARD.

Qvantum gaudet amans ſuæ puellæ
Caſto coniugio potitus, æger
Quantum geſtit ab imminente fato
Ereptus ſubita medentis arte,
Tantum Flaminius cliens galero
Gaudet purpureo Maphæe, ſumma
Quem uirtus tibi tradidit, Deumq;
Votis omnibus orat, ampliorem
Vt tibi ferat hic honos honorem.

AD PETRVM CARNESECVM DE MARGARITA HENRICI GALLORVM REGIS SORORE.

O FELIX mea ter, quaterq; Muſa,
Cuius uerſiculos puella Regis
Maximi ſoror, utriuſque linguæ
Peritiſſima cantat, hoc beato
Nuncio ſuper alta ſuſtuliſti
Cœli ſidera Carneſece carum,
Vetuſtum, unanimem tuum ſodalem.
I nunc peſſime liuor, i libellos
Meos carpere perge, Margarita
Dum me iudicio ſuo tuetur,
Vos tantum & maledicta ueſtra curo
Mordaces critici, Libyſſa quantum
Latrantis Catuli Leæna uocem.

AD ALBERTVM LINVM.

QVOD petis Line mi uenuſte carmen,
Id feci lateris dolore preſſus,
Non captans hominum eruditiorum
Plauſus, ſed uenerans Deum, eleganter
Qui dictum putat eſſe, quicquid ore
Pio dicitur, hoc tibi ſequendum
Prudens iudicium, at ſequi ſuperbos
Si mauis criticos, inelegantes
verſus, quos tibi mitto, non legendi.

AD ALOISIVM PRIVLVM.

AH cur me lacrimis tuis Priule
Care conficis? hoc tuo dolore
Mors mihi fit amara, quam benigno
Deus numine donat eſſe dulcem.
vnà uiximus arcto amore iuncti,
Qualem Sol radians ab ultimo Indo
Vix cernebat ad ultimum Britannum.
Nos unum ſtudium, una nos uoluntas
Fecit unanimes, nihil placebat
Vni, quin idem amaret alter, una
Nos domus tenuit, alebat una
Menſa, lætitiæ, dolor, ſecunda,
Aduerſa unius alterum mouebant,
vt nunquam minus hic doleret illo,
Gauderètue, ſed hæc prius fuere,
Nunc cœli uocor ad domos beatas,

Vbi me uario labore functum
Manent gaudia ſempiterna, quare,
Si cordi tuus eſt tibi ſodalis
Pone flebilibus modum querelis,
Et plauſu æthereas euntem ad arces
Læto proſequere, & piam labora
vitam uiuere, mox ſimul futurus.

AD RANVTIVM FARNESIVM CARD.

T V ne, *Romulæ quem colit iuuentus,*
Pauli maxima Tertij uoluptas,
Et Graijs ſimul, & ſimul Latinis
Muſis care meam ſalutem amore
Tanto amplecteris, ut periculoſa
Febris, & lateris mei dolores
Te ſemper crucient? miſella nato
Sic parens timet unico fatigans
Fletu numina cuncta pro ſalute
Dulcis filioli periclitante.
Hoc pium officium, tuasq; laudes,
Si mors abſtineat manum rapacem,
Et Phœbus faueat, tegent tenebris
Nulla ſæcla, micabit omne in æuum
Farneſi decus inclytum Ranuti
vt pulchro radians Eous igni.

AD PHILIPPVM BONVM PONTIFICEM FAMAGVSTAE.

O QVI *nomine, mente, moribusq;*
Es bonus, mihi quàm uenis cupitus,

Vt te conſpicio libenter, ut me
Morbo lethifero diu grauatum
Aſpectu recreas tuo, tuisq;
Gratis alloquijs, tenella uirgo
Sic florem aridulum imminente morte
Liberat gelidum irrigans liquorem,
Sic gaudet patula uiator umbra
Aquoſi nemoris, ſiticuloſa
Terra iter faciens Canis ſub ortum.
O quid clarius eſt beatiúsue
Dulci amicitia? mihi periclo
Tanto euadere ſi dabunt benigni
Cœlites, erit ipſa uita cara,
Vt frui liceat bonis amicis.

AD HIERONYMVM TVRRIANVM DE IO. PETRO CARAPHA CARD.

QVID *piæ ualeant preces, benignas*
Vt Dei penetrent ſupremi ad aures,
Diſce candide Turriane. febris,
Et ſæuus lateris dolor miſellum
Tuum Flaminium furore tanto
Inuaſere, magiſtra aut ars medendi,
Et quiſquis leuat ægra membra ſuccus
Cederent, capiti meo imminebat
Mors nigris tenebris operta, honorem
Supremum mihi funeris parabant,
Infandum ueteris ſui clientis

Cum caſum miſeratus ille magnus
Carapha, Italiæ decus Carapha
Ad cœlum geminas manus tetendit
Multis cum lacrimis Deum ſalute
Orans de mea, & ecce acerba fugit
Febris, & lateris dolor, refectæ
Vires, & teneri mei ſodales
Cantu, & lætitia graues querelas
Mutarunt lacrimasq́;. Amice dulcis
Dic laudes ſuperum benignitati
Pro uita mihi reſtituta, & aura
Quòd ueſcor placita, quòd alma pulchri
Solis lumina cerno, id omne magni
Acceptum precibus refer Caraphæ.

AD SODALES SVOS.

GAVDETIS teneri mei ſodales
Me febri, & lateris dolore ſummo
Emerſiſſe, Dei ſed ipſe lætor
In primis bonitate ſingulari,
Qui mentem dederit mihi paratam
Corpus linquere, ne ſuo rebellis
Pugnarem imperio. pater ſupreme
Tua incœpta ſecunda, & uſque eandem
Da mentem mihi, nil uelim, quod ipſe
Nolis, nil renuam, quod ipſe mandes,
Hoc unum unanimes mei ſodales
Hoc unum ex miſero facit beatum.

AD RODVLPHVM PIVM CARD.

HOC eſt magne Rodulphe liberalem
Eſſe, dum prope ianuam rapacis
Orci demoror, & ſalus miſelli
Deſperata iacet, benignitate
Summa das mihi fertiles agellos,
Vt lætus moriar meis relinquens
Tanta munera dulcibus propinquis.
Non non temporis huius iſta uirtus,
Virtus Mæonio canenda uerſu,
Non meis ita deterenda nugis.

AD MICHAELEM SILVIVM CARD.

O QVANTVM tibi debeo benigne,
Dulcis, candide Silui amabilisq́;
Quantum quis pote amari. acerba cum me
Febris ureret, & dolor ſiniſtri
Vexaret lateris, meo dolore
Dolebas meus ignis in medullis
Ingentem tibi ſuſcitabat ignem,
Nec cordi data pax miſello, amara
Peſtis dum requiem mihi negauit.
O amor, pietasq́; digna dici
Tuis carminibus poeta ſumme,
Nam mihi tenuem nimis dederunt
Muſæ ſpiritum, at eſſe mente grata
Et poſſum, & uolo, quare in omne tempus
Me totum tibi dedo magne Silui,

AD FRANCISCVM SFONDRATVM CARD.

CVM noſter mihi Carolus referret
Te dolor lateris meus dolore
Quanto affecerit, & ſalus Deorum
Mihi munere reſtituta quantum
Rurſus lætitiæ ferat, profecto
Hæc tui manifeſta ſigna amoris
Tam meo cecidere grata cordi,
Vt iam lethifero fuiſſe morbo
Vexatum, iuuet, & recepta uita
Sit mi carior, eſſe quàm ſolebat:
Nam uirtus tua rara, comitasq́;,
Et Muſis animus dicatus almis,
Nec rebus minus acer in gerendis
Sic mentem afficiunt meosq́; ſenſus,
Vt plane uidear beatus eſſe,
Si tuo uideor fauore dignus.

AD NICOLAVM RODVLPHVM CARD.

RODVLPHI decus omnium bonarum
Artium tibi gratias habere
Dignas Flaminius nequiret unquam,
Qui cum depoſitus iaceret, & iam
Mortis cuncta nigreſcerent tenebris,
Agri iugera magna cum uenuſta
Domo ab eximia benignitate
Tua tam facile impetrauit, ergo

Quod poteſt, tibi, ſe ſuamq; Muſam
Seruitute pater dicat perenni.

AD ANDREAM CORNELIVM CARD.

ECCE Flaminium tuum clientem
Saluum, & incolumen, perire quem tu
Dolebas nimis intimo dolore,
Vt iam nec lacrimas tenere poſſes,
Nec dulcis tegeret quies ocellos,
Quæ tanti facio, graues labores
Vt non pœniteat ſubiſſe morbi.
Nimirum tibi ſic placere, laus eſt
Longe maxima, quem genos ſuperbum
Ornat Scipiadum, probiq; mores,
Et feruens amor artium bonarum, &
Sacri purpura nobilis galeri.

AD NINVM AMERINVM.

QVOD Muſis, & Apollini uenuſto
Agis carmine gratias amice
Pro uita mihi reddita, nec alter
Eſt te lætior, haud mihi uidetur
Mirum, nam pereunte me neceſſe eſt
Bonam partem animæ tuæ perire.

AD BARTHOLOMAEVM CAVALCANTEM.

MAGNA pars animæ meæ benignus
Tibi uiuere ad ultimam ſenectam

Sic donet Deus, ut perire dulci
Tuo Flaminio magis moleſtum
Erat ob nimium tuum dolorem
Quàm dulcedine uitæ, & eſſe mortis
Cæco à limine reſtitutum ad alma
Solis lumina, id eſt mihi ſuaue
In primis tui amore, luce cara
Cui ſum carior. hæc amice rerum
Iucundiſſime ueri amoris expers
Verba dixerit eſſe blandientis,
At tu nil magis credis eſſe uerum,
Omnes qui ſuperas amore amantes.

AD LVDOVICVM BECCATELLVM

IAM iam deſine mollibus querelis
Fatigare Deos amice dulcis,
Nam uicti citharæ tuæ canoræ
Modis flebilibus mihi negatam
Vitam reſtituere, quæ ſub imas
Iam terras fugiebat, ergo uincis
Docta Calliope ſatum, miſellam
Qui fruſtra Euridicen profundo ab orco
Ad cœli placidas uocauit oras,
Quamuis & uolucres teneret Euros
Canendo, Eumenidasq; mitiores
Poſſet reddere bimulis puellis.

AD DAMIANVM DAMIANIVM.

O LVX Trinacriæ feracis, ægros
Qui iam depoſitos rapacis orci

Eripis manibus, diuq́; ſanos
Iubes uiuere, ſi mihi dediſſet
Muſa pro meritis tuas canendo
Laudes dicere, me beatiorem
Nullum Roma uideret, & recepta
Tuo munere uita cara longe
Mihi carior eſſet, at merenti
Cum dignas nequeam referre grates
Quod unum ſupereſt, Deum rogabo,
Vt ſicut tibi prorogare uitam
Humano generi, unica eſt uoluptas,
Sic te coniuge cum bona ualentem
Sinat uiuere plurimos in annos.

AD EMANVELEM CHIVM.

NEC te candide Chie præteribo,
Qui rurſum mihi das habere uitam
Arte Pæonia, ſalubribusq́;
Succis, officioq́; ſingulari.
Vt paſtor rabidi lupi cruento
Agnum deripit ore, ſic uoracis
Orci faucibus extrahis miſellum
Tuum Flaminium Deo iuuante.
Quare dum mihi uita, quam dediſti,
Suppetet, nihilo minori amore
Te colam, optimus optimum parentem
Quàm natus colit, & ſuprema quando
Rurſus uenerit hora, quanquam amara
Potem obliuia, non tamen licebit
Tuæ non memorem eſſe comitatis.

AD FEDERICVM DONATVM.

QVOD ſpiro Federice, quòd tueri
Datur lumina cara cœli, id omne
Haud parte ex minima tibi libenter
Acceptum refero, febris furebat,
Necabat lateris dolor, ſupremam
Horam iam mihi cuncta nuntiabant,
Cum tu quam dedit ipſe Phœbus, arte
Morbum lethiferum fugas, ut acer
Spiritus Boreæ tenebricoſa
Cœlo nubila pellit, ergo uitam,
Quam mihi ſuperum benignitate
Donaſti, tibi dono, meq́; totum
Grata mente dico, meosq́; ad unum
Omnes, qui pereunte me periſſent.

AD HIERONYMVM PONTANVM.

QVO te nomine dicam amice care?
An ſenex iuuenem uocem parentem?
Qui febri, & lateris dolore preſſum
Nunquam deſeris, aſſidens iacenti,
Vt pullis auis, an uocem ſalubris
Phœbi ſanguinem? ab imminente fato
Qui me ſurripis, & ualere donas.
Sis quocunque tibi placet uirorum
Humaniſſime nomine, eſſe nullum
In terris modo iudices parentem,
Qui plus filiolum ſibi ſuprema
Natum diligat unicum ſenecta,

Quàm te Flaminius ſuæ ſalutis
Patrem diligit, hoc amice dulcis
Non uerum minus eſt, nitere ſolis
Quam lucem, aut tenebris diem fugari,
Cum nox cæruleo reuecta curru
Ocellis hominum irrigat ſoporem.

AD IVLIVM SAVLIVM.

O Quantum gemui uenuſte Iuli,
Cum febris tua membra paſceretur,
Nec finem faceret, diem ſupremum
Intentans media tibi iuuenta.
Me tui miſerebat & parentis
Caræ, qua mulier nec ulla uiuit,
Nec uiuet melior, miſella quantos
Angores tulit audiens iacere
Natum depoſitum. Sed ecce ueſtram
Dum uicem doleo, dolor ſiniſtrum
Inuaſit latus, & ſiticuloſa
Febris incubuit mihi per artus
Furens, ut fera flamma cum uetuſtam
Siluam corripuit ſemel, uagatur
Vorans omnia, nec tamen periculum
Sic me perculerat meum, pericli
Quin tui meminiſſem, acerbus ergo
Me dolor geminatus enecaſſet,
Ni Deus miſerans utrunque letho
Præſenti eripuiſſet, ille nobis
Donat uiuere, nos patri benigno
Vitam, & omnia noſtra conſecremus.

AD FEDERICVM ELEPHANTVTIVM.

Qvòd ſolet Federice docte fama
Mali nuntia latius uagari,
Illam ſuſpicor ad tuas tuliſſe
Aures, Flaminium iacere febri
Confectum & lateris dolore, nec iam
Vllam ſpem reliquam ſalutis eſſe
Quo tuo mage nil acerbum amori
Poſſet accidere, ergo mens miſella
Vt omnem abijciat metum, ſodali
De tuo accipe nuncium, quod optas,
Et uiuo, & ualeo bene, profundo
Lethi à limine reſtitutus, & iam
Meas delitias Bononienſes
Paro uiſere, ſcilicet Lauinum
Amœnum, nitidum, ſalubrem agellum
Vbi te fruar, & diu cupito
Tuo dulce, & amabili lepore,
Quo ſic afficior, beatus eſſe
Vt planè uidear, uidere caros
Cum uultus datur, & tua morantes
Soles condere collocutione.
Quare mi hoſpitium para diebus
Paucis & ſimul oſculationes
Centum, quæ mihi erunt ſuauiores,
Quàm matri tenere puella pulchra
Quæ dat ſuauia, cum remota ab urbe,
In qua nupta fuit ſuos reuiſit.

AD FRANCISCVM BOLOGNETVM.

I Quæſo mea Muſa dulcis agrum
Citis curſibus ad Bononienſem,
Nunciumq́; feras bonum, ac beatum
Vni ex unanimis meis amicis
Franciſco lepidiſſimo poetæ
Quem dolor lateris meus dolore
Tanto conficit, ut cibum miſellus
Non poſſit capere aut ſoporem ocellis,
Sed ſemper iaciat graues querelas
In Deos, medicosq́;. Dic dolore
Pulſo lethifero ſuum ualere
Carum Flaminium, ergo & ipſe luctum
Tradat Aeolijs Notis ferendum
Trans alpes, Adriámue, tum benignis,
Qui uitam mihi reddidere, Diuis
Dic laudes cithara canat Hetruſca,
Laudes, quas ſtupeat gens amica
Illi Thuſcia plurimos in annos.

AD IACOBVM PACTVM.

PActe candidus ille Baſſianus,
Qui te diligit ut bonum parentem,
Retulit mihi te dolore tanto
Affectam ob lateris meum dolorem,
Vt, ſi uel tibi filius, patérue
Forem, non grauius dolere poſſes.
Hæc dulciſſimus ille Baſſianus
Cum narraret, amoris excitauit

Tantum ignem mihi in intimis medullis,
Vt qui te prius unice colebam
Propter ingenium bonum, bonosq́;
Mores, addiderim meo huic amori
Ingentem cumulum, uelut puſillus
Ignis cum excidit alto in æſculeto
Paſtori, frutices, rubosq́; primum
Paſcitur fera deinde flamma creſcit
Vagans arboribus, pereſa donec
Silua magna reſedit in fauillas.
Ergo tum probitate me licebit
Vincas tum uaria eruditione
At uero ſuperare amando, amice
Profecto tibi non licebit unquam.

AD MARIANVM. VICTORIVM.

SI qua te Mariane cura tangit
Tui dulcis amiculi fidele
Da mi conſilium, cauebis autem,
Ne te fallat amor mei uidendi.
Ecquid tu ueniendum ab urbe cenſes
Iſtuc Flaminio? hic habemus hædos,
Pullos, optima uina, habemus umbras
Hortorum, & medicos bonos, meiq́;
Amantes, domus hic ſalubris, ampla,
Et eſt hic hominum elegantiorum
Valde copia magna, qui libenter
Me uiſant male firmum, adhuc atrocis
Morbi relliquijs grauatum; amice
Hæc tu commoda compares, neceſſe eſt,

Cum ueſtris, mihi deinde, quid gerendum,
Præſcribes, maneámne in urbe, ubi ægre,
Nec ſatis bene conualeſco. præſtet
An ueſtras latebras adire, qua uix
Humano pede ſemitam eſſe tritam
Affirmant aliqui, tamen quod ipſe
Ad me ſcripſeris, id putabo uatis
Ore ueridici fuiſſe dictum.

AD VINCENTIVM PARPALIAM.

CRAS *ò Parpalia, ut ſoles, parabis*
Elegans mihi prandium, tuiſq;
Conditum ſalibus, facetijſq;
Nam quo tempore me febris, maluſq;
Tentauit lateris dolor, miſello
Nil primoribus ex eo labellis
Fas fuit tetigiſſe, quod palato
Gratúmue accideret, forétue alendis
Aptum uiribus, hinc eas, & ipſum
Corpus perdidi, & umbra inanis eſſe
Iam mei uideor, tuo lepore
Si tamen dabitur frui, tuiſq;
Intereſſe epulis frequenter, æſtas
Ante quàm ueniat propinqua, fiam
Ex macro, inualidoq; fortis, atque
Turdo obeſior, uua quem uoracem
Diu nutrijt, aut oliua pinguis.

AD DAMIANVM DAMIANIVM.

O VINUM tenue, aureum, ſuaue
Inſtar nectaris, o merum Deorum,
Vitę præſidium meæ fugacis,
Cedant Pæonij tibi liquores,
Et quicquid remedi ſalubrioris,
Oſtendit medicæ repertor artis.
Iacebant lateris dolore membra
Semimortua, febris æſtuabat
vt fornacibus ignis, ipſe plantas
Lethi limina dura transferebam,
Cum tu languidulos fluens in artus
Cæleſtis liquor & leuas dolorem
Et uitam mihi reddis, ergo docte
Damiane tuum merum, tuamq;
vineam aureoli mei parentem
Dulci carmine concinam, recepta
vita dum ſuperat mihi, & rogabo
votis aſſiduis Deum quot annis,
Ne uenti, pluuiæue, ſiccitáſue,
Aut uis grandinis, improbíue fures
Lædant aureoli mei parentem.

AD SVAVISSIMVM SODALEM SVVM.

TVNE uerſiculos tuos ſepulcro
Meo ſcalpere amice cogitabas?
Me uiuum potius uorent rapaces
Lupi, quàm mea mortui grauentur

Tuis uerſibus oſſa, non Typhœum
Sic uaſtum inarime premit, nec Aetna
Furentem Enceladum, mei miſelli
Manes ut premerentur à tuarum
Pondere intolerando ineptiarum,
Quare Dis ago gratias, dederunt
Qui uita mihi reddita periclo.
Tanto euadere, teq; per uetuſtum
Noſtri fœdus amoris oro amice,
Si quid acciderit mihi, prius quam
Ipſe mortem obeas, tuis moleſtis
Nugis peſtiferisq;, putidisq;
Ne uexes miſerum meum ſepulcrum.

AD BASILIVM ZANCHVM.

IVdex candide carminum meorum
Alterum tibi mitto nunc libellum
Lectũ nemini adhuc, ſed ipſe amorem
Per noſtrum ueterem rogatus illum
Et leges, relegesq; diligenter
Notans, quicquid ineſſe iudicabis
Aut dictum illepide, aut parum latine,
Quin igni dabis omnia, igne digna
Si luſiſſe putabimur, nec illa
Vel aſſis facio, tibi uidentur
Si delenda, nec ulla criticorum
Formido maledicta, ſi probantur
Tuo iudicio. uides, ſodalis
Bonus quàm tibi fidat, ipſe contra
Verba ſingula ponderabis, idq;

Non ſolum mei amore, ſed quòd error
Quiſquis commacularit hunc libellum,
Famam æque uiolabit utriusq;
Iudex candide carminum meorum.

AD SOMNVM.

HVc ades ò bone ſomne ueni dulciſſime ſomne,
Et mea furtiua lumina claude manu;
Somne ueni, en uolucres tibi dulcia carmina
Inuitat placido te uaga lympha ſono; (dicunt,
Te uiolæ, & lilia pulchra, tuumq; papauer,
Teq; uocant plenis Creſſia uina cadis,
Nec tamen ipſe uenis: quidnam mitiſſime rerum
Iam ſurdum precibus te facit eſſe meis?
Non ego uel fœdo maculaui crimine uitam,
vel populi mores, & malefacta ſequor
Si neſcis ego ſum Muſarum ſomne ſacerdos,
Nutrijt in tenero me pia muſa ſinu,
Et citharam dedit, hos dulce tibi condere uerſus
Iam meditor, propere tu modo ſomne ueni,
Ni properas, lethi ſopor ingruit, & mea ſæuus
Lumina perpetua fundere nocte parat.
Ergo age ſomne gradum celera, ne fama uagetur
Immeritum culpa me perijſſe tua,
Nam ſi nulla meæ tangit te cura ſalutis,
At parcas famæ, ſi ſapis, ipſe tuæ.

IAM luculenta Marce pecunia
Tumultuoſum per mare curſitans
Quam comparaſti, diſce tandem

Diſce precor ſapienter uti.
Nam congerendis diuitijs modus
Hic eſſe debet, pauperiem ut tibi
Tuisq; liberis repellens
Lætus agas ſupereſt quod æui.
Ergo relictis nauibus & mari
Ad tuta ruris te refer ocia,
Inſanientis & procellæ
Dirum alij paueant furorem.
Quis non benignæ culta nitentia
Terræ minaci præferat Adriæ?
Quis candido gregi cateruas
Comparet horribiles natantum?
Quòd ſi lucellum te capit, & ſua
Sunt lucra gnauis agricolis, pecus
Saltusq;, & arua diligenti
Sunt domino bene fructuoſa,
Nam terra mater reddere diligit
Magno colenti ſemina fœnore,
Ni tu recuſas illam aratro
Aſſiduisq; iuuare raſtris.
Eſt hic agellus, uillaq; collibus
Fundata amœnis, quã liquidi ambiũt
Fontes, & arcens umbra opaca
Silua canis orientis æſtum.
His tu coemptis incipe tempora
Poſt longa tandem uiuere, coniugis
In dulcis amplexu daturus
Lætam animam ueniente letho.

AD STEPHANVM SAVLIVM.

NE tu beatum dixeris optime
Sauli, ſuperbo limine ciuium
Qui prodit hinc & hinc caterua
Nobilium comitante cinctus,
Non ſi feracis occupet Africæ
Quicquid præaltis cõditur horreis,
Gemmasq; lucentes, & auri
Poſſideat rutilos aceruos.
Nec ille felix, qui ualet omnium
Cauſas latentes cernere, ſidera
Notare doctus, & profundas
Ingenio penetrare terras.
Sed tu beatum iure uocaueris
Qui mente pura rite Deum colit,
Eiusq; iuſſa ducit amplis
Diuitijs pretioſiora,
Non ille uulgi gaudet honoribus,
Sed carus ipſi numinis eſt honos,
Pro quo tuendo non recuſat
Dedecorum genus omne ferre.
Quin & relictis cœtibus urbium
Mens eius altum tranſuolat æthera,
Deiq; ſummi, cœlitumq;
Colloquio fruitur beato.
Cœleſtis ergo iam ſapienti..
Plenus, periclis altior omnibus
Quieſcit in Deo, furentum
Deſpiciens hominum tumultus,

Sic prælianteſ æquore turgido
Ventos reducto montis in angulo
Miratur, & gaudet procella
Terribili procul eſſe paſtor.

AD DONATVM RVLLVM.

QVIS cuncta poſſit Rulle pericula
Motusq; mentis dicere turbidos
Qui ſæuientis inſtar undæ
Nos uarijs agitant procellis?
Hinc præliatur ſollicitus timor
Hinc ſpes bonorũ credula, gaudium
N nc tollit alte, nunc doloris
Deijcimur furibundo ab æſtu.
Non ſic benignus cælicolum pater
Humana finxit corda, ſed inſolens
Nos factus ad tumultuoſa
Hæc freta præcipites adegit.
Cum uita nullis ante laboribus
Turbata cunctis afflueret bonis,
Nec mortis occurrens imago
Cor trepido quateret tumultu.
Quod ergo tantis auxilium eſt malis?
Ecquid Platonis docta uolumina,
Cultiq; præceptor Lycei
Sollicitam recreare mentem,
Modumq; curis figere triſtibus
Poſſunt? uel auri perpetuo fluens
Riuus? uel in ſublime tollens
Per titulos popularis aura?

Fomenta ſunt hæc prorſus inania,
Luduntq́; falſa uulgus imagine,
Vulgiq́; primores acuti
Viribus ingenij tumentes.
At tu beatam ducere ſi cupis
Vitam periclis liber ab omnibus
Adhæreas Deo, piaq́;
Mente ſacrum uenerare numen.
Hinc hauries ueram & ſapientiam,
Verumq́; honorem, & diuitias ferus
Quas nec tyrannus, nec tremendi
Vis rapiat truculenta belli.
Quicquid bonorum cernitur uſpiam
Hoc fonte manat quo ſine, quis, licet
Terrasq́;, cœlitumq́; regna
Poſſideat, miſer uſque uiuet.

SAcra Syrã canit ad cytharã quæ carmina Dauid,
Ad cytharam hæc recinit Flaminius Latiam
Vtraque doctè legens dices, in utroque relucet
Par linguæ candor, par pietas animi
Creditur ille quidem ſancto ceciniſſe furore
Percitus, hic eodem digne furore canit.
Lectori eſſe rudi poterit ſed carior, eſt quo
Clarior obſcuro Dauide Flaminius.
Magno magna Deo debetur gratia, cuius
Præclarum hoc magno numine ſurgit opus.

SAncta Palæſtino quæ ſunt tibi condita uerſu,
Edidit hæc doctus carmina Flaminius.
Hoc duce ſacra colent Muſæ iam templa Latinæ,
Hactenus à templis quæ procul abſuerant
Errare in ſiluis aſſuetæ, ac montibus altis,
Turpis eas uatum quo furor impulerat.
Quàm decet hac caſtas ornari ueſte puellas,
Quàmque decent ſanctas carmina noſtra Deas.
Auſus erit dein quiſquis eas uiolare profanus
Obſcœno maculans ora pudica ſono.
Sentiet iratas merito ſæuire Camœnas,
Flagitijq; feret præmia digna ſui.
At tibi Pierides ſanctæ diuine Poeta
Munera dent magna pro pietate tua.
Largius ut manans diuina hæc uena ſalubres
Dauidis è puro flumine fundat aquas.

BIBLIOTECA ...

ALEXANRO FARNESIO CARD.

M. ANTONIVS FLAMINIVS S. P. D.

MEMINI ampliſsime Farneſi nonnullos & illos quidem non indoctos, cum ego Dauidem inter poetas præſtantiſsimos numerarem, vehementer mirari ſolitos, neque adduci vnquam potuiſſe, vt hoc meum iudicium approbarent. Quod quidem ego ea re fieri exiſtimabam, quia Dauidis carmina, quæ de Græco, vel Hebræo leguntur expreſſa, ſua verborum elegantia, ſuisq; numeris carent. Quocirca mihi non ſemel in mentem venerat tentare, poſſentne ea Latinis verſibus illuſtrari; verum id ne facerem, magnitudine negocij, & imbecillitate valetudinis deterrebar. Cum vero poſtea grauioribus ſtudijs occupatus, poeticis exercitationibus plurimam ſalutem dixiſſem, multo etiam magis eam cogitationem abieceram, hoc autem tempore nihil minus à me præſtari poſſe iudicabam, iam enim octauus annus eſt cum ego non verſus modo facere deſij, ſed ne poetam quidem vllum Græcum, vel Latinum legi, vt minime dubitandum mihi fuerit quin ipſa, ſiqua tamen vnquam fuit in me orationis poeticæ facultas penitus exaruiſſet. Verum ſuperioribus diebus cum tu per literas id à me poſtulaſſes, quod ego, quanquam nihil magis cupiebam, efficere non potui, dubitaremque, ne tibi, cui ſingularem quãdam obſeruantiam, & omnia maxima ſtudia debeo, ea res offenſionem aliquam, aut commutationem voluntatis attuliſſet, tantam ex ea ſuſpicione moleſtiam cepi, vt à me elegiam ſubito magnitudo doloris expreſſerit, quam ſtatim ad te miſi, nonnullam ſpem habens, fore, vt hoc munuſculum, qualecunque eſſet, me tecum, ſi forte alienior factus fores, reduceret in gratiam. Eam elegiam cũ legiſſet Aloiſius Priulus, vir ſumma mihi neceſsitudine coniunctus, Quin tu inquit, mi Flamini, quando huiuſmodi verſus tam ſubito fundis, aliquot ex hymnis Dauidis hac eadem ſcribendi ratione exornas, & tuorum carminum decumas Deo conſecras? multaque alia in hanc ſententiam, quibus vir pius, & literarum diuinarum amantiſsimus recuſantem, & huc, atque illuc tergiuerſantem ita vrſit, vt tandem his viginti noctibus triginta pſalmorum paraphraſim verſibus confecerim, plurium certe confecturus, ſi per valetudinẽ mihi licuiſſet. Vt enim tecum pro tua ſingulari humanitate loquar familiariter, illud ſcire debes, ita rationem ingenij mei comparatam eſſe, vt non niſi de nocte in tenebris verſus ego facere poſsim, vt mihi aut hac exercitatione penitus abſtinendum ſit, aut certe vigilandum. Ex

qua quidem re etiam factum eſt, vt breuiores quoſque pſalmos oratione illuſtrandos ſuſceperim, quippe qui longo vſu doctus exploratisſimum haberem, (quę ingenij mei eſt intemperantia) quemcunque pſalmum agreſſus forem, non intermiſſurum, quoad illum ad finem vſque perducerem, id quod profecto ſine magno vitæ periculo in pſalmis longioribus facere non potuiſſem, lux enim meditantem ferè ſemper oppresſiſſet. Cæterum cum ipſe me cum cogitarem, te magna ex parte occaſionem dediſſe, vt ego hoc opuſculum confecerim, omnino faciendum exiſtimaui, vt ipſum ad te potisſimum mitterem, præſertim cum & tu, quemadmodum iuuenem literis elegantisſimis expolitum decet, poetarum lectione delecteris, & ego maximis tuis beneficijs obligatus omni ſtudio contendere debeam, ne videar ingrati animi vitio laborare. Accipies igitur hoc paruum munuſculum verſibus concinnatum, qui ſi ſpiritum, & magnificentiam orationis Dauidicæ minus exprimere videbuntur, non me tamen laboris mei valde pœnitebit: cõfido enim fore, vt aliquis alius exemplo meo prouocatus, quod ego fortaſſe parum feliciter conatus ſum, id ipſe, Deo iuuante, ſumma cum laude perficiat. Vale. Tridenti Pridie Nonas Februarias.